

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

60. gadagājums
2017. gada 9. jūnijs

Saturs

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Reģionu komiteja

120. plenārsesija 2016. gada 7. un 8. decembrī

2017/C 185/01 Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Komisijas darba programma 2017. gadam” 1

ATZINUMI

Reģionu komiteja

120. plenārsesija 2016. gada 7. un 8. decembrī

2017/C 185/02 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “REFIT programma: vietējā un reģionālā perspektīva” 8

2017/C 185/03 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Tūrisms – ES reģionālās sadarbības virzītājspēks” 15

2017/C 185/04 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Sadarbīgā ekonomika un tiešsaistes platformas: pilsētu un reģionu kopīgs viedoklis” 24

2017/C 185/05 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Jaunā Prasmju programma Eiropai” 29

2017/C 185/06 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Lauksaimniecības produktu cenu svārstīguma regulēšana” 36

2017/C 185/07 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pārskatīšana” 41

2017/C 185/08 Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Rīcības plāns trešo valstu valstspiederīgo integrācijai” 55

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

REĢIONU KOMITEJA

120. plenārsesija 2016. gada 7. un 8. decembrī

2017/C 185/09	Eiropas Reģionu komitejas atzinums “ESIF 2.0”	62
2017/C 185/10	Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā pārskatīšana” . .	75
2017/C 185/11	Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Zvejas resursu saglabāšana un jūras ekosistēmu aizsardzība ar tehniskiem pasākumiem”	82
2017/C 185/12	Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reforma”	91
2017/C 185/13	Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Likumīga migrācija”	105

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

REĢIONU KOMITEJA

120. PLENĀRSESĪJA 2016. GADA 7. UN 8. DECEMBRĪ

Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Komisijas darba programma 2017. gadam”

(2017/C 185/01)

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā:

- Eiropas Komisijas 2016. gada 25. oktobra paziņojumu par Komisijas darba programmu 2017. gadam,
 - tās 2015. gada 4. jūnija rezolūciju par EK prioritātēm 2015.–2020. gadam un 2016. gada 15. jūnija rezolūciju par ieguldījumu Eiropas Komisijas 2017. gada darba programmā,
 - 2012. gada februāra RK un Eiropas Komisijas sadarbības protokolu;
1. ar bažām atzīmē, ka 60 gadus pēc tās dibināšanas Eiropas Savienība pieredz dziļu krīzi, ka sabiedrības uzticēšanās Eiropas projektam turpina būt zema un ES nepieciešama reforma; vienlaikus uzsver, ka gadu no gada ES iedzīvotāji par visuzticamāko pārvaldības līmeni atzīst vietējo un reģionālo līmeni. Tāpēc RK iesaistās iedzīvotāju risinātajos dialogos, kuros aktīvi piedalās vietējā un reģionālā līmeņa vadītāji un kuros tiek apspriesti ar vietējām vajadzībām un īpatnībām saistīti temati, un tādējādi sniedz savu ieguldījumu pārdomās par Eiropu;
2. piekrīt Komisijai, ka ES jārisina šādi vispārēji svarīgi uzdevumi:
- jāpanāk, ka ekonomikas atlabšana nozīmē ilgtspējīgu darbvietu radīšanu un nevienlīdzības mazināšanu,
 - jānodrošina Eiropas solidaritātes mehānismu darbība, īpaši migrācijas pārvaldībā,
 - jāpanāk miers un stabilitāte arvien nemierīgākā pasaulē un jānodrošina Eiropas Savienības gatavība atbilstoši rīkoties paaugstinātu terorisma draudu apstākļos,
 - jāpilda savas saistības Parīzes nolīguma ietvaros un jānodrošina tālejoši un līdzsvaroti politikas pasākumi, kuru mērķis ir pielāgošanās klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu mazināšana, un
 - jārisina jautājumi, kas saistīti ar nenoteiktību par Apvienotās Karalistes referendumu sekām.
3. piekrītot Komisijas pārlicēbai, ka minētie uzdevumi risināmi, pamatojoties uz augšupēju, iedzīvotāju vadītu un daudzlīmeņu pārvaldības pieeju, uzsver, ka ES pasākumiem jābūt virzītiem tā, lai nodrošinātu rīcības iespējas iedzīvotājiem;

4. uzsver vajadzību **baltās grāmatas par Eiropas nākotni** sagatavošanā iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības un uzstājīgi aicina Komisiju ņemt vērā RK atzinumus par minēto tematu un Reģionu komiteju iesaistīt konsultāciju posmā;

Nodarbinātība, izaugsme, ieguldījumi un kohēzijas politika

5. pauž nožēlu, ka darba programmā nepietiekama uzmanība veltīta būtiskajai nozīmei, kāda ir **Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem** (ESI fondiem), lai aptvertu visus Eiropas iedzīvotājus un reģionus, stiprinātu kohēziju, sekmētu inovāciju un apliecinātu patiesu Eiropas solidaritāti visas ES harmoniskas attīstības interesēs. Aicina Komisiju sagatavot turpmāko kohēzijas politiku laikposmam pēc 2020. gada, jo tā ir ES galvenā ieguldījumu politika un tās pamatā jābūt teritoriālai pieejai un atjauninātam teritoriālam redzējumam; vienlaikus RK mudina Komisiju turpināt centienus uzlabot un vienkāršot ESI fondu procedūras, lai mazinātu birokrātiju un palīdzētu palielināt minēto fondu apguvi;

6. atkārtoti prasa dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību publiskos izdevumus Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzfinansējuma nodrošināšanai neuzskatīt par Stabilitātes un izaugsmes paktā definētajiem strukturālajiem izdevumiem, jo šādas investīcijas palīdz īstenot Eiropas prioritātes un rada papildu sviras efektu ekonomikas izaugsmei Eiropā;

7. atzinīgi vērtē ierosināto **Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF)** darbības pagarināšanu un tā finansēšanas spēju palielināšanu, bet atzīmē, ka attiecīgais paziņojums nācis klajā, pirms Komisijas priekšlikuma neveicot visaptverošu ietekmes novērtējumu vai neatkarīgu izvērtējumu; norāda, ka jāturpina izmantot ESIF un citu ES fondu, īpaši ESI fondu, sinerģija un vienkāršot procedūras, lai samazinātu birokrātiju un sekmētu ES fondu apguvi; uzsver, ka jānostiprina arī investīciju plāna trešais pīlārs; aicina Komisiju un Eiropas Investīciju banku pastiprināt centienus veicināt izpratni uz vietas, risināt ESIF ģeogrāfiskā līdzsvara trūkuma problēmu, lai kohēzijas politikas pasākumu vienotas plānošanas nolūkā optimizētu ieguldījumu integrāciju un sinerģiju, un darīt publiski pieejamu detalizētāku informāciju par ESIF finansētiem projektiem, īpaši uzsverot to papildvērtību;

8. aņņemas agrīnā posmā sniegt ieguldījumu debatēs par priekšlikumu turpmākajai **daudzgadu finanšu shēmai laikposmam pēc 2020. gada**, tostarp arī par pašu resursu reformu;

9. aicina drīzumā pieņemt **Kopoto regulu** (*Omnibus regulation*), lai palielinātu jau pašreizējā plānošanas periodā iekļauto ESI fondu programmu ietekmi un nodrošinātu labāku to izmantošanu;

10. uzsver vajadzību uzraudzīt **ES pilsētprogrammas** īstenošanu un uzsver, ka ir svarīgi pilsētu dimensiju iekļaut citos ES politikas pasākumos; tāpēc uzsver lūgumu izstrādāt balto grāmatu par ES pilsētprogrammu;

11. atkārtoti aicina izveidot Eiropas mājokļu programmu un līdz šim sadrumstaloto pieeju mājokļu jautājumam aizstāt ar horizontālu risinājumu, izmantojot nozaru politiku, piemēram, pilsētprogrammu, ilgtspējīgas attīstības politiku, kohēzijas politiku, konkurences politiku vai tādas sociālās iniciatīvas kā Eiropas sociālo tiesību pīlārs;

12. uzsver, ka ir vajadzīgs rīcības kodekss par vietējo un reģionālo pašvaldību iesaisti **2017. gada Eiropas pusgadā**, un aicina gada izaugsmes pētījumu papildināt ar teritoriālo analīzi, ziņojumos par katru dalībvalsti ietverot teritoriju tematikai veltītu īpašu nodaļu, kā arī izdot dalībvalstīm paredzētas pamatnostādnes par vietējo un reģionālo pašvaldību iesaisti valstu reformu programmās;

13. atbalsta to, ka Komisija turpina īpašu uzmanību pievērst ieguldījumiem, sevišķi nosakot pasākumus ieguldījumu sekmēšanai Eiropas pusgada ietvaros; tādēļ norāda **komitejas Bratislavas deklarāciju Invest and Connect**, kurā uzsvērts, ka ar ieguldījumiem stimulēta vietējā un reģionālā izaugsme ir jābalsta uz teritoriālās attīstības stratēģijām, un norāda, ka ir svarīgi nodrošināt, lai publiskā budžeta līdzekļi kvalitatīvu ieguldījumu atbalstam darbotos sinerģijā ar citiem finanšu resursiem reģionālā, vietējā un Eiropas līmenī;

14. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu turpināt darbu, kas virzīts uz **ilgtspējīgas attīstības mērķu** sasniegšanu, un uzsver, ka Eiropai vajadzīga tāda ilgtermiņa stratēģija gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšanai, kas dod ievirzi Eiropas pusgadam; šāda stratēģija būtu jāveido, izmantojot stratēģijas "Eiropa 2020" vidusposma novērtējumu;

15. atzinīgi vērtē to, ka Komisija īpašu uzmanību pievērš jauniešu bezdarbam, nostiprinot **ES garantiju jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu** un iedibinot **Eiropas Solidaritātes korpusu**, kura darbībā būtu jāizmanto vietējo un reģionālo pašvaldību, jaunatnes organizāciju un kopumā visas pilsoniskās sabiedrības agrīna, proaktīva un uzticama iesaistīšanās;

16. pauž vilšanos par to, ka trūkst iniciatīvu ilgtermiņa bezdarba problēmas risināšanai, tostarp tādu Eiropas līmeņa bezdarba apdrošināšanas veidu novērtēšanai, kas ekonomikas lejupslīdes gadījumā papildinātu valstu shēmas un palīdzētu novērst to, ka asimetriska satricinājuma dēļ izveidojas nelabvēlīgs strukturāls stāvoklis visā Eiropā;

17. prasa jaunajā **Prasmju programmā Eiropai** ņemt vērā vietējās un reģionālās priekšrocības un problēmas, tostarp atšķirīgās vietējā un reģionālā darba tirgus vajadzības, un vēlas strādāt pie kvalitatīva regulējuma attiecībā uz mācekļību un priekšlikuma par lielāku mobilitāti mācekļiem;

18. gaida Komisijas priekšlikumu par to, kā labāk risināt darba un privātās dzīves līdzsvara problēmas, īpaši saistībā ar sieviešu līdzdalību darba tirgū;

19. gatavojoties **Eiropas kultūras mantojuma gadam 2018**, komiteja plāno galveno uzmanību pievērst kultūrai un kultūras mantojumam, kā arī ES starptautiskajām kultūras attiecībām, kas ir izšķiroši elementi Eiropas identitātes stiprināšanā un Eiropas pamatvērtību, sociālās iekļaušanas, inovācijas un starpkultūru dialoga, kā arī ar kultūru un tradīcijām saistītā tūrisma popularizēšanā;

20. uzsver, ka programmas "**Apvārsnis 2020**" vidusposma novērtēšanai un nākamās pētniecības un inovācijas pamatprogrammas gaidāmajai apspriešanai jābūt vienam organiskam procesam, kura ietvaros jārisina inovācijas plaisas problēma Eiropā; paziņo, ka RK sniegs savlaicīgu ieguldījumu 2017. gadā plānotajā **bioekonomikas rīcības plāna** pārskatīšanā;

Ekonomiskā un monetārā savienība

21. norāda, ka **baltajā grāmatā par Eiropas nākotni** būs arī priekšlikumi par EMS nākotni un komiteja atzinīgi vērtētu reformas, kas stiprina EMS pārvaldības demokrātisko leģitimitāti;

22. uzsver: lai pilnveidotu **EMS sociālo dimensiju**, ir būtiski svarīgi risināt sociālo un reģionālo atšķirību problēmu; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu ierosināt Eiropas sociālo tiesību pilāru, nosakot principus tādai Savienībai, kuras pamatā ir sociālais taisnīgums un kura ievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes principus;

23. atzinīgi vērtē priekšlikumu **pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes paktu**, bet prasa, lai Komisija ņemtu vērā vajadzību minēto paktu pielāgot izaugsmes vajadzībām, īpaši attiecībā uz izaugsmi veicinošiem ieguldījumiem; vēlreiz atkārtoti iepriekš izteikto aicinājumu pilnīgi novērtēt **Eiropas statistikas noteikumu** teritoriālo ietekmi uz publiskajiem ieguldījumiem;

Enerģētikas savienība un klimata politika

24. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos veicināt **energoefektivitāti** un **atjaunojamo energoresursu izmantošanu** visaptverošas enerģētikas savienības politikas ietvaros un saistībā ar **labas pārvaldības** noteikumiem, atbilstīgiem inovācijas atbalsta pasākumiem un elektroenerģijas tirgus modeļa pārskatīšanu un turpmāku enerģētikas infrastruktūru uzlabošanu, lai nodrošinātu starpreģionālus un pārrobežu savienojumus un atbalstu enerģētikas sistēmu decentralizācijai, kas ir solis virzībā uz ilgtspējīgu un elastīgu iekšējo enerģijas tirgu;

25. īpaši iesaka, lai ES politikas pasākumi, kas attiecas uz elektrības tirgus modeli un atjaunojamajiem energoresursiem, būtu koordinēti un līdzsvaroti, pienācīgu uzmanību veltot vietējām un reģionālajām prasībām, piemēram, mazo enerģijas piegādātāju piekļuvei tīklam sadales tīklu līmenī;

26. atbalsta **Parīzes nolīguma** īstenošanu un norāda: lai likvidētu plaisu starp saistībām, ko uzņēmušās valstis, un rīcību, kura nepieciešama globālās sasilšanas ierobežošanai krietni zem 2 °C, pilsētu un reģionu centieni būs jāintegrē valstu saistībās, kā arī jāveic gan horizontāla, gan vertikāla koordinācija, arī ES un UNFCCC līmenī. Tāpēc RK aicina Komisiju atbalstīt RK lūgumu šo aspektu iekļaut valstu līmenī noteiktajās saistībās, pilnveidot Nevalstisko dalībnieku platformas rīcībai klimata jomā (NAZCA) un klimata pārmaiņu mazināšanas līderu (*Climate Champions*) darba institucionalizāciju UNFCCC sekretariāta ietvaros un sekmēt pieredzes apmaiņu vietējā un reģionālajā līmenī. RK arī aicina Komisiju atbalstīt pētniecības projektus, kuru temats ir pilsētas, reģioni un klimata pārmaiņas, lai sniegtu ieguldījumu Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes turpmākajā darbā;

27. aicina Eiropas Komisiju kopā ar RK izstrādāt reģionālajā un vietējā līmenī paredzēta ieguldījuma koncepciju, lai atbalstītu vietējā un reģionālā līmeņa rīcību, kas virzīta uz mērķu, par kuriem panākta vienošanās Parīzē notikušajā COP 21, sasniegšanu;

28. aicina Komisiju aktualizēt tās **klimata un enerģētikas mērķus**, nosakot, ka līdz 2030. gadam salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni siltumnīcefekta gāzu emisija jāsamazina par 50 %, un pielāgošanos integrēt politikas pasākumos un finansējumā visos līmeņos. Komisijai būtu jāatbalsta brīvprātīgas iniciatīvas, kas virzītas uz mazoglekļa un noturīgu pāreju pilsētās un reģionu mērogā. Komisijas novērtējuma ziņojumā par **ES stratēģiju ar mērķi pielāgoties klimata pārmaiņām** nepieciešams precīzējums par reģionu un pilsētu rīcības iespēju nodrošināšanu;

Ilgtspējīga attīstība

29. mudina Komisiju atbalstīt **katastrofu riska mazināšanas stratēģiju** īstenošanu pilsētās un reģionos, īpaši pārrobežu reģionos, un nodrošināt, ka ES investīciju gadījumā tiek ievēroti katastrofu riska mazināšanas standarti;

30. atzinīgi vērtē **ES platformas “Pārtikas izšķērdēšana un zudumi”** izveidi un aicina Komisiju veikt pasākumus pārtikas izšķērdēšanas jomā, izvirzot tālejošu pārtikas izšķērdēšanas samazināšanas mērķi; tas būtu jānostiprina ES mēroga ilgtspējīgu pārtikas sistēmu stratēģijā, ietverot bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, vidi, veselību, tirdzniecību, resursu un zemes apsaimniekošanas aspektus, kā arī ar pārtiku saistītās sociālās un kultūras vērtības;

31. aicina Komisiju **rīcības plāna pārejai uz aprites ekonomiku** īstenošanā ņemt vērā RK ieteikumus un 2017. gada sākumā nākt klajā ar plānoto **Dzeramā ūdens direktīvas** pārskatu, priekšlikumu regulai par minimālajām kvalitātes prasībām ūdens atkārtotai izmantošanai un stratēģiju attiecībā uz plastmasas izmantošanu, atkārtotu izmantošanu un pārstrādi, izvirzot skaidrus un tālejošus mērķus saistībā ar plastmasas piesārņojumu un izskalošanos; aicina Komisiju izvirzīt papildu iniciatīvas, kas attiecas uz būvniecības un ēku nojaukšanu, ekodizaina nosacījumiem un otrreizēju izejmateriālu, vielu un komponentu izmantošanu;

32. apliecinā gatavību un vēlmi ar Tehniskā foruma sadarbībai vides jomā starpniecību intensīvāk sadarboties ar Komisiju saistībā ar ilgi gaidītajiem **Eiropas Savienības 7. vides rīcības programmas (VRP) 2014.–2020. gadam** 4. mērķa īstenošanas pasākumiem; pauž nožēlu, ka 2017. gadā plānotie pasākumi nav leģislatīvi pasākumi, un atkārtoti aicina izvirzīt priekšlikumu ES direktīvai, ar ko paredzētu atbilstības nodrošināšanas noteikumus visā ES *acquis* vides jomā, un priekšlikumu jaunai direktīvai par tiesu iestāžu pieejamību vides jautājumos;

33. saskaņā ar nesen pieņemto Korkas 2.0. deklarāciju atkārtoti lūdz izstrādāt **balto grāmatu par lauku vidi**, kas būtu sākumpunkts lauku attīstības politikai pēc 2020. gada, un aicina veikt praktiskus pasākumus ES politikas ietekmes uz lauku rajoniem novērtēšanai (*rural proofing*), jo lauku rajoniem bieži vien nepievērš pienācīgu uzmanību un tie nav iesaistīti galvenajās politiskajās norisēs;

34. saistībā ar KLP laikposmam pēc 2020. gada sagatavošanu norāda uz spēcīgo saikni starp lauku attīstību un lauksaimniecību un tādēļ aicina paredzēt ģimenes lauku saimniecību atbalsta pasākumus, īpaši pievēršoties lauksaimniecības produktu cenu svārstību problēmai;

35. turpinās veikt darbu, kas virzīts uz **okeānu ilgtspējīgu pārvaldību** Eiropas piekrastes un jūras reģionu un to jūras un jūrlietu ekonomikas interesēs; lai stimulētu zilo izaugsmi un darbvietu radīšanu, RK cieši sadarbosies ar reģioniem un visām ieinteresētajām pusēm jautājumos, kas saistīti ar pārvaldību un spēju veidošanu, pārtikas ražošanas ķēžu jautājumu risināšanu, nelikumīgas zvejnīcības prakses un piesārņojuma radītā vides apgrūtinājuma mazināšanu un zināšanām par jūru, zinātņi un inovāciju;

36. pauž nožēlu, ka Komisijas darba programmā 2017. gadam pietiekama uzmanība nav pievērsta **veselības aprūpei**, kaut gan Komisijai dalībvalstīs un to reģioni būtu jāatbalsta to centienos pastiprināt profilaksi, reformēt un optimizēt to veselības aprūpes sistēmas, jo īpaši izmantojot **e-veselības risinājumus**, kā arī izstrādāt visaptverošas stratēģijas demogrāfijas jomā;

Vienotā tirgus stratēģija, MVU, rūpniecība, konkurence un digitālais vienotais tirgus

37. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izvirzīt pasākumus ar mērķi stiprināt **preču vienoto tirgu**, īpaši attiecībā uz savstarpēju atzīšanu un neatbilstīgiem ražojumiem, un uzsver, ka jāturpina darbs pie pakalpojumu vienotā tirgus pilnīgas izveides, kas pamatoti ir svarīgs vienotā tirgus stratēģijas aspekts;

38. atkārtoti aicina vienotā tirgus pilāru iekļaut Eiropas pusgadā, izveidojot regulāras uzraudzības un novērtēšanas sistēmu;

39. atzīmē Komisijas nodomu aizstāvēt Eiropas rūpniecību un uzsver, ka **Eiropas rūpniecības konkurētspēja** ir atkarīga arī no konkurētspējīgas piegādes ķēdes un ka šajā ziņā svarīga loma ir tirdzniecības politikai;

40. uzsver, ka ir svarīgi izveidot gudru regulējumu un samazināt MVU administratīvo slogu, konkrēti, vēl vairāk pilnveidojot **REFIT programmu** un nodrošinot, ka, izstrādājot jaunus noteikumus, sistemātiski tiek ņemta vērā to ietekme uz MVU;

41. pauž atbalstu **Pilsētu foruma sadarbīgās ekonomikas jautājumos** izveidei, paredzot, ka būtiski svarīga ieinteresētā puse tajā ir Reģionu komiteja; vienlaikus ar nožēlu atzīmē, ka nav priekšlikumu par tiesību nodrošināšanu digitalizācijas rezultātā radušos jauno nodarbinātības veidu gadījumā;

42. uzsver nepieciešamību pārskatīt **lēmumu un nostādnes par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (VTNP)** un aicina Komisiju 2017. gadā uzsākt sabiedrisko apspriešanu, lai reģionālās un vietējās iestādes varētu izteikt savu viedokli par grūtībām, ar kurām tās saskaras saistībā ar valsts atbalsta kontroli VTNP finansēšanas gadījumos;

43. uzsver efektīvas iepirkuma sistēmas būtisko nozīmi saistībā ar reģionālo un vietējo pašvaldību spēju īstenot ES ieguldījumu mērķus un aicina Komisiju palīdzēt nodrošināt **publiskā iepirkuma direktīvu** pilnīgu īstenošanu un novērtēt grūtības, ar ko reģionālās un vietējās pašvaldības saskaras publiskā iepirkuma direktīvas piemērošanā;

44. atkārtoti aicina atjaunināt **Eiropas tūrisma stratēģiju** un paredzēt īpašu budžeta pozīciju tūrismam Eiropas Savienībā un mudina Komisiju un dalībvalstis maziem un vidējiem tūrisma uzņēmumiem atvieglot piekļuvi finansējumam;

45. atzinīgi vērtē Komisijas centienus pabeigt digitālā vienotā tirgus stratēģijas ieviešanu, izmantojot arī e-ieguldījumu, un minētajā jomā sniegs savu ieguldījumu ar jaundibinātās kopējās **Līdzdalības platjoslas platformas** starpniecību; uzsver, ka visiem būtu jāspēj izmantot digitālā vienotā tirgus priekšrocības, pateicoties piekļuvei ātrdarbīgam platjoslas pieslēgumam;

Tiesiskums, pamattiesības un migrācija

46. uzsver, ka **migrācija** ir sarežģīts, daudzlīmeņu process, kurā svarīga nozīme ir mērķa un izcelsmes valstīm, reģioniem un pilsētām. Ir svarīgi veicināt intensīvāku dialogu un ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm un ES un migrantu izcelsmes un tranzīta valstu iestādēm un attiecīgajiem reģionālajiem un vietējiem līmeņiem;

47. tādēļ aicina Komisiju ņemt vērā RK ieteikumus par bēgļu aizsardzību viņu izcelsmes valstīs un par jaunu satvaru partnerattiecību nolīgumiem;

48. aicina atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības, tām īstenojot **kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu** un pārējos ES instrumentus, kas izstrādāti, pamatojoties uz **Eiropas programmu migrācijas jomā**, piemēram, pārskatītos likumīgās migrācijas noteikumus un integrācijas rīcības plānu; aicina Komisiju RK ieteikumus par migrantu integrēšanu iekļaut Eiropas programmas migrācijas jomā vidusposma novērtējumā; atgādina, ka integrācija ir process, kura pamatā ir gan tiesības, gan pienākumi;

49. pauž bažas par grūtībām, kas saistītas ar **nepavadītu nepilngadīgo** klātbūtnes uzraudzību un risku, ka viņi var kļūt par cilvēku tirdzniecības un izmantošanas upuriem; stingri aicina īstenot iekļaušanas un apmācības programmas, kas paredzētas gan pašiem nepilngadīgajiem, gan vietējām un reģionālajām pārvaldes iestādēm, kurām uzticēta viņu uzņemšana, kā arī uzņemošajā valstī jau apmetušos nepilngadīgo izcelsmes kopienas iesaistīt darbā ar mērķi nodrošināt, ka nepilngadīgie var pagaidām dzīvot viesģimenēs vai pienācīgi aprīkotās vietās, kur iespējams atbalstīt viņu sociālo, emocionālo un kognitīvo attīstību;

50. aicina Komisiju vietējām un reģionālajām pašvaldībām nodrošināt konkrētu un praktisku informāciju par **migrantu uzņemšanas un integrācijas** finansēšanas iespējām un atkārtoti aicina sekmēt vietējo un reģionālo pašvaldību tiešu piekļuvi attiecīgajiem ES finanšu instrumentiem;

51. aicina Komisiju atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības **radikalizācijas apkarošanas stratēģiju** izstrādē, turpināt apkopot un publiskot paraugprakses piemērus tam, kā novērst radikalizāciju, izstrādājot politiku vietējā un reģionālajā līmenī, un atbalstīt pilsētu savstarpēju sadarbību radikalizācijas problēmas risināšanā;

ES tirdzniecības politika

52. atzīmē, ka Komisija plāno turpināt tirdzniecības sarunas ar **ASV, Japānu, Mercosur, Meksiku, Tunisiju un ASEAN** valstīm, kā arī iegūt jaunas pilnvaras sarunu sākšanai ar Turciju, Austrāliju, Jaunzēlandi un Čīli, taču uzskata, ka Komisijai būtu jādara vairāk, lai pierādītu to pievienoto vērtību;

53. atkārtoti uzsver, īpaši ņemot vērā vērienīgo **turpmāko tirdzniecības programmu**, ka Komisijai katras tirdzniecības politikas jomā izvirzītas svarīgas iniciatīvas gadījumā būtu jāveic teritoriālās ietekmes novērtējumi;

Stabilitāte un sadarbība ārpus Eiropas Savienības

54. atzinīgi vērtē to, ka **ES globālajā stratēģijā** nepārprotami tiek aicināts uzlabot ārējās partnerattiecības un norādīts, ka ES atbalstīs dažādus līdzekļus noturības nodrošināšanai tās kaimiņvalstīs, pievēršot galveno uzmanību nopietnākajiem valsts, ekonomikas, sabiedrības un klimata/enerģētikas jomas nestabilitātes gadījumiem, kā arī izstrādājot efektīvāku migrācijas politiku Eiropai un tās partneriem;

55. uzsver RK ieguldījumu saistībā ar Komisijas paplašināšanās politikas mērķi veicināt stabilitāti un labklājību, kas ir kopīga ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm; komiteja šā mērķa īstenošanu sekmē ar darbu **apvienotajās konsultatīvajās komitejās un darba grupās** un rīkojot paplašināšanās dienas, kurās piedalās partneri no pievienošanās procesā iesaistītajām valstīm;

56. uzsver, ka **Eiropas kaimiņattiecību politikai (EKP)** noturīga ietekme var būt tikai tad, ja tā visiem iesaistītajiem sniegs praktiskus ieguvumus; komiteja uzsver, ka jāsauglabā līdzsvars starp austrumu un rietumu kaimiņvalstīm, un norāda uz vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi demokrātijas un tiesiskuma nostiprināšanā sabiedrībā, mudinot sniegt lielāku atbalstu kaimiņvalstu decentralizācijas reformām;

57. uzsver, ka reģionālā sadarbība ir nozīmīgs ieguldījums pasaules stabilitātē, un mudina Komisiju pastiprināt sadarbību ar **Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asambleju (ARLEM), ES un Austrumu partnerības valstu Reģionālo un vietējo pašvaldību konferenci (CORLEAP)** un RK un Ukrainas darba grupu, īpaši īstenojot reģionālās programmas un jaunas iniciatīvas;

58. uzsver, ka, īstenojot pārskatīto EKP, augsta prioritāte piešķirama iniciatīvām, kas sekmē decentralizācijas procesu, mērķsadarbību un administratīvo spēju veidošanu vietējā un reģionālajā līmenī; vērš uzmanību uz Nikosijas iniciatīvu, ko RK uzsāka ar mērķi atbalstīt Lībijas pilsētas un kas ir sekmējusi vajadzību un tehniskā atbalsta saskaņošanu, lai atjaunotu Lībijas pašvaldību spēju sniegt pakalpojumus; aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt šādus augšupējas sadarbības veidus un nodrošināt pietiekamus administratīvos un finanšu resursus; atkārtoti uzsver vajadzību ieviest tādus jaunus instrumentus administratīvās spējas veidošanai pievienošanās valstīs un kaimiņvalstīs, kas aizstātu kādreizējo **Vietējās administrācijas atbalsta instrumentu**;

59. atbalsta nesenās norises pēc **ES Pilsētas mēru pakta klimata un enerģētikas jomā** un **Pilsētas mēru pakta** apvienošanās, tādējādi izveidojot lielāko tādu pilsētu koalīciju, kas uzņēmušās saistības klimata jomā, un ir gatava izmantot savus starptautisko kanālus, sakarus, parterus un partnerattiecības (*ARLEM* – dienvidu pilsētu paktam un Āfrikas pilsētu paktam, *CORLEAP* – austrumu pilsētu paktam, *ICLEI* un ES un Ķīnas urbanizācijas partnerību Ziemeļamerikai un Dienvidaustrumu Āzijai utt.), lai turpinātu izvērst centienus saistībā ar klimata pārmaiņu mazināšanu, pielāgošanos tām un noturību pret klimata pārmaiņām, un ilgtspējīgas attīstības problēmu risināšanu;
60. prasa Komisijai cieši sadarboties ar RK, lai risinātu konkrētās problēmas un popularizētu Eiropas pilsētu pieredzi un ieguldījumu Vispasaules pilsētas mēru pakta jaunajā pārvaldības struktūrā;
61. atzinīgi vērtē ierosināto **jauno satvaru partnerībai** ar trešām valstīm un jauno Eiropas ārējo investīciju plānu un aicina šajā procesā iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības;
62. mudina Komisiju sarunās par pārskatīto **Eiropas Konsensu attīstības jomā un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu** un par **līgumu laikposmam pēc Kotonū nolīguma darbības beigām**, kas būs 2017. gada martā notiekošās RK konferences par decentralizētas sadarbības jautājumiem galvenais temats, atbalstīt vietējo un reģionālo pašvaldību aktīvu līdzdalību;
- Pilsoniskums, pārvaldība un labāks regulējums**
63. aicina Komisiju pārskatīt regulu par **Eiropas pilsoņu iniciatīvu** (EPI), lai vienkāršotu un pilnveidotu šā instrumenta tiesisko regulējumu;
64. atzinīgi vērtē Komisijas *REFIT* iniciatīvu un īpaši priekšlikumu novērtēt deleģēto un īstenošanas aktu un dažu sekundāro aktu gadījumā piemēroto procedūru pārredzamību un demokrātisko kontroli;
65. atkārtoti aicina jaunu ES tiesību aktu ietekmes novērtēšanā attiecīgos gadījumos iekļaut **teritoriālās ietekmes novērtējumus**; iesaka ES tiesību aktu īstenošanas novērtēšanā ciešāk sadarboties RK un Kopīgā pētniecības centra jaunizveidoto Teritoriālās politikas kompetences centram;
66. prasa ES iestādēm nodrošināt lielāku pārredzamību, efektivitāti un pastiprināti sadarboties un atzinīgi vērtē **Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu** iekļauto kopīgo apņemšanos noteikt vispārējus mērķus un prioritātes, īpaši tiesību aktu priekšlikumiem; aicina iekļaut RK visos likumdošanas procesa posmos, lai komiteja likumdošanas ciklā pilnībā varētu izmantot savu potenciālu;
67. sagaida arvien ciešāku sadarbību ar Eiropas Komisiju un Eiropas Parlamentu **subsidiaritātes** uzraudzībā un saistībā ar tās subsidiaritātei veltīto konferenci 2017. gadā;
68. uzdod komitejas priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, ES Padomes prezidentvalstij Slovērijai un Eiropadomes priekšsēdētājam.

Briselē, 2016. gada 8. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

ATZINUMI

REĢIONU KOMITEJA

120. PLENĀRSESĪJA 2016. GADA 7. UN 8. DECEMBRĪ

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “REFIT programma: vietējā un reģionālā perspektīva”

(2017/C 185/02)

Ziņotājs: François DECOSTER (FR/ALDE),
Ziemeļu-Padekalē-Pikardijas reģionālās padomes priekšsēdētāja vietnieks

Atsauces dokuments: Eiropas Komisijas 2016. gada 13. janvāra vēstule

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. atbalsta Eiropas Komisijas centienus nodrošināt, lai Eiropas politikas labāk atspoguļotu valstu valdību un reģionālo un vietējo pašvaldību intereses, un atkārtoti uzsver, ka par to kopīga atbildība jāuzņemas visos pārvaldības līmeņos;
2. piekrīt viedoklim, ka labāks regulējums nozīmē ne tikai samazināt ES līmeņa tiesību aktu skaitu, bet arī noteikt, kurā līmenī vislabāk var sasniegt izvirzītos mērķus, un uzsver, ka labāka regulējuma būtisks elements ir subsidiaritātes principa efektīva piemērošana;
3. uzsver, ka ikvienā regulējumā ir jābūt līdzsvaram starp vienlīdz pamatoto vēlmi panākt gan drošību (individuālu, tiesisku, administratīvu, finansiālu), gan arī efektivitāti, brīvību un elastīgumu; šo aspektu līdzsvarošana konkrētā kontekstā ir demokrātiska procesa uzdevums, savukārt demokrātiski ievēlētu visu līmeņu pārstāvju uzdevums ir izskaidrot iedzīvotājiem neizbēgamos piekāpšanās un kompromisa risinājumus;
4. ņem vērā darbu, ko paveikusi augsta līmeņa neatkarīgu ieinteresēto personu grupa ar administratīvo slogu saistītiem jautājumiem (Štoibera grupas), tās galīgo ziņojumu un izteiktos pretrunīgos viedokļus;
5. pieņem zināšanai, ka Padome, Komisija un Parlaments 2016. gada 13. aprīlī parakstīja leģislatīvu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu, un cer, ka jaunais nolīgums palīdzēs uzlabot ES lēmumu pieņemšanu visos posmos – plānošanas, izstrādes, pieņemšanas, īstenošanas un novērtēšanas posmā; tomēr pauž bažas, ka nolīgumā nav pieminēta ne reģionālajā un vietējā līmenī demokrātiski vēlēto pārstāvju īpašā loma, ne arī RK nozīme (izņemot “ieinteresēto personu” kontekstā), neraugoties uz nozīmi un pilnvarām, kas tiem piešķirtas ar Lisabonas līgumu;
6. vēlas tikt iesaistīta turpmākajās iniciatīvās par jaunā nolīguma interpretēšanu un īstenošanu, lai likumdošanas ciklā tiktu pilnībā izmantots komitejas – padomdevējas iestādes – potenciāls; atgādina, ka daudzi RK locekļi ir atbildīgi par ES politiku īstenošanu;
7. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pieprasījumu izstrādāt “plašākas perspektīvas atzinumu”, kurā ietverti “jauni priekšlikumi attiecībā uz ES regulējumā izvirzītajām prasībām un vienkāršākiem līdzekļiem, kā gūt tādus pašus vai labākus rezultātus”;

8. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas konkrētos pieprasījumus komitejai, lai tā izstrādātu perspektīvas atzinumus tādās politikas jomās kā vide, enerģētika, finanšu pakalpojumi un lauksaimniecība (un ne tikai), kurās vietējās un reģionālās pašvaldības var apzināt pašreizējo slogu un atbilstoši vajadzībām ierosināt uzlabojumus;

9. norāda, ka šajā plašākas perspektīvas atzinumā sniegts pārskats par regulējuma ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un mudina veikt uz konkrētām politikām un nozarēm orientētu analīzi, lai noskaidrotu šķēršļus un slogu;

10. atzinīgi vērtē vispārējo pieeju, kas paredz labāka regulējuma apspriešanā iesaistīt vietējā un reģionālā līmeņa dalībniekus; šajā saistībā pauž gandarījumu, piemēram, par ziņojumu "Nīderlandes provinces par labāku ES regulējumu" un vērš uzmanību uz tajā uzskaitītajiem trūkumiem un ierosinātajiem konkrētajiem risinājumiem;

11. šajā saistībā atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts Amsterdamas pakts, kura mērķis ir ES pilsētvides programmas konkrēta īstenošana, jo labāka regulējuma aspektam ir būtiska nozīme tematiskajās partnerībās. Šajā saistībā izstrādāts arī pētījums *Bridge! Betere EU-regelgeving voor lokale en regionale overheden* (*Bridge! Labāku ES regulējumu vietējām un reģionālajām pašvaldībām*), kurā minētas konkrētas situācijas, kad vietējā un reģionālā prakse saduras ar ES regulējumu;

12. mudina Eiropas Komisiju izskatīt ierosinātos risinājumus saistībā ar nozaru regulējumu, proporcionālītāti, pārrobežu šķēršļiem, valsts atbalstu un ar revīzijām saistīto slogu un, izstrādājot jaunu regulējumu, ņemt tos vērā;

13. norāda uz vietējo un reģionālo pašvaldību īpašo nozīmi daudzās jomās, ko būtiski ietekmē ES regulējums, un to lomu ES tiesību aktu praktiskajā īstenošanā un ES līdzekļu pārvaldībā un uzsver, ka, pildot savus īpašos pienākumus, pašvaldībām ir iespēja izvērtēt, kurās tiesiskā regulējuma jomās vērojamas problēmas un kurās, iespējams, būtu vajadzīgas pārmaiņas;

14. uzskata, ka visiem pārvaldības līmeņiem ir jā rūpējas par to, lai tiesību akti būtu atbilstīgi, efektīvi un rezultatīvi, neradītu nevajadzīgas izmaksas un slogu un vienlaikus aizsargātu iedzīvotājus, patērētājus, ilgtspēju un vidi;

15. uzskata, ka ES iestādēm ir uzskatāmi jāparāda visiem iedzīvotājiem tiesiskā regulējuma lietderība un ES tiesību aktu pievienotā vērtība, ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principus;

16. atzīst, ka neseno ekonomisko grūtību dēļ ir izveidojušies apstākļi, kuros pārmērīga regulējuma radītās papildu izmaksas daudzām vietējām un reģionālajām pašvaldībām lika vēl vairāk samazināt budžetu. Un tas notika brīdī, kad pieejamie resursi jau tāpat bija samazināti. Tas bija apgrūtinājoši, un šīs pašvaldības izjuta vēl lielāku spiedienu samazināt administratīvās izmaksas, lai arī tās vienlaikus saskārās ar pieaugošu pieprasījumu rīkoties. RK atkārtoti uzsver savu nostāju, ka ir jāvienkāršo un jāsamazina administratīvais slogs, ja tas ietekmē vietējo un reģionālo pašvaldību galvenos uzdevumus;

17. pauž gandarījumu, ka iepriekš pieņemtajos Eiropas Parlamenta ziņojumos un EESK un RK atzinumos apstiprināts, cik svarīga ir koordinēta ES rīcība, ko īsteno partnerības gaisotnē ar valstu un ES iestādēm, kā arī ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

18. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir nozīmīga loma, kad tās, piemēram, izmantojot ES programmas, palīdz iedzīvotājiem pārvarēt ilgstošu ekonomisko problēmu radītās grūtības, un atgādina, ka juridiskā noteiktība un viegla piekļuve ES programmām, vienlaikus atzīstot strukturālo reformu nepieciešamību, ir būtiski priekšnoteikumi, lai tās varētu pildīt šo funkciju;

19. norāda, ka daudzām vietējām un reģionālajām pašvaldībām ES finansējums ir vajadzīgs, lai īstenotu ES tiesību aktus, it īpaši, lai īstenotu kohēzijas politiku, kuras līdzekļus piešķir atkarībā no ekonomikas veiktspējas;

20. atzīst, ka ES programmu pieejamības nosacījumi un noteiktie regulējuma režīmi var radīt nopietnas problēmas saistībā ar tiesiskā regulējuma, kā arī īstenošanas, revīzijas un ziņošanas noteikumu interpretēšanu, un norāda, ka jo īpaši revīzijas noteikumi bieži vien rada grūtības projektu virzītājiem saistībā ar ilgtermiņa lietvedību, kā norādīts RK atzinumā par ESI fondu vienkāršošanu;

21. atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta rezolūciju par normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*) – pašreizējais stāvoklis un perspektīva⁽¹⁾, kurā atzīta RK kā politiskas institūcijas nozīmīgā loma, un piekrīt, ka *REFIT* programma nedrīkst apdraudētu standartus;

22. atbalsta mērķi mazināt birokrātiju un novērst nevajadzīgu administratīvo slogu, taču uzsver, ka *REFIT* nedrīkst būt par ieganstu, lai samazinātu vērienīgos mērķus tādās jomās kā vide, pārtikas nekaitīgums, veselība un patērētāju tiesības;

23. atbalsta mērķi ES tiesību aktus dalībvalstu līmenī iespējami bieži īstenot “viens pret vienu” un tikai objektīvu un tehnisku iemeslu dēļ noteikt standartus, kas ir augstāki nekā ES tiesību aktos paredzētie. Tomēr dalībvalstīm un reģioniem arī turpmāk jābūt iespējai katrā atsevišķā gadījumā lemt, kas būtu nepieciešams pienācīgai īstenošanai. Komisijas priekšlikums, ka katrs “pārmērīgas reglamentēšanas” gadījums būtu jāpamato, varētu uzlabot pārredzamību. Tomēr augstākas pārskatatbildības prasības attiecībā uz īstenošanu valstu un reģionu līmenī nedrīkst novest pie iejaukšanās valsts pārvaldes organizācijas un valsts pārvaldes kārtības jautājumos;

24. uzsver, ka tiesību aktu novērtēšanā ir svarīgi ņemt vērā gan izmaksas, ieguvumus un trūkumus – sociālajā, vides un citās jomās – iedzīvotājiem un ekonomikai, gan arī tā sauktās “Eiropas integrācijas trūkuma radītās izmaksas”⁽²⁾, proti, izmaksas, ko radījis kopīgas rīcības trūkums Eiropas līmenī attiecīgajā nozarē;

25. šajā saistībā atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt “pārmērīgas reglamentēšanas” ES mēroga standarta definīciju, lai nodrošinātu ES tiesību aktu īstenošanas un piemērošanas juridisko noteiktību un nepieļautu pārmērīgu birokrātiju⁽³⁾;

Īpaši ieteikumi

26. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt digitālu metožu un IKT rīku izstrādi, tostarp saskaņā ar ES e-pārvaldes rīcības plānu, lai nodrošinātu uzraudzības un ziņošanas vajadzībām nepieciešamo datu vākšanas vienotu formātu un procedūru un tādā veidā samazinātu administratīvo slogu, kas rodas tādēļ, ka datus ievada gan valstu, gan arī ES datubāzēs;

27. uzsver, ka svarīga nozīme ir atbilstības pārbaudēm (*fitness checks*), jo tās palīdz apzināt pārklāšanos un pretrunas, kas laika gaitā radušās plašajā mērķu un jaunu stratēģisku iniciatīvu klāstā, it īpaši saistībā ar ziņošanas un atbilstības prasībām;

28. uzsver, ka ir vajadzīga labāka izpratne par ES tiesību aktu ievērošanas nolūkā ieviesto ziņošanas pienākumu klāstu; ierosina, cik vien tas iespējams, uzskaitīt un standartizēt vietējām un reģionālajām pašvaldībām noteiktos ziņošanas pienākumus un ar izmantotajām ziņošanas metodēm censties samazināt administratīvo slogu, kas gulstas uz iedzīvotājiem un MVU, kā arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

Saziņa, apspriešanās un valodas

29. atzīst, ka valoda un tās lietojums var būt gan šķērslis līdzdalībai, gan to veicināt; viegli pieejama un saprotama valoda ir izšķiroši svarīgs likumdošanas un regulējuma atbilstības aspekts;

30. uzskata, ka iespējami plašāku mērķauditoriju varēs sasniegt tad, ja tiks izmantota vienkārša un skaidra valoda, struktūras un noteikumi, lai nodrošinātu, ka ES, tās mērķis, programmas, politika, tiesību akti un praktiskā palīdzība ir pieejama ikvienam;

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta pētījums “*Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19*”.

⁽³⁾ Atzinums “ES tiesību aktu normatīvā atbilstība (*REFIT*)”, 2013. gads.

31. tāpēc mudina Eiropas Komisiju vienkāršot tās lietoto valodu, lai tā būtu saprotama plašam iedzīvotāju lokam, un ierosina līdz minimumam samazināt tehniskās valodas izmantošanu, vienlaikus ievērojot juridiskās prasības;

32. uzskata, ka ir vajadzīga "lietotājam draudzīgāka" un saskaņotāka ES tiesību aktu un regulējuma interpretēšana, piemēram, nosakot samērīgas revīzijas prasības, plašāk izmantojot fiksētās likmes, vienkāršojot pieteikumu, sūdzību un ziņojumu iesniegšanu, kā arī skaidrāk interpretējot noteikumus (piemēram, saistībā ar valsts atbalstu un publiskā iepirkuma tiesību aktiem);

33. uzskata, ka Eiropas Savienībai ir jāvelta pienācīga uzmanība aktīvai saziņas stratēģijai, kuras mērķis ir iesaistīt partnerus, atbalstīt darbību un piesaistīt ieguldījumus;

34. norāda uz izglītošanas un informēšanas funkciju, kuru pilda gan vietējās, gan reģionālās pašvaldības saistībā ar ES politikas pasākumiem un programmām, lai tuvinātu tās saviem iedzīvotājiem;

35. uzsver *Europe Direct* informācijas centru (*EDIC*) lomu, proti, informēt iedzīvotājus par ES tiesību aktiem un programmām, izmantojot viņiem saprotamu saturu un valodu;

36. norāda, ka ES tiesību aktu pareizu īstenošanu un interpretāciju lielā mērā sekmē tādi zināšanu centri kā, piemēram, Nīderlandes *Europa decentraal*. To eksperti atbalsta vietējās un reģionālās pašvaldības un to apvienības, sniedzot bezmaksas informāciju un konsultācijas. No otras puses, lielais pieprasījums pēc zināšanu centru darba pierāda, ka ES tiesību akti ir jāvienkāršo;

37. pauž gandarījumu, ka saskaņā ar pašreizējo praksi iedzīvotāji ir aicināti piedalīties apspriešanās. Tomēr iedzīvotāji individuāli reti sniedz savu ieguldījumu šādā apspriešanās, jo vairumā gadījumu tajā lieto neskaidru valodu, tehniskus terminus un kontekstu, un līdz ar to gaisotne tajā nav pārāk pretimnākoša. Tas nozīmē, ka no apspriešanas ir izslēgti gandrīz visi iedzīvotāji, izņemot dažus, kuriem ir vajadzīgās zināšanas, tostarp valodu prasmes, lai piedalītos. Ir svarīgi nodrošināt, lai visas iesaistītās puses un it īpaši pilsoniskā sabiedrība varētu vienlīdzīgi piekļūt apspriešanās dokumentiem, kas jāpārtulko visās oficiālajās ES valodās un jāizstrādā tik vienkārši, skaidri un saprotami, cik vien iespējams, lai sniegtu maksimāli daudz informācijas par plānoto regulējumu;

38. uzskata, ka strukturētas sabiedriskās konsultācijas ir jāpapildina, nevis jāaizstāj ar apspriešanos ar iedzīvotājiem, un nedrīkst ierobežot Lisabonas līgumā atzīto kompetento institucionālo struktūru lomu;

39. uzsver, ka likumdošanas iniciatīvas posmā ir svarīgi paredzēt apspriešanos ar reģionālajām un vietējām likumdošanas asamblejām ar Reģionu komitejas starpniecību, jo tās pārstāv teritorijas un demokrātiski pauž iedzīvotāju reālās vajadzības, īpaši to iedzīvotāju vajadzības, kuri nespēj saviem spēkiem panākt, lai viņu viedoklis tiktu uzklauts;

40. tādēļ reģionālajām un vietējām iestādēm ir jāpiešķir prioritāte salīdzinājumā ar privātajiem uzņēmumiem, gan ņemot vērā lomu, kas tām noteikta ar Lisabonas līgumu, gan tāpēc, ka tās ir demokrātijas un politiskas pārstāvības izpausme;

Programmas un finansējums: tehniskā palīdzība, konsultācijas un ziņošana

41. prasa Komisijai izveidot vienas pieturas aģentūru konsultācijām regulējuma jomā, lai ES finansējuma pretendentiem laikus sniegtu atbilstošas, objektīvas un skaidras konsultācijas;

42. ierosina plānošanas posmā apkopot praktiskā darba speciālistu viedokļus, lai likumdošanas un tiesiskā regulējuma uzlabošanā varētu izmantot praktisko pieredzi;

43. ierosina izveidot īpašu mehānismu tehniskās palīdzības finansējuma izmantošanai, lai izveidotu ar programmām saistītas juridiskas grupas, pie kurām visi pieteikumu iesniedzēji varētu vērsties bez maksas un kuras, balstoties uz pieņemto, Komisijas ieteikto, vienoto tiesiskā regulējuma interpretāciju, kā arī pastāvošo praksi, varētu sniegt lietpratīgas un saskaņotas konsultācijas par ES finansējuma noteikumiem, lai novērstu lielu daļu neskaidrību un atbildības, kas pašlaik jāuzņemas galīgajiem saņēmējiem;

44. ierosina pārvaldības noteikumos skaidri nošķirt programmas pārvaldību no projekta/programmas īstenošanas, lai tādējādi novērstu iespējamus interešu konfliktus un neobjektīvus novērtējumus;

45. ierosina, nepārsniedzot pašreizējās budžeta robežvērtības, maksimāli palielināt finansējuma līdzekļu apjomu ar nolūku piemērot uz programmu balstītu īstenošanas pieeju, t. i., kombinēt vairākus savstarpēji saistītus projektus un vērtēt panākumus, pamatojoties uz vispārējiem rezultātiem, nevis atsevišķu projektu rezultātiem tādās jomās kā, piemēram, enerģija;

46. ierosina izpētīt iespējas izstrādāt un pilnveidot finanšu inženierijas modeļus, tai skaitā izmantojot specializētus riska kapitāla fondus svarīgās nozarēs, mērķtiecīgāk virzot dotācijas programmai JESSICA, lai stimulētu ieguldījumu nekustamajā īpašumā tirgū, un, izmantojot iniciatīvas JASMINE piemēru, apsvērt iespēju ieviest mikro kredīta shēmu jaunuzņēmumu un MVU atbalstam;

47. ierosina paplašināt līdzfinansējuma iespējas, īpaši no privātā sektora līdzekļiem, lai nodrošinātu, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir pieejams finansējums, kas ļauj apmierināt vajadzības vietējā līmenī;

48. aicina Komisiju ierosināt mehānismu, ar ko neizlietotās un atbrīvotās apropriācijas atgriez ES budžetā kā attiecīgajai dalībvalstij piešķirtos ieņēmumus, lai šīs apropriācijas varētu piešķirt un izmantot nozaru politiku atbalstam tajā dalībvalstī, kurai tās bija paredzētas;

49. finansiālo apropriāciju neizmantošanas galvenais cēlonis pašlaik ir nepilnīgā, sarežģītā un pārāk detalizēti definētā īstenošanas sistēma un prioritāšu neatbilstīga noteikšana. Tādēļ būtiski ir nodrošināt pienācīgu saziņu ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un valstu iestādēm, lai no jauna definētu un precizētu prioritātes un tādā veidā nepieļautu, ka saņēmēji nokļūst nelabvēlīgā situācijā;

50. tāpēc ir svarīgi garantēt it īpaši daudzgadu finansējuma programmu plānošanas drošību un uzticamību, lai varētu sasniegt to mērķus. Lielāks elastīgums daudzgadu finanšu shēmas ietvaros tādēļ nedrīkst radīt situāciju, ka līdzekļu pārdale vai jaunu politikas iniciatīvu finansēšana notiek uz jau apstiprināto programmu rēķina;

51. ierosina skaidri noteikt partneru uzdevumus attiecībā uz ziņošanu par ES finansētām programmām pilsētās vai reģionos un to uzraudzību, tostarp sniegt pārskatu par izdevumiem un rezultātiem un plānot korektīvus pasākumus; aicina Komisiju paredzēt palīdzību, tostarp finansiālu, vietējām un reģionālajām pašvaldībām gadījumos, kad leģislatīva vai cita veida vienkāršošana izraisa ar pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem saistīto publisko izdevumu palielināšanos;

Kohēzijas politika

52. aicina Eiropas Komisiju spert turpmākus soļus, lai vienkāršotu kohēzijas politiku, ņemot vērā vietējo un reģionālo pašvaldību priekšlikumus, kas izklāstīti komitejas atzinumā "ESI fondu vienkāršošana no vietējo un reģionālo pašvaldību perspektīvas" (ziņotājs: *Petr Oswald (CZ/PSE)*)⁽⁴⁾;

53. atgādina, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi) ir ES galvenais instruments ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšanai visās dalībvalstīs un ka to vienkāršošana ir svarīga, lai sasniegtu stratēģiskos mērķus; būtu jāparedz tūlītēji uzlabojumi pašreizējā plānošanas periodā, kā arī ilgtermiņa vienkāršošanas pasākumi, kas ļautu pamatīgi pārskatīt pašreizējo īstenošanas mehānismu un spēkā esošos tiesību aktus;

54. īpaši norāda, ka ir vajadzīga vienkāršošana, tai skaitā leģislatīvas un neleģislatīvas pārmaiņas, tādās jomās, kas saistītas ar revīziju, ziņošanas prasībām un vadlīnijām, valsts atbalstu, publisko iepirkumu un pārmērīgu reglamentēšanu;

⁽⁴⁾ CDR 8/2016.

55. norāda, ka vienkāršošanas centienos vajadzīga visu attiecīgo Komisijas dienestu, it īpaši REGIO ĢD, EMPL ĢD, COMP ĢD un GROW ĢD, mērķtiecīga sadarbība;

56. mudina Eiropas Komisiju sniegt vairāk informācijas un lielāku atbalstu reģionālo un vietējo pašvaldību apmācībai par sinerģiju starp Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondi) un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF);

Pētniecība un inovācija

57. aicina vienkāršot pieteikumu iesniegšanas un ziņošanas procesus attiecībā uz finansējumu pētniecībai un inovācijai, tostarp pastiprinot standarta izmaksu izmantošanu, it īpaši revīzijas jomā;

Kopējā lauksaimniecības politika un lauku attīstība

58. uzsver ieteikumus, kas izklāstīti RK 2015. gada oktobrī pieņemtajā atzinumā “Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) vienkāršošana”⁽⁵⁾;

59. atkārtoti uzsver, ka jānostiprina uzticēšanās princips attiecībā uz galīgajiem saņēmējiem, galīgajā ziņošanas posmā atvieglojot prasību iesniegt apliecināto dokumentus par izdevumiem un kontroles posmā galveno uzmanību pievēršot finansēto projektu rezultātiem;

60. pauž bažas par to, ka, neraugoties uz jaunajā KLP izvirzīto mērķi samazināt ES līmeņa tiesību aktu skaitu, Komisijas regulatīvā darbība ir palielinājusies deleģēto tiesību aktu veidā;

61. atkārtoti aicina panākt lielāku saskaņotību un papildināmību starp KLP un citām ES politikas jomām, piemēram, vides politiku (un fondiem); lielāka saskaņotība visvairāk vajadzīga starp ELFLA un pārējiem Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, kas kopā veido vienotu stratēģisko satvaru, kura pamatā ir stratēģijas “Eiropa 2020” galvenie mērķi;

62. uzskata, ka KLP ir jāaskaņo ar Lisabonas līgumā nostiprināto teritoriālās kohēzijas mērķi un jāizvairās no tā, ka ES pasākumi palielina teritoriālo nelīdzsvarotību vai apdraud sabiedriskos pakalpojumus, piemēram, lauku reģionos;

Vienkāršošana MVU interesēs

63. uzskata: lai uzlabotu MVU paredzēto regulējumu, pašreizējā darba procesā ir ļoti svarīgi pilnībā ņemt vērā reģionālās un vietējās uzņēmējdarbības dalībnieku faktiskās vajadzības;

64. norāda, ka REFIT platformā pienācīga uzmanība jāpievērš arī publiskā sektora iestādēm uzliktajam regulatīvajam slogam. Ir svarīgi nepieļaut regulatīvā sloga pārvirzīšanu no uzņēmumiem uz publiskā sektora iestādēm un otrādi;

65. pēc apspriešanās ar balvas “Eiropas reģions, kas veicina uzņēmējdarbību” ieguvējiem komiteja norāda, ka prioritārās jomas, kurās vajadzīga vienkāršošana, un jomas, kurās ar pašreizējo regulējumu vēl nav panākta pietiekama vienkāršošanas pakāpe, cita starpā ir MVU līdzdalība ERAF finansētajos projektos, MVU piekļuve publiskajam iepirkumam, patērētāju tiesības un REACH. Par turpmākas rīcības prioritāti ir noteikti arī ziņošanas pienākumi tirdzniecības statistikas nolūkā (Intrastat);

66. uzskata, ka ir vajadzīga rīcība MVU paredzētās administratīvās vienkāršošanas jomā, īpaši attiecībā uz PVN;

67. aicina pieņemt pasākumus, ar ko vienkāršo MVU piekļuvi publiskajam iepirkumam; pauž bažas, ka ar jaunajām direktīvām un Eiropas vienotās iepirkuma procedūras dokumentu ieviestā vienkāršošanas pakāpe vēl var nebūt pietiekama, lai nodrošinātu MVU labvēlīgus iepirkuma noteikumus;

⁽⁵⁾ CDR 2798/2015.

68. brīdina, ka minētie vienkāršošanas pasākumi nedrīkst apdraudēt vietējo un reģionālo pašvaldību tiesības atkarībā no to konkrētajiem apstākļiem un iedzīvotāju vajadzībām pieņemt stingrākus standartus, it īpaši tādās jomās kā līdztiesība, kā arī sociālā, rūpniecības un vides politika;

69. uzsver, ka ES tiesību akti par valsts atbalstu saistībā ar vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (VTNP) ir kļuvuši pārāk detalizēti un pārāk sarežģīti, jo valsts atbalsta jomā ir pieņemts ļoti daudz sekundāro tiesību aktu un nesaistošu noteikumu. Tālāka vienkāršošana palielinās juridisko noteiktību, paātrinās ieguldījumu projektu īstenošanu, nodrošinās VTNP savlaicīgu sniegšanu un stimulēs izaugsmi un nodarbinātību;

70. uzsver, ka jāpalielina inovatīvu mazo uzņēmumu izpratne par jaunajām publiskā iepirkuma procedūrām, to priekšrocībām un ierobežojumiem, kā arī pieejamo atbalstu. ES publiskā iepirkuma noteikumiem trīs gadu laikā jāveic ietekmes novērtējums, lai pārbaudītu, vai tie ir sekmējuši MVU piekļuvi iepirkumiem, mazinājuši birokrātiskos šķēršļus un palīdzējuši veidot ilgtermiņa partnerības saistībā ar piedāvājumu un pakalpojumiem, kuru pašlaik nav tirgū;

71. atkārtoti aicina paaugstināt *de minimis* robežvērtības attiecībā uz valsts atbalstu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, kā arī robežvērtību atbrīvojumam no ziņošanas pienākuma, kas paredzēts LESD 108. panta 3. punktā, saistībā ar valsts atbalstu, ko kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saņem daži uzņēmumi, kuriem uzticēts sniegt VTNP, jo šie pasākumi nodrošinās lielāku vienkāršošanu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī struktūrām, kuras saņem kompensāciju;

Vides tiesību akti

72. norāda uz komitejas 2016. gada aprīlī pieņemto atzinumu "ES tiesību akti vides jomā. Ziņošanas un atbilstības pilnveidošana" ⁽⁶⁾ un aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā tajā izklāstītos ieteikumus uzraudzības un ziņošanas pienākumu atbilstības pārbaudē vides politikas jomā;

73. vērš īpašu uzmanību uz konkrētajiem ieteikumiem, kas atzinumā ierosināti attiecībā uz pārmērīgi apgrūtinotajām revīzijas un ziņošanas prasībām, un iesaka automatizēt ziņošanas instrumentus un veidot dažādās direktīvās paredzēto ziņošanas pienākumu sinerģiju; atkārtoti ierosina sagatavot "īstenošanas rezultātu pārskatu" turpmākajām direktīvām vides tiesību jomā;

74. atbalsta ideju pieņemt horizontālu ES direktīvu, kurā, pamatojoties uz iepriekšminētajā RK atzinumā izklāstītajiem principiem, būtu definēti atbilstības nodrošināšanas noteikumi attiecībā uz visu ES vides *acquis* kopumu;

75. atzīmē, ka 2013. gadā Eiropas Savienībai bija plašs mērķu klāsts: 63 saistoši un 68 nesaistoši mērķi, no kuriem vairumam jābūt sasniegtam 2015. un 2020. gadā. Ierosinot vai grozot mērķus, ir jāizmēra un jāņem vērā to ietekme gan uz pašvaldībām, gan uz uzņēmumiem. Ir jāatsakās no apstiprinātiem, taču nelietderīgiem mērķiem, tādējādi piešķirot vietējo pašvaldību vadītājiem pietiekamu autonomiju, lai viņi varētu pielāgot pasākumus vietējiem saimnieciskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem;

76. atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīgs atbilstošs atbildības un resursu sadalījums un efektīva informācijas plūsma starp pašvaldībām, reģioniem un dalībvalstīm saistībā ar vides uzraudzības un ziņošanas prasībām, lai nodrošinātu, ka ziņojumi un rādītāji, kas raksturo vides stāvokli, ir konsekventi, stabili un uzticami.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CDR 5660/2015.

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Tūrisms – ES reģionālās sadarbības virzītājspēks”

(2017/C 185/03)

Ziņotājs: Hans-Peter WAGNER (AT/PPE), Braitenvangas komūnas mērs**IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Daudzlīmeņu pārvaldība

1. atbalsta tādu ES politiku, kuras mērķis ir arī turpmāk saglabāt Eiropas kā visbiežāk apmeklētā pasaules reģiona vadošās pozīcijas (2015. gadā to apmeklēja 51,4 % no visiem pasaules tūristiem, proti, aptuveni 609 miljoni cilvēku⁽¹⁾) un iespējami palielināt šīs nozares ieguldījumu ilgtspējā, inovācijā, ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā;
2. uzsver, ka saskaņā ar LESD 195. pantu tūrisms ir dalībvalstu kompetencē un ES ir pilnvarota veikt pasākumus, lai atbalstītu, koordinētu un papildinātu dalībvalstu un tādējādi arī vietējo un reģionālo pašvaldību darbības tūrisma jomā. Reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir būtiska nozīme šajā jomā, jo to paredz tām piešķirtās pilnvaras un daudziem reģioniem ir ekskluzīva kompetence tūrisma jomā. Tā kā tūrisma nozarei ir liela nozīme vienotajā tirgū, ir vajadzīga dalībvalstu un vietējā un reģionālā pārvaldes līmeņa sadarbība, ievērojot subsidiaritātes principu un daudzlīmeņu pārvaldības principu, un jānosaka kopīgi Eiropas principi, kritēriji un pasākumi ar Eiropas pievienoto vērtību;
3. rosina Eiropas Komisiju pārskatīt **2010. gada stratēģiju tūrisma jomā**, sākt integrētas un ar visām attiecīgajām ES rīcībpolitikām saistītas ES tūrisma politikas īstenošanu, vairojot tūristu uzticēšanos tūrisma nozarei kopumā, nostiprināt Eiropas Komisijas pieeju sezonālībai un ierosināt daudzgadu darba programmu ar skaidriem mērķiem, rādītājiem un pasākumiem šajā jomā;
4. rosina ES dalībvalstis, balstoties uz ES tūrisma stratēģiju un apspriežoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, izstrādāt valsts tūrisma politiku;
5. rosina visās **makroreģionālajās stratēģijās**⁽²⁾ iekļaut arī sadaļu par tūrismu. Reģionu komiteja rosina Eiropas Komisiju sadarbībā ar to izstrādāt tematisku katalogu ar iespējamiem tūrisma nozares mērķiem makroreģionos;
6. uzsver, ka mūsdienās tūrisms ir viens no visstraujāk augošajiem ekonomikas sektoriem Eiropā; tas ir sektors, kas veicina globālo izaugsmi un attīstību, rada miljoniem darbvieta, veicina eksportu un ieguldījumus, kā arī pārveido cilvēku dzīvi; tas ir sektors, kas veicina kultūru daudzveidības un vērtību savstarpēju iepazīšanu un aktīvi sekmē Eiropas identitātes pakāpenisku nostiprināšanos jaunākajās paaudzēs;
7. rosina **reģionus un pilsētas** turpmāk izstrādāt tūrisma stratēģijas, kas ir saskaņā ar Eiropas un makroreģionālajām stratēģijām, un mudina veidot **publiskā** sektora savstarpējo sadarbību un publiskā un **privātā sektora partnerības**, lai attīstītu, popularizētu un veidotu jaunu tūrisma infrastruktūru, ņemot vērā Eiropas novecojošās sabiedrības vajadzības un nodrošinot gados veciem iedzīvotājiem iespēju bez šķēršļiem ceļot Savienības teritorijā. Saskaņā ar šīm stratēģijām būtu jāizstrādā jaunu tūrisma galamērķu attīstības plāni, lai pilnveidotu publiskā un privātā sektora resursus un infrastruktūru, kas vairo šo galamērķu konkurētspēju. Jāveic arī uzlabojumi stabilos tūrisma galamērķos, kur pieejamie resursi laika gaitā ir zaudējuši spēju piesaistīt tūristu plūsmas;

⁽¹⁾ Eurostat Reģionālās gadagrāmatas 2016. gada izdevumā minētie Apvienoto Nāciju Organizācijas Pasaules tūrisma organizācijas (UNWTO) dati.

⁽²⁾ COM(2009) 248 final, “Eiropas Savienības stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)”; COM(2014) 357, “Eiropas Savienības stratēģija Adrijas un Jonijas jūras reģionam”; COM(2010) 715, “Eiropas stratēģija Donavas reģionam (EUSDR)”; COM(2015) 366 final, “ES stratēģija Alpu reģionam (EUSALP)”.

8. rosina dalībvalstis un Eiropas Komisiju nodrošināt un aktīvi atbalstīt vietējo un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbību tūrisma jomā;

9. rosina **veidot vietējās** un reģionālās **nozaru platformas** ⁽³⁾, lai varētu sasaistīt, stratēģiski attīstīt un popularizēt dažādus tūrisma galamērķus ⁽⁴⁾, kā arī veidot dialogu un apmainīties ar labas prakses piemēriem un zināšanām par ES finanšu instrumentu izmantošanu;

10. norāda, ka tūrisms ir viena no Eiropas pārrobežu sadarbībai nozīmīgākajām politikas jomām. Komiteja rosina pārrobežu sadarbības struktūras, tostarp Eiropas teritoriālās sadarbības grupas un eiroreģionus izmantot **pārrobežu tūrisma stratēģijas** (piemēram, transporta vai tirgvedības jomā) un tādējādi atvieglot pārrobežu, valstu un reģionu savstarpējo sadarbību, lai tiktu radīta pievienotā vērtība un palielināta nodarbinātība un reģionālais piedāvājums patērētājiem. Šajā procesā tiem būtu jācenšas izmantot visus iespējamus Eiropas finansēšanas instrumentus (piemēram, Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus), *Interreg*, programmu "Apvārsnis 2020"), iesaistot organizācijas, grupas un tīklus, kas šajā nozarē ir uzkrājuši ļoti ievērojamu pieredzi;

Tūrisms un infrastruktūra

11. rosina izmantot publiskos un privātos **līdzekļus**, lai nomaļos, kalnu, salu un piekrastes reģionos ilgtspējīgi uzlabotu ceļojumu un tūrisma infrastruktūru ⁽⁵⁾, jo tā daudzās jomās sniedz arī vispārējas nozīmes pakalpojumus un tādā veidā nodrošina **tūrisma reģionu pieejamību, apgādi un konkurētspēju**, un rosina:

- uzlabot *Eurostat* (vai citu organizāciju, piemēram, Eiropas Ceļojumu komisijas vai ANO Pasaules tūrisma organizācijas) sistēmu, kas ļauj vākt un apstrādāt datus par tūristu plūsmu (tranzītu un mērķorientētu tūrisma plūsmu),
- *Eurostat* nodrošināt informāciju, kas būtu teritoriāli precīzāk sadalīta (virs *NUTS 2(1)* līmeņa) un pielāgota jaunām vajadzībām un prasībām (piemēram, ņemt vērā mainīgos piekļuves rādītājus, CO₂ emisijas). Tas ļaus galamērķiem iegūt drošus un salīdzināmus datus, lai varētu novērtēt un uzlabot resursu izmantošanu no ilgtspējas viedokļa,
- visos pārvaldes līmeņos atbalstīt **kapacitātes un tūrisma galamērķu pārvaldību**, lai varētu risināt tādas problēmas kā lielais satiksmes radītais noslogojums un kaitējums videi un infrastruktūras pārslogotība tūrisma reģionos,
- paredzēt **finansiālus stimulus** tūristu plūsmu noregulēšanai un koordinēšanai Eiropas mērogā ⁽⁶⁾, skaidri apņemoties izlīdzināt sezonālos kāpumus un kritumus,
- **pārskatīt Eiropas Komisijas Balto grāmatu** par konkurētspējīgu Eiropas mēroga transporta sistēmu, it īpaši, lai no tranzīta atslogotu jutīgus reģionus (tostarp pilsētu zonas, dabas teritorijas) un nodrošinātu nepārtrauktu ķēdi ceļošanai "no durvīm līdz durvīm", sniegt informāciju par sabiedrisko transportu un piedāvātiem pakalpojumiem ⁽⁷⁾, kā arī īstenot pasākumus, kuru mērķis ir veicināt sabiedriskā transporta izmantošanu, it īpaši ceļošanu pa dzelzceļu (piemēram, vilcieni automobiļu pārvadāšanai) ⁽⁸⁾, un pasākumus Eiropas un vietējo velosipēdu ceļu un garas distances pastaigu maršrutu popularizēšanai;

12. rosina Eiropas, valstu un reģionu tūrisma stratēģijās iekļaut tādus jautājumus kā terorisma apkarošana, drošība, it īpaši sabiedriskās vietās, un civilā aizsardzība; valstu, reģionāajos un vietējos ārkārtas gadījumu plānos un procedūrās īpaši svarīgi ir paredzēt saziņu ārkārtas situācijās un šādu situāciju pārvaldību;

⁽³⁾ Viena no šādām platformām ir Eiropas konkurētspējīgo un ilgtspējīgo tūrisma reģionu sadarbības tīkls (*NECSTourR*).

⁽⁴⁾ Piemēram, sasaistot tūrisma un lauksaimniecību, tūrisma un veselības pakalpojumus, tūrisma un kūrortus, tūrisma un sportu, tūrisma un vietējo amatniecību, kā arī radošās kultūras nozares, rūpniecību un muzejus.

⁽⁵⁾ Tostarp tālākie un nomaļie reģioni, kalnu reģioni, salu un piekrastes reģioni, pārrobežu reģioni, reģioni, kuros ir demogrāfiskas problēmas, kultūras un dabas teritorijas, jauni un jau labi pazīstami galamērķi.

⁽⁶⁾ "Zaļie ceļi" (*Green Routes*); pārvaldība, kuras pamatā ir autoceļu nodevas noteiktos dienas vai nedēļas laikos; lētāki braucieni ar kuģi/mazāki tarifi tūristiem sabiedriskajā transportā (jo īpaši dzelzceļa transportā).

⁽⁷⁾ Tostarp iespējas izmantot intermodālos pārvadājumus un iegādāties biļetes.

⁽⁸⁾ Piemēram, vilcieni automobiļu pārvadāšanai, velosipēdu pārvadāšanas pakalpojumi, pārrobežu vilcieni.

Ieguldījumi tūrisma nozarē

13. rosina Eiropas Komisiju, veicot daudzgadu finanšu shēmas vidusposma pārskatīšanu, radikāli pārvērtēt Eiropas strukturālo un investīciju fondu pieeju tūrismam, jo pašlaik Komisija ir pilnībā liegusi iespēju no šiem fondiem atbalstīt tūrismu dažās dalībvalstīs, neraugoties uz to, ka daudzos šo valstu reģionos ir vāji attīstītas teritorijas, kurās tūrisms ir gandrīz vienīgais iespējamais attīstības instruments (piemēram, nacionālajos parkos, aizsargajamās teritorijās utt.);

14. uzsver, ka jāveic **ieguldījumi**, kas uzlabo Eiropas tūrisma nozares konkurētspēju. It īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) ir labāk jāizmanto digitālā vienotā tirgus stratēģija un ar to saistītie finansēšanas instrumenti (ESIF, ESI fondi, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF), *Interreg*, *Urbact*, *LIFE*, "Apvāršnis", COSME, "Radošā Eiropa", *Erasmus +*, Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programma (*EaSI*))⁽⁹⁾. Šajā saistībā ir vēlamas MVU paredzētas atbalsta un apmācības iniciatīvas, kuru mērķis ir panākt līdzekļu efektīvāku izlietošanu;

15. atbalsta ierosmi ES gada budžetā iekļaut **budžeta pozīciju Eiropas tūrisma veicināšanai**, lai finansētu novatoriskus, konkurētspējīgus, ilgtspējīgus, reģionālus un pārrobežu projektus, un ES reģionālajā politikā laikposmam pēc 2020. gada vairāk uzmanības veltīt **ar tūrismu saistītiem ieguldījumiem**. Ar ES finansējumu jāatvieglo MVU darbība, un ievērojami jāsamazina ar finansējuma izmantošanu saistītais birokrātiskais slogs;

16. rosina dalībvalstis un reģionālās pašvaldības darba programmās laikposmam pēc 2020. gada iekļaut ar tūrismu saistītas prioritātes, lai publiskās iestādes un privātais sektors varētu saņemt finansējumu projektiem; apzinoties straujās demogrāfiskās pārmaiņas, iesaka atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir tūrisma infrastruktūras un transporta līdzekļu pielāgošana novecojošas sabiedrības vajadzībām;

17. rosina dalībvalstis:

- paātrināt digitalizāciju tūrisma nozarē, it īpaši izvērst piekļuvi ātram platjoslas internetam nomaļos, attālos, mazapdzīvotos reģionos un kalnu reģionos,
- ieteikt publiskajām iestādēm izmantot Digitālās programmas Eiropai potenciālu un tās pavērtās iespējas, lai veicinātu veselības pakalpojumu izmantošanu gan iedzīvotāju, gan tūristu vajadzībām,
- veikt pasākumus, lai nodrošinātu lielu ceļotāju plūsmu visa gada garumā,
- veicināt ilgāku vidējo uzturēšanos galamērķī,
- uzlabot nozares speciālistu prasmes un nodarbināmību,
- noteikt, ka ilgtspēja ir viens no tūrisma galamērķu un tūrisma produktu pārvaldības pamatkritērijiem,
- izveidot ekspertu forumus, kas popularizētu it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem noderīgus labas prakses piemērus;

18. pauž nožēlu par to, ka mazie un vidējie uzņēmumi zināšanu trūkuma dēļ pietiekami neizmanto Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), un atbalsta ar šo fondu saistītu **reģionālu ieguldījumu platformu** izveidi, lai, par piemēru izmantojot reģionālās attīstības modeli (piemēram, *theALPS* ⁽¹⁰⁾), mazajiem un vidējiem uzņēmumiem nodrošinātu piekļuvi informācijai un zinātnībai. Īstenojot savu septītajā Eiropas Reģionu un pilsētu samitā Bratislavā pieņemto deklarāciju "Ieguldījumi un saiknes veidošana" ⁽¹¹⁾, RK iesaka Eiropas Komisijai un EIB kopīgi izveidot **Eiropas mēroga ieguldījumu platformu**, kura paredzēta ar tūrismu saistītiem MVU, un ESIF ietvaros kopīgi organizēt vietējos forumus par ieguldījumiem tūrismā. Konkrēti, līdz 2018. gadam būtu jāīsteno pieci izmēģinājuma projekti izmēģinājumu reģionos (lauku/attālos vai tālākajos reģionos, kalnu, pierobežas, salu/piekraustes reģionos, kā arī pilsētās), iespējams, iesaistot arī tādus tīklus kā *NECSTouR*, Eiropas Pierobežas reģionu asociāciju, Eiropas teritoriālās sadarbības grupas vai eiroreģionus;

⁽⁹⁾ *Guide on EU Funding for the tourism sector 2014–2020*.

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. rosina reģionus un Eiropas teritoriālās sadarbības grupas kopā ar ESIF valdi un EIB motivēt bankas savos reģionos nākt klajā ar **ieguldījumu programmām**, kas sekmē pārrobežu ieguldījumus un ar tūrismu saistītiem MVU atvieglot piekļuvi ES finansējumam un privātā sektora līdzekļiem (publiskā un privātā sektora partnerības modeļi);

20. rosina Eiropas Komisiju atbalstīt **mazus un ļoti mazus pārrobežu sadarbības projektus** tūrisma jomā, kā arī **cilvēku savstarpējo kontaktu** (*people-to-people*) **projektus**, kas jo īpaši pierobežas reģionos būtiski veicina Eiropas apziņas veidošanos;

21. vēlreiz ierosina, ka *de minimis* robežvērtības attiecībā uz valsts atbalstu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, kuriem bieži ir pozitīva ietekme uz tūrisma infrastruktūru, būtu jāpalielina līdz 1 miljonam euro katrā attiecīgajā gadījumā trīs fiskālo gadu laikā. Reģionos, kuru ekonomiskā un sociālā stabilitāte ir ļoti atkarīga no tūrisma un kuros ir augsts bezdarba līmenis, jābūt iespējai šīs robežvērtības attiecināt arī uz publiskiem ieguldījumiem ar tūrismu saistītā infrastruktūrā, ja to regulāri izmanto arī vietējie iedzīvotāji. RK vienlaikus atgādina, ka spēkā esošajā Vispārējā grupu atbrīvojuma regulā (ES) Nr. 651/2014, kas ir piemērojama līdz 2020. gada 31. decembrim, jau ir iekļauts atbalsts kultūrai un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, kā arī atbalsts sporta un daudzfunkcionālai atpūtas infrastruktūrai;

22. uzsver, ka tūrisms ir viens no nozīmīgiem stratēģijas elementiem daudzos mazāk attīstītos reģionos, kuros ir liels un vēl joprojām ne līdz galam izmantots ekonomikas un vides potenciāls;

Labāka likumdošana

23. vērš uzmanību uz grūtībām **saistībā ar tiesisko regulējumu** un iesaka dalībvalstīm nepieļaut, ka, pieņemot valsts tiesību aktus, ES tiesību normas bez vajadzības kļūst vēl stingrākas (pārmērīga reglamentēšana jeb *gold plating*). RK iesaka Eiropas Komisijai saskaņā ar *REFIT* īstenot šādas ar tūrismu saistītas iniciatīvas:

- vienkāršot noteikumus, kas attiecas uz platjoslas pakalpojumu sniedzējiem, un panākt, ka tiek piemērota uz tirgu balstīta un no tehnoloģiskā viedokļa neitrāla pieeja,
- pārskatīt ES Patērētāju tiesību direktīvā iekļautās prasības attiecībā uz paskaidrojumu un informācijas sniegšanu,
- pārbaudīt un vajadzības gadījumā pārskatīt Komplekso ceļojumu direktīvu; pārmērīga birokrātija un juridiska nenoteiktība būtu jānovērš,
- viesu uzņemšanas nozarē atvieglot prasības sniegt informāciju saskaņā ar ES regulu par pārtikas produktu informācijas sniegšanu ((ES) Nr. 1169/2011),
- vienkāršot spēkā esošos noteikumus par šķidrumu pārvadāšanu gaisa satiksmē ⁽¹²⁾;

24. rosina: nosakot, kādi ieguldījumi reģenerācijā vai infrastruktūrā turpmāk ir vajadzīgi, pilsētu centru reģenerācijas stratēģijās būtu rūpīgi jāapsver šādu ieguldījumu iespējamā ietekme, proti, vai tiks aizsargāts vai palielināts vietējās vides pievilcīgums tūrismam un vai tiks uzlabotas iedzīvotāju un apmeklētāju ar kustību traucējumiem iespējas piekļūt pilsētas centram;

Tematiskais tūrisms

25. ierosina **veicināt tematiskā tūrisma projektus** ⁽¹³⁾, kas liecinātu par pārdomātu specializāciju (viedi reģioni/pilsētas) un ierobežotu masu tūrisma negatīvo ietekmi, un **ieviest goda nosaukumu “Eiropas vieda tūrisma galvaspilsēta”**, kuru tūrisma nozares, Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas pārstāvji katru gadu piešķirtu ne vairāk kā trim ES pilsētām/reģioniem. To darot, īpaša uzmanība būtu jāpievērš ilgtspējīgu un konkurētspējīgu tūrisma galamērķu popularizēšanai, kas radītu pievienoto vērtību iniciatīvai “Eiropas izcilākie galamērķi” (*EDEN*). Jāpievērš uzmanība arī mērķiem ārpus pilsētu centriem un tādām vietām, kas ir kā magnēts tūristiem, lai labumu gūtu arī tādi pilsētvides mezgli, kuri atrodas lielpilsētu perifērijas rajonos vai mazās un vidējās pilsētās;

⁽¹²⁾ Komisijas 2010. gada 4. marta Regula (ES) Nr. 185/2010, ar ko nosaka sīki izstrādātus pasākumus kopīgu pamatstandartu īstenošanai aviācijas drošības jomā (OV L 55, 5.3.2010., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Vīna tūrisms, gastronomiskais tūrisms, ekotūrisms, tūrisms valodu apguves nolūkā, aktīvais tūrisms, velotūrisms, lauku, tradīciju, reliģijas, mākslas, izglītības, izpētes, dažādu netradicionālu sporta veidu, darījumu un konferenču tūrisms, *MICE* (*meetings, incentives, conventions and events*) utt.

26. uzsver, ka pilsētu tūrisms rada teritoriālo dinamiku pilsētu ainavas pārveidošanai, ko var panākt, atjaunojot publisko telpu, infrastruktūru un savienojumus, kā arī attīstot vietējos jaukumus un atpūtas vietas. Tas dod labumu ne tikai tūristiem, bet arī vietējām kopienām un iedzīvotājiem;

27. rosina atbalstīt **kultūras, dabas, vēstures un reliģijas tūrisma**, kas sekmē nodarbinātību, kultūru sapratni, kā arī vietējo, reģionālo un lauku attīstību, un rosina veidot saikni starp tūrisma piedāvājumiem, lai radītu tematiskus tūrisma maršrutus Eiropas, valstu un vietējā līmenī, kā piemēru izmantojot UNESCO pasaules mantojuma sarakstu, kurā minētas pilsētas un vietas. Tādēļ Eiropas Savienībā būtu jāizveido pasaules mantojuma sarakstā iekļauto Eiropas pilsētu tīkls un jāveic īpaši pasākumi to aizsardzībai un popularizēšanai;

28. atkārtoti norāda, ka veselības un rehabilitācijas tūrisms ir viena no visstraujāk augošajām tūrisma nozarēm, kas piesaista vecāka gadagājuma eiropiešus un tūristus no trešām valstīm, un iesaka stiprināt sasaisti starp tūrisma un “senioru ekonomikas” programmu;

29. uzsver, ka **lauku tūrisms** rada darbvietas, veicina attīstību, aizsargā vidi, atbalsta lauku kultūru, mākslu un amatniecību un tādā veidā saglabā vietējās kopienas, un rosina:

— lauku reģionos, balstoties uz reģionālās attīstības plāniem, izstrādāt **integrētas un pārrobežu** stratēģijas lauku tūrisma attīstībai; šādās stratēģijās īpaša uzmanība būtu jāpievērš ērtiem transporta savienojumiem, kas nodrošinātu vieglu un netraucētu pārvietošanos uz un starp lauku rajoniem,

— atbalstīt **mazu un vidēju uzņēmumu sadarbību ar mērķi piedāvāt pakalpojumus** un tādēļ visās teritorijās pavērt iespēju izmantot uzņēmumiem nepiesaistītus inovācijas trenerus, lai ar viņu palīdzību piesaistītu klientus no pilsētām,

— veidot forumus un platformas, kas pavērtu MVU iespēju radīt tūristiem papildu produktus ar lielāku vērtību,

— lauku rajonu attīstības stratēģijās vairāk uzmanības pievērst kultūras mantojumam, jo tas palīdz saglabāt esošās darbvietas un radīt jaunas, atbalstīt lauksaimniecības uzņēmumus, aizsargāt kultūrainavu un sniegt atbalstu lauku mākslai un amatniecībai,

— kopējā lauksaimniecības politikā laikposmam pēc 2020. gada tādēļ paredzēt materiālu atbalstu ar tūrisma saistītiem MVU lauku rajonos, lai arī turpmāk veicinātu lauku tūrisma;

30. uzsver gastronomiskā tūrisma svarīgo nozīmi jaunu un ilgtspējīgu darbvietu radīšanā un norāda, ka šā tūrisma segmenta attīstības mērķis ir atbalstīt kvalitatīvus vietējos un tradicionālos produktus. Tā kā tūristi vairāk nekā trešdaļu no iztērētās naudas atvēl pārtikai, gastronomija ir drošs un būtisks ienākumu avots;

31. atkārtoti pauž atbalstu tādām iniciatīvām kā “Eiropas kultūras galvaspilsētas” un “Eiropas kultūras mantojuma zīme”, kā arī “Eiropas kultūras mantojuma dienas” un “Eiropas Savienības kultūras mantojuma balva”;

Klimata pārmaiņas un ilgtspēja

32. atgādina, ka daudzos reģionos tūrisms ir ekonomiskās izaugsmes, ienākumu un nodarbinātības avots. RK rosina reģionu **tūrisma stratēģijās** ⁽¹⁴⁾ pievērst uzmanību **ilgtspējai** ⁽¹⁵⁾, tostarp novatoriskiem instrumentiem, ar kuriem uzraudzīt un stiprināt tūrisma ilgtspēju, ņemot vērā tā ekoloģisko, sociālo un tautsaimniecisko dimensiju, un tādā veidā nodrošināt holistisku pieeju, kas prognozē un ņem vērā palielināto vides noslodzi, kuru izraisījušas ar tūrisma saistītās darbības. Šo stratēģiju izstrāde mērķtiecīgi jāatbalsta ar ES kohēzijas politiku;

33. rosina Eiropas līmenī rast tiesisku risinājumu tādai attīstības tendencei kā sadarbīga ekonomika, kam ir ne tikai pozitīvai ietekme, bet kas rada arī tādus riskus kā darba ņēmēju sociālās aizsardzības trūkums, klientu/tūristu izmitināšanas noteikumu trūkums, darba devēju riska pārvirze uz darba ņēmējiem, negatīvas fiskālās sekas un galamērķa kvalitātes kontroles trūkums;

⁽¹⁴⁾ Piemēram, dažādotos piedāvājuma stratēģijas tādās jomās kā rekreācija/labsajūta, kultūra, sports, no sezonas neatkarīgi produkti visa gada garumā, modeļi, kas palīdz noteikt dažādu atvaļinājuma un aktivitāšu veidu ietekmi uz klimatu.

⁽¹⁵⁾ Pēc NECSTouR reģionu parauga.

34. atbalsta ilgtspējīga kultūrtūrisma attīstību pilsētās, jo tas var būt svarīgs ienākumu radīšanas katalizators saistībā ar novatorisku kultūras mantojuma saglabāšanu un pārvaldības praksi. Pilsēttūrisms veicina arī inovāciju. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana un viedas pilsētas koncepcija ne vien rada apmeklētājiem patīkamus iespaidus, bet arī uzlabo vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti;

35. rosina tūrisma reģionus, ņemot vērā klimata pārmaiņas, dažādot savas **ekonomiskās prioritātes** – it īpaši kalnu un piekrastes reģionos ir labvēlīgi nosacījumi atjaunojamās enerģijas ražošanai (ūdens/vēja enerģija, saules enerģija, ģeotermālā enerģija, biomasas pārvēršana enerģijā) – un kopā ar nozari ieguldīt līdzekļus klimatam labvēlīgos projektos, izmantojot tādas instrumentus kā “Viesnīcu energoapgādes risinājumi (HES)”⁽¹⁶⁾ un “Gandrīz nulles enerģijas viesnīcas (neZEH)”⁽¹⁷⁾;

36. rosina Eiropas Komisiju atbalstīt kampaņas, kas vērstas uz to, lai nozarē palielinātu izpratni par dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu (runa ir par ūdens patēriņu, pārtikas izšķērdēšanu, mazgāšanas līdzekļu un higiēnas preču izmantojuma samazināšanu);

Darba tirgus, izglītība un pētniecība

37. rosina Eiropas Komisiju un dalībvalstis īstenot vēl citus pasākumus, lai nodrošinātu tūrisma jomā iegūtu **kvalifikāciju oficiālo atzīšanu pāri robežām**, kā arī veicināt daudzveidīgu apmācību, lai samazinātu atkarību no sezonālātes. Kvalifikāciju atzīšana jāorientējas uz augstiem standartiem⁽¹⁸⁾;

38. uzsver, ka jācīnās pret nedeklarētu un nepareizi deklarētu nodarbinātību, kas ir īpaši izplatīta parādība tūrisma nozarē⁽¹⁹⁾;

39. rosina Eiropas Komisiju EURES tīkla ietvaros un sadarbībā ar valstu nodarbinātības aģentūrām izstrādāt programmas tūrisma jomā, lai **visā Eiropā** kvalificētu darbaspēku varētu **iekārtot darbā** izteiktos tūrisma reģionos;

40. rosina vietējās un reģionālās pašvaldības un nodarbinātības aģentūras sadarbībā ar tūrisma nozari izveidot kvalifikāciju partnerības apmācībai, lai saskaņā ar mūžizglītības pieeju piedāvātu tūrisma nozarē turpmāku apmācību par kvalitātes paaugstināšanu (ilgtspēja, viesmīlība, drošība utt.) un tirgvedību (digitalizācija);

41. atzinīgi vērtē to, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja 70. sesijā ir pieņēmusi jaunus ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM)⁽²⁰⁾, un uzsver, ka no 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem tūrisms ir nepārprotami minēts 8., 12. un 14. mērķī saistībā ar tā spēju sekmēt ekonomikas izaugsmi, iekļautību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, veicināt ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, kā arī uzlabot ūdens resursu saglabāšanu un to ilgtspējīgu attīstību. ANO norādījusi arī galvenos darbības virzienus: atbalsts, informētības un izpratnes palielināšana, zināšanu radīšana un izplatīšana, politikas veidošana, spēju uzlabošana un izglītība;

42. saskaņā ar Eiropas pasākumiem izglītības jomā ierosina:

— atbalstīt publiskā un privātā sektora partnerību iniciatīvas, lai, apvienojot apmācību un praksi, veicinātu **nozares profesionalizāciju**⁽²¹⁾,

— **savienot tīklā** ar tūrisma saistītās **arodskolas, profesionālās izglītības koledžas un augstskolas** un novērtēt Erasmus + ietekmi uz tūrisma nozari,

— izveidot Eiropas Tūrisma akadēmiju un **Jean Monnet katedru Eiropas tūrisma pētniecībai**;

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>

⁽¹⁸⁾ COM (2016), *Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training*; COM(2014) 86, “Eiropas stratēģija lielākai izaugsmei un darbvietām piekrastes un jūras tūrisma nozarē”.

⁽¹⁹⁾ Eiropas Arodbiedrību konfederācijas Rezolūcija par nedeklarētu darbu, 2014. gada marts (<https://www.etuc.org/document/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCuk>).

⁽²⁰⁾ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/fr/objectifs-de-developpement-durable/>

⁽²¹⁾ *Parliament Magazine*, 437. izdevums, 2016. gada 27. jūnijs, 28.–29. lpp.: piemērs “Jaunieši un īpaša partnerība tūrisma jomā” (*Youth on the Spot – Special Partnership on tourism*).

43. rosina dalībvalstis, reģionus un pilsētas ātrāk iesaistīt darba tirgū migrantus un patvēruma meklētājus, izmantot migrantu valodas un profesionālās prasmes un šīs prasmes pilnveidot ar kursu palīdzību;

Tūrisms un Eiropas pilsoniskums

44. uzsver, ka Eiropas pilsoņi kā tūristi Eiropas Savienībā un kā patērētāji, ko aizsargā ES tiesību akti, var brīvi pārvietoties ES iekšējā tirgū un Šengenas zonā. Tādēļ tūrismam ir liela nozīme **Eiropas pilsoniskuma apziņas veidošanā** un savstarpējas izpratnes veicināšanā. Tādēļ būtu jārada stimuli, lai Eiropas pilsoņi brīvdienas vairāk pavadītu Eiropā. RK rosina Eiropas Komisiju un dalībvalstis apsvērt šādas idejas, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu un piemērojot daudzlīmeņu pārvaldības principu:

- atbalstīt Eiropas Parlamenta priekšlikumu ⁽²²⁾ par bezmaksas *InterRail* biļetēm 18 gadu vecumu sasniegušiem Eiropas jauniešiem, lai dotu viņiem iespēju labāk iepazīt Eiropu,
- izmantojot bezmaksas **“Eiropas pilsoņa ceļojumu karti”** (*European Citizen Travel Card*), kuras izsniegšanā dalībvalstis, reģioni un pilsētas var brīvprātīgi iesaistīties, piedāvāt ES pilsoņiem, kas ceļo pa Eiropas Savienību, pazeminātus tarifus sabiedriskajā transportā (arī par velosipēdu pārvadāšanu un velosipēdu nomu), muzejos utt.; kartei vajadzētu būt pieejamai RK un Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē, visos *Europe Direct* informācijas centros un iesaistītajās tūrisma apvienībās un jābūt derīgai kopā ar jebkuras ES valsts izdotu personas apliecību vai pasi,
- izveidot **elektronisku “Eiropas ceļojumu nozīmīti”** (sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem draudzīga GPS lietotne *DiscoverYurope App*),
- ieviest **“Eiropas ceļotāja pasi”** (*European Traveller’s Pass*), kas satur noderīgu informāciju ES pilsoņiem kā tūristiem (patērētāju tiesības, veselības aprūpe, adreses konsulātiem ārpus Eiropas, neatliekamās palīdzības tālruna numuri, informācija par “Eiropas pilsoņa ceļojumu karti”);

45. uzsver, ka tūrisms sniedz būtisku ieguldījumu tautu savstarpējās saprašanās veidošanā un veicina dažādu kultūru labāku izpratni;

46. ierosina iedibināt **plašsaziņas līdzekļiem paredzētu balvu (“Oskara balvu” tūrisma jomā)**, ar ko Komisija, Eiropas Parlaments un RK apbalvo dokumentāciju (drukātos un audiovizuālos plašsaziņas līdzekļos), kura sniedz zināšanas par Eiropas kultūras un dabas mantojumu, kā arī reģionālajiem un vietējiem tūrisma objektiem Eiropā un kura palīdz veidot Eiropas pilsoniskuma apziņu;

Tūrisma ārējā dimensija

47. uzsver **iekšējā tirgus** un **Šengenas zonas nozīmi** pārrobežu tūrisma un vietējo tirgu attīstībā. RK īpaši rosina ES dalībvalstis nosargāt Šengenas zonu bez robežām;

48. atzinīgi vērtē “Vīzu tiesību aktu kopumu” ⁽²³⁾, ko Eiropas Komisija pieņēma 2014. gada aprīlī, un uzsver, ka **vīzu režīma atvieglošana** ir būtisks priekšnoteikums, lai tūristos izraisītu interesi par Eiropas apmeklēšanu ⁽²⁴⁾. Drošības jautājumi ir rūpīgi jāapsver, izvērtējot tūrisma ieguldījumu ekonomikā. Šajā saistībā komiteja atzinīgi vērtē izveidoto Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*) ⁽²⁵⁾, kas pastiprina ceļošanas drošību Šengenas zonā saskaņā ar nolīgumiem par bezvīzu režīmu;

⁽²²⁾ Ideja par bezmaksas *InterRail* dzelzceļa biļetēm, kas noteiktā laika periodā ļauj neierobežoti ceļot starp programmas dalībvalstīm un to teritorijā, tika apspriesta EP plenārsesijā Strasbūrā 2016. gada 3.–6. oktobrī.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 final, “Kopējās vīzu politikas īstenošana un pilnveide nolūkā sekmēt izaugsmi ES”.

⁽²⁴⁾ ETC/2015, “Uzlabot Eiropas valstu vīzu režīmu, lai veicinātu tūrismu: Eiropas Ceļojumu komisijas viedoklis” (*Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission*).

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 final, priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*) un groza Regulu (ES) Nr. 515/2014, Regulu (ES) 2016/399, Regulu (ES) 2016/794 un Regulu (ES) 2016/1624.

49. ierosina Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asamblejas (ARLEM) ziņojumā aplūkot jautājumus, kas saistīti ar Eiropas tūristu drošību valstīs, kuras nav ES dalībvalstis;

50. atbalsta nesen izveidotās platformas sadarbībai starp ES un starptautiskajiem partneriem, piemēram, Ķīnu, izmantojot tādu iniciatīvu kā *Europe-China One Belt, One Road (OBOR)* Kultūras un tūrisma attīstības komiteja⁽²⁶⁾;

Tūrisma popularizēšana

51. pilnībā atbalsta lēmumu pasludināt 2018. gadu par Eiropas kultūras mantojuma gadu, ņemot vērā to, ka tūrisms ir būtisks visas attiecīgās iniciatīvas veicinošs faktors, un rosina pasludināt arī Eiropas tūrisma gadu;

52. rosina valstīs izveidotās jumta organizācijas tūrisma popularizēšanai un Eiropas Ceļojumu komisiju kopīgi koordinēt **Eiropas kā tūrisma galamērķa popularizēšanu trešās valstīs**;

53. mudina pilnveidot tūrisma pakalpojumus un tos virzīt arī uz konkrētām valstīm, interešu grupām, profesionālajām grupām utt., nodrošinot, ka informācija visā pasaulē tiek izplatīta pieņemamā un saprotamā veidā ar iespējami visnovatoriskākajiem līdzekļiem. Nodrošinot labāku piekļuvi informācijai par Eiropas tūrisma produktiem, var palielināt gan Eiropas tūristu plūsmu, gan arī tūristu plūsmu no ģeogrāfiski tālākām valstīm;

54. rosina Komisiju vairāk uzmanības veltīt mijiedarbībai starp tūrisma, migrāciju un bēgļu plūsmām, izpētīt šīs mijiedarbības ietekmi uz kultūru, ekonomiku un sociālo jomu un kopā ar RK apzināt attiecīgo reģionu iespējas (darba tirgus utt.);

55. iesaka Eiropas Komisijai:

— gādāt par **Eiropas preču zīmi (ES logotipu)**, dažādu reģionu un valstu zīmola pozicionēšanas stratēģiju izstrādi un Eiropas tirgdarbības platformu izveidi (ES tirgvedības programmas, piemēram, Alpu vai Vidusjūras reģionam), lai Eiropu popularizētu tālākos tirgos, vienlaikus atspoguļojot pilsētu un reģionu īpašo lomu un to dabas un kultūras mantojuma daudzveidību⁽²⁷⁾,

— īstenot pasākumus, kas Eiropas iedzīvotājiem radītu stimulus brīvdienas vairāk pavadīt Eiropā; apsvērt iespēju izstrādāt **“Eiropas pilsoņa ceļojumu kartes”** modeli, kas ceļotājiem sniegtu vispārīgu informāciju, lai padarītu viņu ceļojumus vienkāršākus un drošākus, un kas sniegtu priekšrocības tiem, kuri ceļo pa Eiropu,

— tīmekļa vietnē www.visiteurope.com⁽²⁸⁾ izveidot **“ES tūrisma ceļu karti”** (*EU Tourismus Road Show*) un **Eiropas kultūras ceļu atlantu**,

— apsvērt iespēju izveidot **Eiropas klasifikācijas un kvalitātes nodrošināšanas sistēmu**, kas papildinātu valstu/reģionu viesnīcu klasifikācijas sistēmas (piemēram, viesnīcu zvaigznes) un valstu līmenī noteiktos kvalitātes standartus;

Iestāžu sadarbība

56. rosina Eiropas Komisiju iesaistīt Reģionu komiteju Eiropas Tūrisma forumā un Eiropas Tūrisma dienā, kas notiek katru gadu;

57. rosina katru gadu organizēt Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas attiecīgo komiteju un struktūru debates par tūrisma; debašu laikā varētu rīkot arī ar tūrisma nozari saistīto ieinteresēto personu uzklaušanās;

58. rosina nākamās prezidentvalstis darba kārtībā iekļaut jautājumus par Eiropas tūrisma un iesaistīt RK pārstāvjus;

⁽²⁶⁾ *Parliament Magazine*, 437. izdevums, 2016. gada 27. jūnijs, 28.–29. lpp.

⁽²⁷⁾ *European Tourism Manifesto* (2016), “Tūrisms izaugsmei un darbvietaim” (*Tourism for Growth and Jobs*) (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ COM(2014) 477 final, Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļā uz integrētu pieeju Eiropas kultūras mantojumam”.

59. atbalsta manifestu “Tūrisms izaugsmei un nodarbinātībai” (*Tourism for Growth and Jobs Manifesto*)⁽²⁹⁾ – Eiropas tūrisma nozares publisko un privāto pārstāvju iniciatīvu – un rosina to parakstīt, lai apvienotu spēkus ar mērķi nodrošināt, ka Eiropa arī turpmāk ir pievilcīgs galamērķis un ka tūrisma nozare turpina sekmēt virzību uz Eiropas ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;
60. rosina Pasaules Tirdzniecības organizāciju (PTO) atbalstīt RK iniciatīvu, lai Eiropā attīstītu tūrismu;
61. rosina valdības un privāto sektoru veicināt atbildīgu tūrisma rīcībpolitiku un praksi saskaņā ar principiem, kuri noteikti Pasaules Tūrisma organizācijas (UNWTO) Pasaules tūrisma ētikas kodeksā, kas ir visaptverošs regulējums, ar kuru paredzēts attīstīt ilgtspējīgu, atbildīgu un visiem pieejamu tūrismu, kas ievēro visus ekonomikas, sociālās jomas, kultūras un vides aspektus;
62. īpaši uzsver tūrisma sociālo atbildību un rosina Eiropas un citu valstu pilsoņus būt informētiem un atbildīgiem tūristiem un ceļotājiem un cienīt vietējās tradīcijas un kultūru.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Sadarbīgā ekonomika un tiešsaistes platformas: pilsētu un reģionu kopīgs viedoklis”

(2017/C 185/04)

Ziņotāja:	<i>Benedetta BRIGHENTI</i> (IT/PSE), Modenas provinces Kastelnuovo Rangone pašvaldības mēra vietniece
Atsauces dokumenti:	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Tiešsaistes platformas un digitālais vienotais tirgus. Eiropas izdevības un uzdevumi”
	COM(2016) 288 final
	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas sadarbīgās ekonomikas programma”
	COM(2016) 356 final

I. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. atzīmē, ka Eiropas Komisija ar 2016. gada 2. jūnijā publicētā paziņojuma virsrakstu “Eiropas sadarbīgās ekonomikas programma” atkārtoti uzsvērusi, ka tā dod priekšroku termina “sadarbīgā ekonomika”, nevis vairāk izplatītā termina “dalīšanās ekonomika” lietojumam;
2. uzskata, ka minētajā paziņojumā sniegtā atsauce uz sadarbīgās ekonomikas “bezpeļņas” aspektu, proti, “[s]adarbīgās ekonomikas darījumi parasti nav saistīti ar īpašumtiesību maiņu, un tos var veikt gan peļņas, gan bezpeļņas nolūkā”, ir nepietiekama, jo pārmaiņas un jauninājumi, kurus veicina sadarbīgā ekonomika, neaprobežojas ar ietekmi, ko izraisa pakalpojumu piedāvājuma un pieprasījuma mijiedarbība;
3. atzinīgi vērtē izskatāmajā paziņojumā pausto Komisijas atvērtību pret sadarbīgo ekonomiku. Dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir vajadzīgi kopīgi reglamentējoši noteikumi, kuros sniegta ievirze un norādes;
4. tā kā šis fenomens acīmredzami aptver vairākus līmeņus, atkārtoti uzsver, cik svarīga ir daudzlīmeņu pieeja, ko papildina cieša un nemitīga mijiedarbība un sadarbība starp dažādiem institucionālajiem līmeņiem;
5. pauž nožēlu, ka Komisijas darba programmā 2017. gadam nav iekļauts neviens priekšlikums par turpmākiem pasākumiem saistībā ar Eiropas sadarbīgās ekonomikas programmu. Šķiet, ka attiecīgie Eiropas tiesību akti patiesi nav konsolidēti un regulējums par līgumattiecībām starp platformām un ieguldītājiem tajās šķiet neskaidrs;
6. ņemot vērā to, ka šī jaunā ekonomika daudzos aspektos atkarīga no pilsoņu un patērētāju tiesību nostiprināšanas, uzskata, ka ir nepieciešama regulatīva pieeja, kuras pamatā ir daudzlīmeņu pārvaldība, līdzdalība, proporcionalitāte un birokrātijas novēršana;

II. IETEIKUMI

7. aicina Komisiju saistībā ar turpmākajām iniciatīvām šajā jomā veikt pamatīgu teritoriālās ietekmes novērtējumu, kura nepieciešamība tika uzsvērtā RK rīkotajā ekspertu darbseminārā par ietekmes uz pilsētvidi novērtējumu⁽¹⁾; norāda uz aplūkojamā fenomena izteikto vietējo un reģionālo dimensiju, jo daudzu sadarbīgās ekonomikas iniciatīvu ievērojamā ietekme izpaužas galvenokārt pilsētu līmenī un tās bieži tiek izstrādātas, regulētas un dažkārt apliktas ar nodokļiem vietējā un reģionālajā līmenī;

⁽¹⁾ Ietekmes uz pilsētvidi novērtējums, *The Sharing Economy*, ECON komisija, 30.6.2016.

8. ir vienisprātis ar Eiropas Komisiju, ka ir jāvairās no regulējuma sadrumstalotības, un aicina šo mērķi īstenot tā, lai nodrošinātu, ka vietējā un reģionālā līmeņa ekonomika var izmantot sadarbīgās ekonomikas priekšrocības. Tādēļ RK aicina Komisiju ņemt vērā arī vietējo un reģionālo dimensiju attiecībā uz “sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm”, kā definēts Pakalpojumu direktīvas 4. panta 8. punktā;
9. uzsver, ka tādām transversālam jautājumam kā sadarbīgā ekonomika ir jāpievēršas ES pilsētprogrammas ietvaros, it īpaši saistībā ar digitālo pāreju, kas ir viens no Amsterdamas pakta prioritārajiem tematiem;
10. uzskata, ka ir nepieciešama holistiska pieeja, ar ko iespējams aptvert *ekonomiskos, sociālos un vides resursus*, kurus nodrošina jau esošās un tagad ar jaunajām tehnoloģijām īstenotās sistēmas, kas paredzētas preču un pakalpojumu pārvaldībai, kopīgošanai un apmaiņai;
11. uzsver, ka, neraugoties uz sarežģītību, savlaicīga rīcība, kuras mērķis ir pirmām kārtām novērst sadrumstalotību, tomēr būtu daudz vienkāršāka nekā 28 valstu regulējuma un neskaitāmu vietējā un reģionālā līmeņa noteikumu vēlāka saskaņošana;
12. atzīmē, ka pārmērīgi regulatīvi pasākumi var ierobežot inovāciju; no otras puses, Komiteja uzsver, ka regulatīvu pasākumu neīstenošana var radīt nedrošību, kas var kavēt ieguldījumus un nozares attīstību;
13. uzskata, ka šis jautājums ir svarīgs arī saistībā ar nepieciešamību mazināt digitālo plaisu. Risks, ka pret sadarbīgo ekonomiku tiks piemērota atšķirīga attieksme, draud padziļināt plaisu starp lauku un pilsētu teritorijām;
14. atzīmē, ka sadarbīgajā ekonomikā spēcīgi dominē ASV uzņēmumi, un uzsver, ka skaidru, proporcionālītātes un subsidiaritātes principam atbilstošu noteikumu ieviešana ES līmenī ļautu Eiropas jaunuzņēmumiem augt un būt konkurētspējīgākiem pasaulē; uzskata arī, ka sadarbīgā jeb dalīšanās ekonomikā ir jāņem vērā Eiropas integrācijas trūkuma radītās izmaksas⁽²⁾;

Definīcija

15. uzskata, ka priekšrocība, kāda piemīt šim jaunajam uzvedības modelim, kura pamatā ir dalīšanās/sadarbība/līdzdalība/savienošana, ir ne tikai jauno tehnoloģiju izmantošana, bet arī *uzticēšanās* un *atbildība* un tam ir gan ekonomiska, gan arī sociāla un “ar pieredzi saistīta” vērtība;
16. norāda, ka organizācijām, kas pārstāv dalīšanās/sadarbīgās ekonomikas uzņēmumus un kam ir ilgtermiņa nākotnes redzējums, būtu aktīvi jāpiedalās šīs jomas politikas turpmāko pasākumu izstrādē;
17. uzskata, ka prioritārs uzdevums ir apzināt un noteikt *parametrus* un *vērtības*, kuras vēlamies atbalstīt un aizsargāt, lai nepieļautu, ka jaunā paradigma pārvēršas par kaut ko tādu, kas “mums nepieder”, un lai nodrošinātu tās sociālo ilgtspēju. Tas būs nepieciešams, piemēram, viesmīlības nozarē, kurā pastāv risks, ka starp sadarbīgās ekonomikas pakalpojumiem un tradicionālo darbību varētu rasties negodīga konkurence. Pastāv arī risks ietekmēt mājokļu tirgu, paaugstinot cenas vai mainot nekustamā īpašuma izmantošanas mērķi. Vietējā līmenī jāatrisina jautājums, cik lielā mērā sadarbīgās ekonomikas platformas papildina pašreizējo dzīvojamo fondu un tradicionālo viesnīcu nozari;
18. uzskata: lai garantētu tiesību aizsardzību, ir svarīgi, pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principu, iespēju robežās vienoties par līdzīgiem jēdzieniem un definīcijām, lai Eiropas līmenī nodrošinātu vienveidīgumu un noteiktību. Komiteja uzskata, ka Eiropas Savienībai skaidrāk jādefinē jēdzieni “pakalpojumu sniedzējs”, “darba devējs” un “darba ņēmējs” un jāatrisina jautājums par attiecībām starp patērētājiem un brīvo profesiju pārstāvjiem tiešsaistes platformās, lai pēc tam noteiktu, kādām tiesībām un noteikumiem vajadzētu dominēt;

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy*, 2016. gada janvāris.
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016%29558777_EN.pdf

19. kā jau norādīts iepriekšējā atzinumā, “Komiteja tomēr uzskata, ka pastāvošo tirgu regulējums būtu regulāri jāpārskata, lai pārbaudītu tā spēju nodrošināt pastāvīgu inovācijas procesu. Dalīšanās ekonomika būtu jāņem vērā arī debatēs par aprites ekonomiku un par digitālo vienoto tirgu”⁽³⁾;

20. tomēr pauž nožēlu par to, ka nav nekādas norādes uz mērķi turpmākajos novērtējumos iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības un ka dalībvalstīm ir atstāta pārāk liela rīcības brīvība, kas rada nevēlamas sadrumstalotības risku;

21. uzskata, ka Komisijas paziņojums satur vērtēšanas elementus un kritērijus, taču nesniedz pilnīgu atbildi, tāpēc tas nenovēršami novedīs pie atšķirīgas interpretācijas un vēl lielākas vienotā tirgus sadrumstalotības; tāpēc aicina Komisiju ierosināt skaidru juridisko satvaru, kas nodrošina godīgas konkurences principu ievērošanu; šajā saistībā pauž nožēlu, ka Komisijas pieeja šķiet tāda, kas Eiropas likumdevējam ļauj apstiprināt tikai dažus tiesas nolēmumus⁽⁴⁾, tostarp jautājumā par to, kā precīzi ir jāsaprot “transporta” izslēgšana no Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem 2. panta piemērošanas jomas;

22. atzinīgi vērtē Komisijas pieeju, kurā, arī pateicoties dienestu darba dokumentā savāktajiem datiem, izklāstīts sadarbīgās ekonomikas potenciāls. Vienlaikus Komiteja iesaka izvērtēt un atzīt ne tikai ekonomisko labumu naudas izteiksmē, bet arī ieguvumus un ietaupījumus, ko sadarbīgās iniciatīvas rada vides un sociālajā jomā. RK tādēļ ierosina atrast vislabāko veidu, kā pētīt un uzraudzīt sadarbošanās radītos “resursus”, lai tie varētu kļūt un tikt atzīti par neatņemamu un aktīvu aprites ekonomikas daļu;

23. atzīmē: ja dalīšanās/sadarbīgās ekonomikas uzņēmējiem tiktu izveidoti vienoti kontaktpunkti, kuros tiek sniegti visi uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumi, tas varētu sekmēt ar dalīšanās/sadarbīgo ekonomiku saistītās darbības izplatību;

Prasības attiecībā uz piekļuvi tirgum

24. apšaubā, ka Pakalpojumu direktīvā minētā “pakalpojumu sniedzēja” definīcija joprojām ir atbilstoša, ņemot vērā, ka tās pašreizējais formulējums attiecas uz visām ekonomiskajām darbībām, tostarp uz daudzām ļoti retām un neprofesionālām darbībām, kas tiek sniegtas līdzinieku starpā;

25. uzskata, ka būtu īpaši lietderīgi noteikt “kvalitatīvas” un “kvantitatīvas” piekļuves “robežvērtības”, lai noteiktu subjektus, uz kuriem attiecas prasības par piekļuvi tirgum, un lai nepieļautu tādu darbību izplatīšanos, kas sadarbīgās ekonomikas aizsegā var apiet tiesību aktus un noteikumus;

Lietotāju aizsardzība

26. uzskata, ka Komisijai ir jāprecizē pamatnostādnes attiecībā uz “tirgotāja” definīciju; uzskata, ka peļņas gūšanas nolūka neesamība nozīmē pakalpojumu sniedzēja neatbilstību tirgotāja statusam un ka ES līmeņa robežvērtības jāizmanto, pamatojoties uz piedāvātā pakalpojuma sniegšanas biežumu;

27. norāda, ka atsauksmes un novērtējumi apvienojumā ar likuma prasībām var būt svarīgs faktors patērētāju uzticēšanās un aizsardzības garantēšanā, un uzsver, ka platformām būtu jādara vairāk, lai apkarotu viltotas atsauksmes;

Nodarbinātības un sociālie aspekti

28. tomēr norāda, ka daudzi nodarbinātības veidi sadarbīgajā ekonomikā ierindojami starp algotu darbu un pašnodarbinātību. Tā ir situācija, kas liek uzdot būtiskus jautājumus par darba apstākļiem, veselību un drošību, veselības apdrošināšanu, apmaksātu slimības atvaļinājumu, bezdarbnieka pabalstiem un vecuma pensiju; uzsver, ka šāda situācija varētu radīt jaunu nestabilos apstākļos strādājošo kategoriju;

29. konstatē, ka daži sadarbīgās ekonomikas modeļi attīstās, radot spēcīgas negatīvas ārējās sekas sociālajā un nodarbinātības jomā, it īpaši tad, kad tiek ļaunprātīgi izmantots pašnodarbinātības jēdziens, un atkarībā no spēkā esošajiem tiesību aktiem valstī, kurā pakalpojums tiek sniegts, tie balstās uz sociālajām atšķirībām starp darba ņēmējiem; aicina Komisiju noteikt konkrētāku satvaru, lai nodrošinātu koordināciju starp dalībvalstīm;

⁽³⁾ Atzinums “Dalīšanās ekonomikas vietējā un reģionālā dimensija”, COR-2015-02698-00-00-AC-TRA, 2015. gada decembris.

⁽⁴⁾ Sk. it īpaši lietu C-434/15 – Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2015. gada 7. augustā iesniedza *Juzgado Mercantil nº 3 de Barcelona* (Spānija) – *Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, S.L.* (OV C 363, 3.11.2015., 21. lpp.) – *Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain SL*.

30. aicina dalībvalstis, vietējās un reģionālās pašvaldības, kā arī Komisiju veicināt tādus novatoriskus risinājumus sadarbīgās ekonomikas radītājam sociālajam un nodarbinātības problēmām kā kooperatīvi vai savstarpējas apdrošināšanas sabiedrības, kas nodrošina algota darba ņēmēja statusu personām, kuras citādi būtu spiestas pret savu gribu izvēlēties pašnodarbinātā statusu, un tādējādi tām dod iespēju piekļūt plašam sociālās aizsardzības pasākumu klāstam;

Nodokļi

31. tomēr uzsver, ka visas darbības, kas veiktas ar tiešsaistes platformas starpniecību, ir pilnībā izsekojamas un ka ar atbilstīgiem politikas pasākumiem sadarbīgā ekonomika faktiski var būt instruments, ar ko uzlabot nodokļu noteikumu ievērošanu un samazināt administratīvo slogu;

32. aicina noteikt, ka sadarbīgo ekonomikas platformu pienākums ir prasīt, lai visi aktīvie pakalpojumu sniedzēji ievēro spēkā esošos nodokļu noteikumus, un sadarboties ar valsts, reģionālajām un vietējām pašvaldībām, lai izveidotu informācijas apmaiņas mehānismus, kuru mērķis būtu piespiest ievērot šīs saistības, pilnībā ievērojot piemērojamās tiesību aktus datu aizsardzības jomā; norāda, ka šādu sistēmu piemēri jau eksistē un būtu plaši jāizmanto;

33. īpaši norāda uz tūrisma nodokļiem, kas daudzām vietējām un reģionālajām pašvaldībām rada lielas bažas, ņemot vērā, ka daudzās vietās, kur ir spēkā šāds nodoklis, tas netiek iekasēts par uzturēšanos, kura rezervēta, izmantojot sadarbīgās ekonomikas platformas; piebilst, ka pret šādu noteikumu pārkāpšanu nedrīkst izrādīt iecietību un ka tā rada negodīgu konkurenci ar tradicionālo izmitināšanas pakalpojumu sniedzējiem un turklāt samazina vietējo un reģionālo pašvaldību ieņēmumus; atzinīgi vērtē to, ka panāktas vienošanās starp atsevišķām pilsētām un platformām par šādu nodokļu sistemātisku iekasēšanu;

Platformas

34. uzsver, ka platformu sociālā atbildība par dažādajiem un ar tām saistītajiem aspektiem būtu jādefinē precīzāk, it īpaši attiecībā uz veselību un drošību darba vietā, kā arī apmācību; uzsver, ka darba ņēmēju tiesības uz informāciju un konsultācijām uzņēmumā, kā arī tiesības uz kolektīvām sarunām un rīcību – tiesības, kas nostiprinātas Pamattiesību hartas 27. un 28. pantā, – ir jāgarantē neatkarīgi no uzņēmējdarbības modeļa;

35. uzskata, ka tiešsaistes platformām ir ārkārtīgi nozīmīga funkcija, proti, tās ir šīs ekonomikas paradigmas multiplikatora instruments, un sagaida, ka tās uzņemsies atbildību par lietotāju, kopienas un attiecīgās teritorijas tiesību ievērošanas nodrošināšanu, jo tas automātiski nenozīmē šķērslī vai slogu;

36. atzinīgi vērtē Komisijas norādi, ka tās "brīvas datu plūsmas iniciatīva" atvieglos datu apmaiņu un pārsamību starp dažādām tiešsaistes platformām: tas ir ļoti nozīmīgs aspekts, lai vienotajā tirgū nodrošinātu godīgu konkurenci un lietotāju aizsardzību;

37. aicina Komisiju izvērtēt nepieciešamību un iespējas noteikt platformām juridisku pienākumu nodrošināt vienkāršu un viegli lietojamu kopsavilkumu par to vispārīgajiem noteikumiem, kā arī par bieži lietotajiem dokumentiem, ņemot vērā, ka pēdējo garums un sarežģītība lielāko daļu lietotāju attur no to izlasīšanas, radot ārkārtīgi asimetriskas attiecības;

38. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos sadarboties ar svarīgākajām tiešsaistes platformām, lai ieviestu rīcības kodeksu pret naida runām tiešsaistē;

39. aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk virzīties uz *holistisku pieeju* šā jautājuma risināšanā, lai tuvākajā nākotnē novērstu dalīšanās ekonomikas attīstības un izplatīšanās bloķēšanu;

40. atbalsta iespēju vidēji ilgā termiņā izveidot īpašus Eiropas statūtus sadarbīgajām platformām; pirms tam varētu paredzēt pašu platformu vai, ja tas neizdodas, valsts iestāžu ierosinātu marķēšanas procesu. Šādam marķēšanas procesam vajadzētu dot platformām iespēju precizēt to pienākumus un jo īpaši noteikt minimālos standartus attiecībā uz noteikumiem un principiem, kas piemērojami darba ņēmējiem sadarbīgajā ekonomikā (atalgojums, klasificēšanas un pārkvalificēšanas noteikumi, strīdu risināšana utt.);

41. uzsver, ka jāatrod pareizs reglamentējošais līdzsvars: politikas veidotāji nedrīkst apspiest inovāciju un reglamentēt sadarbīgo ekonomiku līdz tās iznīcināšanai, taču vienlaikus tiem pietiekami precīzi jārikojas, lai novērstu sadrumstalotību un risinātu sociālekonomiskās problēmas;

42. aicina Komisiju visos līmeņos ziņot, informēt un veicināt līdzdalību, lai iepazīstinātu ar savu pilotprojektu, kuru tā ir apstiprinājusi pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma un kurā paredzēti pētījumi, uzraudzība un apmācības programmas saistībā ar sadarbīgo ekonomiku;
43. aicina ES līmenī izskatīt un apsvērt iespēju definēt robežvērtības, zem kurām saimnieciska darbība ir uzskatāma par neprofesionālu un sniegtu "līdzinieku starpā", un tādējādi netiek pakļauta nekādām tirgus piekļuves prasībām;
44. uzskata, ka šīm robežvērtībām vajadzētu būt relatīvām un balstītām uz laiku (piemēram, izmitināšanas nakšu skaits, citos sektoros nostrādāto dienu/stundu skaits), nevis absolūtām un formulētām naudas izteiksmē, lai nodrošinātu visiem vienādus apstākļus; uzskata, ka tām jābūt arī zemām, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu un nodrošinātu, ka attiecīgajai darbībai patiesi ir gadījuma un neprofesionāls raksturs;
45. pieprasa, lai sadarbīgās ekonomikas platformas izmitināšanas nozarē uzliktu pakalpojumu sniedzējiem pienākumu ievērot tiesību aktus par tūrisma nodokļiem un lai obligāti iekasētu šādus nodokļus no visām rezervācijām, kas ar to starpniecību tiek veiktas attiecīgajās pilsētās un reģionos, un attiecīgi pārskaitītu tos kompetentajām iestādēm; uzsver, ka dažādi šādas iestāžu un platformu sadarbības piemēri jau eksistē;
46. atbalsta ieceri pieredzes un paraugprakses apmaiņas nolūkā izveidot "Pilsētu forumu sadarbīgās ekonomikas jautājumos", kurā līdztekus RK būtu jāpiedalās arī Eiropas organizācijām un tīkliem, kas aktīvi iesaistās sadarbīgās ekonomikas vietējā un reģionālajā dimensijā, un kurš būtu jākoordinē ar ES pilsētvides programmas attiecīgajām tematiskajām partnerībām; uzsver, ka šāds forums būtu svarīgs instruments un nozīmīgs partneris saistībā ar nepieciešamajiem teritoriālās ietekmes novērtējumiem šajā jomā;
47. mudina visos politiskajos līmeņos pievērsties pašreizējai situācijai, neaizmirstot, ka īstais politiskais uzdevums ir plānot rītdienas sadarbīgo ekonomiku.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Jaunā Prasmju programma Eiropai”

(2017/C 185/05)

Ziņotājs:	Marie-Louise RÖNNMARK (SE/PSE), Ūmeo komūnas padomes locekle
Atsauces dokumenti:	“Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jaunā Prasmju programma Eiropai – kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai””
	COM(2016) 381 final
	“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”
	COM(2016) 382 final
	“Priekšlikums Padomes ieteikumam par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai”
	COM(2016) 383 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”

11. apsvērumi

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ņemot vērā konkrētos apstākļus un pieejamos resursus, dalībvalstīm, īstenojot Prasmju garantiju, būtu jākoncentrējas uz prioritārajām mērķgrupām (piemēram, bezdarbniekiem, nelabvēlīgākā stāvoklī esošām grupām, noteiktām vecuma grupām utt.).	Ņemot vērā konkrētos reģionālos un vietējos apstākļus un pieejamos resursus, kā arī to, ka ieguldījumus cilvēkkapitālā varētu uzskatīt par sociālajiem ieguldījumiem , dalībvalstīm, īstenojot Prasmju garantiju, būtu jākoncentrējas uz prioritārajām mērķgrupām (piemēram, bezdarbniekiem, nelabvēlīgākā stāvoklī esošām grupām, noteiktām vecuma grupām utt.). Šajā procesā jānodrošina dalībvalstu pilnvaru respektēšana.

Pamatojums

Jaunās Prasmju programmas ietvaros īstenotās iniciatīvas varētu uzskatīt par sociālajiem ieguldījumiem, jo tas nodrošina lielāku elastību publisko izdevumu jomā un prasmju uzlabošanai paredzēto ES līdzekļu izlietošanā. Prasmju garantijas īstenošanas pasākumos jāņem vērā vietējo un reģionālo darba tirgu īpatnības.

2. grozījums

“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”

12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Prasmju garantija būtu jāīsteno atbilstoši īstenošanas pasākumiem, ko ievieš dalībvalstis, un pamatojoties uz personas apņemšanos un vēlmi piedalīties prasmju pilnveidē.	Prasmju garantija būtu jāīsteno atbilstoši īstenošanas pasākumiem, ko ievieš dalībvalstis, un pamatojoties uz personas apņemšanos un vēlmi piedalīties prasmju pilnveidē. <i>Piedāvājumā piedalīties Prasmju garantijā būtu detalizēti jānorāda skaidri formulēti mērķi, kas mazkvalificētajam pieaugušajam ir jāsasniedz.</i>

Pamatojums

Personas apņemšanās piedalīties prasmju pilnveidē ir jābalsta uz konkrētu mērķu sasniegšanu.

3. grozījums

“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”

2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Prasmju garantijas īstenošanu veikt trijos posmos: novērtēt prasmes, nodrošināt individualizētu, elastīgu un kvalitatīvu mācību piedāvājumu un validēt un atzīt prasmju pilnveides rezultātā iegūtās prasmes.	Prasmju garantijas īstenošanu veikt trijos posmos: novērtēt prasmes, nodrošināt individualizētu, elastīgu un kvalitatīvu mācību piedāvājumu, <i>kurā detalizēti norādīti skaidri formulēti mērķi, kas mazkvalificētajam pieaugušajam ir jāsasniedz</i> , un validēt un atzīt prasmju pilnveides rezultātā iegūtās prasmes.

Pamatojums

Personas apņemšanās piedalīties prasmju pilnveidē ir jābalsta uz konkrētu mērķu sasniegšanu.

4. grozījums

“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”

12. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ņemot vērā valstu apstākļus un pieejamos resursus, apzināt prioritārās mērķgrupas Prasmju garantijas īstenošanai valsts līmenī. Šajā procesā ņemt vērā dzimuma aspektu, kā arī mērķgrupu daudzveidību un dažādās apakšgrupas.	Ņemot vērā valstu, <i>reģionālos un vietējos</i> apstākļus un pieejamos resursus, <i>kā arī to, ka ieguldījumus cilvēkkapitālā varētu uzskatīt par sociālajiem ieguldījumiem</i> , apzināt prioritārās mērķgrupas Prasmju garantijas īstenošanai valsts līmenī. Šajā procesā ņemt vērā dzimuma aspektu, kā arī mērķgrupu daudzveidību un dažādās apakšgrupas.

Pamatojums

Jaunās Prasmju programmas ietvaros īstenotās iniciatīvas varētu uzskatīt par sociālajiem ieguldījumiem, jo tas nodrošina lielāku elastību publisko izdevumu jomā un prasmju uzlabošanai paredzēto ES līdzekļu izlietošanā. Prasmju garantijas īstenošanas pasākumos jāņem vērā vietējo un reģionālo darba tirgu īpatnības.

5. grozījums

“Priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju”

21. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>AR ŠO IESAKA KOMISIJAI:</p> <p>Veicināt rakstpratības, rēķinpratības un digitālo prasmju kompetenču satvara un novērtējuma rīku izmantošanu.</p>	<p>AR ŠO IESAKA KOMISIJAI:</p> <p><i>Tāpat kā tas paredzēts saistībā ar digitālajām un uzņēmējdarbības prasmēm, izstrādāt atbilstošu prasmju satvaru attiecībā uz pārējām pamatprasmēm, kā arī veicināt rakstpratības, rēķinpratības un digitālo prasmju kompetenču satvara un novērtējuma rīku izmantošanu. Šajā saistībā būtu jāņem vērā, ka sākuma stāvoklis dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgs.</i></p>

Pamatojums

Komisijas noteiktie atsauces satvari attiecībā uz digitālajām un uzņēmējdarbības prasmēm ir nozīmīgs solis, lai panāktu labākus rezultātus. Būtu jāizstrādā atbilstošs satvars arī attiecībā uz citām pamatprasmēm, kā arī materiāli par īstenošanu, noteikšanu un vērtēšanu. Dažādas veiksmīgas iniciatīvas jau pastāv dalībvalstīs, kuras izmanto visaptverošu pieeju. Valsts stratēģijai pakārtota ES iniciatīva digitālo prasmju veicināšanai nedrīkst būt pretrunā valstu iniciatīvām.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**EIROPAS REĢIONU KOMITEJA**

1. uzsver, ka jaunā Prasmju programma ir ļoti svarīga Eiropas turpmākajai attīstībai. Ieguldījumiem ekonomikas, sociālajā un kultūras jomā ir ilgtermiņa ietekme, un tie ir īpaši svarīgi. Tādēļ RK atzinīgi vērtē jauno Prasmju programmu un rosina pielikt visas pūles, lai to ātri un efektīvi īstenotu. Šie ir jautājumi, kas ļoti nozīmīgi Eiropas vietējam un reģionālajam līmenim;

2. norāda, ka darba tirgus kļūst arvien mainīgāks. Cilvēkiem jābūt daudzpusīgiem un jāspēj pielāgoties, lai varētu pārvarēt negaidītas pārmaiņas un izmantot radušās iespējas. Darba devēji arvien biežāk meklē darbiniekus, kam būtu ne tikai konkrētai profesijai vajadzīgās prasmes, bet arī “transversālas” vai “vispārīgas sociālas” prasmes. Šāda vēlme atbilst mūsdienu dzīves un sabiedrības prasībām, proti, cilvēkiem ar vispārējām un plašām prasmēm ir ne tikai labāks sniegums darba tirgū, bet viņi arī ir labāk informēti indivīdi, apzinīgāki pilsoņi un viedāki patērētāji;

3. uzsver: ar prasmju pilnveides pasākumiem ir jārada nosacījumi, lai ES iedzīvotāji, kuriem trūkst pamatprasmju, var aktīvi piedalīties darba tirgū un paši nodrošināt sev iztiku. Tas ir svarīgi ne tikai no attiecīgās personas skatupunkta, bet arī visai sabiedrībai kopumā. Pēdējā laikā Eiropā arvien biežāk vērojamas sociālu nemieru pazīmes. Tas skaidri liecina, ka sociālā iekļaušana ir jāparedz kā būtisks pamatizglītības un apmācības pasākumu mērķis cīņā pret sociālo atstumtību. Aktīvam pilsoniskumam, kas sevī ietver apņemšanos respektēt demokrātijas vērtības un apzinātu un aktīvu iestāšanos par šīm vērtībām, ir jāiesaista visi cilvēki. Tādēļ ar integrāciju saistītu apsvērumu dēļ ir svarīgi, ka migranti, tostarp patvēruma meklētāji un bēgļi, arī gūst labumu no piemērota prasmju garantijas veida;

4. tomēr uzsver, ka ir svarīgi, lai pamatprasmes tiktu apgūtas galvenokārt izglītības agrīnajos posmos un, jebkurā gadījumā, obligātās izglītības posmā;

5. uzskata, ka jaunā Prasmju programma ir svarīga iniciatīva prasmju trūkuma novēršanai Eiropā, aptverot visu vajadzīgo prasmju klāstu – no pamatprasmēm līdz sarežģītām prasmēm un no transversālām prasmēm līdz konkrētai nozarei vajadzīgām prasmēm. Lai gan ir būtiski plašu prasmju spektru attīstīt jau no bērnības, Prasmju programma ir svarīga arī dažādām pieaugušo kategorijām – cilvēkiem, kuriem jāuzlabo savas prasmes, lai iekļūtu darba tirgū vai saglabātu savas darbvietas, cilvēkiem, kuriem jāiegūst jauna kvalifikācija darbam citā darbības jomā, tiem, kas vēlas izmantot pārrobežu mobilitāti, kā arī cilvēkiem, kuriem ir vajadzīgs pamats turpmākai izglītībai un apmācībai. Komiteja uzskata arī, ka, īstenojot prasmju pilnveidošanas pasākumus, ir svarīgi nodrošināt saskaņotību un papildināmību gan starp izglītību un apmācību kopumā – it īpaši arodizglītību – un apmācību darba vietā, gan katrā jomā atsevišķi;

Pamatprasmju un zināšanas – Prasmju garantija

6. atbalsta Komisijas priekšlikumu par Prasmju garantiju ar mērķi palielināt zemāk kvalificētu pieaugušo nodarbinātības un pilnvērtīgas līdzdalības iespējas Eiropas sabiedrībā. Piedāvājumā piedalīties Prasmju garantijā ir jānorāda skaidri formulēti mērķi attiecībā uz prasmju vai kvalifikācijas līmeni, kas jāsasniedz, un pienākumi, kuri ir jāpilda zemāk kvalificētajiem pieaugušajiem. Piedāvājumā būtu jāņem vērā darba tirgū pieprasītais prasmju līmenis un veids, un, ja iespējams, jāparedz iespēja izmantot jau iegūto profesionālo kvalifikāciju. Šie jautājumi lielā mērā skar vietējās un reģionālās pašvaldības, jo to kompetences jomā ir izglītība, apmācība un nodarbinātība;

7. uzskata, ka ir jābūt skaidrai saiknei starp esošo prasmju novērtējumu un no tā izrietošo prasmju pilnveides vajadzību noteikšanu, proti, personalizētu mācību plānu. Labi izstrādātam un personalizētam mācību plānam vajadzētu konkrēti informēt personu par izglītības pasākumu struktūru, mērķi un uzdevumiem;

8. uzskata arī: lai personalizētus mācību plānus varētu īstenot, ir vajadzīgi kvalitatīvi un efektīvi informācijas un profesionālās orientācijas pakalpojumi mūža garumā. Saņemot šos pakalpojumus, attiecīgās personas tiktu informētas par mācību iespējām, kas ir pielāgotas viņu vajadzībām un kas palīdzēs apgūt ienākšanai darba tirgū nepieciešamās prasmes. Šie pakalpojumi var būt konsultēšana, stažēšanās, praktiskas ievirzes pasākumi, konsultācijas par studiju finansēšanu, kā arī informēšana par apmācības iespējām un piekļuvi dažādiem mācību veidiem un izglītības iestādēm;

9. uzsver, ka šāda veida izglītības pasākumiem jābūt vērstiem uz to, lai personai sniegtu atbilstošas prasmes un zināšanas, kas viņai ir vajadzīgas, lai varētu iesaistīties darba tirgū un sabiedrības dzīvē; uzsver, ka ir svarīgi, lai dalībniekiem būtu arī iespēja kombinēt studijas dažādos izglītības sistēmas līmeņos un dažādās individuāli pielāgotās mācību vidēs. Tādējādi tiktu ātri iegūtas darba tirgum un sabiedrībai vajadzīgās prasmes un iemaņas, kā arī sekmēta patvēruma meklētāju un bēgļu integrācija sabiedrībā. Tas attiecas, piemēram, uz valodu pamatzināšanu apguvi, kas saistīta ar kursiem pamatzglītības, vidējās izglītības vai pēcdudusskolas izglītības līmenī. Turklāt būtu jāatvieglo tādu programmu īstenošana, kas ļauj apvienot darbu un mācības;

10. norāda, ka mērķgrupu locekļiem būtu jādod iespējas izmantot dažādus apmācības veidus, kas ir individuāli pielāgoti, piemēram, atkarībā no ģeogrāfiskiem vai sociāliem faktoriem, kā arī ņemot vērā laika iespējas; turklāt būtu jānodrošina, ka mācības var kombinēt ar citām darbībām un ka tiek ņemtas vērā mācīšanās veidu atšķirības; uzsver, ka ir svarīgi, nodrošinot lietpratīgu vadību, izmantot jaunās mācību metodes, tostarp dažādus mācību veidus, kas balstās uz IT izmantošanu, piemēram, tālmācības (reālā laikā), jaukta tipa mācības vai citus atvērtās izglītības veidus. Jāņem vērā, ka tehniskās iespējas turpmākajos gados strauji paplašināsies. Tādēļ galvenais uzdevums ir panākt, ka apmācība iet kopsolī ar šo attīstību;

11. norāda, ka šādā sistēmā būtu aktīvi jāuzrunā nelabvēlīgā stāvoklī esošas grupas, kurām nepieciešama prasmju pilnveidošana un kurās personas nemeklē izglītības iespējas pēc savas iniciatīvas. Būtu lietderīgi, ka tas tiek darīts, vienlaikus īstenojot pasākumus valsts vai vietējā/reģionālā līmenī. Piemēram, vietējās un reģionālās pašvaldības varētu atbildēt par mērķgrupu noteikšanu un tās informatīvi atbalstīt un motivēt, paredzot, ka tie, kuri ir kvalificējušies dalībai apmācībā, iegūst piekļuvi valsts līmenī noteiktiem atbalsta veidiem, piemēram, studiju finansējumam, nodokļu atvieglojumiem vai mācību atvaļinājumiem. RK uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, piemēram, dažādām jaunatnes organizācijām, var būt nozīmīga loma izpratnes palielināšanā;

12. piekrīt Komisijas paziņojumā izteiktajam vērtējumam, ka darba devēji tādā pašā mērā kā iepriekš neprasa profesionālās prasmes un iemaņas, bet gan arvien vairāk novērtē plaši izmantotas prasmes, piemēram, spēju strādāt komandā, radošo domāšanu un problēmu risināšanas prasmes, kā arī personas, kurām piemīt spējas strādāt dažādās jomās. Šie jaunie apstākļi būtu jāņem vērā izglītības un tālākās apmācības pasākumu plānošanā un īstenošanā. Tomēr Komiteja uzskata, ka ir jāizstrādā īpašs mācību saturs, kas vērsts uz jaunajām ekonomikas nozarēm, piemēram, zaļo ekonomiku un jūras nozaru ekonomiku;

13. rosina veidot ciešāku sadarbību, kas balstīta uz partnerību starp valsts, reģionālo un vietējo līmeni, uzņēmumiem, darba ņēmējiem un arodbiedrībām, kā arī pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, lai labāk izmantotu prasmes un kvalifikāciju, kuras iegūtas neformālās un ikdienējās mācīšanās ceļā. Ārpus formālās izglītības sistēmas iegūto prasmju atzīšana var ievērojami sekmēt centienus noskaidrot, kādas jaunas prasmes un kvalifikācijas ir pieprasītas;

14. uzsver: tā kā izglītības un apmācības sistēmu saturs un organizēšana ir dalībvalstu kompetencē, Prasmju garantija būtu jāveido, ņemot vērā attiecīgos valsts, reģionālos un vietējos apstākļus un pieejamos resursus, kā arī to, ka ieguldījumi cilvēkkapitālā ir jāuzskata par sociālajiem ieguldījumiem. Komiteja uzsver, ka ļoti svarīga nozīme izglītības garantijas īstenošanā dalībvalstīs ir iespējām piesaistīt ES līdzfinansējumu, izmantojot esošās vai turpmākās finansējuma programmas;

Pamatprasmes un augstāka līmeņa, sarežģītākas prasmes, kas paaugstina cilvēku kvalifikāciju

15. pauž gandarījumu par Komisijas ieceri turpināt centienus panākt kopīgu izpratni par svarīgākajām pamatprasmēm, lai tās būtu skaidri norādītas valstu pamatnostādņēs un tiktu apgūtas izglītības procesā un lai vienlaikus tās varētu arī tikt novērtētas dažādos izglītības nozares pārvaldības līmeņos. To pamatprasmju nozīmība, kuru mērķis ir arī pavērt cilvēkiem iespējas atbilst ļoti mainīgajām darba tirgus prasībām, ir jāapspriež dažādos forumos ES, valstu, reģionālajā un vietējā līmenī. Tādēļ būtu lietderīgi to darīt ciešā dialogā starp sabiedrisko organizāciju, arodbiedrību, izglītības sistēmas, pētniecības jomas un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem;

16. uzskata, ka ir svarīgi, lai jau izstrādes un izveides posmā tiktu iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, tostarp kā izglītības un apmācības nodrošinātājas, kā arī skolotāju apmācības struktūras, lai nodrošinātu to, ka šīs prasmes tiek pēc iespējas ātrāk apgūtas praktiski. RK norāda, ka Komisijas izstrādātais atsaucis satvars attiecībā uz digitālajām prasmēm un uzņēmējdarbības prasmēm ir nozīmīgs, jo tas ir ļoti svarīgs solis šādā attīstības procesā. Tādēļ Komiteja ierosina izstrādāt atbilstošu atsaucis satvaru citām pamatprasmēm, piemēram, finanšpratībai, kā arī papildu materiālus par pamatprasmju apguvi, noteikšanu un novērtēšanu;

Profesionālā izglītība

17. uzskata, ka būtu lietderīgi, ja Komisija turpinātu centienus, rīkojot tematiskās nedēļas un sadarbojoties ar organizāciju *WorldSkills*. Tas savukārt rosinās valstu, reģionālo un vietējo līmeni īstenot iniciatīvas, lai ar informācijas dienu, profesionālo konkursu un praktiskas ievirzes pasākumu palīdzību popularizētu profesionālo izglītību;

18. atzinīgi vērtē ES līmeņa rīcību, kuras mērķis ir mazināt prasmju trūkumu, kas ir īpaša problēma mazākām vietējām un reģionālajām pašvaldībām lauku rajonos. Šajā saistībā Komiteja gaida jaunā priekšlikuma par rīcības plānu starpnozaru sadarbībai prasmju jomā īstenošanu, lai redzētu, vai šī jaunā sistēma var sekmēt vietējo un reģionālo pašvaldību starpnozaru sadarbību. Šāda starpnozaru sadarbības platforma varētu būt lietderīga vietējai ekonomikai, darbaspēkam un sabiedriskajiem pakalpojumiem;

19. atbalsta Komisijas ieceri mudināt dalībvalstis veidot izglītības sistēmas tā, lai tās pavērtu iespēju pārejai no vispārējām mācību programmām uz mērķtiecīgiem profesionālās izglītības pasākumiem;

20. atbalsta ieceri aicināt dalībvalstis nodrošināt tālākizglītības iespējas nesen ieceļojušiem migrantiem, kas ir ātri iekļāvušies darba tirgū, un šim nolūkam izmantot mērķtiecīgus pasākumus, lai novērstu viņu vēlāku atstūmtību no darba tirgus;

21. atbalsta Komisijas centienus paplašināt augstākās profesionālās izglītības un tālākizglītības iespējas, lai nodrošinātu, ka profesionālās izglītības līmenis vēl vairāk paaugstinās. Šādām izglītības iniciatīvām jābūt balstītām uz stabilu partnerību starp apmācības sniedzējiem, pētniekiem, uzņēmumiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

22. norāda: Komisijai būtu jāturpina centieni nodrošināt, ka profesionālā izglītība turpina atbalstīt mūžizglītību un paver iespēju turpināt tālākizglītību augstāka kvalifikācijas līmeņa sasniegšanai;

Lielākas uzmanības pievēršana digitālajām prasmēm

23. atbalsta Komisijas priekšlikumu mudināt dalībvalstis izstrādāt visaptverošas valsts stratēģijas digitālo prasmju jomā;

24. norāda, ka ir jārada noteikti priekšnosacījumi, lai varētu nodrošināt kvalitatīvas un novatoriskas mācīšanas metodes un mācīšanās veidus digitālā satura jomā:

— *atvērta mācīšanās vide* ar jauniem mācīšanās un mācīšanas apstākļiem un veidiem, sagatavojoties digitalizētai pasaulei, un mācībspēki, kas tos labi pārziņa,

— *atvērti izglītības resursi*, t. i., piekļuve zināšanām, mācību materiāliem un citiem tiešsaistes mācību palīg līdzekļiem,

— mācībspēku un skolnieku *sadarbības tīklu veicināšana*, piemēram, dažādu skolu un valstu sadarbības tīklu veicināšana;

25. uzskata, ka digitalizācija ir iespēja risināt dažādas skolu problēmas, piemēram, saistībā ar:

— individualizētāku un iekļaujošāku mācību procesu,

— valodu apmācības materiāliem, kas paredzēti jauniešiem, imigrantiem, orientējošiem materiāliem par to, kā rast savu vietu sabiedrībā, un mācību satura padziļināšanu un apguvi gan dzimtajā valodā, gan uzņēmējvalsts valodā,

— tālmācību, piemēram, ja ir jāsasniedz tālākie reģioni vai ja ir skolotāju trūkums noteiktās valodās,

— apmācāmās personas sekmju pārredzamību, novērtējuma atvieglošanu mācībspēkiem un administratīvā sloga samazināšanu;

26. uzsver: lai varētu gūt panākumus digitālo prasmju veicināšanas jomā, ir jāpaaugstina pedagoģiskās vadības kvalitāte dažādos izglītības līmeņos. RK uzskata, ka pastiprināts atbalsts digitālo prasmju apguvei skolās var sekmēt pievilcīgākas darbvietas skolotājiem, kuru gatavība un spēja tālāk attīstīt savas prasmes pieaugs;

27. norāda, ka ir jānoskaidro digitālās pamatprasmes, kas ir jāapgūst ikvienam, un īpašas digitālās prasmes, kuras attiecas uz noteiktu tematiku vai noteiktām zināšanu jomām;

Labāka kvalifikāciju salīdzināmība

28. pauž cerību, ka Eiropas kvalifikāciju sistēmas pārskatīšana nodrošinās, ka valstu kvalifikāciju ietvarstruktūras tiek vajadzības gadījumā atjauninātas un ka ziņošana tiek veikta vienotā formātā. Komiteja tomēr atgādina, ka par kvalitātes nodrošināšanas principu noteikšanu valsts kvalifikāciju sistēmā atbild dalībvalstis;

29. uzsver, ka ir svarīgi turpināt dalībvalstu centienus kvalitātes nodrošināšanā, un piekrīt Eiropas Komisijai, ka ES un trešo valstu sadarbībā kvalifikāciju salīdzināmības jomā ir vajadzīga pakāpeniska pieeja;

30. uzsver, ka lielāko daļu profesiju un profesionālo jomu skar ievērojamas pārmaiņas, rodas jaunas profesijas, savukārt citas noveco. Tādēļ ir svarīgi, lai prasmju kopumi un profili nākotnē atbilstu straujajām pārmaiņām un darba tirgus atjaunināšanās tendencēm. Īpaša uzmanība šajā saistībā būtu jāpievērš pamatprasmju nozīmei;

Migrantu, tostarp patvēruma meklētāju un bēgļu, prasmes un kvalifikācija

31. norāda uz Eiropas Parlamenta 2016. gada rezolūciju⁽¹⁾, kurā uzsvērts, ka ir svarīgi atbalstīt bēgļu, patvēruma meklētāju un līdzīgos apstākļos esošu personu iekļaušanu un integrāciju. Tādēļ ir svarīgi pēc iespējas ātrāk sniegt atbalstu dalībvalstīm to centienos nodrošināt piekļuvi prasmju un kvalifikāciju iegūšanai, valodu apmācībai, prasmju pilnveidošanas un citiem pasākumiem, kas atvieglo iekļaušanos darba tirgū un sabiedrībā. Tāpat svarīga nozīme ir iespējai bez kavēšanās validēt izglītību vai kvalifikāciju, kas iegūta attiecīgajā izcelsmes valstī;

Mācīšanās un mācīšanas modernizācija

32. atzinīgi vērtē Komisijas solījumu Prasmju programmā pievērst īpašu uzmanību inovācijai izglītības jomā un pauž cerību, ka tas atvieglos arī pamatprasmju apguvi, kas ir svarīgs Eiropas izglītības un apmācības sistēmu komponents;

33. uzskata, ka Komisijai būtu jāveicina uz apmācāmo personu orientētas un uz digitālās mācīšanās aspektiem balstītas izglītības turpmākā attīstība, kā Komiteja norādīja atzinumā par Komisijas paziņojumu "Izglītības atvēršana" (2014)⁽²⁾;

34. norāda, ka jaunās Prasmju programmas īstenošana būs atkarīga no visu, īpaši pieaugušo izglītībā un tādu cilvēku apmācībā, kuriem ir dažādas spējas, iesaistīto skolotāju prasmju pilnveidošanas. Dalībvalstu īstenošanas plānos būtu pienācīgi jāapsver atbalsts mācību personālam, un varētu veikt pasākumus, lai palielinātu informētību par Eiropas Pieaugušo izglītības e-platformu (EPALE);

35. piekrīt Komisijas viedoklim, ka dalībvalstīm jāuzlabo mācībspēku un citu Prasmju garantijas īstenošanā iesaistīto personu sākotnējā izglītība un profesionālā tālākizglītība;

Augstākās izglītības modernizācija

36. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu kopīgi ar dažādām ieinteresētajām personām atbalstīt augstākās izglītības modernizāciju, it īpaši prasmju novērtējuma satvara izstrādi. Šajā darbā būtu jāņem vērā dalībvalstu nacionālās izglītības sistēmas un vietējā un reģionālā līmeņa priekšrocības un problēmas, tostarp atšķirīgās vietējo un reģionālo darba tirgu vajadzības. Komiteja šajā saistībā uzsver, ka jāpārvērtē no līdzīgos pasākumos gūtajiem panākumiem un piedzīvotajām neveiksmēm, lai nodrošinātu vajadzīgo apņēmību panākt vienprātību par augstākās izglītības tālāku modernizēšanu;

37. saistībā ar Komisijas ierosināto iniciatīvu par augstskolu absolventu turpmāko gaitu novērošanu, lai palielinātu informētību par viņu panākumiem darba tirgū, vēlētos uzsvērt, ka šāda iniciatīva nedrīkst radīt papildu administratīvo slogu nedz valstu vai reģionu iestādēm un augstākās izglītības iestādēm, nedz arī studentiem. Komiteja arī norāda, ka jāievēro datu aizsardzības noteikumi. Tādēļ iecere šajā nolūkā izmantot nodokļu un sociālās apdrošināšanas informāciju ir apšaubāma;

Europass sistēmas pārskatīšana

38. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu pārskatīt pašreizējo Europass sistēmu. Lai nodrošinātu precīzu un aktuālu informāciju par prasmju pieprasījumu un piedāvājumu, pārskatītajā Europass sistēmā jāizmanto vietējā un reģionālajā līmenī pašlaik uzkrātā pieredze. Tādēļ vietējās un reģionālās pašvaldības var sniegt lietderīgu ieguldījumu prasmju zinātnībā un ierosinātās tiešsaistes pakalpojumu platformas darbībā.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ "Bēgļi – sociālā iekļaušana un integrācija darba tirgū"; Eiropas Parlaments (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final.

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Lauksaimniecības produktu cenu svārstīguma regulēšana”

(2017/C 185/06)

Ziņotājs: Jacques BLANC, Lakanurgas mērs (FR/PPE)**IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. norāda, ka cīņai pret lauksaimniecības produktu cenu svārstīgumu G20 samītā 2011. gada jūnijā sagatavotais rīcības plāns līdz šim ir nodrošinājis vien pieticīgu progresu; tāpēc aicina 2017. gadā G20 Vācijas prezidentūras laikā atsākt sarunas par šo tematu;
2. secina, ka, neraugoties uz pēdējo gadu laikā īstenotajām kopējās politikas (KLP) reformām, risku pārvaldības pasākumi, kas lauksaimniekiem ļauj nodrošināties pret ražas un cenu svārstībām un pret veselības aizsardzības vai vides faktoru radītiem zaudējumiem ir atstāti novārtā. Šādiem pasākumiem tiek iztērēti mazāk nekā 2 % no KLP otrā pīlāra līdzekļiem un 0,4 % no kopējā lauksaimniecības budžeta. Dalībvalstīm ir tiesības lemt, cik lielā mērā tās vēlas izmantot šos ELFLA regulas instrumentus;
3. uzskata, ka lauksaimnieku ienākumu nodrošināšanas mehānismi ir būtiski jānostiprina, lai mazinātu negatīvo ietekmi, ko rada lauksaimniecības produktu un resursu cenu lielais svārstīgums, un uzlabotu Eiropas lauksaimniecības un pārtikas ķēžu konkurētspēju, uzturētu lauksaimniecību visās teritorijās, mudinātu uz modernizāciju un inovāciju un saglabātu dzīvotspējīgas lauku kopienas;
4. uzskata, ka šo mērķi ir iespējams sasniegt, ja vien kopīgiem spēkiem tiek īstenots pasākumu kopums, kas virzīts uz to, lai: i) stiprinātu lauksaimniecības un pārtikas ķēžu privātā sektora dalībnieku lomu lauksaimniecības tirgu regulēšanā, lai daļēji kompensētu KLP ierobežojumu atcelšanu; ii) paplašinātu un vienkāršotu piekļuvi lauksaimniekiem pieejamo risku pārvaldības instrumentu spektram, jo ELFLA ietvaros pastāvošos instrumentus nav iespējams izmantot 2. pīlārā pieejamo līdzekļu nepietiekamības dēļ, un tie būtu jāpalielina, neietekmējot 1. pīlāram pieejamos līdzekļus; iii) nākamās KLP reformas ietvaros un vietējā un reģionālajā līmenī veicinātu Eiropas lauku saimniecību pievienotās vērtības palielināšanos, lai tās kļūtu noturīgākas pret pasaules lauksaimniecības cenu svārstībām;
5. atgādina, ka līgumi nodrošina lauksaimnieku produkcijas noietu un pārstrādātāju apgādi par jau iepriekš zināmām cenām. Tie palīdz līdzsvarot piedāvājumu un pieprasījumu un ļauj labāk kontrolēt produktu kvalitāti, tādēļ cenas ražotājiem var būt augstākas un sadale visā piegādes ķēdē – taisnīgāka;
6. ierosina dalībvalstīs, kurās nepastāv attīstīti vertikāli sadarbības veidi, nostiprināt līgumu slēgšanu visā pārtikas ķēdē (ne tikai starp lauksaimniekiem un lauksaimniecības produktu pārstrādātājiem), atļaut valstīm to noteikt par obligātu un sekmēt tādu daudzpusēju līgumu parakstīšanu, kas saista, piemēram, kādu ražotāju organizāciju, pārstrādātāju un izplatītāju;
7. ierosina elastīgāk un visā Eiropas Savienībā vienādi interpretēt konkurences noteikumus un lauksaimniecības uzņēmumiem, ražotāju organizācijām un atzītām starpnozaru organizācijām, kā arī tirgus dalībniekiem un lauksaimniecības pārtikas centriem, kas atzīti par kompetentām sabiedrības interešu aizsardzības struktūrām, piešķirt plašākas pilnvaras, lai tādējādi novērstu krīzes. Tādēļ starpnozaru organizācijām, kas vieno dažādus ķēžu posmus, un minētajiem tirgus dalībniekiem un centriem ir jāspēj sniegt uzņēmumiem tirgus prognozes, lai, nenosakot references cenas, viņiem tomēr palīdzētu pieņemt piemērotus lēmumus. Šāda prakse jau pastāv dažās dalībvalstīs, un tādēļ ir lietderīgi apsvērt arī labākās prakses apmaiņu;
8. ierosina nelīdzsvarota tirgus gadījumā vai tāda apstiprināta tirgus nelīdzsvarotības riska gadījumā, kas novērtēts, pamatojoties uz noteiktiem rādītājiem, lauksaimniecības uzņēmumiem, tostarp ražotāju organizācijām un to apvienībām dot iespēju izmantot to rīcībā esošos līdzekļus un saskaņotā veidā samazināt ražošanu jau pirms Eiropas Komisijas atļaujas saņemšanas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 par lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju (TKO). Tāpēc TKO būtu skaidri jāatļauj lauksaimniecības uzņēmumiem, tai skaitā ražotāju organizācijām un to apvienībām, īstenot preventīvus pasākumus ar mērķi līdzsvarot tirgu, lai novērstu ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa izmantošanu; par šiem pasākumiem tām iepriekš jāinformē kompetentās iestādes;

9. konstatē, ka pastāv cieša saistība starp lauksaimniecības produktu cenu svārstīguma regulēšanu un negodīgas komercprakses apkarošanu pārtikas piegādes ķēdē, jo tirgus svārstības saasina spēka attiecības pievienotās vērtības sadalei ķēdēs, un tam sekojošie kompromisi parasti nav labvēlīgi ražotājiem, kuru spēja aizstāvēt savas intereses ir ierobežota, īpaši tāpēc, ka palielinās lauksaimniecības pārtikas ražošanas un jo sevišķi lielapjoma mazumtirdzniecības koncentrācija, kā arī ražotāju fragmentācija un organizētības nepietiekamība;

10. iesaka pieņemt specifisku Eiropas regulējumu, kas būtu vērsts pret negodīgu komercpraksi pārtikas piegādes ķēdē, kā ierosināts Eiropas Parlamenta 2016. gada 7. jūnija rezolūcijā [2015/2065 (INI)], pamatojoties uz to, ka: ar līgumu palīdzību tiek panākta zināma riska dalīšana, taču netiek novērsta pamatā esošā pušu nevienlīdzība; pretmonopola noteikumi nav pietiekami, lai novērstu negodīgu komercpraksi un lauksaimniecības un pārtikas ķēdēm raksturīgo spēka attiecību asimetriju; ķēžu dalībnieku pašregulācijas mehānismi nav efektīvi galvenokārt tāpēc, ka lauksaimnieki un pārstrādātāji bieži neuzdrošinās izvīrēt sūdzību, baidoties tikt izslēgti no tirgus; ir nepieciešams Eiropas Savienības līmeņa pamatregulējums, lai harmonizētu konkurences apstākļus un Eiropas lauksaimniekiem un patērētājiem nodrošinātu taisnīgus pirkšanas un pārdošanas apstākļus;

11. iesaka tiesības kolektīvi vest sarunas par līgumiem paplašināt, tās attiecinot uz visiem lauksaimniecības produktiem, lai pastiprinātu lauksaimnieku spēju aizstāvēt sev izdevīgus nosacījumus nozares ietvaros;

12. atzīst, ka piedāvājuma apvienošana var palīdzēt mazajiem ražotājiem izvairīties no lielo ražotāju lielā līgumiskā sloga, vienlaikus nodrošinot patērētājiem cenu jomas optimālu pārredzamību un produktu izsekojamību;

13. norāda, ka, nostiprinot privāto dalībnieku lomu lauksaimniecības tirgu regulēšanā, ir jāpalielina tirgus pārredzamība;

14. minētajā nolūkā iesaka izveidot Eiropas lauksaimniecības tirgu novērošanas centru, kura darbā būtu iesaistīts katras ražošanas nozares valstu novērošanas centru tīkls un kurā tiktu izmantota piena tirgus novērošanas centra pieredze un tirgu rezultātu apkopojums, ko Eiropas Komisija regulāri publicē. Šā jaunā novērošanas centra uzdevums būtu pārredzami un savlaicīgi sniegt tirgus pārzināšanai nepieciešamos datus gan no konjunktūras viedokļa (īpaši, lai paredzētu krīzes), gan no struktūras viedokļa (kas dotu iespēju analizēt, kā mainās cenas un dažādu ķēdes dalībnieku drošības rezerve);

15. uzsver, ka, piemērojot Finanšu instrumentu tirgu direktīvu (*MiFID 2*), ko paredzēts pieņemt 2018. gadā, būtu jāuzlabojas informētībai par lauksaimniecības produktu finanšu tirgu dažādu kategoriju dalībnieku pozīcijām un šo kategoriju regulārai pārraudzībai ar mērķi novērst pārmērīgas spekulācijas riskus un ļaut komercdarbībā iesaistītajiem ķēžu dalībniekiem efektīvi pārvaldīt cenas risku;

16. konstatē, ka pašreizējo riska un krīzes pārvaldības instrumentu stiprināšanu KLP ietvaros apgrūtina daudzi šķēršļi, tostarp otrā pīlāra līdzekļu savstarpējā konkurence (šim pīlāram pakārtota lielākā daļa minēto instrumentu), nepietiekami krīzes rezerves līdzekļi, kas ir nepieciešami, bet kurus nevajadzētu veidot, pamatojoties uz tiešo maksājumu gadskārtējiem samazinājumiem, jaunāko datu un prognožu par lauku saimniecību saimnieciskajiem rezultātiem trūkums u. c., un apliecina nepieciešamību mazināt šos šķēršļus, lai īstenotu mērķtiecīgu un efektīvu lauksaimniecības risku pārvaldības stratēģiju;

17. uzskata, ka ar nākamo KLP reformu būtu jānodrošina dalībvalstis izstrādāt un ieviest plašu papildinošu un izmaksu ziņā lauksaimniekiem pieejamu riska pārvaldības instrumentu klāstu, ievērojot segmentētu pieeju riskiem, kas būtu sagrupēti pēc intensitātes⁽¹⁾: i) "normāli" riski, kurus pārsvarā spēj absorbēt lauksaimnieki, pateicoties piesardzības uzkrājumu izveidošanai un ar fiskālu pasākumu palīdzību; ii) "vidēji" riski, ko lauksaimnieki var pārnest uz finanšu tirgiem (regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, iespējas līgumi, ārpusbiržas līgumi), uz apdrošinātājiem (tas attiecas uz ienesīguma risku, apgrozījumu un bruto peļņas normu) un uz kopfondiem (tas attiecas uz veselības un vides riskiem un uz saimniecību ienākumu stabilizāciju); iii) "katastrofiski" riski, kurus pārsvarā sedz publiskās struktūras, izmantojot cenu drošības tīklus un ārkārtas krīzes pasākumus. Tomēr būtu jā rūpējas par to, lai risku pastiprinātas segmentēšanas dēļ vienlaikus nepalielinātos administratīvās izmaksas;

⁽¹⁾ Pēc J. Cordier un J.-C. Debar izveidotās tipoloģijas *Gestion des risques agricoles: la voie nord-américaine. Quels enseignements pour l'Union européenne?* [Risku pārvaldība lauksaimniecībā Ziemeļamerikā. Ko no tās var mācīties Eiropas Savienība?], *Cahiers n° 12, Club Déméter*, 2004. Līdzīga tipoloģija tiek piedāvāta arī citos darbos, tostarp Eiropas Parlamenta nesēn sagatavotajā ziņojumā (sk. 2. zemsvītras piezīmi).

18. uzsver, ka risku pārvaldības instrumenti jāveido tā, lai netiktu būtiski ietekmēta KLP budžeta stabilitāte, kuru pašlaik nodrošina ar atbalstu, kas ir atsaistīts no ražošanas un cenām. Budžetu, kura izdevumi cieši sekotu līdzī lauksaimniecības cenu svārstībām un kurš samazinātos, kad tirgos apstākļi ir labi, apdraudētu diezgan reāls samazināšanas risks Eiropas Savienības daudzgadu finanšu perspektīvas apspriešanas laikā. Tādējādi tiktu samazināta KLP nodrošinātā aizsardzība, un tas negatīvi ietekmētu lauksaimniekus, stāvoklim tirgū pasliktinoties;

19. ierosina dot iespēju lauksaimniekiem, citstarp, īpašā kontā noguldīt daļu no pirmā pilāra pamata maksājumiem – tas varētu būt viens no risinājumiem, kā izveidot tirgus satricinājumu gadījumiem paredzētu piesardzības rezervi. Noteiktas šo maksājumu daļas noguldīšanai rezervē būtu jāklūst obligātai gadījumos, kad paaugstinās tādi tirgus rādītāji kā lauksaimniecības produktu cenas vai lauksaimniecības produktu cenu attiecība pret resursu izmaksām. Lauksaimnieki šīs rezervē noguldītās summas varētu izņemt un izmantot tirgus rādītāju krituma gadījumos. Jebkurā gadījumā būtu jāizvairās no papildu administratīvo izmaksu radīšanas;

20. atzīst, ka līdztekus lauksaimnieku pašapdrošināšanas spējas uzlabojumam šādam līdzeklim būtu vairākas priekšrocības: tas daļēji aizstātu pašreiz spēkā esošo krīzes rezervi, kuras darbība ir nepārprotami problemātiska; tā pārvaldības izmaksas būtu nelielas, tas neietekmētu KLP budžeta stabilitāti un augstu lauksaimniecības cenu laikposmā tas arī uzlabotu atsaistītā atbalsta leģitimitāti sabiedrības vērtējumā;

21. piezīmē, ka ir iespējami arī citi piesardzības uzkrājumu izveides stimulēšanas mehānismi, un kā piemēru tam var minēt Kanādā spēkā esošo sistēmu, kas dod iespēju tiem lauksaimniekiem, kuri nogulda līdzekļus krājkontā, saņemt tāda paša apmēra piemaksu no publiskajām struktūrām;

22. uzsver, ka ir vēlams veicināt tādu jaunu apdrošināšanas produktu izveidi un ieviešanu, kas būtu daudzveidīgāki un, iespējams, lētāki un kas būtu paredzēti apdrošināšanai pret lauku saimniecību saimnieciskajiem riskiem. Tam par piemēru varētu kalpot ASV pastāvošās apdrošināšanas programmas. Šie jaunie produkti varētu būt, piemēram, šādi: i) apgrozījuma apdrošināšana, kas, pamatojoties uz saimniecības iepriekšējo ienesīgumu un tirgū novērotajām nākotnes darījumu cenām, garantētu sējas brīdī paredzētos ienākumus no kultūrām, bet subsīdijas saņemtu tikai ienesīguma komponente, ievērojot Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) zaļās grupas noteikumus; ii) indeksa apdrošināšana, kuras pamatā būtu vidējais ienesīgums, apgrozījums vai bruto peļņa saimniecības atrašanās reģionā (bet subsīdijas saņemtu tikai ienesīguma komponente), ņemot vērā, ka šādas apdrošināšanas pārvaldības izmaksas ir daudz zemākas nekā apdrošināšanai, kuras pamatā ir konkrētā lauksaimnieka ienesīgums; iii) saimniecības vispārējo ienākumu apdrošināšana, ko varētu paredzēt tikai mazajām un vidējām saimniecībām, kuras nodarbojas ar jauktu augkopību un lopkopību vai kuras ražo augļus un dārzeņus vai īpašas kultūras, kuras nesaņem atbalstu vai saņem mazu atbalstu un kuru ražas apdrošināšana nepastāv; iv) specifiska apdrošināšana bioloģiskajām lauku saimniecībām, kurā būtu ņemts vērā kopumā zemāks ienesīgums, lielākas ražošanas izmaksas un parastī augstākās produktu tirgus cenas. Tomēr vispirms būtu jāveic pētījums, kurā būtu jānosaka arī potenciālās šo pasākumu publiskās pārāpdrošināšanas izmaksas;

23. aicina Eiropas Komisiju cieši sadarboties ar valstu iestādēm, reģionālajām un vietējām pašvaldībām un lauksaimnieku organizācijām, lai uzlabotu informētību un izpratni par riska pārvaldības instrumentiem, kas pieejami KLP otrā pilāra ietvaros; aicina Komisiju palielināt šiem instrumentiem paredzēto finansējumu tā, lai tas pārsniegtu pašreizējos 2 % no otrā pilāra līdzekļiem;

24. iesaka veidot, raugoties, lai tiktu panākts pareizs sadalījuma līdzsvars starp reģioniem un darbības nozarēm, savstarpējos fondus pēc ienākumu stabilizācijas instrumenta piemēra: to izveidoja ar 2013. gadā notikušo KLP reformu, bet savos lauku attīstības plānos 2014.–2020. gadam to ir iekļāvušas tikai divas valstis (Ungārija un Itālija) un viens reģions (Kastīlija un Leona, Spānija). Šie fondi nodrošinātu aizsardzību pret krasu saimniecības bruto peļņas normas kritumu (lielāku par 30 %), kuru noteiktu salīdzinot ar iepriekšējiem trijiem vai pieciem gadiem. Šāda apmēra zaudējumus ir grūti kompensēt tikai ar lauksaimnieku izveidoto piesardzības uzkrājumu palīdzību. Turklāt tos nevar pārvaldīt ar tāda veida apgrozījuma apdrošināšanu, kas pastāv ASV un kas nodrošina garantiju pret ienākumu prognožu samazināšanos starp sēju un ražu un nenodrošina aizsardzību tieši pret zemām cenām;

25. iesaka ieviest ienākumu stabilizēšanas fondus: nozares līmenī – ar mērķi stiprināt ķēžu integrāciju, un valsts līmenī vai pat starptautiskā līmenī – ar mērķi paplašināt risku apvienošanu un samazināt izmaksas. Tādējādi visās dalībvalstīs pastāvētu lauku fonds, piena fonds, augļu un dārzeņu fonds utt.;

26. iesaka dalībvalstīm eksperimentāli pārbaudīt ienākumu stabilizācijas fondus pirms to ieviešanas plašā mērogā, ņemot vērā praktiskās ar šiem fondiem saistītās ieviešanas un darbības grūtības (grāmatvedības datu iesniegšana par saimniecībām, pārāpdrošināšanas vajadzības u. c.);

27. uzsver, ka visi trīs iepriekš aprakstītie riska pārvaldības instrumenti – piesardzības uzkrājumi, apdrošināšana, ienākumu stabilizācijas fondi – viens otru var papildināt un, ja iespējams, tie būtu jāpiemēro vienoti, lai izveidotu stabilu un konsekventu aizsardzību pret cenu svārstīgumu un palīdzētu samazināt krīzi, kas skar lauksaimniekus, biežumu un intensitāti;

28. uzskata, ka tiešo maksājumu likmēm vajadzētu būt saskaņotām starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai ražotāji uz cenu svārstībām varētu reaģēt līdzvērtīgos apstākļos;

29. ir pārliecināta, ka tiešajiem maksājumiem arī pēc 2020. gada būtu jāpaliek KLP instrumentam, lai palīdzētu atbalstīt un stabilizēt lauku saimniecību ienākumus un kompensētu izmaksas, kas saistītas ar Eiropas Savienības augsto standartu ievērošanu;

30. ierosina: ja, nākamo reizi reformējot KLP, tiktu nolemts samazināt pirmā pīlāra tiešo atbalstu un tādējādi izbrīvētos līdzekļus veltīt risku pārvaldībai, lauksaimniekiem būtu jānodrošina iespēja saņemt “kuponus”, kuru vērtība atbilstu noteiktam procentuālam apmēram no viņu pamata maksājumiem. Šos kuponus lauksaimnieki izmantotu brīvprātīgi, lai iesaistītos kādā no pašu izvēlētām sistēmām: piesardzības uzkrājumu veidošanā, apdrošināšanā, kopfondā. Šāda sistēma dotu iespēju palielināt risku pārvaldības instrumentu finansēšanu, nemazinot KLP pirmā pīlāra budžeta stabilitāti⁽²⁾;

31. aicina Eiropas Komisiju īstenot detalizētu pētījumu par to, kādos dažādos veidos būtu iespējams paplašināt risku pārvaldības instrumentu klāstu, noteikti ietverot piesardzības uzkrājumus, apdrošināšanu un kopfondus ienākumu stabilizēšanai. Šajā pētījumā būtu jāprecizē, kādas, ņemot vērā dažādus kritērijus, būtu sekas, priekšrocības un limiti katram no šiem instrumentiem. Tajā būtu jāanalizē arī dažādi risku pārvaldības attīstības stratēģijas finansēšanas scenāriji, tostarp 30. punktā ierosinātā kuponu sistēma;

32. uzskata, ka publiskajai politikai ir jāveicina Eiropas lauku saimniecību pievienotās vērtības palielināšanās, vienlaikus sekmējot vidi saudzējošu lauksaimniecības metožu izmantošanu; tas jādara, lai lauku saimniecības būtu mazāk atkarīgas no pasaules cenu svārstībām un lai lauksaimniecībā īstenotu klimata pārmaiņu mazināšanai nepieciešamās ekoloģiskas pārmaiņas ar mērķi pielāgoties klimata pārmaiņu sekām un mazināt spiedienu uz ekosistēmām;

33. šajā kontekstā uzsver nepieciešamību īpašu uzmanību pievērst tālāko reģionu lauksaimniecības sektoram, kurā, ņemot vērā LESD atzītās tam piemītošās unikālās un īpašās iezīmes, nepieciešami specifiski, pielāgoti un ekskluzīvi pasākumi;

34. atzīst, ka Eiropas lauksaimniecība ir ļoti daudzveidīga: lielākā daļa saimniecību savu produkciju pārdod ES tirgū, savukārt citas tieši vai netieši eksportē daļu produkcijas uz trešām valstīm;

35. uzskata, ka ir svarīgi aizsargāt šo daudzveidību, ņemot vērā, ka, pārdodot daļu lauksaimniecības produkcijas trešām valstīm, tiek uzlabots piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvars ES tirgū, un ka Eiropas Savienībai, kas ir galvenā lauksaimniecības pārtikas produktu eksportētāja pasaules līmenī, ir savā labā jāizmanto kvantitatīvais un kvalitatīvais pārtikas pieprasījuma pieaugums pasaules līmenī;

36. uzskata, ka ir divi galvenie lauku saimniecību pievienotās vērtības uzlabošanas virzieni: i) palielināt lauksaimniecības produktivitāti, kuras atslābšanas pazīmes dažās nozarēs raisa bažas. Šajā nolūkā ir ilgtspējīgi jāintensificē lauksaimnieciskā ražošana, proti, ar mazākiem resursiem ir jāsarāžo vairāk vai arī jāsamazina resursu iepirkšana, lai uzlabotu saimniecību autonomiju, izvēloties inovatīvas un noturīgākas ražošanas sistēmas, kuru pamatā ir precīzā lauksaimniecība, augsnes apstrādes vienkāršošana, kultūru rotācija un to lielāka daudzveidība, optimizēta ganību sistēmu vai citu paņēmieni izmantošana; ii) stimulēt tādu teritoriālu pārtikas sistēmu veidošanu, kas atbilst augošajam Eiropas patērētāju pieprasījumam un kas dod iespēju daļēji neitralizēt pasaules lauksaimniecības izejvielu tirgu svārstīgumu, attīstot vietējās piegādes ķēdes (skolu ēdnīcas, ēdināšana, tiešā tirdzniecība), tirgus nišas un kvalitātes ķēdes, priekšroku dodot vidi saudzējošākiem ražošanas veidiem (bioloģiskajai lauksaimniecībai un citām pieejām);

⁽²⁾ Priekšlikums ietverts ziņojumā Isabel Bardaji et al “Research for Agri Committee – State of play of risk management tools implemented by Member States during the period 2014-2020: national and European frameworks”, Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, 2016. Mēs ierosinām to paplašināt, iekļaujot arī piesardzības uzkrājuma izveidi.

37. iesaka ar KLP un valstu politiku mudināt lauksaimniekus kopā ar reģioniem un vietējām pašvaldībām iepazīt abus šos virzienus.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pārskatīšana”

(2017/C 185/07)

Ziņotājs: Jácint HORVÁTH (HU/PSE), Naġkanižas pilsētas ar meģes tiesībām padomes loceklis

Atsauces dokuments: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu

COM(2016) 287 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>Šī direktīva neliedz dalībvalstīm veikt pasākumus attiecībā uz audiovizuālo mediju pakalpojumiem, kas uz dalībvalsts teritoriju virzīti no trešās valsts. Uz šādiem audiovizuālo mediju pakalpojumiem neattiecas izcelsmes valsts princips. Jo īpaši direktīva neliedz noteikt pienākumu reģistrēt audiovizuālo mediju pakalpojumus no trešām valstīm un sankciju piemērošanu attiecībā uz šādiem mediju pakalpojumiem.</i></p>

Pamatojums

Dažu dalībvalstu plašsaziņas līdzekļu sistēmā un atklātajā sabiedriskajā telpā audiovizuālo mediju pakalpojumi no teritorijām ārpus ES rada nopietnus traucējumus. Uz šiem pakalpojumiem neattiecas izcelsmes valsts princips. Minētā apstākļa iekļaušana tiesību aktā nav nepieciešama, bet direktīvas vienotu skaidrojumu sekmētu preambulā minēta norāde par dalībvalstu rīcības brīvību attiecībā uz šādiem pakalpojumiem.

2. grozījums

9. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Lai ļautu skatītājiem, tostarp vecākiem un nepilngadīgajiem, pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par skatāmo saturu, audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzējiem ir jāsniedz pietiekama informācija par saturu, kas var kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai vai tikumiskajai attīstībai. To varētu panākt, piemēram, izmantojot satura deskriptoru sistēmu, ar ko norāda satura veidu. Satura deskriptorus varētu sniegt rakstiski, grafiski vai akustiski.</p>	<p>Lai ļautu skatītājiem, tostarp vecākiem un nepilngadīgajiem, pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par skatāmo saturu, audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzējiem ir jāsniedz pietiekama informācija par saturu, kas var kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai vai tikumiskajai attīstībai. To varētu panākt, piemēram, izmantojot satura deskriptoru sistēmu, ar ko norāda satura veidu. Satura deskriptorus varētu sniegt rakstiski, grafiski un/vai akustiski.</p>

Pamatojums

Audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzējam izmantojot vairāku veidu norādes par saturu, tās ir redzamākas un vieglāk pamanāmas, tādējādi drošāk sasniedzot mērķi.

3. grozījums

17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Praksē izrādījies grūti piemērot noteikumu, ka produktam nedrīkst piešķirt nepelnītu pamanāmību. Tas arī ierobežo produktu izvietojanas ieviešanos, jo pēc definīcijas tajā zināmā mērā vajadzīga ievērojama izrādīšana, lai tā spētu radīt vērtību. Tāpēc prasības raidījumiem, kuros ir produktu izvietojana, būtu jākoncentrē uz skatītāju skaidru informēšanu par produktu izvietojanas esību un uz audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēja redakcionālās neatkarības neietekmēšanu.</p>	<p>Praksē izrādījies grūti piemērot noteikumu, ka produktam nedrīkst piešķirt nepelnītu pamanāmību. Tas arī ierobežo produktu izvietojanas ieviešanos, jo pēc definīcijas tajā zināmā mērā vajadzīga ievērojama izrādīšana, lai tā spētu radīt vērtību. Tāpēc prasības raidījumiem, kuros ir produktu izvietojana, būtu jākoncentrē uz skaidru un skatītājiem viegli pieejamu informāciju par produktu izvietojanas esību un uz audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēja redakcionālās neatkarības neietekmēšanu.</p>

Pamatojums

Ir svarīgi, ka ne tikai informācijas saturs, bet arī tās pieejamība sniedz skaidru priekšstatu par to, ka programmā izvietoti produkti.

4. grozījums

30. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>Eiropas Savienības regulējumā par tiešsaistes saturu kopš 1990. gadu otrās puses liela nozīme piešķirta nelegislatīvajiem instrumentiem (sk. jo īpaši Padomes 1998. gada 24. septembra ieteikumu par nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra ieteikumu par nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību un par tiesībām uz atbildi saistībā ar Eiropas audiovizuālo un tiešsaistes informācijas pakalpojumu nozares konkurētspēju). Šādi instrumenti, īpaši uzticības tālruņi, vecuma pārbaudes sistēmas, satura novērtēšana un vecāku kontroles sistēmas ir efektīvas arī video koplietošanas platformās piedāvāta satura regulēšanā. Nepilngadīgo aizsardzībā svarīgi un izplatīti instrumenti ir uzticības tālruņu pakalpojumi, kuru uzdevums ir lietotājiem viegli pieejamā un vienkāršā veidā nodrošināt sūdzības iesniegšanas iespēju un likumpārkāpuma gadījumā nodrošināt attiecīgās iestādes informēšanu. Vecuma pārbaudes sistēmas atbilstoša līmeņa aizsardzību nodrošina tad, ja lietotāja vecuma pārbaudei izmanto tikai pieaugušai personai pieejamā personas identifikācijas dokumentā minētus datus, vecumu apliecinošu dokumentu, ko izsniegusi trešā puse, vai biometriskus datus. Satura novērtēšanu veicot pašiem lietotājiem (vecākiem) vai struktūrām, kas veic novērtēšanu, video koplietošanas platformās pieejamo saturu iedala kategorijās, ņemot vērā dažādus kritērijus – vardarbību, seksualitāti, azartspēles, vulgāru runu u. c., lai, pamatojoties uz šīm kategorijām, piekļuvi saturam varētu ierobežot. Vecāku kontroles sistēmas vecākiem ļauj ierobežot nepilngadīgo piekļuvi internetam, pamatojoties uz nepilngadīgajiem piemērotu saturu sarakstu vai bērniem kaitīgu saturu filtrēšanu.</i></p>

Pamatojums

Direktīvas 28.a pantā video koplietošanas platformu pakalpojumu sniedzējiem noteikts pienākums veikt piemērotus pasākumus nepilngadīgo aizsardzībai un pasākumus saistībā ar aizliegumu izplatīt naidu kurinošu saturu. Kā piemēroti pasākumi minēti uzticības tālruņa pakalpojumi, vecuma pārbaudes sistēmas, satura novērtēšana, kā arī vecāku kontroles sistēmas. Tehnoloģiju straujās attīstības dēļ šo pasākumu saturu nevar noteikt ar detalizētu tiesību normu. Tāpēc, lai attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem un regulētājiestādēm palīdzētu direktīvu skaidrot vienoti, būtu lietderīgi preambulā iekļaut skaidrojumus par dažiem pasākumiem.

5. grozījums

38. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Šī direktīva neskar dalībvalstu spēju uzlikt pienākumus nodrošināt tāda vispārējas nozīmes satura atrodamību un pieejamību, kas saistās ar definētajām vispārējām interesēm, piemēram, mediju plurālismu, vārda brīvību un kultūras daudzveidību. Šie pienākumi būtu uzliekami tikai tad, ja tie ir nepieciešami, lai īstenotu vispārējās intereses, ko skaidri definējušas dalībvalstis saskaņā ar Savienības tiesībām. Šajā sakarā dalībvalstīm vajadzētu īpaši samērot regulējošas iejaukšanās vajadzību un tirgus spēku radītos rezultātus. Ja dalībvalstis nolemj piemērot noteikumus par atrodamību, tām būtu uzņēmumiem jāpiemēro tikai proporcionāli pienākumi leģitīmu sabiedriskās kārtības apsvērumu interesēs.</p>	<p>Šī direktīva neskar dalībvalstu spēju uzlikt pienākumus nodrošināt tāda vispārējas nozīmes satura atrodamību un pieejamību, kas saistās ar definētajām vispārējām interesēm, piemēram, mediju plurālismu, vārda brīvību un kultūras daudzveidību. Šie pienākumi būtu uzliekami tikai tad, ja tie ir nepieciešami, lai īstenotu vispārējās intereses, ko skaidri definējušas dalībvalstis saskaņā ar Savienības tiesībām. Šajā sakarā dalībvalstīm vajadzētu īpaši samērot regulējošas iejaukšanās vajadzību un tirgus spēku radītos rezultātus, plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārredzamības trūkumu, plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību koncentrāciju un interešu konfliktus. Ja dalībvalstis nolemj piemērot noteikumus par atrodamību, tām būtu uzņēmumiem jāpiemēro tikai proporcionāli pienākumi leģitīmu sabiedriskās kārtības apsvērumu interesēs.</p>

6. grozījums

1. panta 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>5. 4. pantu groza šādi:</p> <p>(...)</p> <p>d) 7. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“7. Dalībvalstis veicina kopregulēšanu un pašregulēšanu ar rīcības kodeksiem, ko pieņem valstu līmenī šās direktīvas koordinētajās jomās, ciktāl to ļauj to tiesību sistēma. Šie kodeksi ir tādi, ka tos plaši atzīst galvenās ieinteresētās personas attiecīgajās dalībvalstīs. Rīcības kodeksos skaidri un nepārprotami izklāsta to mērķus. Tie nodrošina, ka mērķu sasniegšana tiek regulāri, pārredzami un neatkarīgi pārraudzīta un izvērtēta. Tie nodrošina efektīvu īstenošanu, attiecīgos gadījumos ietverot efektīvas un samērīgas sankcijas.</p> <p>6.a panta 3. punktā un 9. panta 2. un 4. punktā minēto Eiropas Savienības rīcības kodeksu projektus un pastāvošo Savienības rīcības kodeksu grozījumus vai paplašinājumus šo kodeksu parakstītāji iesniedz Komisijai.</p> <p>Komisija var pieprasīt ERGA atzinumu par minēto kodeksu projektiem, grozījumiem vai paplašinājumiem. Komisija var piemērotā veidā publicēt šos kodeksus.”;</p>	<p>5. 4. pantu groza šādi:</p> <p>(...)</p> <p>d) 7. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“7. Dalībvalstis veicina kopregulēšanu un pašregulēšanu ar rīcības kodeksiem, ko pieņem valstu līmenī šās direktīvas koordinētajās jomās, ciktāl to ļauj to tiesību sistēma. Šie kodeksi ir tādi, ka tos plaši atzīst galvenās ieinteresētās personas attiecīgajās dalībvalstīs. Rīcības kodeksos skaidri un nepārprotami izklāsta to mērķus. Tie nodrošina, ka mērķu sasniegšana tiek regulāri, pārredzami un neatkarīgi pārraudzīta un izvērtēta. Tie nodrošina efektīvu īstenošanu, attiecīgos gadījumos ietverot efektīvas un samērīgas sankcijas.</p> <p>6.a panta 3. punktā un 9. panta 2. un 4. punktā minēto Eiropas Savienības rīcības kodeksu projektus un pastāvošo Savienības rīcības kodeksu grozījumus vai paplašinājumus šo kodeksu parakstītāji iesniedz Komisijai.</p> <p>Komisija pieprasa ERGA atzinumu par minēto kodeksu projektiem, grozījumiem vai paplašinājumiem. Komisija publicē šos kodeksus.”;</p>

Pamatojums

Pašsaprotams.

7. grozījums

1. panta 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>Pievieno šādu 5. panta e) apakšpunktu:</p> <p>“e) mediju pakalpojumu sniedzēja uzņēmuma faktiskie īpašnieki saskaņā ar 3. panta 6. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.”</p>

Pamatojums

No direktīvas īstenošanas viedokļa izšķiroša nozīme ir informācijai par to, kas ir fiziskās vai juridiskās personas, kurām ir izšķiroša ietekme uz mediju pakalpojumu sniegšanu un šādu pakalpojumu sniedzēju lēmumiem, pamatojoties uz īpašumtiesībām vai balsstiesībām, vai arī citām līgumā minētām tiesībām. Šajā grozījumā attiecībā uz personu un organizāciju identifikāciju minēta atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai. Mediju pakalpojumu sniedzēju īpašumtiesību struktūras pārredzamība ir plašsaziņas līdzekļu brīvības īstenošanas pamatnosacījums.

8. grozījums

1. panta 10. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
10. 7. pantu svītro;	

Pamatojums

Direktīvas 7. pantu svītro, jo ierosinātajā Eiropas tiesību aktā par pieejamību jau noteiktas stingrākas prasības mediju pakalpojumu sniedzējiem. Tomēr minētais Eiropas tiesību akts par pieejamību vēl nav pieņemts, un mēs nevēlētos situāciju, kad direktīvā atsauce par pieejamību nav minēta, bet jaunais ES tiesību akts par pieejamību vēl nav pieņemts (vai nav transponēts dalībvalstu līmenī). Kamēr ierosinātais ES tiesību akts par pieejamību nav transponēts visu dalībvalstu tiesību sistēmā, mēs nepiekrītam 7. panta svītrošanai.

9. grozījums

1. panta 11. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
11) 9. pantu groza šādi:	11. 9. pantu groza šādi:
a) 2. punktu aizstāj ar šādu:	a) 1. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu: “audiovizuālus komercpaziņojumus par alkoholiskajiem dzērieniem nevērš konkrēti uz nepilngadīgo auditoriju, tajos izvairās iedarboties uz nepilngadīgo auditoriju un tajos neveicina šādu dzērienu pārmērīgu lietošanu”

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>“2. Dalībvalstis un Komisija mudina izstrādāt pašregulēšanas un kopregulēšanas rīcības kodeksus, kas attiecas uz raidījumos ar plašu bērnu auditoriju iekļautiem vai tiem pievienotiem nepiemērotiem audiovizuāliem komercpaziņojumiem par pārtiku un dzērieniem, kuru sastāvā ir uzturvielas, it īpaši tauki, transtaukskābes, sāls vai nātrijs un cukuri, un vielas ar ietekmi uz uzturu vai fizioloģiju, kuru pārmērīgas devas kopējā uzturā nav ieteicamas.</p> <p>Šie kodeksi izmantojami, lai efektīvi mazinātu nepilngadīgo saskari ar audiovizuāliem komercpaziņojumiem par pārtiku un dzērieniem, kuros ir daudz sāls, cukuru vai tauku vai kuri kā citādi neatbilst valsts vai starptautiskajām uztura vadlīnijām. Šiem kodeksiem būtu jāpanāk, ka audiovizuālie komercpaziņojumi neuzsver tādas pārtikas un dzērienu uztura aspektu pozitīvās īpašības.</p> <p>Komisija un ERGA mudina visā Savienībā dalīties pašregulēšanas un kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Piemērotos gadījumos Komisija veicina Savienības rīcības kodeksu izstrādi.”;</p> <p>b) iekļauj šādus 3. un 4. punktu:</p> <p>“3. Dalībvalstis un Komisija mudina izstrādāt pašregulēšanas un kopregulēšanas rīcības kodeksus, kas attiecas uz nepiemērotiem audiovizuāliem komercpaziņojumiem par alkoholiskiem dzērieniem. Šie kodeksi būtu jāizmanto, lai efektīvi ierobežotu nepilngadīgo saskari ar audiovizuāliem komercpaziņojumiem par alkoholiskiem dzērieniem.</p> <p>4. Komisija un ERGA mudina visā Savienībā dalīties pašregulēšanas un kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Komisija veicina Savienības rīcības kodeksu izstrādi, ja uzskata tādus par piemērotiem.”;</p>	<p>b) 2. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“2. Dalībvalstis un Komisija mudina izstrādāt pašregulēšanas un kopregulēšanas rīcības kodeksus, kas attiecas uz raidījumos ar plašu bērnu auditoriju iekļautiem vai tiem pievienotiem vai tieši pirms vai pēc tiem pārraidītiem nepiemērotiem audiovizuāliem komercpaziņojumiem par pārtiku un dzērieniem, kuru sastāvā ir uzturvielas, it īpaši tauki, transtaukskābes, sāls vai nātrijs un cukuri, un vielas ar ietekmi uz uzturu vai fizioloģiju, kuru pārmērīgas devas kopējā uzturā nav ieteicamas.</p> <p>Šie kodeksi izmantojami, lai efektīvi mazinātu nepilngadīgo saskari ar audiovizuāliem komercpaziņojumiem par pārtiku un dzērieniem, kuros ir daudz sāls, cukuru vai tauku vai kuri kā citādi neatbilst valsts vai starptautiskajām uztura vadlīnijām. Šiem kodeksiem būtu jāpanāk, ka audiovizuālie komercpaziņojumi neuzsver tādas pārtikas un dzērienu uztura aspektu pozitīvās īpašības.</p> <p>Komisija un ERGA mudina visā Savienībā dalīties pašregulēšanas un kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Piemērotos gadījumos Komisija veicina Savienības rīcības kodeksu izstrādi.”;</p> <p>c) iekļauj šādus 3. un 4. punktu:</p> <p>“3. Dalībvalstis un Komisija mudina izstrādāt pašregulēšanas un kopregulēšanas rīcības kodeksus, kas attiecas uz nepiemērotiem audiovizuāliem komercpaziņojumiem par alkoholiskiem dzērieniem. Šie kodeksi būtu jāizmanto, lai efektīvi ierobežotu nepilngadīgo saskari ar audiovizuāliem komercpaziņojumiem par alkoholiskiem dzērieniem.</p> <p>4. Komisija un ERGA mudina visā Savienībā dalīties pašregulēšanas un kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Komisija veicina Savienības rīcības kodeksu izstrādi, ja uzskata tādus par piemērotiem.”;</p>

Pamatojums

Paplašināt nepilngadīgo aizsardzības tvērumu.

10. grozījums

1. panta 15. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>15. Regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p style="text-align: center;">“13. pants</p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina, ka to piekritībā esošie audiovizuālo mediju pieprasījuma pakalpojumu sniedzēji gādā, ka to katalogā Eiropas darbu ir vismaz 20 %, un nodrošina šiem darbiem pamanāmību.</p> <p>(...)</p> <p>5. Pakalpojumu sniedzējus ar zemu apgrozījumu vai šauru auditoriju un mazos uzņēmumus un mikrouzņēmumus dalībvalstis atbrīvo no 1. un 2. punktā noteiktajām prasībām. Dalībvalstis var šīs prasības nepiemērot arī tad, ja tās nebūtu realizējamas vai pamatotas audiovizuālo mediju pieprasījuma pakalpojumu rakstura vai temata dēļ.”;</p>	<p>15. Regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p style="text-align: center;">“13. pants</p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina, ka to piekritībā esošie audiovizuālo mediju pieprasījuma pakalpojumu sniedzēji gādā, ka to katalogā piedāvāto programmu kopējā raidlaika vismaz 20 % ir konkurētspējīgi Eiropas darbi, un nodrošina šiem darbiem pamanāmību, tos katalogā ievietojot izceltā vietā un darot vienkārši atrodamus.</p> <p>(...)</p> <p>5. Pakalpojumu sniedzējus, tostarp vietējās pašvaldības, kas ir audiovizuālo mediju pakalpojumu uzņēmumu īpašnieces, ar zemu apgrozījumu vai šauru auditoriju, vietējā un reģionālā līmeņa mediju pakalpojumu sniedzējus un mazos uzņēmumus un mikrouzņēmumus dalībvalstis atbrīvo no 1. un 2. punktā noteiktajām prasībām. Dalībvalstis var šīs prasības nepiemērot arī tad, ja tās nebūtu realizējamas vai pamatotas audiovizuālo mediju pieprasījuma pakalpojumu rakstura vai temata dēļ.”;</p>

Pamatojums

1. punkta papildinājuma mērķis ir noteikuma precizēšana.

5. punktā papildinājums veikts, jo dažās dalībvalstīs, piemēram, vietējie TV kanāli neiekļaujas mazu uzņēmumu vai mikrouzņēmumu kategorijā, jo to īpašnieks ir pašvaldība. Tos var uzskatīt par vidējiem vai lieliem uzņēmumiem, tāpēc ir pamatoti uzskaitījumā tos minēt atsevišķi.

11. grozījums

1. panta 16. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>16) 20. panta 2. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Televīzijas filmu (izņemot daudzsēriju filmas, seriālus un dokumentālās filmas), kinematogrāfisku darbu un ziņu raidījumu pārraidi var pārtraukt ar televīzijas reklāmu un/ vai televīziju vienu reizi katrā iepļānotā vismaz 20 minūšu laikposmā.”;</p>	<p>16) 20. panta 2. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Televīzijas filmu (izņemot daudzsēriju filmas, seriālus un dokumentālās filmas), kinematogrāfisku darbu un ziņu raidījumu pārraidi var pārtraukt ar televīzijas reklāmu un/ vai televīziju vienu reizi katrā iepļānotā vismaz 30 minūšu laikposmā.”;</p>

Pamatojums

Spēkā esošajā direktīvā noteikts, ka televīzijas filmu (izņemot daudzsēriju filmas, seriālus un dokumentālās filmas), kinematogrāfisku darbu un ziņu raidījumu pārraidi var pārtraukt ar televīzijas reklāmu un/vai televeikalu periodā, kas ir vismaz 30 minūtes. Eiropas Reģionu komiteja tomēr ierosina, ka 30 minūšu ierobežojums nav jāsamazina, ņemot vērā, ka šāds pārtraukums lielā mērā ietekmē kinematogrāfisko darbu baudāmību un traucē skatītājam.

12. grozījums

1. panta 17. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>17) 22. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p style="text-align: center;">22. pants</p> <p>Alkoholisko dzērienu televīzijas reklāma un televeikals atbilst šādiem kritērijiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tas nedrīkst būt vērsti konkrēti uz nepilngadīgajiem un tajā izvērtās iedarboties uz nepilngadīgajiem vai, it īpaši, rādīt nepilngadīgos, kuri lieto šos dzērienus; b) to nepārraida ar sporta pasākumiem saistītu raidījumu laikā, tieši pirms vai tieši pēc tiem, sākot no dienas, kad ir pagājuši pieci (5) gadi kopš šīs direktīvas stāšanās spēkā; c) tajā alkoholu nesaista ar fizisko spēju uzlabošanu vai ar transportlīdzekļa vadīšanu; d) tas nerada iespaidu, ka alkohols palīdz gūt panākumus sabiedrībā vai seksā; e) tajā neapgalvo, ka alkoholam piemīt ārstnieciskas īpašības vai ka tas ir stimulējošs, nomierinošs vai tāds līdzeklis, kas palīdz risināt personiskas nesaskaņas; f) tajā neslavē alkoholu un negatīvi neatspoguļo atturību vai mērenību; g) tajā neuzsver, ka augsts alkohola saturs būtu dzēriena pozitīva īpašība.

Pamatojums

Zinātniskie pierādījumi norāda uz saikni starp alkohola mārketinga ietekmi un lielāku alkohola patēriņu jauniešu vidū. Sporta pasākumi ir jāuzskata par raidījumiem, kas vērsti uz bērniem. Tāpēc alkohola reklāmas tajos ir jāaizliedz, tomēr būtu jāņem vērā darbojošies īstermiņa un vidējā termiņa sponsorēšanas līgumi.

13. grozījums

1. panta 19. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
19) iekļauj šādu IXa nodaļu: "IXa NODAĻA NOTEIKUMI PAR VIDEO KOPLIETOŠANAS PLATFORMAS PAKALPOJUMIEM 28.a pants 1. [...] 7. Komisija un ERGA mudina video koplietošanas platformu pakalpojuma sniedzējus visā Savienībā dalīties kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Piemērotos gadī- jumos Komisija veicina Savienības rīcības kodeksu izstrādi. (...)	19) iekļauj šādu IXa nodaļu: "IXa NODAĻA NOTEIKUMI PAR VIDEO KOPLIETOŠANAS PLATFORMAS PAKALPOJUMIEM 28.a pants 1. [...] 7. Komisija un ERGA mudina video koplietošanas platformu pakalpojuma sniedzējus visā Savienībā dalīties kopregulēšanas sistēmu labākajā praksē. Komisija veicina rīcības kodeksu izstrādi, jo īpaši izstrādājot un publicējot paraugkodeksus. (...)

Pamatojums

Pašsaprotams.

14. grozījums

1. panta 21. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
21. Regulas 30. pantu aizstāj ar šādu: "30. pants 1. [...] 6. Dalībvalstis gādā, lai neatkarīgām valsts regulētājiestādēm būtu atsevišķi gada budžeti. Budžetus dara zināmus atklātībai. Dalībvalstis arī nodrošina, ka valsts regulētājiestāžu rīcībā ir pietiekami finanšu un cilvēku resursi, kas tām ļauj izpildīt uzticētos uzdevumus un aktīvi iesaistīties un dot ieguldījumu ERGA darbā. 7. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts līmenī pastāv efektīvi mehānismi, kas ikvienam lietotājam vai mediju pakalpojumu vai video koplietošanas platformas pakalpojuma sniedzējam, kuru skar valsts regulētājiestādes lēmums, nodrošina tiesības šo lēmumu pārsūdzēt apelācijas iestādē. Apelācijas iestāde ir neatkarīga no pārsūdzības lietā iesaistītajām pusēm.	21. Regulas 30. pantu aizstāj ar šādu: "30. pants (1) [...] 6. Dalībvalstis gādā, lai neatkarīgām valsts regulētājiestādēm būtu atsevišķi gada budžeti. Pienācīgi detalizētos budžetus dara zināmus atklātībai. Dalībvalstis arī nodrošina, ka valsts regulētājiestāžu rīcībā ir pietiekami finanšu un cilvēku resursi, kas tām ļauj izpildīt uzticētos uzdevumus un aktīvi iesaistīties un dot ieguldījumu ERGA darbā. 7. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts līmenī pastāv efektīvi mehānismi, kas ikvienam lietotājam vai mediju pakalpojumu vai video koplietošanas platformas pakalpojuma sniedzējam, kuru skar valsts regulētājiestādes lēmums, nodrošina tiesības šo lēmumu pārsūdzēt apelācijas iestādē. Apelācijas iestāde ir neatkarīga no pārsūdzības lietā iesaistītajām pusēm.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Minētajai apelācijas iestādei, kam būtu jābūt tiesai, ir jābūt attiecīgai lietpratībai, kas tai ļauj efektīvi pildīt savas funkcijas. Dalībvalstis nodrošina to, ka tiek pienācīgi ņemti vērā lietas apstākļi un ka ir izveidots efektīvs pārsūdzības mehānisms.</p> <p>Kamēr nav zināms pārsūdzības rezultāts, valsts regulētājieslēmes lēmums paliek spēkā, ja vien saskaņā ar valsts tiesību aktiem netiek noteikti pagaidu noregulējuma pasākumi.”;</p>	<p>Minētajai apelācijas iestādei, kam būtu jābūt tiesai, ir jābūt attiecīgai lietpratībai, kas tai ļauj efektīvi pildīt savas funkcijas. Dalībvalstis nodrošina to, ka tiek pienācīgi ņemti vērā lietas apstākļi un ka ir izveidots efektīvs pārsūdzības mehānisms.</p> <p>Kamēr nav zināms pārsūdzības rezultāts, valsts regulētājieslēmes lēmums paliek spēkā, ja vien saskaņā ar valsts tiesību aktiem netiek noteikti pagaidu noregulējuma pasākumi.</p> <p>8. Pēc Komisijas pieprasījuma Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, īpaši ņemot vērā 2. punkta pirmo teikumu, uzrauga un analizē valstu regulētājieslēžu neatkarības īstenošanu, pamatojoties uz Padomes 2007. gada 15. februāra Regulas (EK) Nr. 168/2007 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu. Reizi divos gados, iesaistot cik vien iespējams plašu ieinteresēto personu loku, analizē tiek izskatīti regulētājieslēžu darbības nosacījumi un darbība. Kritēriju sistēmu, kas ir analīzes pamatā, pēc sabiedriskās apspriešanas nosaka Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra. Analīzes rezultāti ir publiski pieejami.”</p>

Pamatojums

6. punkts: atklātībai nodotajam budžetam jābūt tādām, lai tajā minētie dati būtu izvērsti un detalizēti, sniedzot atbilstošu priekšstatu par valstu neatkarīgo regulētājieslēžu ieņēmumiem un izdevumiem. Pienācīgi detalizēts budžets valsts neatkarīgajai regulētājieslēdei ļauj ievērot pārskatāmības prasības.

Jauns 8. punkts: valsts regulētājieslēžu neatkarības garantēšanai svarīgi ir 30. pantā minētie organizatoriskie un finansiālie nosacījumi. 30. panta 2. punkta pirmajā teikumā minēto kritēriju izpilde tomēr var būt tikai regulētājieslēžu faktiskās rīcības, lēmumu, pārredzamas darbības rezultāts. Tāpēc jāizveido tāda Eiropas līmeņa uzraudzības sistēma, kas ļauj sagatavot atklātībai pieejamas analīzes ne tikai par regulētājieslēžu darbības nosacījumiem un tām piemērojamajiem tiesību aktiem, bet arī par to darbību. Pamatojoties uz pārbaudēm, ir pieejami salīdzināmi, objektīvi dati par to, vai dažādi dalībvalstu noteikumi nodrošina tādu neatkarības līmeni, kas nepieciešams, lai panāktu 2. punktā minēto mediju plurālismu, kultūras daudzveidību, patērētāju aizsardzību, iekšējo tirgu un godīgu konkurenci.

Pārbaudžu raksturs un pamatīgums prasa, lai analīžu sagatavošanā ņemtu vērā valsts pārvaldes, mediju tirgus, pilsoniskās sabiedrības un akadēmisko aprindu dalībnieku visplašākā iespējamā loka pieredzi, zināšanas un nostāju.

Uzraudzības rezultāti nav saistīti ar tiešām juridiskām sekām. Tomēr Komisijai pārbaudžu rezultāti var nodrošināt informāciju, kas šajā gadījumā var norādīt 30. panta transponēšanas nepilnības un tādējādi var būt pamats pārkāpuma procedūrām.

15. grozījums

1. panta 22. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>22) iekļauj šādu 30.a pantu:</p> <p style="text-align: center;">“30.a pants</p> <p>1. Ar šo tiek izveidota Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa (ERGA).</p> <p>2. Tā sastāv no valstu neatkarīgām audiovizuālo mediju pakalpojumu regulētājiestādēm. Tās pārstāv tādu valsts regulētājiestāžu vadītāji vai norīkoti augsta līmeņa pārstāvji, kuru galvenais uzdevums ir pārraudzīt audiovizuālo mediju pakalpojumus, vai – gadījumos, kad valsts regulētājiestādes nav – citi noteiktā kārtībā izraudzīti pārstāvji. Grupas sanāksmēs piedalās Komisijas pārstāvis.</p> <p>3. ERGA uzdevumi ir šādi:</p> <p>a) dot padomu un palīdzēt Komisijai tās darbā, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu audiovizuālo mediju pakalpojumu tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu;</p> <p>b) dot padomu un palīdzēt Komisijai ikkatrā jautājumā, kas attiecas uz Komisijas kompetencē esošajiem audiovizuālo mediju pakalpojumiem. Grupa var apspriesties ar tirgus dalībniekiem, patērētājiem un galalietotājiem, lai savāktu informāciju, kas nepieciešama Komisijas konsultēšanai konkrētos jautājumos;</p> <p>c) nodrošināt pieredzes un labas prakses apmaiņu audiovizuālo mediju pakalpojumu tiesiskā regulējuma piemērošanas jautājumos;</p> <p>d) sadarboties un sniegt saviem locekļiem šās direktīvas piemērošanai nepieciešamo informāciju, it īpaši sakarā ar tās 3. un 4. punktu;</p> <p>e) pēc Komisijas pieprasījuma sniegt atzinumus jautājumos, kas paredzēti 2. panta 5.b punktā, 6.a panta 3. punktā un 9. panta 2. un 4. punktā, un visos jautājumos, kas saistās ar audiovizuālo mediju pakalpojumiem, it īpaši par nepilngadīgo aizsardzību un naida kurināšanu;</p>	<p>22) iekļauj šādu 30.a pantu:</p> <p style="text-align: center;">“30.a pants</p> <p>1. Ar šo tiek izveidota Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa (ERGA).</p> <p>2. Tā sastāv no valstu neatkarīgām audiovizuālo mediju pakalpojumu regulētājiestādēm. Tās pārstāv tādu valsts regulētājiestāžu vadītāji vai norīkoti augsta līmeņa pārstāvji, kuru galvenais uzdevums ir pārraudzīt audiovizuālo mediju pakalpojumus, vai – gadījumos, kad valsts regulētājiestādes nav – citi noteiktā kārtībā izraudzīti pārstāvji. Grupas sanāksmēs piedalās Komisijas pārstāvis.</p> <p>3. ERGA uzdevumi ir šādi:</p> <p>a) dot padomu un palīdzēt Komisijai tās darbā, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu audiovizuālo mediju pakalpojumu tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu;</p> <p>b) dot padomu un palīdzēt Komisijai ikkatrā jautājumā, kas attiecas uz Komisijas kompetencē esošajiem audiovizuālo mediju pakalpojumiem. Grupa var apspriesties ar tirgus dalībniekiem, patērētājiem un galalietotājiem, lai savāktu informāciju, kas nepieciešama Komisijas konsultēšanai konkrētos jautājumos;</p> <p>c) nodrošināt pieredzes un labas prakses apmaiņu audiovizuālo mediju pakalpojumu tiesiskā regulējuma piemērošanas jautājumos;</p> <p>d) sadarboties un sniegt saviem locekļiem šās direktīvas piemērošanai nepieciešamo informāciju, it īpaši sakarā ar tās 3. un 4. punktu;</p> <p>e) pēc Komisijas pieprasījuma sniegt atzinumus jautājumos, kas paredzēti 2. panta 5.b punktā, 6.a panta 3. punktā un 9. panta 2. un 4. punktā, un visos jautājumos, kas saistās ar audiovizuālo mediju pakalpojumiem, it īpaši par nepilngadīgo aizsardzību un naida kurināšanu;</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktu pieņemt ERGA reglamentu.”;	<p><i>f) nodrošināt pieredzes un labas prakses apmaiņu saistībā ar mediju lietotprasmes sekmēšanu, jo īpaši attiecībā uz neatkarīgu valsts regulētājiestāžu darbību atbalsta sniegšanas, pētniecības, informācijas izplatīšanas, koordinācijas un novērtēšanas jomā, kā arī uz valsts regulētājiestāžu, mediju pakalpojumu sniedzēju un izglītības iestāžu savstarpējās sadarbības veidiem.</i></p> <p>4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktu pieņemt ERGA reglamentu.”;</p>

Pamatojums

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes sekmēšanas kā mērķa iekļaušana tiesību aktā ir nepieciešama, lai sasniegtu direktīvas regulatīvos mērķus, proti, izveidotu regulatīvo vidi ar digitālo mediju sistēmu saistīto problēmjuautājumu risināšanai. Dažas dalībvalstis plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes veicināšanā guvušas ievērojamus panākumus. Gūto rezultātu izplatīšana efektīvi sekmē izmantoto instrumentu un metožu attīstību, kā arī Eiropas līmeņa risinājumu izstrādi.

Vairākās dalībvalstīs plašsaziņas līdzekļu regulētājiestādes daudz dara plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes attīstībā. Turklāt tās piedalās attīstībai nepieciešamajā pētniecībā, mediju lietotprasmes sekmēšanas programmas atbalstot ar finanšu līdzekļiem, rīkojot informācijas kampaņas, lai palīdzētu panākt augstāku plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes līmeni. Tām var būt nozīmīga loma arī koordinācijā starp attiecīgajiem dalībniekiem un nozarēm, kā arī sasniegto rezultātu novērtēšanā. Pieredzes un prakses apmaiņa plašsaziņas līdzekļu iestādēm var nodrošināt stabilitāci, efektīvāku lomu plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes sekmēšanā.

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes sekmēšana ir valsts neatkarīgo regulētājiestāžu, mediju pakalpojumu sniedzēju un izglītības iestāžu kopējs uzdevums. Ar direktīvu jāatvieglo to sadarbība, nepārsniedzot tās reglamentējošo kompetenci.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pārskatīšanu un to, ka Eiropas Komisija ir ņēmusi vērā vairākus Reģionu komitejas 2015. gadā pieņemtajā atzinumā izteiktos priekšlikumus;
2. atzinīgi vērtē grozījumus, kas skar izņēmumus attiecībā uz izcelsmes valsts principu, nosakot skaidrākas un vienkāršākas procedūras, kuras ļauj ņemt vērā mērķauditorijas valsts intereses;
3. tomēr pauž nožēlu, ka jaunajā direktīvā reģionālā dimensija nav ņemta vērā tādā mērā, kā Reģionu komiteja to aicināja darīt iepriekšējā ieteikumā, tā kā tas palīdzētu izmantot iespējas, ko sniedz Eiropas kultūru identitāte, Eiropas Savienībā tapuši pārrobežu kopražojumi un radoša vietējā līmeņa inovācija;
4. atkārtoti uzsver, ka izskatāmās direktīvas īstenošanā jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības, jo šīm struktūrām audiovizuālo mediju pakalpojumu jomā ir liela nozīme. Vairākās dalībvalstīs pašvaldības ir uzņēmumu, kas sniedz mediju pakalpojumus, īpašnieces, un tādējādi šādi uzņēmumi var neiekļauties mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu kategorijā;
5. apstiprina, ka valstu regulētājiestāžu neatkarība gan no valsts pārvaldes iestādēm, gan audiovizuālās jomas dalībniekiem, gan politikajām partijām ir tāds Eiropas audiovizuālo mediju pamats, kura absolūta nodrošināšana ir katras dalībvalsts uzdevums un kurš kā Eiropas, tā arī dalībvalstu, reģionālā un vietējā līmenī ir daudzpusīgas informācijas un plurālistiska plašsaziņas līdzekļu tirgus galvenā garantija;

6. atzinīgi vērtē to, ka grozītās direktīvas darbības joma aptver video koplietošanas platformu pakalpojumus, jo tām ir arvien lielāka loma audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēju vidū;
7. pauž bažas, ka ierosinātajā regulējumā, kas piemērojams videoplatformu pakalpojumu sniedzējiem, nav precizēti gadījumi, kad pakalpojuma sniedzējs nav ieinteresēts apmesties ES teritorijā, bet savu pakalpojumu dara pieejamu Eiropas Savienības iedzīvotājiem;
8. vērš uzmanību uz to, ka viens no audiovizuālo mediju pakalpojumu tirgus arvien svarīgākajiem segmentiem, proti, satura tālākpārdošana bez savas infrastruktūras ("over-the-top" pakalpojumi), patlaban darbojas nenoteiktos juridiskos apstākļos; Komiteja aicina Komisiju plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas nozares turpmākajā regulējumā, īpaši elektronisko sakaru regulējuma pārskatīšanā, pievērst uzmanību minētā segmenta tiesiskā stāvokļa precizēšanai;
9. vēlas atkārtoti vērst Eiropas Komisijas uzmanību uz valodu un kultūras minoritātēm, kuras, vēloties piekļūt, audiovizuālo mediju pakalpojumiem savā valodā saskaras ar šķēršļiem;
10. uzskata, ka ERGA dažādajās procedūrās jāņem vērā dažu regulējuma jautājumu reģionālā dimensija un jāietver teritoriālie principi;

Nepilngadīgo aizsardzība

11. atzinīgi vērtē, ka grozītajā direktīvā pastiprināta un saskaņota nepilngadīgo aizsardzība, kā Komiteja aicinājusi iepriekšējā ieteikumā. Komiteja atkārtoti aicina arī ieviest stimulējošus pasākumus tieši bērniem radīta un viņiem pielāgota satura atbalstīšanai, kā arī audiovizuālo pakalpojumu sniedzēju un izglītības nozares partnerattiecību sekmēšanai digitālajā vidē;

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasme

12. atkārtoti uzsver, ka svarīgi ir pastiprināti popularizēt saturu, kas saistīts ar plašsaziņas līdzekļu, īpaši jauno plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi;
13. uzsver: lai nodrošinātu, ka audiovizuālo mediju pakalpojumi ir ne tikai homogēns piedāvājums, bet sniedz iespēju ekonomikas, tirdzniecības un kultūras ziņā iepazīstināt ar reģionālajām īpatnībām un struktūrām, jāpalielina plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes izvēršanai paredzētie resursi;

Plašsaziņas līdzekļu brīvība un plurālisms

14. pauž bažas par to, ka ierosinātā regula nerisina ar plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārredzamību, plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju un interešu konfliktiem saistītās problēmas, kam visām ir būtiska ietekme uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu un plašsaziņas līdzekļu brīvību;

Patērētāju aizsardzība

15. atzinīgi vērtē to, ka grozītajā direktīvā paredzēti elastīgāki noteikumi par reklāmas laiku un ka direktīvas darbības joma tiek paplašināta, iekļaujot tajā arī nelineārus audiovizuālo mediju pakalpojumus;

Eiropas darbu popularizēšana

16. piekrīt, ka mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu gadījumā finanšu ieguldījums ES darbu veidošanā nav obligāts; vienlaikus vērš Komisijas uzmanību uz to, ka to minētajā kategorijā neietilps daudzas vietējās un reģionālās televīzijas raidstacijas, kuras savā tīmekļa vietnē savas programmas kā audiovizuālo mediju pakalpojumu dara pieejamas pēc pieprasījuma;
17. atzinīgi vērtē to, ka pieprasījuma pakalpojumu gadījumā pārskatītā direktīva Eiropas darbiem nodrošina līdzvērtīgus konkurences apstākļus un ka šādu pakalpojumu sniedzēju piedāvājumā vismaz 20 % jābūt Eiropas darbiem;
18. uzsver, ka vismaz 20 % prasības noteikšana pieprasījuma pakalpojumu sniedzējiem nav pietiekama un jāgādā arī par to, lai šādi darbi lietotājam būtu viegli atrodamā un pieejami;

Subsidiaritāte un proporcionalitāte

19. uzsver, ka, lai gan priekšlikums atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, minimālās saskaņošanas pieeja un sadarbības mehānismi ir jā saglabā, un tādēļ ierosinātajos noteikumos attiecībā uz valsts pārvaldes iestādēm jāparedz pietiekamas manevrēšanas iespējas valsts un vietējā līmeņa lēmumu pieņemšanai.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Rīcības plāns trešo valstu valstspiederīgo integrācijai”

(2017/C 185/08)

Ziņotājs: Karl VANLOUWE (BE/EA), Flandrijas parlamenta deputāts un Beļģijas senāta loceklis**Atsauces dokuments:** Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Rīcības plāns trešo valstu valstspiederīgo integrācijai”

COM(2016) 377 final

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Vispārējais konteksts un pamatprincipi

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas rīcības plānu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai ⁽¹⁾, ņemot vērā pastāvīgo Eiropas sabiedrības daudzveidības palielināšanos un nepieciešamību pilnvērtīgi integrēt trešo valstu valstspiederīgos mūsu sociālajā vidē, un uzsver, ka svarīga nozīme ir integrācijai kā divvirzienu procesam, kurā ir iesaistīti gan trešo valstu valstspiederīgie, gan uzņēmējvalsts sabiedrība;
2. uzskata, ka integrācija ir jāuzlūko kā dinamisks, interaktīvs un laikā ierobežots process, kas ļauj trešo valstu valstspiederīgajiem pilnībā iekļauties uzņēmējvalsts sabiedrībā un iegūt patstāvību, kā arī palīdz viņiem mijiedarboties ar sabiedrību, kura viņus uzņem, un iesaistīties tajā;
3. uzsver, ka saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) integrācija ir viena no dalībvalstu kompetencēm ⁽²⁾ un Eiropas līmenī var noteikt pasākumus, lai stimulētu un atbalstītu dalībvalstu rīcību ar mērķi veicināt tādu trešo valstu valstspiederīgo integrāciju, kuri likumīgi uzturas to teritorijā, taču izņemot dalībvalstu likumu un noteikumu saskaņošanu; aicina arī turpmāk gādāt par subsidiaritātes principa ievērošanu un atgādina, ka dalībvalstu pasākumiem šajā jomā jābūt atbilstošiem ES *acquis*, tostarp kopējiem pamatprincipiem, kuri attiecas uz imigrantu integrāciju Eiropas Savienībā;
4. aicina pievērst uzmanību tam, ka integrācijas politika vispirmām kārtām tiek īstenota iedzīvotājiem tuvos politikas līmeņos. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi izmantot daudzlīmeņu pārvaldības pieeju, galvenokārt uzsverot vietējo un reģionālo pašvaldību īpaši lielo nozīmi, jo tās vistiešāk saskaras ar integrācijas problēmām un iespējām;
5. vērs uzmanību uz to, ka politiskajās debatēs dažādu nesen ieceļojušo personu kategoriju apzīmēšanai ir svarīgi izmantot precīzu terminoloģiju. Rīcības plāns attiecas tikai uz tiem nesen ieceļojušajiem – neatkarīgi no tā, vai viņi ir migranti, bēgļi vai personas, kam noteikts alternatīvs statuss, – kuri ir trešo valstu valstspiederīgie un likumīgi uzturas Eiropas Savienībā. Tātad tas neattiecas uz tiem ES dalībvalstu iedzīvotājiem, kuru vecāki vai vecvecāki ir trešo valstu valstspiederīgie, un uz tiem ES pilsoņiem, kas ir izmantojuši tiesības brīvi pārvietoties, un viņu ģimenes locekļiem;
6. uzsver, ka integrācija kā politiskas darbības joma nevar būt izolēta un ka pēc definīcijas tā saistīta ar dažādām klasiskas politiskās darbības jomām: izglītību, nodarbinātību, sociālo aizsardzību, sabiedrības veselību, mājokli utt. Tāpēc ideālā gadījumā tā īstenojama horizontāli, un katrā jomā jāpievērš uzmanība ar integrāciju saistīto jautājumu risināšanai un iespēju izmantošanai;
7. norāda, ka integrācija ir divvirzienu process, kas saistīts ar noteiktām tiesībām un pienākumiem, un minētais attiecas gan uz trešās valsts valstspiederīgo, gan uz uzņēmēju sabiedrību – abām šīm pusēm ir savi pienākumi;

⁽¹⁾ COM(2016) 377 final.⁽²⁾ LESD 79. panta 4. punkts.

8. uzsver, ka optimālā gadījumā integrācija ir patvēruma un migrācijas politikas noslēdzošais posms, tāpēc rīcības plānu nevar skatīt atdalīti no, piemēram, Eiropas Komisijas priekšlikumiem par kopējo Eiropas patvēruma sistēmu⁽³⁾ un Paziņojuma par jauna satvara partnerībai ar trešām valstīm izveidi saskaņā ar Eiropas programmu migrācijas jomā⁽⁴⁾;

9. tā kā darbs ievērojami veicina trešo valstu valstspiederīgo sociālo integrāciju, norāda arī uz saikni ar “zilo karti”, kas minēta Komisijas priekšlikumā par likumīgu migrāciju, kura mērķis ir pārskatīt direktīvu par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos⁽⁵⁾;

Ar integrāciju saistītās problēmas un iespējas

10. piekrīt Komisijas veiktajai analīzei, kurā tā secinājusi, ka gan trešo valstu valstspiederīgajiem, gan uzņēmējai sabiedrībai neīstenota integrācija būtu liels zaudējums, jo neintegrēšanas sociālās un ekonomiskās izmaksas varētu pat pārsniegt integrācijas politikā veicamo ieguldījumu un ar tiem saistītā potenciāla izmaksas;

11. pauž pārliecību, ka laba integrācijas politika ir viens no priekšnosacījumiem, kas nepieciešami, lai risinātu problēmu, ko raksturo salīdzinoši vājākie sasniegumi, kurus trešo valstu valstspiederīgie uzrāda darba tirgus, izglītības, ienākumu, mājokļa, veselības, pilsoniskas aktivitātes un sociālās kohēzijas jomā, kā to liecina ESAO rādītāji⁽⁶⁾;

12. atbalsta Komisijas aicinājumu vairāk izmantot konkrētiem gadījumiem pielāgotu pieeju un ir pārliecināta, ka integrācijas politikā vairāk uzmanības jāpievērš lielajai daudzveidībai dažādās trešo valstu valstspiederīgo grupās un viņu atšķirīgajām vajadzībām. Tātad labas integrācijas politikas pamatā ir diferencēta, nevis standartizēta pieeja. Jāņem vērā arī valodu zināšanas, kultūras konteksts, izglītības līmenis, paredzētais uzturēšanās ilgums, migrācijas iemesli, prasmes, profesionālā pieredze, iespējamās pārciestās traumas utt. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir labi priekšnosacījumi, lai tās varētu risināt jautājumus, kas saistīti ar trešo valstu valstspiederīgo lielo daudzveidību un viņu konkrētajām vajadzībām, un šajā jomā pašvaldības var piedāvāt forumu, kurā dalīties zināšanās un pieredzē. Tāpēc Reģionu komiteja vērš uzmanību uz labo praksi, kuras pamatā ir personas individuālā perspektīva un integrācijas un pilsoniskās integrācijas procesi, kas izstrādāti tā, lai atbilstu trešo valstu valstspiederīgo vajadzībām;

13. atzinīgi vērtē Komisijas un Eiropas Parlamenta⁽⁷⁾ pausto pārliecību, ka integrācijas politiku vispārīgā nozīmē un konkrēti politiku, kas vērsta uz bēgļu integrāciju darba tirgū, nevar īstenot, atstājot novārtā citām uzņēmējas sabiedrības mazaizsargātām grupām paredzētos pasākumus;

Saliedētas sabiedrības veidošana

14. uzsver, ka Eiropas sabiedrība ir balstīta uz tādām pamatnormām un vērtībām kā demokrātija, tiesiskums, vārda brīvība, reliģijas brīvība, sieviešu un vīriešu vienlīdzība, cilvēktiesības, solidaritāte, iecietība utt.; atzinīgi vērtē to, ka saikne starp integrāciju un šīm normām un vērtībām ir ņemta vērā 2016. gada 24. maijā notikušajā Eiropadomes Vispārējo lietu padomē par tiesiskumu⁽⁸⁾, un aicina nākamās ES prezidentvalstis (Maltu un Igauniju) turpināt šo dialogu, lai starp dalībvalstīm, ES iestādēm, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un pilsonisko sabiedrību veidotu dziļāku izpratni par šo normu un vērtību aizsardzību un par to, kā tās var kļūt par elementu, kurš sekmē savstarpēju integrāciju;

15. ir pārliecināta, ka integrācijas sekmes ir būtiski atkarīgas no tā, vai minētās vērtības un normas ir saprastas un pieņemtas gan no trešo valstu valstspiederīgo, gan no uzņēmējas sabiedrības puses. Šādai koncepcijai atbilst ideja, ka integrācijas politikā būtu jāiekļauj arī pilsoniskā integrācija un sabiedrības kopības stiprināšana, un tādēļ ar nepieciešamo Eiropas atbalstu jāizstrādā un dažādos līmeņos jāatbalsta instrumenti savstarpējas izpratnes veidošanai, ietverot pilsonisko izglītošanu gan ar tradicionālo kursu palīdzību, gan izmantojot novatoriskas mācību formas;

⁽³⁾ COM(2016) 272 final; COM(2016) 270 final un COM(2016) 271 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 final.

⁽⁶⁾ Imigrantu integrācijas rādītāji 2015, ESAO (2015).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta paziņojums presei “*Integration of refugees needed but not at expense of vulnerable groups*” (Bēgļu integrācija ir nepieciešama, bet ne uz vismazāk aizsargāto grupu rēķina), Parlamenta atsauce: 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ Neoficiāls prezidentvalsts dokuments Padomes (Vispārējās lietas) sanāksmei 2016. gada 24. maijā (2016. gada 13. maijs).

16. uzsver nepieciešamību pilnveidot mehānismus, kas stiprinātu, pirmkārt, visu Eiropas reģionu savstarpējo solidaritāti un sadarbību un, otrkārt, dažādu pārvaldes iestāžu un speciālistu partnerattiecības. Ļoti svarīgs uzdevums ir informēt dalībvalstu valdības, jo to kompetencē ir patvēruma joma;

17. šajā saistībā norāda, ka pastāv laba pilsoniskās integrācijas prakse trešo valstu valstspiederīgajiem piedāvāt sociālās ievirzes kursus, kuros interaktīvā veidā iepazīties gan ar Eiropas normām un vērtībām, gan ar uzņēmējvalsts sabiedrības dzīvesveidu. Mērķis ir palīdzēt viņiem iegūt to, kas nepieciešams, lai varētu pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē;

18. aicina apzināt visas iniciatīvas dažādās ES dalībvalstīs, kur trešo valstu valstspiederīgajiem prasa parakstīt saistību vai līdzdalības deklarāciju, kurā izklāstītas arī pamatnormas un vērtības, izpētīt šo iniciatīvu ietekmi attiecīgajā sabiedrībā un dalīties pieredzē, kas saistīta ar šādām shēmām, lai vietējās un reģionālās pašvaldības to varētu izmantot; uzsver, ka ne vien trešo valstu valstspiederīgajiem, bet arī vietējiem iedzīvotājiem būtu aktīvi jāuzņemas saistības attiecībā uz mūsu pamatnormām un pamatvērtībām;

19. vēlreiz atgādina, ka integrācija ir divvirzienu process, kurā sava loma jāuzņemas arī uzņēmējai valstij. Tāpēc uzņēmējvalsts sabiedrībai ir jāpaver trešo valstu valstspiederīgajiem iespēja aktīvi piedalīties kopienas dzīvē un jāizskauž šķēršļi, ar kuriem viņi varētu saskarties, jānodrošina piekļuve pamatpakalpojumiem un jāizveido integrācijas piedāvājums, kas iezīmē ceļu sabiedrībā. Īpaši svarīga loma integrācijas procesā uzņēmējai sabiedrībai var būt ģimeņu imigrācijas gadījumā. Komiteja pirmām kārtām vēš uzmanību uz dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, taču līdztekus tām svarīgi integrācijas politikas īstenošanas partneri ir arī uzņemošās sabiedrības nevalstiskās organizācijas, pilsoniskā sabiedrība, privātais sektors, reliģiskās un etnisko minoritāšu kopienas;

20. norāda arī, ka sabiedrības sagatavošana pirms trešo valstu valstspiederīgo ierašanās un viņu pieņemšanas sekmēšana ir visu šo dažādo dalībnieku atbildība, tāpēc uzstāj, ka īpaša nozīme ir pareizas informācijas izplatīšanai sabiedrībā;

Politiskās prioritātes integrācijas atbalstam

Pirmsizceļošanas/pirmsieceļošanas pasākumi

21. pauz pārlicību, ka integrācijas process, ja vien iespējams, būtu jāsāk pēc iespējas ātrāk, pat tad, kad trešās valsts valstspiederīgais vēl atrodas savā izcelsmes valstī;

22. aicina pievērst uzmanību tam, ka veiksmīgas integrācijas priekšnosacījums ir uzņēmējas valsts valodas zināšanas un ka jaunas valodas apguvei bieži vien ir vajadzīgs laiks. Tāpēc vairākas valstis pašlaik rīko kursus vai valodas zināšanu pārbaudes jau pirms trešo valstu valstspiederīgo ierašanās uzņēmējā valstī. Tādējādi līdz minimumam tiek samazināts laiks (ja tāds vairs vispār ir), ko viņi šajā valstī pavadā, neprazdami izteikties vietējā valodā. Šīs prasmes atvieglo spēju sazināties ar vietējo sabiedrību uzņēmējā valstī. Tas, protams, nevar būt priekšnosacījums aizsardzības piešķiršanai bēgļiem vai alternatīvās aizsardzības saņēmējiem;

23. uzsver, ka virzībā uz individualizētu pieeju uzņemšanas sarunas ir instruments, kas nepieciešams, lai labāk saprastu, kādas ir trešo valstu valstspiederīgo un uzņēmējas sabiedrības vēlmes. Ja iespējams, šādām sarunām daļēji būtu jānotiek jau izcelsmes valstī, lai trešās valsts valstspiederīgais tūlīt pēc ierašanās uzņēmējā sabiedrībā varētu pilnībā pievērsties faktiskajam integrācijas procesam;

24. uzstāj, ka īpaši svarīgi ir atbalsta pasākumi, kuru ietvaros pirms trešo valstu valstspiederīgo ierašanās tiek sniegta informācija uzņēmējām sabiedrībām, īpaši gadījumos, kad bēgļi tiek pārmitināti;

Izglītība

25. atzinīgi vērtē to, ka Komisija uzsver izglītības nozīmi, jo tā ir viena no svarīgākajām veiksmīgas integrācijas politikas sastāvdaļām, un aicina šajā jomā pastāvīgi uzraudzīt subsidiaritātes principa ievērošanu;

26. uzsver, ka uzņēmējas sabiedrības oficiālo valodu apguve ir prioritārs jautājums, lai trešo valstu valstspiederīgie un viņu bērni pēc iespējas ātrāk varētu sadarboties ar sabiedrību, kas viņus uzņem, izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus. Arī šajā jomā ir svarīgi izvēlēties individualizētu izglītības procesu, balstoties uz trešās valsts valstspiederīgā profilu un viņa konkrētajām vajadzībām;

27. norāda uz labo praksi, kas pamatskolās un vidusskolās tiek izmantota, mācību procesā uzņemot citvalodīgos; skolas spēj viņiem piedāvāt individualizētu pieeju, gan viņus iekļaujot atsevišķās klasēs vai nodrošinot papildu atbalstu parastajās klasēs, gan kombinējot abas minētās pieejas ⁽⁹⁾;

28. vērš uzmanību uz labo praksi valodas barjeru pārvarēšanā. Kā piemēru var minēt sociālos tulkotājus un tulkus izglītības laukā, kuri palīdz skolotājiem un audzinātājiem nodrošināt, ka tie trešo valstu valstspiederīgie, kas vēl nav gatavi aktīvi izmantot uzņēmējas valsts valodu, spēj aktīvi sadarboties ar izglītības iestādēm, kur mācās viņu bērni;

29. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu padziļināti pētīt iespējas vidusskolu mācību programmā iekļaut pilsoniskās audzināšanas stundas, jo ir nepieciešams visus informēt par sabiedrības likumiem, kultūru, normām un vērtībām, un ierosina to darīt arī pieaugušo izglītības un profesionālās apmācības jomā;

30. aicina papildu uzmanību pievērst 16–18 gadus vecu trešo valstu valstspiederīgo mērķgrupai, kura bieži ir tuvu obligātā skolas vecuma beigām, lai gan daudzkārt viņiem nav rīku, kas nepieciešami profesionālās vai augstākās izglītības sākšanai vai veiksmīgai integrācijai darba tirgū;

Integrācija darba tirgū un piekļuve profesionālai apmācībai

31. atzinīgi vērtē to, ka viena no Komisijas prioritātēm saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo iespējām nostabilizēties sabiedrībā un iesaistīties tās dzīvē ir integrācija darba tirgū, ņemot vērā problēmas, ko izraisa trešo valstu valstspiederīgo, īpaši sieviešu, vispārēji zemākais nodarbinātības līmenis salīdzinājumā ar uzņēmējā valstī dzimušām personām ⁽¹⁰⁾;

32. aicina ieviest sistēmas (iespējams, balstītas uz stažēšanos), kā arī konsultāciju pakalpojumus un juridisko palīdzību, kas trešo valstu valstspiederīgajiem pēc iespējas ātrāk nodrošinātu piekļuvi darba tirgum. Tas minētajām personām pavērs iespēju praksē pilnveidot valodas prasmes, kontaktējoties ar darba kolēģiem, un šādi veidot tīklus, kas var palīdzēt atrast darbu un iegūt sev iztikas līdzekļus;

33. saistībā ar apmācības sistēmu un integrāciju darba tirgū atzinīgi vērtē pasākumus, kas skolas vecumu pārsniegušiem trešo valstu valstspiederīgajiem sniedz papildu iespēju apgūt profesionālo pamatizglītību un uzlabot savu gatavību apmācībai;

34. pauž pārliecību, ka mērķtiecīga ekonomiskā darbaspēka migrācija var palīdzēt risināt problēmas, ko rada aktīvās iedzīvotāju daļas novecošana, vajadzība pēc darba ņēmējiem ar specifiskām prasmēm un spiedienu uz mūsu sociālā nodrošinājuma sistēmām, taču uzsver, ka bēgļu uzņemšana un ar to saistītā integrācija, kā arī ģimeņu atkalapvienošanās principa ievērošana ir jāskata, pirmkārt, kā aspekts, kas ir gan uzņēmējvalsts sabiedrības, gan migranta interesēs un ir balstīts uz pamattiesībām un starptautiskajām saistībām, to kļūdaini neuzskatot par mūsu darba tirgus problēmu risinājumu;

35. atzīst, ka ir nepieciešama spēja trešo valstu valstspiederīgo akadēmiskās un profesionālās prasmes un kvalifikāciju novērtēt un atzīt ātri un precīzi, jo tā ir prioritāra vajadzība, lai viņiem varētu ļaut iesaistīties darba tirgū vai viņus tam sagatavot ar profesionālās izglītības palīdzību; tāpēc Komiteja cita starpā gaida Komisijas priekšlikumus par jauno prasmju programmu Eiropai ⁽¹¹⁾;

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>

⁽¹⁰⁾ Eurostat: *Migrant integration in the EU labour market* (Migrantu integrācija ES darba tirgū, 2016).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381 final.

36. saistībā ar direktīvas par zilo karti pārskatīšanu⁽¹²⁾ uzsver, ka Eiropas ekonomikai noteikti nepieciešams piesaistīt augsti kvalificētus cilvēkus, lai aizpildītu reāli brīvās darbvietas;

37. atzinīgi vērtē 2016. gada 16. martā notikušo trīspusējo augstākā līmeņa sociālo lietu sanākumi par bēgļu krīzi, taču aicina ņemt vērā arī izglītības sistēmas ieguldījumu, jo tā ir svarīgs partneris, kas var veicināt debašu par integrāciju [darba tirgū] turpmāku virzību;

Pieklūve pamatpakalpojumiem

38. vēlreiz uzsver, ka, jo īpaši politiskajās debatēs par pieklūvi pamatpakalpojumiem, ir jāievieš šķērums starp migrantiem (ekonomiskiem) un bēgļiem vai alternatīvās aizsardzības saņēmējiem, jo katrai no šīm grupām vajadzības var būt atšķirīgas un to risinājumi var būtiski atšķirties; tomēr uzsver, ka nepieciešamība nodrošināt sekmīgu integrāciju attiecas uz visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas Eiropas Savienībā;

39. uzsver, ka dalībvalstīm pašām ir jāveido savas sociālā nodrošinājuma sistēmas, un konstatē, ka vairākās dalībvalstīs notiek debates, kurās priekšplānā izvirzās apdrošināšanas princips, un līdz ar to izvēle nosveras par labu dažu sociālo tiesību pakāpeniskai atvēršanai, tostarp trešo valstu valstspiederīgajiem, balstoties uz veiktajiem maksājumiem;

40. aicina no veselības aprūpes viedokļa lielāku uzmanību pievērst garīgās veselības aspektam, kas var būtiski ietekmēt to bēgļu uzņemšanu un integrāciju, kuri ir piedzīvojuši karu vai guvuši citu traumējošu pieredzi. Jo īpaši tas attiecas uz bērniem un jauniešiem;

41. apzinās, ka dalībvalstīm ir tiesības prasīt, lai migranti, kuri nav tiesīgi saņemt starptautiskajos tiesību aktos paredzēto aizsardzību, ierodoties uzņēmējā sabiedrībā, būtu spējīgi nodrošināt sev iztiku un lai viņiem nebūtu jāprasa sociālā nodrošinājuma pabalsti;

42. apliecina, ka pietiekama uzmanība pastāvīgi ir jāvelta sociālajiem mājokļiem, neraugoties uz to, ka iemītņiekiem neatkarīgi no tā, vai tie ir trešo valstu valstspiederīgie vai nav, pēc laika būtu jāklūst patstāvīgiem, gūstot iespēju atrast mājokli privātajā tirgū;

43. ar gandarījumu atzīmē Komisijas nostāju, ka integrācijas politiku nedrīkst īstenot tā, ka cieš uz citām uzņēmējas sabiedrības mazaizsargātajām grupām virzītā politika;

Aktīva līdzdalība un sociālā iekļaušana

44. atzinīgi vērtē to, ka šajā rīcības plāna sadaļā Komisija uzsver aktīvu pilsoniskumu, jo trešo valstu valstspiederīgie nepaliks mūžīgi jaunatnācēji, bet gan pēc iespējas ātrāk, neatkarīgi no viņu valstspiederības, kļūs par uzņēmējas valsts sabiedrības daļu, un tāpēc iesaka īstenot ne tikai integrācijas politiku, bet arī pilsonisko iekļaušanu un sabiedrības kopības veidošanu;

45. ir vienprātis ar Komisiju, ka integrācija nav tikai prasme runāt uzņēmējas valsts valodā un atrast darbu, bet arī spēja uzņemties aktīvu lomu kopienā un pilsoniskajā sabiedrībā. Tieši šā iemesla dēļ ir svarīgi, lai trešo valstu valstspiederīgo integrācija nepaliktu tikai politiskā līmeņa piedāvājums vai prasība, bet lai tajā būtu iesaistīta arī minētā pilsoniskā sabiedrība;

46. uzskata, ka līdztekus formālai uzņēmējvalsts sabiedrības oficiālo valodu apguvei izglītības gaitā saskarsme ar pilsonisko sabiedrību paver trešo valstu valstspiederīgajiem iespēju iekļūt neformālā vidē, kas ir nepieciešams, lai viņi varētu izmantot un nostiprināt šīs jaunās valodas, tādējādi ar uzņēmējas valsts valodu iepazīstoties praktiskā veidā;

47. tāpat kā Komisija, arī Komiteja ir pārliecināta, ka trešo valstu valstspiederīgo iesaistīšanās viņus uzņemošās kopienas pilsoniskajā sabiedrībā veicina viņu dialogu ar to un stimulē savstarpējo sapratni, tādējādi sabiedrībai viņus ir vieglāk pieņemt, kas savukārt mazina diskrimināciju un rasismu;

48. atbalsta Komisijas aicinājumu dalībvalstīm nodrošināt tiesību ievērošanu diskriminācijas un rasisma novēršanas jomā un īstenot aktīvu iespēju vienlīdzības un nediskriminācijas politiku, kas sekmē iekļaujošu pilsoniskumu;

⁽¹²⁾ Skatīt 5. zemsvītras piezīmi.

Integrācijas atbalsta politiskie instrumenti

Politikas koordinācija

49. atzinīgi vērtē Komisijas darbu, kurš tiek ieguldīts pašreizējā Valstu integrācijas kontaktpunktu tīkla pārveidē par Eiropas Integrācijas tīklu un kurā tā vēlas likt lielāku uzsvāru uz labas prakses apmaiņu, īpaši sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību un vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

50. aicina Komisiju panākt, lai šis Eiropas Integrācijas tīkls kļūtu par tādu forumu, kas stimulētu un atbalstītu valsts, reģionālā un vietējā līmeņa sadarbību un līdzatbildīgu rīcību integrācijas politikā izstrādē, kompetenču saskaņošanā un sadalījumā⁽¹³⁾;

Finansējums

51. neapstrīdot faktu, ka jautājums ir pašu dalībvalstu kompetencē, pauž nožēlu, ka daudzgadu finanšu shēmā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam integrācijai ar valsts programmu palīdzību dalībvalstis mazāk resursu ir piešķirušas Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam (AMIF), lai gan vajadzības ir tieši palielinājušās, īpaši pašreizējā migrantu, patvēruma un humanitārās krīzes kontekstā;

52. pauž gandarījumu, ka 2017. gada budžeta projektā Komisija vēlas ar Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (AMIF) starpniecību palielināt integrācijas politikas mērķiem paredzēto ES finansiālo atbalstu dalībvalstīm;

53. ir pārliecināta, ka ir jāatrod dažādu to Eiropas fondu sinerģija, ar kuriem būtu iespējams atbalstīt integrācijas politiku. Protams, ka galvenokārt tas attiecas uz AMIF, taču vajadzētu būt iespējai dažus projektus īstenot arī no Iekšējās drošības fonda, Eiropas Sociālā fonda (ESA), Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) un Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām⁽¹⁴⁾;

54. mudina Eiropas Komisiju apsvērt iespēju kohēzijas politikā laikposmam pēc 2020. gada iekļaut īpašu tematisko integrācijas mērķi, lai nodrošinātu ESI fondu resursu efektīvāku un mērķtiecīgāku koncentrāciju integrācijas projektiem. Attiecībā uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu būtu jāsniedz pārvaldības struktūrām paredzētas, iespējami skaidras un sīki izstrādātas papildu vadlīnijas par integrācijas jomas pasākumiem, kurus var finansēt no ESI fondiem;

55. aicina rūpēties, lai dalībvalstīm, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un pilsoniskajai sabiedrībai būtu pēc iespējas vieglāk iesniegt dažādiem fondiem priekšlikumus par dažādām valsts programmām, un tāpēc atzinīgi vērtē arī Komisijas priekšlikumu lielāku uzsvāru likt uz partnerības mehānismu izmantošanu;

56. aicina integrācijas projektu atbalstam plašāk un mērķtiecīgāk izmantot *Interreg* iniciatīvu. Tas varētu ietvert attiecīgo darbības programmu noteikumu un prioritāšu pielāgošanu. Komiteja uzsver, ka Eiropas teritoriālajai sadarbībai var būt būtiska nozīme integrācijas politikas pasākumu sekmēšanā, it īpaši vietējā līmenī, veicinot sinerģiju un paraugprakses apmaiņu;

57. aicina Komisiju samazināt integrācijas projektiem izmantoto dažādo Eiropas fondu kontroles mehānismu pārmērīgo administratīvo un birokrātisko sarežģītību, lai dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības varētu efektīvi visu enerģiju veltīt integrācijas politikai vietējos apstākļos, tomēr nemudina atteikties no pamatotas stingrības kontroles, kas nodrošina publisko pārvaldes iestāžu rīcībā esošo līdzekļu efektīvu izmantošanu;

58. aicina Komisiju integrācijas politikā nepieciešamo individualizēto pieeju attiecināt arī uz dažādu integrācijas projektu īstenošanas nolūkā izmantoto Eiropas fondu kontroles mehānismiem, taču vienlaikus nemazināt rūpīgās pārbaudes, kas jāīsteno, lai nodrošinātu publisko līdzekļu adekvātu izmantošanu;

⁽¹³⁾ LESD 79. panta 4. punkts.

⁽¹⁴⁾ *Sinerģija starp Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu un citiem ES finanšu instrumentiem saistībā ar patvēruma meklētājiem un citiem migrantiem*, Eiropas Komisija (2015).

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

59. aicina pievērst uzmanību tam, ka reāla integrācijas politika galvenokārt tiek īstenota vietējo un reģionālo pašvaldību līmenī un ka tieši šīs pašvaldības vistiešāk saskaras ar problēmām un iespējām, kas saistītas ar integrāciju;
60. tāpēc aicina Komisiju ņemt vērā vietējo un reģionālo pašvaldību specifiskās vajadzības, kā arī tās plašāk nekā līdz šim iesaistīt Eiropas līmenī izstrādātajā, īstenotajā vai stimulētajā integrācijas politikā un tām šajā jomā maksimāli palīdzēt;
61. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis un reģionus īstenot integrācijas pasākumus un sniegt tiem attiecīgu finansiālu atbalstu, īpaši saistībā ar izglītību un profesionālo apmācību, iekļaušanu darba tirgū un mājokļu tirgū, kā arī sekmēt paraugprakses apmaiņu starp reģioniem, kuri jau īsteno tādas integrācijas pasākumus kā, piemēram, decentralizēta uzņemšana;
62. aicina Komisiju, lai šajā jomā tā Komiteju – konsultatīvu ES iestādi, ko veido Eiropas reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvji, – uzskatītu par privilēģētu partneri, kā arī atbalstītu citu veidu sadarbību ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, to apvienībām vai citām partnerībām, tīkliem un forumiem – piemēram, Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asambleju, ES un Austrumu partnerības valstu Reģionālo un vietējo pašvaldību konferenci, apvienotajām konsultatīvajām komitejām, darba grupām, Perifēro piejūras reģionu konferenci, Eiropas Pašvaldību un reģionu padomi utt. – ar mērķi panākt pēc iespējas plašāku vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu;
63. aicina Komisiju aktīvi iesaistīt Komiteju pasākumos, kuru mērķis ir atbalstīt labo praksi, kas ir tieši saistīta ar integrācijas politiku un tiek īstenota pirms došanās projām vai tūlīt pēc ierašanās un kas ir vērsta uz izglītību, darba tirgu un profesionālo apmācību, piekļuvi pamatpakalpojumiem, kā arī uz aktīvu līdzdalību un sociālo iekļaušanu, un ar to dalīties vietējo un reģionālo pašvaldību interesēs, un šā jautājuma saistībā vēlas minēt savu salīdzinošo integrācijas politikas pētījumu ⁽¹⁵⁾;
64. aicina Eiropas Komisiju arī turpmāk censties panākt progresu jautājumā par nepavadītiem nepilngadīgajiem migrācijas procesā, kura pārvaldība ir noteikta reģionu kompetencē, un aicina Komisiju mudināt dalībvalstis solidāri sadalīt slogu un atbildību Eiropas, valsts un reģionālajā līmenī. Tādēļ mēs ar nepacietību gaidām jaunu visaptverošu Komisijas stratēģiju, kura būtu izstrādāta kā papildinājums rīcības plānam par nepavadītiem nepilngadīgiem (2011.–2014. g.) un kurā būtu ņemta vērā pazudušo un nepavadīto bērnu situācija;
65. atzinīgi vērtē Komisijas skaidro atsauci uz tīklu *SHARE* ⁽¹⁶⁾ un tā projektu *Share City Curriculum*, kas paver vietējām un reģionālajām pašvaldībām piekļuvi instrumentu kopumam, kurš bēgļu pārmitināšanas gadījumā tām palīdzēs veikt uzņemošajai sabiedrībai paredzētus pasākumus;
66. aicina Komisiju aktīvi iesaistīt Komiteju jaunajā Eiropas Integrācijas tīklā, Eiropas Migrācijas forumā, partnerībā trešo valstu valstspiederīgo integrācijai ES pilsētvides attīstības plāna ietvaros ⁽¹⁷⁾, kā arī “integrācijas rādītāju” vērtēšanā un pārraudzībā.

Brisele, 2016. gada 8. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ *Regulatory Framework on Employment and Funding for Migration and Integration Policies in the EU*, (“Reglamentējošie noteikumi attiecībā uz nodarbinātību un migrācijas un integrācijas politikas finansēšanu ES”), Eiropas Savienība (2016).

⁽¹⁶⁾ <http://www.resettlement.eu/page/share-city-curriculum>

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

120. PLENĀRSESĪJA 2016. GADA 7. UN 8. DECEMBRĪ

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “ESIF 2.0”

(2017/C 185/09)

Galvenais ziņotājs: Wim VAN DE DONK (NL/PPE), Ziemeļbrabantas provinces padomes un izpildpadomes priekšsēdētājs

Atsauces dokuments: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) 2015/1017 attiecībā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fonda termiņa pagarināšanu, kā arī šā fonda un Eiropas Investīciju konsultāciju centra tehnisku uzlabojumu ieviešanu

COM(2016) 597 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

COM(2016) 597 final

Jauni pamatojumi pirms 1. apsvēruma:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>ņemot vērā novērtējumu, kuru Eiropas Komisija, gatavojot tiesību akta priekšlikumu par ESIF darbības pagarināšanu, veikusi par ES garantijas izmantošanu un ESIF garantijas fonda darbību;</i></p> <p><i>ņemot vērā Eiropas Investīciju bankas (EIB) pirmo ziņojumu “Eiropas Stratēģisko investīciju fonda darbības novērtējums”, kas nāca klajā 2016. gada 6. oktobrī;</i></p> <p><i>ņemot vērā neatkarīgu ārēju novērtējumu par ESIF regulas piemērošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1017 18. panta 6. punktu;</i></p> <p><i>ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2016. gada 11. novembra atzinumu Nr. 2/2016 “ESIF. Agrīns priekšlikums par pagarināšanu un paplašināšanu”;</i></p>

Pamatojums

Nepieciešamas atsauces gan uz Eiropas iestāžu veikto novērtēšanas darbu, gan arī uz neatkarīgu novērtējumu par Regulas (ES) 2015/1017 piemērošanu.

Šie jaunie pamatojumi jāpievieno pēc pamatojuma, kurš sākas ar vārdiem “ņemot vērā RK atzinumu”.

2. grozījums

COM(2016) 597 final

Jauns apsvēruma aiz 4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>ESIF regulas 18. panta 6. un 7. punktā paredzēts, ka līdz 2018. gada 5. jūlijam jāizstrādā priekšlikums grozīt ESIF regulu, un noteikta prasība, ka šādam priekšlikumam jābalstās uz neatkarīgu novērtējumu par to, vai ESIF “sasniedz savus mērķus un [vai] ir pamatoti uzturēt investīciju atbalsta shēmu”. Šis neatkarīgais novērtējums, ko ārējie eksperti veica par ESIF regulas piemērošanu, tika publicēts tikai pēc tam, kad Komisija nāca klajā ar priekšlikumu pagarināt ESIF darbību.</p>

3. grozījums

COM(2016) 597 final

8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Paplašinātajam ESIF būtu jāpievēršas atlikušo tirgus nepilnību un nepietiekamu investīciju situāciju risināšanai un jāturpina mobilizēt privātā sektora finansējums investīcijām, kas ir būtiskas Eiropas nākotnes darbavietu radīšanai – tostarp jauniešu darbavietu radīšanai –, izaugsmei un konkurētspējai ar pastiprinātu papildvērtību. Tas ietver investīcijas šādās jomās: enerģētika, vide un rīcība klimata politikas jomā, sociālā un cilvēkkapitāla joma un ar to saistītā infrastruktūra, veselības aprūpe, pētniecība un inovācija, pārrobežu un ilgtspējīgs transports, kā arī digitālā pārveide. Jo īpaši būtu jānostiprina ESIF atbalstīto operāciju investīcijas tajā, lai sasniegtu Parīzes Klimata konferencē izvirzītos Savienības vērienīgos mērķus (COP 21). Arvien vairāk uzmanības būtu jāvelta energotīklu starpsavienojumu prioritārajiem projektiem un energoefektivitātes projektiem. Turklāt būtu jāizvairās no ESIF atbalsta autoceļiem, izņemot tad, ja tas ir nepieciešams, lai kohēzijas valstīs vai pārrobežu transporta projektos, kuros iesaistīta vismaz viena kohēzijas valsts, atbalstītu privātās investīcijas transporta nozarē. Skaidrības labad, lai gan tie jau ir atbilstīgi, būtu skaidri jānosaka, ka projekti tādās jomās kā lauksaimniecība, zivsaimniecība un akvakultūra, ietilpst vispārējos mērķos, kas var pretendēt uz ESIF atbalstu.</p>	<p>Paplašinātajam ESIF būtu jāpievēršas atlikušo tirgus nepilnību un nepietiekamu investīciju situāciju risināšanai un jāturpina mobilizēt privātā sektora finansējums investīcijām, kas ir būtiskas Eiropas nākotnes darbavietu radīšanai – tostarp jauniešu darbavietu radīšanai –, izaugsmei un konkurētspējai ar pastiprinātu papildvērtību. Tas ietver investīcijas šādās jomās: enerģētika, vide un rīcība klimata politikas jomā, sociālā un cilvēkkapitāla joma un ar to saistītā infrastruktūra, veselības aprūpe, pētniecība un inovācija, pārrobežu un ilgtspējīgs transports, kā arī digitālā pārveide. Jo īpaši būtu jānostiprina ESIF atbalstīto operāciju investīcijas tajā, lai sasniegtu Parīzes Klimata konferencē izvirzītos Savienības vērienīgos mērķus (COP 21), kā arī veiktu īstenošanas pasākumus, par kuriem lēmums pieņemts COP 22; turklāt ESIF finansētiem projektiem jābūt noturīgiem pret katastrofām. Arvien vairāk uzmanības būtu jāvelta energotīklu starpsavienojumu prioritārajiem projektiem un energoefektivitātes projektiem. Turklāt būtu jāizvairās no ESIF atbalsta oglekļietilpīgiem transporta projektiem un fosilajai enerģijai, izņemot tad, ja tas ir nepieciešams, lai kohēzijas valstīs vai pārrobežu transporta projektos atbalstītu investīcijas transporta nozarē. Skaidrības labad, lai gan tie jau ir atbilstīgi, būtu skaidri jānosaka, ka projekti tādās jomās kā lauksaimniecība, zivsaimniecība un akvakultūra, ietilpst vispārējos mērķos, kas var pretendēt uz ESIF atbalstu.</p>

Pamatojums

Transporta projektiem ir izšķiroša nozīme privāto investīciju piesaistīšanā, un tāpēc nevajadzētu noteikt ierobežojumu, ka jāpiedalās vismaz vienai kohēzijas valstij. Turklāt ESIF regulā būtu jāņem vērā rezultāti, par ko vienojās nesenaajā klimata pārmaiņu konferencē (COP 22) Marrakešā.

4. grozījums

COM(2016) 597 final

11. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai palielinātu ESIF izmantošanu mazāk attīstītos un pārejas reģionos, būtu jāpaplašina to vispārīgo mērķu darbības joma, kas var pretendēt uz ESIF atbalstu.	Eiropas Investīciju bankas (EIB) pirmajā ziņojumā “Eiropas Stratēģisko investīciju fonda darbības novērtējums”, kas nāca klajā 2016. gada 6. oktobrī, uzsvērts, ka ir jāveic pasākumi, lai novērstu ESIF atbalsta ģeogrāfisko nelīdzsvarotību, piemēram, paplašinot to vispārīgo mērķu darbības jomu, kas var pretendēt uz ESIF atbalstu, un jānostiprina Eiropas konsultāciju centra loma.

5. grozījums

COM(2016) 597 final

14. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai daļēji finansētu Savienības vispārējā budžeta ieguldījumu ES garantijas fondā papildu investīciju veikšanai, būtu jāpārved pieejamais finansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI), kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1316/2013 ⁽¹⁾ . Turklāt apropriācijas EUR 1 145 797 000 apmērā būtu jāpārved no EISI finanšu instrumentiem uz EISI dotāciju daļu, lai atvieglotu apvienošanu ar ESIF vai ar citiem attiecīgiem instrumentiem, jo īpaši tiem, kas vērsti uz energoefektivitāti.	
⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1316/2013, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr. 680/2007 un Regulu (EK) Nr. 67/2010 (OV L 348, 20.12.2013., 129. lpp.).	

6. grozījums

COM(2016) 597 final

15. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar ESIF atbalstītajām investīcijām, garantijas fonda mērķapjomam vajadzētu būt 35 % no kopējām ES garantijas saistībām, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzības līmeni.	Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar ESIF atbalstītajām investīcijām, garantijas fonda mērķapjomam vajadzētu būt 33 % no kopējām ES garantijas saistībām, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzības līmeni.

7. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Aiz 1. punkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>2) regulas 5. panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Attiecībā uz EIB īpašajām darbībām, kā definēts EIB statūtu 16. pantā un EIB kredītriska politikas pamatnostādņēs, uzskata, ka arī tās, ESIF atbalstītas, sniedz papildvērtību, ja ir publiski dokumentēts, ka tās risina tirgus nepilnības vai nepietiekamu investīciju situācijas un ka attiecīgajā periodā bez ESIF atbalsta tās nevarēja veikt ne EIB, ne EIF, ne īstenojot saskaņā ar esošajiem Savienības finanšu instrumentiem”.</p>

Pamatojums

Augstāks darbības riska profils nav vienīgais papildvērtības kritērijs. Turklāt uz īpašām EIB darbībām, ko atbalsta ESIF, būtu jāattiecinā pārrēķināšanas un dokumentācijas prasības.

8. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 2. punktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>regulas 5. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Lai labāk reaģētu uz tirgus nepilnībām vai nepietiekamu investīciju situācijām, EIB īpašajām darbībām, ko atbalsta ESIF, parasti ir tādas iezīmes kā subordinācija, līdzdalība riska dalīšanas instrumentos, pārrobežu iezīmes, pakļautība īpašiem riskiem vai citi nosakāmi aspekti, kā turpmāk norādīts II pielikumā.</p> <p>ESIF var atbalstīt EIB projektus, ar kuriem saistītais risks ir zemāks nekā EIB īpašo darbību minimālais risks, ja ES galvojuma izmantošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu papildvērtību, kā definēts šā punkta pirmajā daļā.</p> <p>Lai nodrošinātu papildvērtību, ņem vērā arī ESIF atbalstītos projektus, kas ietver fizisko infrastruktūru, kura sasaista divas vai vairākas dalībvalstis, vai fiziskās infrastruktūras vai ar fizisko infrastruktūru saistīto pakalpojumu paplašināšanu no vienas dalībvalsts uz vienu vai vairākām dalībvalstīm.”;</p>	<p>regulas 5. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Lai labāk reaģētu uz tirgus nepilnībām vai nepietiekamu investīciju situācijām, kā arī uz valdību darbības neefektivitāti (piemēram, nepietiekamas investīcijas, jo šķēršļus rada valstu robežas/regulējums), EIB īpašajām darbībām, ko atbalsta ESIF, parasti ir tādas iezīmes kā subordinācija, līdzdalība riska dalīšanas instrumentos, pārrobežu iezīmes, pakļautība īpašiem riskiem vai citi nosakāmi aspekti, kā turpmāk norādīts II pielikumā.</p> <p>Lai nodrošinātu papildvērtību, ņem vērā arī pārrobežu un starpreģionu sadarbības projektus, jo īpaši funkcionālo reģionu sadarbības projektus.”;</p>

Pamatojums

Augstās pievienotās vērtības dēļ un neatkarīgi no to iezīmēm, būtu automātiski jāuzskata, ka pārrobežu un starpreģionu sadarbības projekti rada papildvērtību. ESIF pirmajā darbības gadā no tā līdzekļiem pārrobežu projektus nefinansēja. Funkcionālo reģionu nozīme ir acīmredzama.

9. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 4. punkta d) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>panta 12. punkta otrās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Lēmumi par ES galvojuma izmantošanu ir publiski un pieejami un ietver lēmuma pamatojumu, īpaši koncentrējoties uz atbilstību papildvērtības kritērijam. Publikācijā neiekļauj sensitīvu komercinformāciju. Pieņemot lēmumu, Investīciju komiteja to pamato ar EIB sniegto dokumentāciju.”;</p>	<p>panta 12. punkta otrās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Lēmumi par ES galvojuma izmantošanu ir publiski un pieejami un ietver lēmuma pamatojumu, īpaši koncentrējoties uz atbilstību papildvērtības kritērijam. Rezultātu pārskatu, ko izmanto operāciju novērtēšanai, (izņemot sensitīvu komercinformāciju) publisko, tiklīdz ir parakstīta kāda operācija ar ES galvojumu. Pieņemot lēmumu, Investīciju komiteja to pamato ar EIB sniegto dokumentāciju.”;</p>

Pamatojums

Grozījums ir saskaņā ar leģislatīvā akta priekšlikuma 18. apsvērumu.

10. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

5. punkta b) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>b) panta 2. punktā pievieno šādu daļu:</p> <p>“EIB nosaka mērķi, ka vismaz 40 % no ESIF finansējuma infrastruktūras un inovācijas atbalsta klases ietvaros atbalsta projektus ar komponentiem, kas veicina klimata politikas pasākumus atbilstīgi COP 21 saistībām. Valde sniedz sīki izstrādātus norādījumus, lai to panāktu.”;</p>	<p>b) panta 2. punktā pievieno šādu daļu:</p> <p>“EIB nosaka mērķi, ka vismaz 40 % no ESIF finansējuma infrastruktūras un inovācijas atbalsta klases ietvaros atbalsta projektus ar komponentiem, kas veicina klimata politikas pasākumus atbilstīgi COP 21 saistībām, un ka visa finansētā infrastruktūra ir arī noturīga pret katastrofām. Valde sniedz sīki izstrādātus norādījumus, lai to panāktu.”;</p>

11. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 8. punkta a) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>panta 5. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“5. Šā panta 2. punktā minētās iemaksas galvojuma fondā izmanto, lai sasniegtu attiecīgu līmeni (“mērķapjoms”), kas atspoguļo kopējās ES galvojuma saistības. Mērķapjomu nosaka 35 % apmērā no kopējām ES galvojuma saistībām.”;</p>	<p>panta 5. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“5. Šā panta 2. punktā minētās iemaksas galvojuma fondā izmanto, lai sasniegtu attiecīgu līmeni (“mērķapjoms”), kas atspoguļo kopējās ES galvojuma saistības. Mērķapjomu nosaka 33 % apmērā no kopējām ES galvojuma saistībām.”;</p>

Pamatojums

RK pauž nožēlu par pretrunu starp programmai “Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports” paredzēto līdzekļu palielināšanu, kā ierosināts daudzgadu finanšu shēmas vidusposma novērtējumam pievienotajā dokumentā, un EISI budžeta samazināšanu par EUR 500 miljoniem, kā ierosināts pašreizējā likumdevīgā akta priekšlikumā. Šī samazināšana, kas skar EISI finanšu instrumentu neizmantotos resursus, skaidri liecina, ka EISI projektus izstumj ESIF finansētie projekti. RK izsaka iebildumus pret šādu samazināšanu un ierosina samazināt mērķapjomu no 35 % līdz 33 %, lai EISI budžetu nevajadzētu samazināt par EUR 500 miljoniem.

12. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 9. punkta b) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>panta 2. punktu groza šādi:</p> <p>i) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“c) izmanto vietējās zināšanas, lai sekmētu ESIF atbalstu visā Savienībā un, ja iespējams, sekmētu ESIF nozaru un ģeogrāfiskās diversifikācijas mērķa sasniegšanu, kā minēts II pielikuma 8. iedaļā, atbalstot EIB operāciju izstrādē;”;</p> <p>ii) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“e) sniedz aktīvu atbalstu investīciju platformu izveidei;”;</p>	<p>panta 2. punktu groza šādi:</p> <p>i) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“c) izmanto reģionālās un vietējās zināšanas, lai sekmētu ESIF atbalstu visā Savienībā un, ja iespējams, sekmētu ESIF nozaru un ģeogrāfiskās diversifikācijas mērķa sasniegšanu, kā minēts II pielikuma 8. iedaļā, atbalstot EIB operāciju izstrādē;”;</p> <p>ii) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“e) sniedz aktīvu atbalstu investīciju platformu izveidei;”;</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>iii) pievieno šādu f) apakšpunktu:</p> <p>“f) sniedz konsultācijas par citu Savienības finansējuma avotu (piemēram, Eiropas strukturālie un investīciju fondi, “Apvārsnis 2020” un Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments) kombinēšanu ar ESIF.”;</p>	<p>iii) pievieno šādu f) apakšpunktu:</p> <p>“f) sniedz konsultācijas par citu Savienības finansējuma avotu (piemēram, Eiropas strukturālie un investīciju fondi, “Apvārsnis 2020” un Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments) kombinēšanu ar ESIF, lai, ņemot vērā kohēzijas politikas ietvaros paredzēto pasākumu vienotu plānošanu, pēc iespējas vairāk integrētu ieguldījumus un panāktu maksimālu sinerģiju starp tiem.”;</p>

Pamatojums

Ar šo grozījumu ir izteikts aicinājums EIKC konsultatīvajos pakalpojumos ciešāk iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības. Būtu jāņem vērā gan reģionālās, gan vietējās zināšanas. Kā minēts II pielikuma 8. iedaļā, nozaru un ģeogrāfiskā diversifikācija būtu jāņem vērā Valdei, nevis EIKC.

13. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 9. punkta c) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>panta 5. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“5. Lai sasniegtu 1. punktā minēto mērķi un atvieglotu konsultatīva atbalsta sniegšanu vietējā līmenī, EIKC cenšas izmantot EIB, Komisijas, valsts attīstību veicinošu banku vai iestāžu un Eiropas strukturālo un investīciju fondu vadošo iestāžu pieredzi.”;</p>	<p>panta 5. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“5. Lai sasniegtu 1. punktā minēto mērķi un atvieglotu konsultatīva atbalsta sniegšanu reģionālā un vietējā līmenī, EIKC cenšas izmantot EIB, Komisijas, valsts attīstību veicinošu banku vai iestāžu un Eiropas strukturālo un investīciju fondu vadošo iestāžu pieredzi.”;</p>

Pamatojums

Būtu jāņem vērā gan reģionālās, gan vietējās zināšanas.

14. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Aiz 9. punkta d) apakšpunkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>10) 16. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“2. EIB, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar EIF, iesniedz gada ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Reģionu komitejai par EIB finansēšanas un investīciju operācijām, uz kurām attiecas šī regula. Ziņojums ir publiski pieejams un ietver:”</p>

Pamatojums

Ar grozījumu ir izteikts aicinājums Reģionu komiteju ciešāk iesaistīt ESIF uzraudzībā.

15. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Aiz 9. punkta d) apakšpunkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>16. pantā pēc 6. punkta pievienot šādu jaunu punktu:</p> <p>“7. Ziņošanas nolūkā Eiropas Investīciju banka izstrādā rezultātu rādītāju kopumu piemērošanai visām operācijām, lai nodrošinātu uzticamu pamatu analīzei par ES finansējuma pievienoto vērtību. Šo metodoloģiju apstiprina Valde.”</p>

Pamatojums

Būtu jāizstrādā rādītāju kopums, lai varētu salīdzināt dažādus instrumentus – pirmajā posmā Eiropas strukturālos un investīciju fondus un ESIF.

16. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Grozīt 10. punkta a) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>a) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“6. Komisija līdz 2018. gada 30. jūnijam un 2020. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā ietver neatkarīgu novērtējumu par šīs regulas piemērošanu.”;</p>	<p>a) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“6. Komisija līdz 2018. gada 30. jūnijam un 2020. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Eiropas Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai ziņojumu, kurā ietver neatkarīgu novērtējumu par šīs regulas piemērošanu.”;</p>

Pamatojums

Grozījuma mērķis ir nodrošināt, ka informāciju nosūta tām pašām attiecīgajām institūcijām, kas minētas 2016. gada 14. septembra paziņojumā “Ceļā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fonda otro posmu”.

17. grozījums

COM(2016) 597 final

1. pants

Aiz 14. punkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>15) direktīvas 16. panta 2. punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“to projektu aprakstu, kuriem atbalsts no citiem ES finansējuma avotiem ((piemēram, Eiropas strukturālie un investīciju fondi, “Apvārnis 2020” un Eiropas Infras-truktūras savienošanas instruments) ir kombinēts ar ESIF atbalstu, un katra avota ieguldījuma kopējo summu”;</p>

Pamatojums

Aizstājot regulas 16. panta 2. punkta f) apakšpunktu, teksts būs saskaņots ar grozījumu, ko Eiropas Komisijas ierosinājusi attiecībā uz pašreizējās regulas 14. panta 2. punktu.

18. grozījums

COM(2016) 597 final

2. pants

Svītrot 2. pantu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Regulu (ES) Nr. 1316/2013 groza šādi:</p> <p>1) regulas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:</p> <p>“1. Finansējums EISI īstenošanai laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam ir EUR 29 992 259 000 faktiskajās cenās. Minēto summu sadala šādi:</p> <p>a) transporta nozare: EUR 23 895 582 000, no kuriem EUR 11 305 500 000 pārvieto no Kohēzijas fonda, lai atbilstīgi šai regulai izmantotu vienīgi tajās dalībvalstīs, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu no Kohēzijas fonda;</p> <p>b) telekomunikāciju nozare: EUR 1 091 602 000;</p> <p>c) enerģētikas nozare: EUR 5 005 075 000.</p> <p>Minētās summas neskar saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 (*) paredzēto elastības mehānismu.</p> <p>(*) Padomes 2013. gada 2. decembra Regula (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).”</p>	

Pamatojums

Skatīt 5. grozījumu: nav nepieciešams samazināt EISI finansējumu.

19. grozījums

1. pielikums COM(2016) 597 final dokumentam

Pirms 1. punkta a) apakšpunkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>a) <i>iedaļas a) apakšpunktā piekto ievilkumu aizstāj ar šādu:</i></p> <p><i>“publiskā sektora struktūras (gan teritoriālas, gan citas, bet izslēdzot operācijas ar tādām struktūrām, kas rada tiešu risku dalībvalstij) un publiskā sektora struktūrām līdzvērtīgas struktūras. Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG), kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par ETSG (*), neuzskata par struktūru, kas rada tiešu risku dalībvalstij.</i></p> <p>(*) <i>Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Regula (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) (OVL 210, 31.7.2006., 19.–24. lpp.).”</i></p>

Pamatojums

ETSG īsteno pasākumus vai ir iesaistītas teritoriālajā sadarbībā, ar ES finansējumu vai bez tā. Tomēr, tā kā ETSG dalībnieki var būt valsts, reģionālās vai vietējas pašvaldības vai šādu pašvaldību apvienības, tās piekļuve EIB finanšu instrumentiem ir ierobežota. Tāpēc tā nebūtu jāuzskata par struktūru, kas saistīta ar tiešu dalībvalsts risku.

20. grozījums

1. pielikums COM(2016) 597 final dokumentam

Grozīt 1. punkta a) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>iedaļas b) apakšpunktā pievieno šādu otro daļu:</p> <p><i>“Izvairās no ESIF atbalsta autoceļiem, izņemot, ja tas ir vajadzīgs, lai atbalstītu privātās investīcijas transportā kohēzijas valstīs vai pārrobežu transporta projektos, kuros iesaistīta vismaz viena kohēzijas valsts.”;</i></p>	<p>iedaļas b) apakšpunktā pievieno šādu otro daļu:</p> <p><i>“Izvairās no ESIF atbalsta autoceļiem, izņemot, ja tas ir vajadzīgs, lai atbalstītu privātās investīcijas transportā kohēzijas valstīs vai pārrobežu transporta projektos.”;</i></p>

Pamatojums

Pārrobežu transporta projekti principā būtu jāuzskata par papildvērtību radošiem projektiem, tāpēc nevajadzētu noteikt ierobežojumu, ka jāpiedalās vismaz vienai kohēzijas valstij.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. atzīmē, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga loma, jo tās palīdz noteikt, plānot un atbalstīt papildu ieguldījumus, kas to teritorijās veicinās inovāciju, izaugsmi un darba vietas;
2. atzīst, ka ESIF ir viens no galvenajiem Investīciju plāna Eiropai elementiem, tāpēc atzinīgi vērtē ierosinājumu gan pagarināt tā darbības laiku, gan paplašināt tā finansiālās spējas. Turklāt uzskata: lai ESIF darbotos sekmīgāk, būtu jāprecizē un jāpastiprina mijiedarbība ar Eiropas kohēzijas politiku, kuru īsteno ar Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) starpniecību. Ir skaidrs, ka ESIF un ESI fondi nedrīkst konkurēt pieejamo ES budžeta resursu ziņā un saistībā ar to, kādi grāmatvedības noteikumi piemērojami valstu līdzfinansējumam;
3. atzīmē, ka Eiropas Stratēģisko investīciju fonds ir darbojies vienu gadu un sniedz rezultātus, kas izpaužas kā vairāki nozīmīgi apstiprināti projekti, taču to ģeogrāfiskais sadalījums ir nevienlīdzīgs;
4. atzinīgi vērtē iespēju, pamatojoties uz pilsētu un reģionu sākotnējo pieredzi ar ESIF, iesniegt leģislatīvus grozījumus un ieteikumus politikas jomā un tādējādi turpināt darbu pēc pirmā RK atzinuma par ESIF, ko izstrādāja galvenais ziņotājs *Claude Gewerc* 2015. gada aprīlī;
5. atgādina: ESIF regulas 18. panta 6. un 7. punktā paredzēts, ka līdz 2018. gada 5. jūlijam jāizstrādā priekšlikums grozīt ESIF regulu, un noteikta prasība, ka šādam priekšlikumam jābalstās uz neatkarīgu novērtējumu par to, vai ESIF "sasniedz savus mērķus un [vai] ir pamatoti uzturēt investīciju atbalsta shēmu". Kad Komisija nāca klajā ar priekšlikumu pagarināt ESIF darbību, šī neatkarīgā Regulas (ES) 2015/1017 piemērošanas novērtēšana, kuru veica pieaicināti eksperti, joprojām turpinājās, un tās rezultāti tika iesniegti tikai 2016. gada 14. novembrī. Turklāt norāda, ka Komisija 2016. gada 29. novembra paziņojumā ir atspoguļojusi visus trīs novērtējumus un apstiprina, ka ESIF un EIKC darbība ir bijusi sekmīga. Tomēr Komiteja pauž nožēlu, ka priekšlikumam nebija pievienots ne ietekmes novērtējums, kā noteikts labāka regulējuma programmā (COM(2015) 215, 2015. gada 19. maijs), ne finanšu programmu *ex-ante* izvērtējumi saskaņā ar Finanšu regulas 30. un 140. pantu;
6. ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu "ESIF. Agrīns priekšlikums par pagarināšanu un paplašināšanu", jo īpaši 61. un 62. punktā minētās piezīmes, piekrīt tam, ka jāprecizē valstu atbalsta noteikumu piemērošana projektiem, kuru finansēšanai izmanto gan ESIF, gan struktūrfondu līdzekļus, un konsekvences labad aicina arī paredzēt šādu projektu izslēgšanu no valsts atbalsta;
7. atzīmē saikni, kas pastāv starp izskatāmo priekšlikumu un daudzgadu finanšu shēmas (DFS) vidusposma novērtēšanu, un atzīmē nepieciešamību vidusposma novērtēšanas procesā paredzēt finanšu resursus, neskarot jau eksistējošas finansēšanas programmas, piemēram, programmu "Apvārsnis 2020", Eiropas Infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI) u. c.; tāpēc iebilst pret budžeta līdzekļu pārcelšanu no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta;
8. aicina pievērst uzmanību tam, ka ESIF pagarināšana nedrīkst notikt ar mērķi ilgtermiņā aizstāt pastāvošās Eiropas subsīdijas;
9. pauž gandarījumu, ka no ESIF līdzekļiem lielāka daļa ir paredzēta tam, lai uzlabotu mazo un vidējo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, un norāda, ka ESIF finansējumu var izmantot arī vietēju maza mēroga projektu finansēšanai; šajā sakarā ir būtiski nodrošināt, lai vietējām pašvaldībām būtu pieejamas tehniska atbalsta un konsultāciju iespējas;
10. pauž gandarījumu, ka ir pastiprināti un precizēti atbilstības kritēriji projektiem klimata (COP 21), lauksaimniecības, zvejniecības un akvakultūras jomā;
11. iesaka Eiropas Investīciju bankai, ziņojot par reģioniem, atsaukties uz regulu par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) ⁽¹⁾ izveidi. Turklāt RK stingri iesaka ziņošanu par galvenajiem darbības rādītājiem un galvenajiem uzraudzības rādītājiem organizēt tā, lai atsevišķi ziņotu gan par līdzekļu saņēmējiem, gan reģioniem NUTS II līmenī;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

12. atzinīgi vērtē priekšlikumu uzlabot operāciju izvēles pārredzamību, proti, publiskojot rezultātu pārskatu, atklāt nekonfidencialu informāciju par parakstītām operācijām; šim pasākumam ir vienādi jāattiecas gan uz infrastruktūras un inovācijas, gan MVU sadaļu; aicina arī Investīciju komiteju, kas atbild par projektu atlasī, konsultēt vietējās un reģionālās pašvaldības par projektiem, kuri ir to kompetences jomā;
13. aicina ciešāk iesaistīt Eiropas Reģionu komiteju ziņošanas un uzraudzības procesā, tai ļaujot izteikt viedokli un novērtējumu par ESIF operācijām, EIKC darbībām un sadarbību ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
14. norāda, ka ESIF būtu jāuzskata par instrumentu, kas dod iespēju labot tirgus nepilnības un valdību darbības neefektivitāti (piemēram, neapmierinošas situācijas saistībā ar investīcijām, jo šķēršļus rada valstu robežas/regulējums); ESIF nav uzskatāms par instrumentu, kas ļauj finansēt neīstenojamus projektus;
15. pieņem zināšanai jautājumus, kas saistīti ar papildvērtības definīciju, un ierosina šo definīciju precizēt un precīzāk izstrādāt jēdzienu "operācijas augsts riska profils" kā papildvērtības kritēriju;
16. pieņem zināšanai Eiropas Savienības Revīzijas palātas izstrādāto ziņojumu, kurā teikts, ka ir jānodrošina ESIF projektu papildvērtība, un tāpēc norāda, ka ESIF būtu jāattiecas uz mērķi atbalstīt ieguldījumus, kurus EIB nebūtu varējusi veikt bez ESIF atbalsta;
17. uzsver, ka ESIF projektiem jārada papildvērtība. Šajā sakarā varētu būt lietderīgi atklāt informāciju, pēc projektu parakstīšanas publiskojot rezultātu pārskatu;
18. atzīmē: ņemot vērā Eiropas Savienības pārrobežu projektu augsto pievienoto vērtību, būtu jāuzskata, ka šie projekti automātiski rada papildvērtību;
19. atzīst, ka ir svarīgi ESIF kombinēt ar citiem ES fondiem, piemēram, Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, "Apvārsnis 2020" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, un atkārtoti uzsver, ka starp šiem fondiem ir svarīgi nodrošināt stratēģisku koordināciju un īpaši atbalstīt dažādu shēmu sinerģijas veicināšanu; šajā saistībā svarīga nozīme ir ne tikai tam, lai ES dienesti, it īpaši dažādie Komisijas programmu vadītāji, būtu informēti par šādu iespēju, bet arī tam, lai tie informētu sabiedrību kopumā un jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumus, dalībvalstu publiskās pārvaldes iestādes un vietējās un reģionālās pašvaldības par to, cik svarīgi ir maksimāli izmantot esošo sinerģiju un kā to panākt;
20. norāda, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir vajadzīga lielāka skaidrība un vadlīnijas par to, kā ESIF kombinēt ar citiem ES fondiem, it īpaši attiecībā uz valsts atbalsta noteikumu piemērošanu un dubultās finansēšanas aizliegumu;
21. norāda, ka ESIF un citu ES fondu, tostarp Eiropas strukturālo un investīciju fondu, izmantošanā būtu jāorientējas uz savstarpēji papildinošiem mērķiem;
22. atkārtoti aicina Eiropas Savienības dalībvalstu valsts parāda un budžeta deficīta aprēķinā neiekļaut ieguldījumus, ko vietējās un reģionālās pašvaldības veikušas, izmantojot ESIF un EIB finansējumu;
23. atzīst, ka valsts attīstību veicinošām bankām un investīciju platformām ir svarīga loma ESIF īstenošanā, jo īpaši attiecībā uz sadarbību ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām;
24. aicina Eiropas Investīciju banku sniegt informāciju par ESIF projektiem vietējā un reģionālajā līmenī, lai vietējās un reģionālās pašvaldības cieši iesaistītu ESIF projektu izstrādē un veicināšanā;
25. jebkurā gadījumā cer, ka jau 2014.–2020. gada plānošanas posmā tiks nodrošināta maksimāla sinerģija un funkcionāla integrācija starp ESIF pasākumiem kohēzijas politikas ietvaros, lai, *inter alia*, nodrošinātu atbilstošu teritoriālo līdzsvaru, kas sniedz ieguvumus visnelabvēlīgākajā situācijā esošajām teritorijām;
26. izsaka vēlmi strādāt kopā ar Eiropas Komisiju un EIB, lai vairāk uzlabotu komunikāciju par Investīciju plānu Eiropai, un tāpēc atzinīgi vērtē viena kontaktpunkta pieeju, kas tika uzsākta Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas (2016) laikā. Lai arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska loma ESIF sekmīgā īstenošanā, izpratne ir jāuzlabo;

27. pieņem zināšanai priekšlikumu novērst ESIF operāciju ģeogrāfisko un nozaru nelīdzsvarotību, paplašinot atbilstīgo operāciju sarakstu un palielinot Eiropas Investīciju konsultāciju centra lomu. Veiktspējas uzlabošana, proaktīvas konsultācijas un cieša sadarbība ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām projektu veicināšanā un izstrādē ir svarīgi pasākumi, ar ko nodrošina ESIF operāciju proporcionālu sadali; nosakot līdzekļu potenciālo saņēmēju piekļuves pakāpi, būtu jāņem vērā reālie apstākļi valstī vai reģionā, lai nepieļautu nevienlīdzības palielināšanos un nostiprināšanos;
28. uzsver, ka ģeogrāfiskās un nozaru koncentrācijas robežvērtības, kas noteiktas saskaņā ar ESIF stratēģisko ievirzi, pēc sākotnējā ieguldījumu perioda jā saglabā tikai orientējošā nolūkā un operāciju izvēlē tās nekādā ziņā nedrīkst būt saistošas;
29. aicina attiecībā uz ESIF ieguldījumiem infrastruktūrā gādāt par noturību pret katastrofām, lai nodrošinātu infrastruktūras ilgtermiņa izturību un garantētu, ka infrastruktūra neapdraud iedzīvotāju dzīvību;
30. atzīmē, ka leģislatīvais priekšlikums atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem.

Brisele, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā pārskatīšana”

(2017/C 185/10)

Ziņotājs:	Yoomi RENSTRÖM (SE/PSE), Ovanåker komūnas padomes locekle
Atsauces dokuments:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā
	COM(2016) 128 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

Priekšlikums direktīvai

4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Teju divdesmit gadus pēc tās pieņemšanas ir nepieciešams izvērtēt, vai Darba ņēmēju norīkošanas direktīva vēl aizvien nodrošina pareizo līdzsvaru starp vajadzību veicināt pakalpojumu sniegšanas brīvību un vajadzību aizsargāt norīkoto darba ņēmēju tiesības.	Teju divdesmit gadus pēc tās pieņemšanas ir nepieciešams izvērtēt, vai Darba ņēmēju norīkošanas direktīva vēl aizvien nodrošina pareizo līdzsvaru starp vajadzību veicināt pakalpojumu sniegšanas brīvību un vajadzību aizsargāt norīkoto darba ņēmēju tiesības. Norīkošana darbā nekādā gadījumā nedrīkst radīt norīkotajiem darba ņēmējiem mazāk labvēlīgu situāciju.

2. grozījums

Priekšlikums direktīvai

8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Ņemot vērā dažu darbā norīkojumu ilgumu, ir nepieciešams nodrošināt, ka gadījumos, kad norīkojums pārsniedz 24 mēnešus, uzņēmējdarbības tiek uzskatīta par valsti, kurā tiek veikts darbs. Atbilstoši regulas Roma I principam tādējādi šādu norīkoto darba ņēmēju darba līgumam piemēro uzņēmējdarbības tiesību aktus, ja puses nav izdarījušas citu tiesību normām atbilstošu izvēli. Ja cita izvēle ir izdarīta, tai nedrīkst būt ietekme, kā rezultātā darba ņēmējam tiktu liegta aizsardzība, ko nodrošina tādi noteikumi, no kuriem nevar atkāpties ar līgumu saskaņā ar uzņēmējdarbības tiesību aktiem. Tas būtu jāpiemēro no norīkojuma sākuma katreiz, kad norīkojums paredzēts uz laiku, kas pārsniedz 24 mēnešus, un no pirmās dienas pēc 24 mēnešiem, kad šis ilgums tiek reāli pārsniegts. Šis noteikums neskar tādu uzņēmumu, kas norīko darba ņēmējus uz citas dalībvalsts teritoriju, tiesības atsaukties uz brīvību sniegt pakalpojumus, arī tad, ja norīkojums darbā pārsniedz 24 mēnešus. Tā mērķis ir radīt tiesisko noteiktību regulas Roma I piemērošanā konkrētā situācijā, šo regulu nekādā veidā negrozot. Uz darba ņēmēju jo īpaši attieksies aizsardzība un priekšrocības saskaņā ar regulu Roma I.</p>	<p>Ņemot vērā dažu darbā norīkojumu ilgumu, ir nepieciešams nodrošināt, ka gadījumos, kad norīkojums pārsniedz 12 mēnešus, darba tiesiskajās attiecībās piemēro uzņēmējdarbības tiesību aktus. Atbilstoši regulas Roma I principam šos tiesību aktus piemēro, ja puses nav izdarījušas citu tiesību normām atbilstošu izvēli. Ja cita izvēle ir izdarīta, tai nedrīkst būt ietekme, kā rezultātā darba ņēmējam tiktu liegta aizsardzība, ko nodrošina tādi noteikumi, no kuriem nevar atkāpties ar līgumu saskaņā ar uzņēmējdarbības tiesību aktiem. Tas būtu jāpiemēro no norīkojuma sākuma katreiz, kad norīkojums paredzēts uz laiku, kas pārsniedz 12 mēnešus, un no pirmās dienas pēc 12 mēnešiem, kad šis ilgums tiek reāli pārsniegts. Šis noteikums neskar tādu uzņēmumu, kas norīko darba ņēmējus uz citas dalībvalsts teritoriju, tiesības atsaukties uz brīvību sniegt pakalpojumus, arī tad, ja norīkojums darbā pārsniedz 12 mēnešus.</p>

Pamatojums

Laikposms, pēc kura beigām saskaņā ar Komisijas priekšlikumu norīkojuma gadījumā darba tiesiskajās attiecībās pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti, atbilst laikposmam, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 12. pantā. Atbilstīgi minētajiem noteikumiem uzņēmējvalsts tiesību akti jāpiemēro, kad tiek pieņemts, ka paredzamais darba ņēmēja norīkošanas periods pārsniegs 24 mēnešus.

Regulas (EK) Nr. 883/2004 mērķis ir galvenokārt sadalīt dalībvalstu atbildību attiecībā uz ES pilsoņu tiesībām saņemt pabalstus atbilstīgi konkrētās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai. Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā runa ir par norīkoto darba ņēmēju aizsardzību un pakalpojumu sniegšanas brīvības veicināšanu. RK uzskata, ka laikposmi, kas ir spēkā saskaņā ar šiem abiem tiesību aktiem, nav obligāti saskaņojami vien tādēļ, ka tie attiecas uz situācijām, kad ES pilsoņi uz laiku uzturas kādā dalībvalstī un tur strādā.

Pēc RK domām, būtu jāsaīsina laikposms, pēc kura beigām darba tiesiskajās attiecībās norīkojuma gadījumā ir pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti. RK uzskata, ka plānotais vai faktiskais darba ņēmēja norīkošanas ilgums 12 mēnešu garumā ir atbilstīgs laikposms, kas ļauj pieņemt, ka norīkotam darbam ņēmējam ir izveidojusies saikne ar norīkojuma valsti tā, ka šis valsts tiesības ir pilnībā piemērojamas darba tiesiskajās attiecībās.

Pēc RK domām, tas, kuras valsts tiesību akti jāpiemēro norīkotu darba ņēmēju gadījumā, būtu jānosaka Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā, nevis piemērojot regulu Roma I.

3. grozījums

Priekšlikums direktīvai

12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Paredzēt noteikumus par atalgojumu saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi ir dalībvalstu kompetence. Tomēr valsts tiesību aktiem par atalgojumu, ko piemēro norīkotajiem darba ņēmējiem, jābūt pamatotiem ar vajadzību aizsargāt norīkotos darba ņēmējus un ar tiem nedrīkst neproporcionāli ierobežot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu.</p>	<p>Šī direktīva neskar dalībvalstu kompetenci paredzēt noteikumus par atalgojumu saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi. Tomēr valsts tiesību aktiem par atalgojumu, ko piemēro norīkotajiem darba ņēmējiem, jābūt pamatotiem ar vajadzību aizsargāt norīkotos darba ņēmējus un ar tiem nedrīkst neproporcionāli ierobežot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu.</p>

Pamatojums

Darba ņēmēju norīkošanas direktīva kā tāda neietekmē dalībvalstu ekskluzīvo kompetenci attiecībā uz algu jautājumiem. Katra dalībvalsts pati atbilstīgi attiecīgajiem darba tirgus modeļiem izlemj, kāds valstī būs atalgojums. Darba ņēmēju norīkošanas direktīva vienīgi paredz, ka konkrēts atalgojums (kas ir noteikts norīkojuma valstī) tiek maksāts uz šo valsti norīkotajiem darba ņēmējiem.

Komisijas priekšlikuma 12. apsvērumu varētu interpretēt tā, ka valstu līmenī noteiktie tiesību akti par atalgojumu varētu tikt pārbaudīti, ņemot vērā Darba ņēmēju norīkošanas direktīvu un Līguma noteikumus attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību. Būtu skaidri jānorāda, ka runa ir par to, ka valstu līmenī noteiktā atalgojuma *piemērošanu* norīkotu darba ņēmēju gadījumā attaisno norīkoto darba ņēmēju aizsardzības vajadzība un šādai piemērošanai nevajadzētu nesamērīgi ierobežot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu.

4. grozījums

Priekšlikums direktīvai

1. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
pievienot šādu 2.a pantu.	pievienot šādu 2.a pantu.
2.a pants	2.a pants
Norīkojums, kas pārsniedz divdesmit četrus mēnešus	Norīkojums, kas pārsniedz divpadsmit mēnešus
<p>1. Ja plānotā vai faktiskā norīkojuma ilgums pārsniedz divdesmit četrus mēnešus, to dalībvalsti, kuras teritorijā darba ņēmējs ir norīkots, uzskata par valsti, kurā viņš parasti veic darbu.</p> <p>2. Šā panta 1. punkta nolūkā darba ņēmēja aizstāšanas gadījumā attiecībā uz vienu un to pašu uzdevumu un vietu, ņem vērā attiecīgo darba ņēmēju norīkojuma kumulatīvo ilgumu. To piemēro darba ņēmējiem, kas faktiski norīkoti vismaz sešus mēnešus.</p>	<p>1. Ja plānotā vai faktiskā norīkojuma ilgums pārsniedz divpadsmit mēnešus, norīkojuma laikā darba līgumam pilnībā piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā darba ņēmējs ir norīkots, ja vien darba devējs un darba ņēmējs nav vienojušies par citiem piemērojamiem tiesību aktiem.</p> <p>2. Šā panta 1. punkta nolūkā darba ņēmēja aizstāšanas gadījumā attiecībā uz vienu un to pašu uzdevumu un vietu, ņem vērā attiecīgo darba ņēmēju norīkojuma kumulatīvo ilgumu. To piemēro darba ņēmējiem, kas faktiski norīkoti vismaz sešus mēnešus.</p> <p>3. Vienošanās attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem nedrīkst radīt situāciju, ka darba ņēmējam tiek liegta aizsardzība, kas viņam piešķirta ar noteikumiem, no kuriem atbilstīgi tiesību aktiem, kas būtu piemērojami 1. punktā, nedrīkst atkāpties, savstarpēji vienojoties.</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>4. 1. punkta piemērošana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regulas (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I), 8. pantu nedrīkst radīt norīkotajam darba ņēmējam nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar to, kāda rastos, ja darba līgumam piemērotu citas valsts tiesību aktus.</p>

Pamatojums

Laikposms, pēc kura beigām saskaņā ar Komisijas priekšlikumu norīkojuma gadījumā darba tiesiskajās attiecībās pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti, atbilst laikposmam, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 12. pantā. Atbilstīgi minētajiem noteikumiem uzņēmējvalsts tiesību akti jāpiemēro, kad tiek pieņemts, ka paredzamais darba ņēmēja norīkošanas periods pārsniegs 24 mēnešus.

Regulas (EK) Nr. 883/2004 mērķis ir galvenokārt sadalīt dalībvalstu atbildību attiecībā uz ES pilsoņu tiesībām saņemt pabalstus atbilstīgi konkrētās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai. Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā runa ir par norīkoto darba ņēmēju aizsardzību un pakalpojumu sniegšanas brīvības veicināšanu. RK uzskata, ka laikposmi, kas ir spēkā saskaņā ar šiem abiem tiesību aktiem, nav obligāti saskaņojami vien tādēļ, ka tie attiecas uz situācijām, kad ES pilsoņi uz laiku uzturas kādā dalībvalstī un tur strādā.

Pēc RK domām, būtu jāsaīsina laikposms, pēc kura beigām darba tiesiskajās attiecībās norīkojuma gadījumā ir pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti. RK uzskata, ka plānotais vai faktiskais darba ņēmēja norīkošanas ilgums 12 mēnešu garumā ir atbilstīgs laikposms, kas ļauj pieņemt, ka norīkotam darbam ņēmējam ir izveidojusies saikne ar norīkojuma valsti tā, ka šīs valsts tiesības ir pilnībā piemērojamas darba tiesiskajās attiecībās.

Komisijas priekšlikums – ar noteikumiem par to, ka uzņēmējvalsts tiesību akti kļūst par darba tiesiskajās attiecībās piemērojamajiem tiesību aktiem, netieši un pirmām kārtām piemērojot regulu Roma I, – rada dažus jautājumus. Atbilstīgi Komisijas priekšlikuma 8. apsvērumam direktīvas tekstā būtu skaidri jānorāda, ka saskaņā ar regulas Roma I 8. pantā paredzētajiem noteikumiem vēl aizvien pastāvēs iespēja vienoties par to, ka piemēro nevis uzņēmējvalsts, bet gan citas valsts tiesību aktus. Turklāt būtu jānodrošina, ka uzņēmējvalsts tiesību aktu piemērošana darba tiesiskajās attiecībās nerada kaitējumu darba ņēmējam, piemēram, tad, ja uzņēmējvalsts tiesību akti nodrošina mazāku aizsardzību vai rada nelabvēlīgus apstākļus darba ņēmējam.

RK uzskata, ka noteikumi par uzņēmējvalsts tiesību aktu piemērošanu būtu jāizklāsta tieši Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā. Ar grozījumu tiek izmainīts 8. apsvēruma.

Ieteikums 5. grozījumam

Priekšlikums direktīvai

1. panta 2. punkta a) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>“[...] Šajā direktīvā atalgojums ir visi obligātie atalgojuma elementi saskaņā ar valsts normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem, koplīgumiem vai šķirējtiesas nolēmumiem, kas ir pasludināti par vispārēji piemērojamiem, un/vai gadījumā, ja nav sistēmas kolektīvu līgumu vai šķirējtiesas nolēmumu pasludināšanai par vispārēji piemērojamiem, citiem koplīgumiem vai šķirējtiesas nolēmumiem 8. punkta otrās daļas nozīmē dalībvalstī, kuras teritorijā darba ņēmējs ir norīkots.</p>	<p>Saistībā ar šo direktīvu atalgojumu un sociālā nodrošinājuma iemaksas nosaka saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem un/vai praksi, kuras teritorijā darba ņēmējs ir norīkots.</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis Direktīvas 2014/67/ES 5. pantā minētajā vienotajā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē atalgojuma pamatelementus saskaņā ar c) apakšpunktu;	Dalībvalstis Direktīvas 2014/67/ES 5. pantā minētajā vienotajā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē atalgojuma pamatelementus saskaņā ar c) apakšpunktu;

Pamatojums

Svarīgi ir noteikt, ka atalgojums ir dalībvalstu kompetencē, un tas jādara, lai nepieļautu, ka direktīva paver iespēju ES Tiesā izskatīt dalībvalstu noteikumus, kas attiecas uz atalgojumu.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

RK piezīmes

1. norāda, ka brīvība sniegt pārrobežu pakalpojumus ir garantēta ar LESD 56. un 62. pantu. Labi funkcionējošs pakalpojumu iekšējais tirgus ne tikai sniedz nepārprotamas priekšrocības pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem Eiropas Savienībā, bet ir arī svarīgs priekšnoteikums ekonomiskajai izaugsmei, kas visiem ES iedzīvotājiem varētu dot labumu lielākas labklājības un augstākas sociālās aizsardzības veidā;
2. uzskata, ka labi funkcionējošs pakalpojumu iekšējais tirgus ir svarīgs pakalpojumu sniedzējiem pirmām kārtām tajos reģionos, kas atrodas tieši pie robežas ar citu dalībvalsti;
3. uzskata, ka svarīgs pakalpojumu sniegšanas brīvības priekšnoteikums ir tas, ka pakalpojumu sniedzējs, kas ir reģistrēts vienā dalībvalstī, pakalpojumus citā dalībvalstī var sniegt atbilstīgi tādiem pašiem nosacījumiem kā savā mītnes valstī. Vēl viens labi funkcionējoša pakalpojumu iekšējā tirgus priekšnoteikums ir tas, ka konkurencei, tostarp pārrobežu konkurencei, jābalstās pirmām kārtām nevis uz darbaspēka izmaksām, bet uz tādiem faktoriem kā sniegto pakalpojumu kvalitāte un efektivitāte;
4. norāda: tā kā starp dalībvalstīm pastāv atšķirības it īpaši attiecībā uz darbaspēka izmaksām, darba ņēmēju norīkošana pakalpojumu sniegšanas brīvības kontekstā varētu arī izraisīt spiedienu, kura rezultātā pasliktinātos samaksas apstākļi tajā dalībvalstī, uz kuru norīko darba ņēmējus. Ja konkurence attiecībā uz darba un nodarbinātības apstākļiem ir negodīga, uzņēmējvalstī var rasties sociālā dempinga situācija. Šāds sociālais dempings rada spiedienu samazināt cenas, apdraudot uzņēmumus, kas neizmanto norīkošanu darbā;
5. uzskata, ka pienācīgs līdzsvars starp pakalpojumu sniegšanas brīvību, no vienas puses, un norīkoto darba ņēmēju aizsardzību pret atalgojuma dempingu un sociālo dempingu, no otras puses, ir priekšnoteikums tam, lai ES iedzīvotāji un pirmām kārtām darba ņēmēji tajās pakalpojumu jomās, kurās norīkošana notiek un varētu būt ļoti izplatīta, atbalstītu iekšējā tirgus darbību; uzsver, ka nolūkā efektīvi apkarot sociālo dempingu tomēr ir vajadzīgi pasākumi, ar ko aizsargāt arī pašnodarbinātos, kā arī tos darba ņēmējus, kuri veic darbu ar digitālo platformu starpniecību;
6. norāda, ka interešu līdzsvarošana, ko mēģina panākt ar Darba ņēmēju norīkošanas direktīvu, ir arī viens no priekšnoteikumiem, kurš pārrobežu kontekstā ļauj nodrošināt veselīgu un godīgu konkurenci pakalpojumu nozarē;
7. šajā sakarā atbalsta principu, uz ko balstās Komisijas priekšlikums, proti, to, ka par vienu un to pašu darbu tajā pašā vietā būtu jāsaņem tāds pats atalgojums;
8. uzskata, ka nepietiekamas zināšanas par darba ņēmēju darbā pieņemšanas administratīvajām prasībām uzņēmējvalstī un grūtības, kas dažiem uzņēmumiem (it īpaši MVU) rodas, tās pildot, var kavēt pārrobežu pakalpojumu sniegšanas brīvību Eiropas Savienībā un apdraudēt norīkoto darba ņēmēju aizsardzību. Šos trūkumus varētu mazināt, ja Komisija un dalībvalstis attiecībā uz šiem jautājumiem izveidotu skaidrus un viegli pieejamus informācijas un konsultāciju mehānismus;

9. ir ar Komisiju vienisprātis, ka ir vajadzīgs konkrēts datums, sākot no kura norīkota darba ņēmēja gadījumā ir pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti. RK uzskata, ka Regula (EK) Nr. 883/2004 nav obligāti jāizmanto kā pamats, lai noteiktu termiņu vai laikposmu, pēc kura beigām norīkojuma gadījumā darba tiesiskajās attiecībās pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti. Pēc RK domām, norīkojuma ilgumam Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā vajadzētu būt divpadsmit mēnešiem;
10. turklāt uzskata, ka nosacījumi par to, kad darba tiesiskajās attiecībās ir pilnībā jāpiemēro uzņēmējvalsts tiesību akti, nedrīkst radīt situāciju, ka norīkotā darba ņēmēja apstākļi faktiski pasliktinās;
11. konstatē, ka Komisijas priekšlikums par to, ka atsauce uz “minimālajām algas likmēm” jāaizstāj ar atsauci uz “atalgojumu”, atbilst Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, citstarp lietā *Sähköalojen ammattiliitto ry (C-396/13)*, kā arī tam, kā Tiesa šajā lietā interpretē minimālās algas likmes jēdzienu;
12. norāda: tā kā uzņēmējvalstī ir un būtu jāizmanto tikai obligātie atalgojuma un aprēķina pamatelementi, lai atbilstīgi direktīvas interpretācijai konkrētajā dalībvalstī noteiktu atalgojumu, tas nozīmē, ka arī turpmāk uzņēmējvalstij nebūs iespējas prasīt, lai darba devējs, kas nosūta darba ņēmējus, maksātu “normālo” vai vidējo algu, kāda tiktu maksāta viņa nodarbinātajiem par līdzīga veida darbu uzņēmējvalstī;
13. atzīnīgi vērtē priekšlikumu par to, ka atalgojuma pamatelementi, kuri norīkojuma gadījumā veido atalgojumu uzņēmējvalstī, jāpublicē valsts oficiālajā tīmekļa vietnē, kas dalībvalstīm ir jāizveido saskaņā ar Izpildes direktīvas 5. pantu, lai uzlabotu piekļuvi informācijai pirms norīkojuma;
14. kopumā uzskata, ka, pateicoties Komisijas priekšlikumam – atsaukties uz “atalgojumu”, nevis uz “minimālo algas līmeni” un veikt citus grozījumus šajā nodaļā –, ir panākts tas, ka Darba ņēmēju norīkošanas direktīva ļauj panākt līdzsvaru attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju iespējām Eiropas Savienībā: viņi var bez pārmērīgiem ierobežojumiem sniegt pārrobežu pakalpojumus, savukārt norīkotie darba ņēmēji ir aizsargāti un negodīga konkurence tiek novērsta;
15. tomēr norāda uz nepieciešamību precizēt, ka Darba ņēmēju norīkošanas direktīva kā tāda nekādi neietekmē dalībvalstu ekskluzīvo kompetenci risināt atalgojuma jautājumus atbilstīgi to attiecīgajam darba tirgus modelim;
16. piekrīt Komisijas viedoklim, ka pienākums piemērot uzņēmējvalsts nosacījumus jautājumos, kas ir minēti Darba ņēmēju norīkošanas direktīvas 3. panta 1. punktā saistībā ar būvniecības nozari, būtu jāattiecinā uz visām tautsaimniecības nozarēm un neatkarīgi no tā, vai atalgojums noteikts ar likumu, vispārēji pieņemtiem koplīgumiem vai koplīgumiem saskaņā ar 3. panta 8. punkta pirmo vai otro ievilkumu;
17. vērs Komisijas uzmanību uz darbā norīkošanas praksi, kad tiek izmantoti vairāklīmeņu apakšuzņēmuma līgumi, kas mazina darba devēja atbildību, un darba ņēmēji dažkārt paliek bez jebkāda atbalsta un palīdzības. Eiropas atbalsta fonds varētu nodrošināt ātru iesaistīšanos, lai šie darba ņēmēji ar labākajiem nosacījumiem varētu atgriezties savā izcelsmes valstī. Turklāt ierosina izveidot Eiropas reģistru un uzlikt par pienākumu uzņēmumiem, kas sniedz pakalpojumus visās dalībvalstīs, deklarēt norīkoto darba ņēmēju vēlākais tad, kad pakalpojumu sniegšana sākas;
18. konstatē, ka darba devējs ļoti bieži apzināti par zemu novērtē norīkoto darba ņēmēju prasmes, lai attaisnotu zemāku atalgojuma līmeni. Šāda prakse var tikt izmantota arī turpmāk, lai apietu pienākumu ievērot vienlīdzīgu attieksmi darba samaksas jomā. Komisijai būtu jāapsver iespēja izveidot Eiropas profesiju un profesionālo prasmju katalogu, lai novērstu šādu situāciju un aizsargātu to darba ņēmēju intereses, kuriem nav diploma vai sertifikāta;
19. konstatē, ka Direktīvai (2008/104/EK) par pagaidu darba aģentūrām bija jābūt īstenotai vēlākais līdz 2011. gada 5. decembrim. Viens no minētās direktīvas mērķiem ir nodrošināt pagaidu darba aģentūru darba ņēmēju aizsardzību, un šī direktīva ietver arī principu par vienlīdzīgu attieksmi darba samaksas, atvaļinājuma un darba laika ziņā (5. pants);

20. piekrīt Komisijas viedoklim par to, ka Pagaidu darba aģentūru direktīvā minētais vienlīdzīgas attieksmes princips būtu obligāti jāpiemēro arī tad, ja pagaidu darba aģentūra ir reģistrēta citā dalībvalstī un runa ir par norīkojumu Darba ņēmēju norīkošanas direktīvas izpratnē;

Subsidiaritāte un proporcionālitate

21. norāda, ka četrpadsmit valstu parlamenti/palātas no vienpadsmit dalībvalstīm (Bulgārija, Čehijas Republika, Horvātija, Dānija, Igaunija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Polija, Rumānija un Slovākija), pamatojoties uz subsidiaritātes pārbaudi, iesniedza pamatotus atzinumus, un tas nozīmē, ka priekšlikums saņēma “dzelteno karti”;

22. konstatē, ka Darba ņēmēju norīkošanas direktīvā ir reglamentēts, kurus uzņēmējvalsts darba un nodarbinātības apstākļus citā dalībvalstī reģistrētais pakalpojumu sniedzējs nodrošina uz uzņēmējvalsti norīkotajiem darba ņēmējiem. Nedz pašreiz spēkā esošajā direktīvā, nedz grozītajā direktīvā nav izvirzīts mērķis saskaņot dalībvalstīs pastāvošos apstākļus;

23. uzsver, ka direktīvu var grozīt vienīgi ES līmenī. Ņemot vērā Līguma noteikumus par pārrobežu pakalpojumu sniegšanas brīvību Eiropas Savienībā un regulu Roma I, dalībvalstu līmenī nav iespējams noteikt, kādi darba tiesiskie apstākļi jānodrošina norīkojuma gadījumā;

24. Izpildes direktīvā, kas dalībvalstīm valsts tiesību aktos bija jātransponē līdz 2016. gada 18. jūnijam, ir iekļauti instrumenti, kas paredzēti, lai ļautu dalībvalstīm ierobežot ļaunprātīgu izmantošanu un sociālo dempingu saistībā ar norīkošanu darbā (proti, krāpšana, noteikumu apiešana un informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm). Komiteja pieņem zināšanai faktu, ka pārskatītā Darba ņēmēju norīkošanas direktīva un Izpildes direktīva ir lielā mērā savstarpēji pastiprinoši juridiski instrumenti, un tāpēc ar nepacietību gaida pilnīgu novērtējumu par Izpildes direktīvas īstenošanas dalībvalstīs sekām un ietekmi uz darba ņēmēju norīkošanu darbā;

25. uzsver, ka saistībā ar norīkotiem darba ņēmējiem joprojām ir problemātiski nodrošināt saskaņotu kontroles pasākumu veikšanu dalībvalstīs, jo Izpildes direktīvā paredzēta tikai divpusēja dalībvalstu sadarbība; tāpēc piekrīt, ka ierosinātās pārskatītās direktīvas mērķi, tas ir, kopīgi izstrādāt darba ņēmēju norīkošanai piemērojamus noteikumus, var labāk sasniegt ES līmenī.

26. Jāpaātrina datu apmaiņa starp nosūtītājdalībvalstu un uzņēmējdalībvalstu reģistrācijas iestādēm un/vai sociālā nodrošinājuma iestādēm un jāievieš pienākums reģistrēties uzņēmējdalībvalsts sociālā nodrošinājuma iestādē, lai īstenotu efektīvus pasākumus pret viltotu norīkošanu un tādu uzņēmumu dibināšanu, kuru darbības mērķis ir viltota norīkošana, un pret negodīgu konkurenci, ko izraisa zemāki sociālās apdrošināšanas maksājumi. Ja sāk uzplaukt tādu uzņēmumu dibināšana, kuru mērķis ir viltota norīkošana, jāapsver iespēja noteikt, ka darba ņēmējam nosūtītājdalībvalstī pirms norīkošanas ir jānostrādā noteikts laika posms.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Zvejas resursu saglabāšana un jūras ekosistēmu aizsardzība ar tehniskiem pasākumiem”

(2017/C 185/11)

Ziņotājs:	Emily WESTLEY, Heistingsas padomes locekle (UK/PSE)
Atsauces dokuments:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1967/2006, (EK) Nr. 1098/2007, (EK) Nr. 1224/2009 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1343/2011 un (ES) Nr. 1380/2013 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 894/97, (EK) Nr. 850/98, (EK) Nr. 2549/2000, (EK) Nr. 254/2002, (EK) Nr. 812/2004 un (EK) Nr. 2187/2005
	COM(2016) 134 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

Preambula

Konkrētu destruktīvu zvejas rīku vai metožu aizliegšana

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
11) Būtu jāaizliedz konkrēti destruktīvi zvejas rīki vai metodes, kurās izmanto sprāgstvielas, indes, apdullinošas vielas, elektrisko strāvu, pneimatiskos āmurus vai citus atskaldīšanas instrumentus, velkamas ierīces un greiferus, ko izmanto sarkano koraļļu vai cita tipa koraļļu un koraļļveidīgo sugu ieguvei, un harpūnu šautenes, taču jāparedz izņēmums attiecībā uz elektroimpulsa trali, kuru drīkst izmantot saskaņā ar konkrētiem stingriem nosacījumiem.	11) Būtu jāaizliedz konkrēti destruktīvi zvejas rīki vai metodes, kurās izmanto sprāgstvielas, indes, apdullinošas vielas, elektrisko strāvu, pneimatiskos āmurus vai citus atskaldīšanas instrumentus, velkamas ierīces un greiferus, ko izmanto sarkano koraļļu vai cita tipa koraļļu un koraļļveidīgo sugu ieguvei, un harpūnu šautenes, taču jāparedz izņēmums attiecībā uz elektroimpulsa trali, kuru drīkst izmantot saskaņā ar konkrētiem stingriem nosacījumiem. Šajos nosacījumos būtu jāietver monitoringa, kontroles un novērtēšanas sistēma, kas būtu paredzēta izpildes un pētniecības, kā arī novērtēšanas mērķiem. Pašreizējās atļaujas attiecībā uz elektroimpulsa trali, pirms tās tiek atjaunotas vai tām citādā veidā tiek piešķirts “neaižliedzības darbības” statuss, būtu [atkārtoti] zinātniski jāizvērtē.

Pamatojums

Elektroimpulsi var nāvējoši ietekmēt dzīvos jūras organismus, tostarp zivju mazuļus un nemērķa sugas. Jūras uzraudzības padome (MSC) atsakās sertificēt šādu rīku, jo “elektrība ietekmē virkni vides elementu, tostarp apdraudētas, izzūdošas un aizsargājamas sugas (tajā skaitā plātņzāunzivis) un bentiskos organismus, un tas var ietekmēt arī visu zvejas vietas ekoloģisko sistēmu”; turklāt Starptautiskā Jūras pētniecības padome (ICES) 2016. gada februārī paziņoja, ka “pašreizējais tiesiskais regulējums nav pietiekams, lai novērstu potenciāli kaitējošu sistēmu ieviešanu”.

2. grozījums

4. pants

Mērķrādītāji

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Tehnisko pasākumu mērķis ir sasniegt šādus mērķrādītājus:</p> <p>a) <i>nodrošināt to, ka par minimālo saglabāšanas referen- ces izmēru mazāku jūras sugu īpatņu nozvejas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 2. panta 2. punktu un 15. pantu nepārsniedz 5 % (pēc tilpuma);</i></p>	<p>1. Tehnisko pasākumu mērķis ir sasniegt šādus mērķrādītājus:</p> <p>a) <i>nodrošināt to, ka par minimālo saglabāšanas referen- ces izmēru mazāku jūras sugu īpatņu nozvejas nepārsniedz ierobežojumus, kas noteikti aktos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar šīs regulas 19. panta 5. punktu, un ka atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1380/ 2013 2. panta 5. punkta a) apakšpunktam, cik vien iespējams, tiek samazināta nevēlama nozveja.</i></p>

Pamatojums

Traleru flotē nav reāli nodrošināt, ka par minimālo saglabāšanas referen-
ces izmēru mazāku jūras sugu īpatņu nozveja nepārsniedz 5 %. Turklāt regulējumā jau noteikts, ka jāatturas no zivju mazuļu zvejas.

3. grozījums

6. pants

Terminu definīcijas

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>4) "specializētā zveja" ir noteiktu sugu vai sugu kombinā- ciju zveja, kurā minētās sugas vai sugu kopējā nozveja veido vairāk nekā 50 % nozvejas <i>ekonomiskās vērtības</i>;</p>	<p>4) "specializētā zveja" ir noteiktu sugu vai sugu kombinā- ciju zveja, kurā minētās sugas vai sugu kopējā nozveja <i>vienā zvejas reisā</i> veido vairāk nekā 50 %;</p>

4. grozījums

6. pants

Terminu definīcijas

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>26) "āķu jeda" ir zvejas rīks, kas sastāv no galvenās jedas, kura var būt <i>loti gara</i> un pie kuras regulāros attālumos ir piestiprinātas auklas ar āķiem ar ēsmu vai bez tās. Galvenā jeda var būt nostiprināta horizontāli pie grunts vai tuvu gruntij, nostiprināta vertikāli vai arī dreifēt ūdens virsējos slāņos;</p>	<p>26) "āķu jeda" ir zvejas rīks, kas sastāv no galvenās jedas, kura var būt <i>mainīga garuma</i> un pie kuras regulāros attālumos ir piestiprinātas auklas ar āķiem ar ēsmu vai bez tās. Galvenā jeda var būt nostiprināta horizontāli pie grunts vai tuvu gruntij, nostiprināta vertikāli vai arī dreifēt ūdens virsējos slāņos <i>vertikālajā ūdens slānī mainīgā dziļumā vai virsējos slāņos</i>;</p>

5. grozījums

6. pants

Terminu definīcijas

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
30) "āmis" ir traļa pakalējā daļa, kam ir vai nu cilindra forma, t. i., viscaur vienāds perimetrs, vai arī konusa forma. Tas ir izgatavots no viena vai vairākiem vienāda acu izmēra linuma paneļiem (linuma gabaliem), kuru malas paralēli traļa asij ir sastiprinātas ar šuvi, pie kuras var būt piestiprināta sānu virve. Regulatīvos nolūkos pieņem, ka āmi veido pēdējās 50 linuma acis;	30) "āmis" ir traļa pakalējā daļa, kam ir vai nu cilindra forma, t. i., viscaur vienāds perimetrs, vai arī konusa forma. Tas ir izgatavots no viena vai vairākiem vienāda acu izmēra linuma paneļiem (linuma gabaliem), kuru malas paralēli traļa asij ir sastiprinātas ar šuvi, pie kuras var būt piestiprināta sānu virve. Regulatīvos nolūkos pieņem, ka āmi veido pēdējās 50 linuma acis;

Pamatojums

[Grozījums neattiecas uz tekstu latviešu valodā].

6. grozījums

6. pants

Terminu definīcijas

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
38) "ūdenī atrašanās laiks" ir laiks no brīža, kad zvejas rīkus pirmo reizi ievieto ūdenī, līdz brīdim, kad tie atkal pilnībā ir pacelti uz zvejas kuģa;	38) "ūdenī atrašanās laiks" ir laiks no brīža, kad katru no zvejas rīkiem pirmo reizi ievieto ūdenī, līdz brīdim, kad katrs no tiem atkal ir pacelts uz zvejas kuģa;

Pamatojums

Piemēro žaunu tīkliem, iepinējūtīkliem vai vairāksienu tīkliem, kas sastāv no vairākām velkamām āķu jedām, lai precizētu, ka iegremdēšana sākas brīdī, kad tiek ūdenī iegremdēta pirmā velkamā āķu jeda, un beidzas tad, kad tiek izcelta no ūdens pēdējā āķu jeda.

7. grozījums

6. pants

Terminu definīcijas

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
42) "augstākas kategorijas zivju atlasīšana" ir prakse, kad mazcenas zivis, uz kurām attiecas nozvejas limiti, tiek izmestas, lai gan tās varētu likumīgi izkraut, un tādā veidā tiek palielināta ostā ievesto zivju kopējā ekonomiskā vai monetārā vērtība;	42) "augstākas kategorijas zivju atlasīšana" ir prakse, kad mazcenas zivis, uz kurām attiecas nozvejas limiti, tiek izmestas, lai gan tās varētu likumīgi izkraut, un tādā veidā tiek palielināta ostā ievesto zivju kopējā ekonomiskā vai monetārā vērtība; izņēmums ir zivis, kuras nav derīgas pārtikai tādēļ, ka tās ir saspīestas (sasmalcinātas) tīklā;

Pamatojums

Traļu izmantošanas īpatnību dēļ dažkārt zivis tiek saspīestas un vairs nav derīgas komerciālai pārdošanai.

8. grozījums**9. pants**

Vispārīgi velkamo zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Neviena velkamā zvejas rīka daļa nav izgatavota no linuma, kura acs izmērs ir mazāks par āmja linuma acs izmēru. Šis noteikums neattiecas uz ierīcēm, ko izmanto zvejas rīku monitoringa sensoru piestiprināšanai.</p>	<p>1. Neviena velkamā zvejas rīka daļa nav izgatavota no linuma, kura acs izmērs ir mazāks par āmja linuma acs izmēru. Šis noteikums neattiecas uz ierīcēm, ko izmanto zvejas rīku monitoringa sensoru piestiprināšanai. Turpmākas atkāpes var piešķirt ar deleģētu aktu, kas pieņemts saskaņā ar šīs regulas 18. pantu, ja linuma, kura acs izmērs ir mazāks par āmja linuma acs izmēru citās velkamā zvejas rīka daļās, izmantošana sniedz ieguvumus attiecībā uz jūras bioloģisko resursu saglabāšanu, un šādi ieguvumi ir vismaz līdzvērtīgi pašreizējo zvejas metožu sniegtajiem ieguvumiem.</p>

Pamatojums

Ierīces priekšējo daļu var izgatavot no linuma ar lielāku acs izmēru, ja tas neietekmē zivju nonākšanu līdz āmim un ja tiek samazinātas izgatavošanas izmaksas.

9. grozījums**13. pants**

Jutīgu dzīvotņu, arī jutīgu jūras ekosistēmu, aizsardzība

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>2. Ja labākajos pieejamajos zinātniskajos ieteikumos ir ieteikts grozīt II pielikumā iekļauto apgabalu sarakstu, arī pievienot jaunus apgabalus, Komisija ir pilnvarota pieņemt šādus grozījumus ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 11. panta 2. punktā un 11. panta 3. punktā paredzēto procedūru. Kad Komisija pieņem šādus grozījumus, tā pievērš īpašu uzmanību tam, lai tiktu mazināta nelabvēlīgā ietekme, ko radītu zvejas darbību pārvietošana uz citiem jutīgiem apgabaliem.</p>	<p>2. Ja labākajos pieejamajos zinātniskajos ieteikumos ir ieteikts grozīt II pielikumā iekļauto apgabalu sarakstu, arī pievienot jaunus apgabalus, Komisija ir pilnvarota pieņemt šādus grozījumus ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 11. panta 2. punktā un 11. panta 3. punktā paredzēto procedūru. Kad Komisija pieņem šādus grozījumus, tā pievērš īpašu uzmanību tam, lai tiktu mazināta nelabvēlīgā ietekme, ko radītu zvejas darbību pārvietošana uz citiem jutīgiem apgabaliem, kā arī tiesību aktu normām par dziļūdens zveju.</p>

Pamatojums

Saskaņotība ar jauno tiesību aktu par dziļjūras zveju (regulu, ar ko paredz īpašus nosacījumus zvejai dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā un noteikumus zvejai starptautiskajos ūdeņos Ziemeļaustrumu Atlantijā un atceļ Regulu (EK) Nr. 2347/2002).

10. grozījums

19. pants

Reģionāli pasākumi daudzgadu plānos

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Lai sasniegtu Regulas (ES) Nr. 1380/2013 9. un 10. pantā minēto daudzgadu plānu mērķus, Komisija ir pilnvarota noteikt reģionāla līmeņa tehniskus pasākumus. Šādus pasākumus nosaka, izmantojot deleģētos aktus, kas pieņemti saskaņā ar šīs regulas 32. pantu un Regulas (ES) Nr. 1380/2013 18. pantu.	1. Lai sasniegtu Regulas (ES) Nr. 1380/2013 9. un 10. pantā minēto daudzgadu plānu mērķus, Komisija ir pilnvarota noteikt reģionāla līmeņa tehniskus pasākumus. Šādus pasākumus nosaka, izmantojot deleģētos aktus, kas pieņemti saskaņā ar šīs regulas 32. pantu un Regulas (ES) Nr. 1380/2013 18. pantu. <i>Dalībvalstis var iesniegt kopīgus ieteikumus, neraugoties uz to, vai attiecīgajiem apgabaliem ir pieņemti daudzgadu plāni.</i>
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6 ...	6 ...

Pamatojums

Pašreizējā formulējumā regulas priekšlikuma 19. pantu varētu interpretēt tā, ka daudzgadu plāni ir priekšnosacījums kopīgu ieteikumu iesniegšanai.

11. grozījums

19. pants

Reģionāli pasākumi daudzgadu plānos

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6. Komisija var lūgt ZZTEK novērtēt 5. punktā minētos kopīgos ieteikumus.	6. Komisija lūdz ZZTEK novērtēt 5. punktā minētos kopīgos ieteikumus.

Pamatojums

Ieinteresētās personas uzskata, ka ir būtiski daudz ciešāk iesaistīt ZZTEK, un pieprasījumi šajā virzienā jau ir izdarīti uzklaušanās sanāksmēs un debatēs par politiku EP un RK.

12. grozījums*31. pants**Aizsardzības pasākumi*

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Ja pieejamie zinātniskie ieteikumi liecina, ka jūras sugu aizsardzībai ir vajadzīga tūlītēja rīcība, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 32. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai mazinātu šādus apdraudējumus. Minētie akti var jo īpaši attiekties uz zvejas rīku izmantošanas ierobežojumiem vai uz zvejas darbību ierobežojumiem konkrētos apgabalos vai konkrētos laikposmos.</p>	<p>1. Ja pieejamie zinātniskie ieteikumi liecina, ka jūras sugu aizsardzībai ir vajadzīga tūlītēja rīcība, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 32. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai mazinātu šādus apdraudējumus, pirms tam izvērtējot ierosināto pasākumu sociālo un ekonomisko ietekmi. Minētie akti var jo īpaši attiekties uz zvejas rīku izmantošanas ierobežojumiem vai uz zvejas darbību ierobežojumiem konkrētos apgabalos vai konkrētos laikposmos.</p>
<p>2. Deleģētie akti, kas minēti 1. punktā, ir paredzēti, lai jo īpaši:</p> <p>a) reaģētu uz neparedzētām izmaiņām krājumu modeļos, kas radušās, krājumam labi vai slikti papildinoties ar zivju mazuļiem;</p> <p>b) nodrošinātu nārstojošu zivju vai gliemju, vēžveidīgo un adatādainu aizsardzību, ja krājumi ir ļoti mazi vai ja pastāv citi vides faktori, kas apdraud krājuma stāvokli.</p>	<p>2. Deleģētie akti, kas minēti 1. punktā, ir paredzēti, lai jo īpaši:</p> <p>a) reaģētu uz neparedzētām izmaiņām krājumu modeļos, kas radušās, krājumam labi vai slikti papildinoties ar zivju mazuļiem;</p> <p>b) nodrošinātu nārstojošu zivju vai gliemju, vēžveidīgo un adatādainu aizsardzību, ja krājumi ir ļoti mazi vai ja pastāv citi vides faktori, kas apdraud krājuma stāvokli.</p>
<p>3. Neskarot 32. panta 6. punktu, šā panta 1. punktā minētos deleģētos aktus piemēro ne ilgāk kā trīs gadus.</p>	<p>3. Neskarot 32. panta 6. punktu, šā panta 1. punktā minētos deleģētos aktus piemēro ne ilgāk kā trīs gadus.</p>

Pamatojums

Šī grozījuma mērķis ir panākt, lai pirms lēmumu pieņemšanas tiktu ņemta vērā sociālā un ekonomiskā ietekme.

13. grozījums*32. pants**Deleģēšanas īstenošana*

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>2. Pilnvaras pieņemt 11., 13., 19., 28. un 31. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no [—]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.</p>	<p>2. Pilnvaras pieņemt 11., 13., 19. un 28. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no [—] un 31. panta gadījumā uz trīs gadu laikposmu. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.</p>

Pamatojums

Ar 31. pantu Komisijai uz trīs gadu laikposmu piešķirtas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus. Tomēr saskaņā ar 32. pantu šķiet, ka Komisijas pilnvaras ir spēkā piecus gadus.

14. grozījums*34. pants**Izskatīšana un ziņošana*

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
	4. Ziņojuma pamatā ir vispusīgs teritoriālās ietekmes novērtējums, ko Komisija veikusi katra jūras baseina teritorijā, lai izvērtētu pasākumu ietekmi uz vidi un to sociāli ekonomisko ietekmi.

Pamatojums

Visaptverošs pārskats par politikas pasākumu, kas izriet no regulas, ietekmi dažādos reģionos ir svarīgs priekšnosacījums uz faktiem balstītas politikas veidošanai. Tas ļautu īstenot visu politikas ciklu, integrēt regulējumu, veikt ietekmes novērtējumu un saņemt atsauksmes.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgi ieteikumi

1. uzskata, ka kopējās zivsaimniecības politikas sekmīgai īstenošanai ļoti svarīga ir tādu skaidru un vienkāršu noteikumu izstrāde, ko zvejniekiem ir viegli izprast un piemērot; ņemot vērā lielo skaitu noteikumu, ko ietekmē priekšlikums regulai par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem (še turpmāk – “priekšlikums”), uzskata, ka minētais priekšlikums ir reāls solis virzībā uz tehnisko pasākumu regulējuma vienkāršošanu Eiropas zivsaimniecībā;
2. atzinīgi vērtē normatīvo pieeju, kāda noteikta attiecībā uz priekšlikumu, proti, pamatregula un pielikumos iekļautie reģionalizācijas noteikumi, kurus var grozīt saskaņā ar vienkāršotu un iekļaujošu reģionalizācijas procesu, kas paredzēts priekšlikumā regulai; šī pieeja dod iespēju ieviest kopīgus noteikumus, kuri ir kopīgi visos jūras baseinos, un paredz pietiekamu elastīgumu, lai tehniskos pasākumus pielāgotu konkrētajām vajadzībām, kas varētu rasties reģionālajā līmenī;
3. atzinīgi vērtē to, ka priekšlikumā ir ņemts vērā proporcionalitātes princips, kas izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā;
4. aicina likumdevēju saglabāt priekšlikuma vienkāršo izkārtojumu tā sākotnējā veidā;
5. aicina likumdevēju izvairīties pieņemt izņēmumus un atkāpes, kas varētu kropļot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ja vien nerodas kāda konkrēta vajadzība reģionālā līmenī;

Reģionalizācijas komponents

6. norāda, ka kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) reģionalizācija sniedz reģioniem un dalībvalstīm iespēju aktīvi pārvaldīt zivju krājumus, ievērojot KZP mērķus;
7. norāda, ka iespējai iesniegt kopīgus ieteikumus, kuros nosaka piemērotus tehniskos pasākumus reģionālā līmenī, nevajadzētu būt atkarīgai no daudzgadu plānu izveides un ka tai jābūt pieejamai visām zivsaimniecībām;

8. uzskata, ka reģionalizācija ir iespēja izveidot elastīgu sistēmu reģionālās zvejniecības aktīvai pārvaldībai, pamatojoties uz kvalitatīviem un kvantitatīviem parametriem saskaņā ar KZP noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem;
9. aicina Komisiju ņemt vērā vietējo apstākļu īpatnības attiecībā uz saglabāšanas minimālajiem references izmēriem, kā arī ļaut grozīt V-X pielikumu saskaņā ar vienkāršotu procedūru un sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
10. aicina likumdevēju nodrošināt saskaņotību starp KZP regulu, daudzgadu plāniem un pašreizējo priekšlikumu;

Uz uzticēšanos balstīta pieeja un visu ieinteresēto personu iesaistīšana reformā

11. uzskata, ka uz uzticēšanos balstīta pieeja noteikšana ES zivsaimniecības regulējumā ir ļoti svarīga; RK norāda, ka šāda pieeja ir ļoti vajadzīga, lai izvairītos no zvejnieku kopienas turpmākas atsvešināšanās; politikas veidotājiem vajadzētu reformas īstenošanu pilnībā uzticēt zvejniekiem, un zvejniekiem vajadzētu uzticēties politikas veidotājiem, ka tie viņus neaizmirsīs. Uz uzticēšanos balstītai pieejai ir vajadzīgi visaptveroši centieni, kas tiks visām ieinteresētajām personām raudzīties uz zveju ne tikai no zvejas kapacitātes, zvejas piepūles un kvotu viedokļa, bet iekļaut nozares nākotnē arī sociālos aspektus, nelielu ietekmi uz vidi un ilgtspēju;

12. aicina likumdevēju iekļaut noteiktus stimulus, kas noteikumu izpildi zvejniekiem padarītu par gluži dabisku izvēli; šādi stimuli varētu būt saimnieciski, sociāli, administratīvi vai kādi citi, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem, un ar nosacījumu, ka ir ievēroti noteikti kritēriji; stimuli būtu jāizstrādā "noteikumu ievērošanas kultūras un sadarbības garā", kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 1380/2013 36. panta 2. punkta g) apakšpunktā;

13. atzīmējot, ka kvotu sadale ir dalībvalstu atbildībā, tādu noteikumu pieņemšana, kas mazapjoma zvejā ļauj tieši pārvaldīt kvotas⁽¹⁾ un nozveju, varētu būt lieliska iespēja, lai novērstu vēsturisku netaisnību pret mazapjoma un piekrastes zvejniekiem, vienlaikus ļaujot viņiem uzņemties lielāku lomu jūras pārvaldībā, nodrošinot viņiem vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar lielāka apjoma zivsaimniecībām, kā arī līdzsvaru starp tiesībām un pienākumiem. Mazapjoma zvejnieku pilnvarošana konkrētu krājumu kvotu pārvaldībai, pamatojoties uz konkrētiem nozīmīgiem sasniegumiem, kas panākti ar stingru kontroli, ļaus zvejniekiem identificēt sevi par akcionāriem pārvaldītajā aktīvā (zivis) un būs stimuls pienācīgi rūpēties par minēto aktīvu;

14. atbalsta Eiropas Parlamenta aicinājumu Eiropas Komisijai un ES dalībvalstīm⁽²⁾ pakāpeniski palielināt kvotas, kas piešķirtas nerūpnieciskiem zivsaimniecības uzņēmumiem, lai sekmētu šo ilgtspējīgo zvejas veidu;

15. šāda decentralizēta zvejas tiesību pārvaldības sistēma būtu jābalsta uz šādiem pamatprincipiem:

- 1) jūras resursu saglabāšana un vides aizsardzība kā pamatnosacījums;
- 2) tās pamatā ir zinātniski atzinumi un ieteikumi;
- 3) stingra kontrole un pastāvīgs īstenošanas novērtējums;
- 4) integrēts elastīgums, lai pēc novērtējumiem un izmēģinājuma posma varētu izdarīt korekcijas;
- 5) zvejas tiesības jāveido kā maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma (MSY) procentuālā daļa, kas ir stimuls zvejniekiem aktīvi censties panākt zivju krājumu atjaunošanos;

Mazapjoma zvejas nozīme Eiropas mazajām zvejnieku kopienām

16. norāda, ka piekrastes mazpilsētās Eiropā mazapjoma piekrastes zveja ir daļa no unikālas ekosistēmas, kas ietver vēsturisko mantojumu, kopienas kohēziju, tūrismu, pārtiku un viesu uzņemšanu;

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 17. pantu un izskatāmā priekšlikuma 19. panta 4. punkta c) apakšpunktu.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. pauž nožēlu, ka pašreizējā KZP reformā nav pilnā mērā ņemts vērā, cik svarīga ir mazapjoma piekrastes zveja, kas ar vēsturiskām zināšanām, tradīcijām un dzīvesveidu pilda vietējā jūras sarga funkciju un ir svarīga saikne piekrastes pilsētu sociāli ekonomiskajā dzīvē;
18. aicina likumdevēju un dalībvalstis likt lietā visu pašreizējā KZP neizmantoto potenciālo atbalstu un ekoloģiskos ieguvumus mazapjoma zivsaimniecībām;
19. tādēļ uzskata par ļoti pozitīvu zīmi to, ka ierosinātajā regulā par tehniskajiem pasākumiem nebūs prasības mazapjoma zvejniekiem ieguldīt jaunās iekārtās un tīklos;
20. norāda, ka mazapjoma zvejnieki jūtas arvien attālinātāki no politikas veidošanas, jo iepriekšējam desmitgadēm bija raksturīga neefektīva pārvaldība un pārmērīga regulēšana, kam sekoja revolucionāra reforma, ar kuru tika ieviesti daudzi jauni noteikumi, proti, izmetumu aizliegums/izkraušanas pienākums, reģionalizācija, savstarpējas vienošanās procedūras (MAP) un tehnisko pasākumu, kontroles noteikumu un datu vākšanas pārskatīšana;
21. atkārtoti pauž savu nostāju, ka ES zivsaimniecības politika būtu jāveido kā būtiska daļa plašākā jūras nozaru izaugsmes stratēģijā, kurā būtu ņemtas vērā ne tikai zvejniecības nozares īpatnības, bet arī visu zilās ekonomikas sektoru, tostarp jūrniecības nozaru un tūrisma izaugsme, un arī nodarbinātība un vides aizsardzība, un ka ar jūras nozaru ekonomiku saistītā uzņēmējdarbība attiecas ne tikai uz jūrās un okeānos veikto darbību⁽³⁾, bet arī uz visiem piekrastes reģioniem.

Briselē, 2016. gada 7. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reforma”

(2017/C 185/12)

Ziņotājs: Vincenzo BIANCO (IT/PSE),

Katānijas mērs

Atsauces dokumenti: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (pārstrādāta redakcija)

COM(2016) 270 final

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un par to, ka tiek atcelta Regula (ES) Nr. 439/2010

COM(2016) 271 final

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu [Regulu (ES) Nr. 604/2013], ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, lai identificētu trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kurš uzturas nelikumīgi, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos (pārstrādāta redakcija)

COM(2016) 272 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

COM(2016) 270 final

3. panta 3. un 5. punkts

Piekluve starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūrai

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. Pirms saskaņā ar III un IV nodaļu piemēro kritērijus, pēc kuriem nosaka atbildīgo dalībvalsti, pirmā dalībvalsts, kurā iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums:	3. Pirms saskaņā ar III un IV nodaļu piemēro kritērijus, pēc kuriem nosaka atbildīgo dalībvalsti, pirmā dalībvalsts, kurā iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>a) izvērtē, vai starptautiskās aizsardzības pieteikums nav nepieņemams saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 33. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu, jo par pirmo patvēruma valsti vai pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti ir uzskatāma valsts, kas nav dalībvalsts; un</p> <p>b) pieteikumu izskata paātrinātā procedūrā saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 31. panta 8. punktu, ja tam ir šāds pamatojums:</p> <p>i) pieteikuma iesniedzējs ir tādas trešās valsts valstspiederīgais vai ir bezvalstnieks, kuram iepriekš parastā dzīvesvieta bija šajā valstī, kas norādīta kā droša izcelsmes valsts ES kopējā drošu izcelsmes valstu sarakstā, kurš noteikts saskaņā ar Regulu [2015. gada 9. septembra priekšlikums COM(2015) 452]; vai</p> <p>ii) nopietnu iemeslu dēļ var uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs attiecīgajā dalībvalstī apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, vai pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir bijis izraidīts no valsts nopietnu sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ.</p> <p>4. (..)</p> <p>5. Dalībvalsts, kura ir izskatījusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp 3. punktā minētajos gadījumos, atbild par konkrētā pieteikuma iesniedzēja papildu paziņojumiem vai turpmākiem pieteikumiem saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 40., 41. un 42. pantu neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir atstājis dalībvalstu teritoriju vai ticis no tās izraidīts.</p>	<p>a) izvērtē, vai starptautiskās aizsardzības pieteikums nav nepieņemams saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 33. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu, jo par pirmo patvēruma valsti vai pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti ir uzskatāma valsts, kas nav dalībvalsts; šo noteikumu nepiemēro, ja vidējais apstiprināto patvēruma pieteikumu īpatsvars attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valsti pārsniedz 33,33 % ES līmenī; un</p> <p>b) pieteikumu izskata paātrinātā procedūrā saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 31. panta 8. punktu, ja tam ir šāds pamatojums:</p> <p>i) pieteikuma iesniedzējs ir tādas trešās valsts valstspiederīgais vai ir bezvalstnieks, kuram iepriekš parastā dzīvesvieta bija šajā valstī, kas norādīta kā droša izcelsmes valsts ES kopējā drošu izcelsmes valstu sarakstā, kurš noteikts saskaņā ar Regulu [2015. gada 9. septembra priekšlikums COM(2015) 452]; vai</p> <p>ii) nopietnu iemeslu dēļ var uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs attiecīgajā dalībvalstī apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, vai pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir bijis izraidīts no valsts nopietnu sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ.</p> <p>4. (..)</p> <p>5. Dalībvalsts, kura ir izskatījusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp 3. punktā minētajos gadījumos, atbild par konkrētā pieteikuma iesniedzēja papildu paziņojumiem vai turpmākiem pieteikumiem saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 40., 41. un 42. pantu neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs atstājis dalībvalstu teritoriju vai ticis no tās izraidīts.</p>

Pamatojums

Ir jāpanāk tainsnīgs līdzsvars starp vajadzību pēc ātras un efektīvas sistēmas un pamattiesību aizsardzību. Ieviešot iepriekšēju uzņemšanas pamatotības pārbaudi, kas atbilst pirmajai vajadzībai, nevajadzētu liegt tiesības uz tādu pieteikumu efektīvu izskatīšanu pēc būtības, ko iesniedz personas no valstīm, attiecībā uz kurām jau tāpat ir ievērojams akceptēto pieteikumu īpatsvars. Jāatzīmē, ka lielākā daļa nepilngadīgo, tostarp nepavadītu nepilngadīgo, nāk no valstīm, attiecībā uz kurām pieņemto pieteikumu īpatsvars ir aptuveni 50 %.

2. grozījums

COM(2016) 270 final

7. panta 1. punkts

Personiskā saruna

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Lai atvieglotu atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu, dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, rīko personisku sarunu ar pieteikuma iesniedzēju, izņemot, ja pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis vai ja atbildīgās dalībvalsts noteikšanai pietiek ar informāciju, kuru pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis saskaņā ar 4. panta 2. punktu. Saruna arī ļauj pareizi izprast informāciju, kas pieteikuma iesniedzējam sniegta saskaņā ar 6. pantu.</p>	<p>1. Lai atvieglotu atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu, dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, rīko personisku sarunu ar pieteikuma iesniedzēju, izņemot, ja pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis bez derīga un pamatota iemesla vai ja atbildīgās dalībvalsts noteikšanai pietiek ar informāciju, kuru pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis saskaņā ar 4. panta 2. punktu. Saruna arī ļauj pareizi izprast informāciju, kas pieteikuma iesniedzējam sniegta saskaņā ar 6. pantu.</p>

Pamatojums

Ņemot vērā, cik nopietnas sekas Komisijas priekšlikums paredz aizbēgšanas gadījumā (personiskās sarunas neveikšana un paātrinātā izskatīšanas procedūra), pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai pierādīt pamatotu iemeslu un tādējādi atgūt savas tiesības pilnā apmērā.

3. grozījums

COM(2016) 270 final

7. pants

Personiskā saruna

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>Aiz 5. punkta pievienot šādu jaunu punktu:</p> <p>6. Personiskajā sarunā, kas minēta šajā pantā, pieteikuma iesniedzējs jāinformē par tiesībām pieprasīt uzņemšanu noteiktā dalībvalstī (un norādīt arī citas alternatīvas, ne vairāk kā divas). Šajā gadījumā ir jāuzdod konkrēti jautājumi ar mērķi noskaidrot valodu prasmes, iepriekšējās uzturēšanās, kontaktus ar tās pašas izcelsmes valsts vai reģiona kopienām, kuras likumīgi uzturas attiecīgajā valstī, profesionālās prasmes un īpaši būtiskus faktorus, kas ir noderīgi sociālajai iekļaušanai un to atvieglo, arī pagaidu kārtā.</p>

Pamatojums

Lai novērstu sekundārās kustības, ir lietderīgāk jau pašā sākumā noskaidrot, kurai valstij vai valstīm (ne vairāk kā trim) pieteikuma iesniedzējs dod priekšroku, kā arī zināšanas, kontaktus un prasmes, kas varētu atvieglot iekļaušanos sabiedrībā, kaut vai pagaidu kārtā, uzņemošās valsts sociālā līdzsvara labad.

4. grozījums

COM(2016) 270 final

8. panta 2. punkts

Garantijas nepilngadīgajiem

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Katra dalībvalsts, kurā ir jāatrodas nepavadītajam nepilngadīgajam , nodrošina, ka saistībā ar attiecīgajām šajā regulā paredzētajām procedūrām nepavadīto nepilngadīgo pārstāv un/vai viņam palīdz pārstāvis.	Katra dalībvalsts nodrošina, ka saistībā ar attiecīgajām šajā regulā paredzētajām procedūrām nepavadīto nepilngadīgo pārstāv un/vai viņam palīdz pārstāvis.

Pamatojums

Nemot vērā nepilngadīgo personu neaizsargātību, viņiem vienmēr būtu jānodrošina palīdzība un pārstāvība, arī tad, ja jebkādu iemeslu dēļ viņi neatrodas dalībvalstī, kura atbild par patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

5. grozījums

COM(2016) 270 final

10. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, piemēro tikai šajā pantā paredzētos kritērijus, un to dara tādā secībā, kādā tie noteikti 2.–5. punktā.</p> <p>2. Atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas kāds nepavadīts nepilngadīgā ģimenes loceklis, ar noteikumu, ka tas ir nepilngadīgā interesēs. Ja pieteikuma iesniedzējs ir precējies nepilngadīgais, kura laulātais likumīgi neatrodas dalībvalstu teritorijā, tad atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas nepilngadīgā tēvs, māte vai kāds cits pieaugušais, kas saskaņā ar tiesību aktiem vai minētās dalībvalsts praksi ir atbildīgs par nepilngadīgo, vai viņa brālis vai māsa.</p> <p>3. Ja pieteikuma iesniedzējam ir radnieks, kas likumīgi atrodas citā dalībvalstī, un ja, balstoties uz individuālu izvērtējumu, ir konstatēts, ka šis radnieks var par viņu parūpēties, tad minētā dalībvalsts apvieno nepilngadīgo ar viņa radnieku un ir atbildīgā dalībvalsts, ar noteikumu, ka tas ir nepilngadīgā interesēs.</p>	<p>1. Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, piemēro tikai šajā pantā paredzētos kritērijus, un to dara tādā secībā, kādā tie noteikti 2.–5. punktā.</p> <p>2. Atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas kāds nepavadīts nepilngadīgā ģimenes loceklis, ar noteikumu, ka tas ir nepilngadīgā interesēs. Ja pieteikuma iesniedzējs ir precējies nepilngadīgais, kura laulātais likumīgi neatrodas dalībvalstu teritorijā, tad atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas nepilngadīgā tēvs, māte vai kāds cits pieaugušais, kas saskaņā ar tiesību aktiem vai minētās dalībvalsts praksi ir atbildīgs par nepilngadīgo, vai viņa brālis vai māsa.</p> <p>3. Ja pieteikuma iesniedzējam ir radnieks, kas likumīgi atrodas citā dalībvalstī, un ja, balstoties uz individuālu izvērtējumu, ir konstatēts, ka šis radnieks var par viņu parūpēties, tad minētā dalībvalsts apvieno nepilngadīgo ar viņa radnieku un ir atbildīgā dalībvalsts, ar noteikumu, ka tas ir nepilngadīgā interesēs.</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>4. Ja 2. un 3. punktā minētie ģimenes locekļi vai radinieki atrodas vairāk nekā vienā dalībvalstī, tad lēmumu par atbildīgo dalībvalsti pieņem, ņemot vērā to, kas ir nepavadītā nepilngadīgā interesēs.</p> <p>5. Ja nepilngadīgajam nav ģimenes locekļa vai radnieka, kā minēts 2. un 3. punktā, atbildīgā dalībvalsts ir pirmā dalībvalsts, kurā nepavadītais nepilngadīgais iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, izņemot, ja ir pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs.</p> <p>6. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 57. pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz nepavadīto nepilngadīgo ģimenes locekļu vai radnieku identificēšanu, kritērijiem, kā noteikt, vai pastāv pierādītas ģimenes saiknes, kritērijiem, lai izvērtētu radnieka spēju rūpēties par nepavadīto nepilngadīgo, tostarp, ja ģimenes locekļi, brāļi un māsas vai radinieki uzturas vairāk nekā vienā dalībvalstī. Īstenojot pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, Komisija nepārsniedz to bērna interešu jomu, kas noteiktas 8. panta 3. punktā.</p> <p>7. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido vienādus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 56. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.</p>	<p>4. Ja 2. un 3. punktā minētie ģimenes locekļi vai radinieki atrodas vairāk nekā vienā dalībvalstī, tad lēmumu par atbildīgo dalībvalsti pieņem, ņemot vērā to, kas ir nepavadītā nepilngadīgā interesēs.</p> <p>5. Ja nepilngadīgajam nav ģimenes locekļa vai radnieka, kā minēts 2. un 3. punktā, atbildīgā dalībvalsts ir dalībvalsts, kurā nepavadītais nepilngadīgais pašreiz atrodas, izņemot, ja ir pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs.</p> <p>6. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 57. pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz nepavadīto nepilngadīgo ģimenes locekļu vai radnieku identificēšanu, kritērijiem, kā noteikt, vai pastāv pierādītas ģimenes saiknes, kritērijiem, lai izvērtētu radnieka spēju rūpēties par nepavadīto nepilngadīgo, tostarp, ja ģimenes locekļi, brāļi un māsas vai radinieki uzturas vairāk nekā vienā dalībvalstī. Īstenojot pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, Komisija nepārsniedz to bērna interešu jomu, kas noteiktas 8. panta 3. punktā.</p> <p>7. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido vienādus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 56. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.</p>

Pamatojums

Šis grozījums saskan ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumiem (spriedums lietā M.A. u. c., C-648/11), un tā mērķis ir nodrošināt, ka atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūra nevajadzīgi neieilgst.

6. grozījums

COM(2016) 270 final

Aiz 14. panta pievienot šādu jaunu pantu:

Vēlmes, prasmes un būtiskas saiknes

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>1. Ja personiskajā sarunā, kas minēta 7. pantā, pieteikuma iesniedzējs norāda, ka dod priekšroku kādai konkrētai dalībvalstij (vai ne vairāk kā divām citām dalībvalstīm) un ja ir pierādīti vai ticami faktori, piemēram, valodu prasmes, kontakti ar tās pašas izcelsmes valsts vai reģiona kopienām, konkrētas profesionālās prasmes un nodarbinātības iespējas vai citi faktori, kas uzskatāmi par būtiskiem integrācijas perspektīvas ziņā, arī pagaidu kārtā, saskaņā ar informāciju, ko ik gadu sniedz Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (EASO), norādīta valsts būs atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, ar nosacījumu, ka šajā valstī konkrētajā gadā jau nav pārsniegti 50 % no atsauces skaita, kas noteikts saskaņā ar 35. pantā minēto atslēgu.</p> <p>2. Ja minētais limits konkrētajā gadā jau ir pārsniegts, par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu būs atbildīgas šādā secībā:</p> <p>a) dalībvalsts, kas personiskajā sarunā norādīta kā otrā izvēle, ja ir izpildīti iepriekš minētie nosacījumi un attiecīgajā gadā nav pārsniegti iepriekšējā punktā minētais limits;</p> <p>b) dalībvalsts, kas norādīta kā trešā izvēle, ja ir izpildīti iepriekš minētie nosacījumi un attiecīgajā gadā nav pārsniegti iepriekšējā punktā minētais limits.</p> <p>3. Ja 1. punktā minētais limits ir pārsniegts arī valstīs, kuras minētas 2. punktā, par pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti nosaka saskaņā ar šīs nodaļas turpmākajiem pantiem.</p>

Pamatojums

Saskaņā ar pamattiesību ievērošanas, solidaritātes un taisnīgas sadales principiem un lai novērstu sekundārās kustības, atbildīgās dalībvalsts noteikšanas kritēriju hierarhijā pieteikuma iesniedzēja norādītajām saiknēm un integrācijas iespējām, kā arī katras valsts uzņemšanas spējai (ko nosaka saskaņā ar 35. pantā minēto valsts atsauces atslēgu) vajadzētu būt prioritārām salīdzinājumā ar ierašanās valsti. Tas arī vairāk atbilstu III nodaļā norādīto kritēriju hierarhijas vispārējai loģikai (kas pirmajā vietā izvirza kritērijus, kuri attiecas uz pieteikuma iesniedzēja raksturojumu un dzīves gaitu – šādā secībā – nepilngadību, ģimenes saites un esošos dalībvalsts izsniegtos dokumentus, pat tad, ja to derīguma termiņš ir beidzies pirms mazāk nekā diviem gadiem).

Tāpat, saskaņā ar taisnīgas sadales un solidaritātes principiem, šā kritērija piemērošana tomēr būtu jāaprobežo ar 50 % limitu no katras valsts uzņemšanas spējas, lai nepieļautu, ka mazāku pieplūdumu periodos lielākais smagums būtu koncentrēts tikai uz valstīm, kuras tiek uzskatītas par vispievilcīgākajām, pārsniedzot to uzņemšanas spēju.

Tikai tad, ja minētā robežvērtība ir pārsniegta (un kad ir sasniegtas turpmākās 3. punktā norādītās robežvērtības), atbildīga par pieteikuma izskatīšanu ir pirmās ierašanās valsts.

NB! EASO paziņojums, kas paredzēts 43. pantā, būtu jāveic arī gadījumā, kas minēts šī grozījuma 1. punktā.

7. grozījums

COM(2016) 270 final

28. panta 2. punkts

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Dalībvalstis paredz 7 dienu termiņu no pārsūtīšanas lēmuma paziņošanas, kurā attiecīgā persona var īstenot savas tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar 1. punktu.	2. Dalībvalstis paredz 15 dienu termiņu no pārsūtīšanas lēmuma paziņošanas, kurā attiecīgā persona var īstenot savas tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar 1. punktu.

Pamatojums

Ir jāievēro princips, saskaņā ar kuru jāparedz saprātīgs termiņš – vismaz 14 dienas (*Diouf* lieta).

8. grozījums

COM(2016) 270 final

34. panta 2. punkts

Vispārējais princips

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Šā panta 1. punktu piemēro, ja 44. panta 1. punktā minētā automatizētā sistēma liecina, ka to starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits, par kuriem dalībvalsts ir atbildīga saskaņā ar III nodaļas, 3. panta 2. vai 3. punkta, 18. un 19. panta kritērijiem, papildus faktiski pārmitināto personu skaitam, pārsniedz 150 % no attiecīgās dalībvalsts atsaucies skaita, kas noteikts atbilstoši 35. pantā minētajai atslēgai.	2. Šā panta 1. punktu piemēro, ja 44. panta 1. punktā minētā automatizētā sistēma liecina, ka to starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits, par kuriem dalībvalsts ir atbildīga saskaņā ar III nodaļas, 3. panta 2. vai 3. punkta, 18. un 19. panta kritērijiem, papildus faktiski pārmitināto personu skaitam, pārsniedz 120 % no attiecīgās dalībvalsts atsaucies skaita, kas noteikts atbilstoši 35. pantā minētajai atslēgai.

Pamatojums

Robežvērtība automatiskā pārceļšanas mehānisma iedarbināšanai būtu jānosaka tādā līmenī, kas, joprojām pārsniedzot (saskaņā ar 34. panta 2. punktu noteikto) dalībvalsts uzņemšanas spēju, padara mehānisma piemērošanu lietderīgu un iespējamu.

Komisijas ierosinātais līmenis (150 % no katras dalībvalsts atsaucies vērtības), ņemot vērā arī lielāku visas sistēmas neelastību, kas izriet no Komisijas ierosinātajām izmaiņām, kā arī, ņemot vērā pēdējo triju gadu statistiku, var nozīmēt, ka mehānisms vispār netiks aktivēts vai tiktu aktivēts vienīgi tad, kad visvairāk skarto dalībvalstu uzņemšanas sistēmas un spējas būs sasniegušas piesātinājuma punktu, tādējādi palēninot visas sistēmas darbību un radot neizbēgamu sociālo spriedzi.

NB! EASO paziņojums, kas paredzēts 43. pantā, jāpielāgo jaunajai robežvērtībai, kas mainīta saskaņā ar šo grozījumu.

9. grozījums

COM(2016) 270 final

35. pants

Atsauces atslēga

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Korektīvā mehānisma vajadzībām katras dalībvalsts atsaucē skaitu nosaka, izmantojot atslēgu.</p> <p>2. Atsauces atslēga, kas minēta 1. punktā, katrai dalībvalstij balstās uz šādiem kritērijiem saskaņā ar <i>Eurostat</i> datiem:</p> <p>a) iedzīvotāju skaits (50 % svērum);</p> <p>b) kopējais IKP (50 % svērum).</p> <p>3. Kritērijus, kas minēti 2. punktā, piemēro, izmantojot I pielikumā sniegto formulu.</p> <p>4. Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, balstoties uz <i>Eurostat</i> datiem, nosaka atsaucē atslēgu un reizi gadā koriģē atsaucē atslēgas kritēriju datus, kā arī 2. punktā minēto atsaucē atslēgu.</p>	<p>1. Korektīvā mehānisma vajadzībām katras dalībvalsts atsaucē skaitu nosaka, izmantojot atslēgu.</p> <p>2. Atsauces atslēga, kas minēta 1. punktā, katrai dalībvalstij balstās uz šādiem kritērijiem saskaņā ar <i>Eurostat</i> datiem:</p> <p>a) dalībvalsts iedzīvotāju skaits (50 % svērum);</p> <p>b) dalībvalsts kopējais IKP (50 % svērum);</p> <p>Attiecībā uz dalībvalstīm, kuras pēdējos trīs gados uzņēmušas vidēji vairāk ieeļotāju nekā atbilstīgi a) un b) apakšpunktā minētajiem datiem aprēķinātā kvota, atsaucē atslēgu koriģē, nākamā gada kvotu samazinot par 20 % no starpības starp kvotu, kuras pamatā ir IKP un iedzīvotāju skaits, un pēdējos trīs gados dalībvalstī uzņemto ieeļotāju vidējo skaitu.</p> <p>3. Kritērijus, kas minēti 2. punktā, piemēro, izmantojot I pielikumā sniegto formulu.</p> <p>4. Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, balstoties uz <i>Eurostat</i> datiem, nosaka atsaucē atslēgu un reizi gadā koriģē atsaucē atslēgas kritēriju datus, kā arī 2. punktā minēto atsaucē atslēgu.</p>

Pamatojums

Dalībvalsts faktiskās un aktuālās uzņemšanas spējas noteikšanā jāņem vērā jau uzņemto ieeļotāju skaits un migrācijas ietekme kopumā uz ekonomisko un sociālo situāciju dalībvalstī. Ar šo grozījumu tiek ieviests korektīvs elements atsaucē atslēgas aprēķināšanā, lai mazinātu risku, ka tiek apdraudēti solidaritātes un taisnīgas sadales mērķi, kas ierosinātajā regulā izvirzīti kā prioritāte. Grozījums arī atbilst nepieciešamībai pēc holistiskas pieejas, kurā visaptveroši ņemts vērā patvēruma politikas pasākumu kopums un migrācijas jautājums kā viens veselums.

NB! Acīmredzot attiecīgi jāpielāgo 1. pielikumā norādītā formula (kas minēta 3. punktā), ņemot vērā šajā grozījumā ierosināto korektīvo elementu.

10. grozījums

COM(2016) 270 final

37. panta 3. punkts

Finansiālā solidaritāte

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Beidzoties 2. punktā minētajam divpadsmit mēnešu periodam, automatizētā sistēma dalībvalstij, kura nepiedalās korektīvajā sadales mehānismā, paziņo pieteikuma iesniedzēju skaitu, attiecībā uz kuriem tā citādi būtu bijusi iedalīta dalībvalsts. Minētā dalībvalsts pēc šā paziņojuma veic solidaritātes iemaksu EUR 250 000 apmērā par katru pieteikuma iesniedzēju, kurš attiecīgajā divpadsmit mēnešu periodā citādi būtu bijis iedalīts minētajai dalībvalstij. Solidaritātes iemaksu maksā dalībvalstij, kas noteikta par atbildīgo par attiecīgo pieteikumu izskatīšanu.</p>	<p>3. Beidzoties 2. punktā minētajam divpadsmit mēnešu periodam, automatizētā sistēma dalībvalstij, kura nepiedalās korektīvajā sadales mehānismā, paziņo pieteikuma iesniedzēju skaitu, attiecībā uz kuriem tā citādi būtu bijusi iedalīta dalībvalsts. Minētā dalībvalsts pēc šā paziņojuma veic solidaritātes iemaksu EUR 60 000 apmērā par katru pieteikuma iesniedzēju, kurš attiecīgajā divpadsmit mēnešu periodā citādi būtu bijis iedalīts minētajai dalībvalstij. Solidaritātes iemaksu maksā dalībvalstij, kas noteikta par atbildīgo par attiecīgo pieteikumu izskatīšanu.</p>

Pamatojums

Solidaritātes iemaksas ieviešana dalībvalstīm, kuras atsaka pārceļšanu (pat uz laiku), šķiet pieņemama un balstīta uz pareizu principu. Tomēr iemaksas summa ir jānosaka taisnīgā un ilgtspējīgā līmenī, lai novērstu sabiedrības attieksmes saasināšanos un neizraisītu šāda solidaritātes principa *a priori* noraidījumu no vairāku dalībvalstu puses. Tāpēc iemaksas būtu jānosaka līmenī (EUR 60 000), kas balstīts uz taisnīguma apsvērumiem, piemēram, vidējās gada izmaksas par uzņemšanu un palīdzību katram pieteikuma iesniedzējam, ieskaitot veselības aprūpes izmaksas, kas reizinātas ar viņam piešķirtās uzturēšanās atļaujas vidējo ilgumu.

11. grozījums

COM(2016) 271 final

2. pants

Uzdevumi

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Aģentūra veic šādus uzdevumus:</p> <p>a) (..)</p> <p>b) (..)</p> <p>c) atbalsta dalībvalstis KEPS īstenošanā;</p> <p>d) palīdz dalībvalstīm apmācīt ekspertus no visām valsts pārvaldes iestādēm, tiesām, tribunāliem un par patvēruma jautājumiem atbildīgajiem valstu dienestiem, tostarp izstrādāt kopējo izglītības pamatprogrammu;</p> <p>e) (..)</p> <p>f) (..)</p>	<p>Aģentūra veic šādus uzdevumus:</p> <p>a) (..)</p> <p>b) (..)</p> <p>c) atbalsta dalībvalstis un reģionālās un vietējās pašvaldības KEPS īstenošanā;</p> <p>d) palīdz dalībvalstīm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām apmācīt ekspertus no visām valsts pārvaldes iestādēm, tiesām, tribunāliem un par patvēruma jautājumiem atbildīgajiem valstu dienestiem, tostarp izstrādāt kopējo izglītības pamatprogrammu;</p> <p>e) (..)</p> <p>f) (..)</p>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
g) sniedz efektīvu operatīvo un tehnisko palīdzību dalībvalstīm jo īpaši tad, kad to patvēruma un uzņemšanas sistēmas ir nesamērīgi noslogotas;	g) sniedz efektīvu operatīvo un tehnisko palīdzību dalībvalstīm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām , jo īpaši tad, kad to patvēruma un uzņemšanas sistēmas ir nesamērīgi noslogotas;
(..)	(..)

Pamatojums

Ņemot vērā, ka bieži vien tieši vietējās un reģionālās pašvaldības pilnībā vai daļēji nodrošina palīdzības un uzņemšanas pakalpojumus, EASO būtu jānodrošina savs atbalsts arī tām.

12. grozījums

COM(2016) 271 final

3. panta 2. punkts

Godprātīgas sadarbības un informācijas apmaiņas pienākums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Aģentūra cieši sadarbojas ar dalībvalstu patvēruma iestādēm, ar valstu imigrācijas un patvēruma dienestiem, citiem valstu dienestiem un ar Komisiju. Aģentūra veic savus pienākumus, neskarot uzdevumus, kas noteikti citām attiecīgām Savienības struktūrām, un cieši sadarbojas ar šīm struktūrām un Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos (UNHCR).	2. Aģentūra cieši sadarbojas ar dalībvalstu patvēruma iestādēm, ar valstu imigrācijas un patvēruma dienestiem, citiem valstu dienestiem, reģionālajām un vietējām iestādēm un ar Komisiju. Aģentūra veic savus pienākumus, neskarot uzdevumus, kas noteikti citām attiecīgām Savienības struktūrām, un cieši sadarbojas ar šīm struktūrām un Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos (UNHCR).

Pamatojums

Ņemot vērā, ka bieži vien tieši vietējās un reģionālās pašvaldības pilnībā vai daļēji nodrošina palīdzības un uzņemšanas pakalpojumus pieteikumu iesniedzējiem, EASO būtu tiešā veidā jāsadarbības arī ar tām.

13. grozījums

COM(2016) 272 final

38. pants

Datu nosūtīšana trešām valstīm atgriešanas nolūkā

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>Aiz 3. punkta pievienot šādu jaunu punktu:</p> <p>4. Nekādā gadījumā informāciju nedrīkst nosūtīt vai darīt pieejamu trešām valstīm, kuras nav uzskatāmas par drošām trešām valstīm Direktīvas 2013/32/ES izpratnē.</p> <p>5. Nekādā gadījumā trešām valstīm nedrīkst nodot jebkādu informāciju par nepilngadīgajiem, pat tad, kad viņi ir kļuvuši pilngadīgi.</p>

Pamatojums

Lai arī tā motīvs ir atvieglot atgriešanu izcelsmes valstīs, viss pants kopumā, šķiet, pakļauj pieteikumu iesniedzējus iespējamām represijām pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī, it īpaši, ja tās nespēj nodrošināt pienācīgu datu aizsardzību. Tāpēc būtu jāsauglabā aizliegums vismaz attiecībā uz datu kopīgošanu ar tādām trešām valstīm, kuras netiek uzskatītas par drošām, un datu kopīgošanu ar jebkuru trešo valsti attiecībā uz nepilngadīgajiem.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Reformu paketes mērķi un vispārējā pieeja

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas lēmumu ierosināt patvēruma tiesību aktu kopuma visaptverošu reformu, uzsverot saikni starp pirmajā paketē, kas tika iesniegta 2016. gada 4. maijā, un otrajā paketē, kas tika iesniegta 2016. gada 13. jūlijā, izvirzītajiem priekšlikumiem (regula attiecībā uz patvēruma tiesību atzīšanas kritērijiem; regula, ar ko nosaka vienotu procedūru patvēruma jomā; kopīgi standarti palīdzības sniegšanā). Pašreizējās atšķirības starp dalībvalstu juridiskajām, procesuālajām un palīdzības sniegšanas sistēmām ietekmē patvēruma meklētāju izvēli un palielina sekundārās kustības, iespaidojot atbildīgās dalībvalsts noteikšanas sistēmas efektivitāti un palielinot nepieciešamību izmantot *EURODAC* un Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (*EASO*) atbalstu;

2. atzinīgi vērtē vairākus pirmā tiesību aktu kopuma mērķus, piemēram, neatļautas sekundārās kustības ierobežošanu, patvēruma meklētāju taisnīgāku sadali dalībvalstu starpā, *EASO* nostiprināšanu un pārveidošanu par aģentūru;

3. uzskata, ka Komisijas pieņemtā pieeja priekšlikumā par Dublīnas regulas reformu ir nepietiekama. Saskaņā ar minēto pieeju sistēmas trūkumus ir radījušas ārkārtējas krīzes un tie būtu risināmi, pirmkārt, ar korektīvu pasākumu palīdzību un, otrkārt, ar pasākumiem, kas paredzēti, lai nostiprinātu pamatkritēriju (atbildīga ir pirmā ierašanās valsts Eiropas Savienībā), no otras puses. Taču mēs saskaramies ar strukturālu krīzi (ikgadējais iesniegto pieteikumu skaits pēdējos trijos gados ir trīskāršojies (no 2013. līdz 2015. gadam), pārsniedzot 1,2 miljonus, kas ir deviņas reizes vairāk nekā 1985. gadā), un ārkārtas situāciju pārvaldībai jāiet rokrokā ar stabilas, efektīvas un integrētākas sistēmas ieviešanu;

4. norāda, ka vairākos aspektos pašreizējās sistēmas piemērošana ir kļuvusi vēl neelastīgāka saistībā ar piespiedu mehānismiem (nepieņemamība; no tās izrietoša palīdzības atteikšana; paātrinātās procedūras); tāpēc aicina abas likumdevējas iestādes rūpīgi pārbaudīt, vai šādi pasākumi ir saderīgi ar pamattiesībām, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām personām;

5. uzskata, ka sākotnējā uzņemšanas spēja, iesniegto pieteikumu savlaicīgas apstrādes spēja un sekundāro kustību novēršana ir noteicošie faktori patvēruma pieprasījumu pārvaldības un piešķiršanu sistēmas stabilitātei;

6. ierosina Komisijas priekšlikuma pozitīvos aspektus (ģimenes locekļu definīcijas paplašināšana, iekļaujot pieteikuma iesniedzēja brāļus un māsas, kā arī ģimenes, kas izveidotas pēc izcelsmes valsts atstāšanas; vienā dalībvalstī izsniegto dokumentu atbilstība, pat tad, ja to derīguma termiņš ir beidzies) papildināt ar lielāku uzmanību pret pieteikumu iesniedzēju līdzšinējo dzīvesgājumu, viņu profesionālo pieredzi un vēlmēm, tādējādi novēršot sekundārās kustības; šajā sakarā uzsver, ka, cenšoties novērst nevēlamas sekundārās kustības, priekšroka pēc iespējas būtu jādod pozitīviem stimuliem, nevis sankcijām;

7. atzinīgi vērtē paātrinātu un vienkāršotu procedūru ieviešanu, tomēr uzsver, ka tās būtu jāizmanto, lai uzlabotu sistēmas efektivitāti un ātrumu, taču tās nedrīkst novest pie pamattiesību ierobežošanas; turklāt uzskata, ka arī pieteikumi, kuri atzīti par nepieņemamiem vai tiek izskatīti paātrinātajā procedūrā, būtu jāiekļauj aprēķinos par 36. punktā minētās atsaucē atslēgas piemērošanu;

8. ir pārliecināta, ka izskatāmajos trijos priekšlikumos ir ievērots subsidiaritātes princips, ciktāl tie skaidri attiecas uz transnacionāla rakstura problēmām, piemēram, uz solidaritāti starp dalībvalstīm, integrētākas patvēruma sistēmas veidošanu un informācijas apmaiņas sekmēšanu starp dalībvalstīm. Šādus mērķus nevar sasniegt atsevišķas dalībvalstis vienas pašas. Turklāt ierosinātie pasākumi ir vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi izveidot vienotus noteikumus, kas būtu piemērojami visā Eiropas Savienībā; šajā ziņā priekšlikumos ir ievērots arī proporcionalitātes princips;

Pamatprincipi un korektīvie un kompensācijas mehānismi

9. uzskata par ievērojamu progresu to, ka par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanā kā nozīmīgs faktors ir ieviesta katras valsts uzņemšanas spēja (kas balstīta uz objektīviem parametriem), kas kā viens no iespējamajiem variantiem jau minēts Komisijas 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā COM(2016) 197 final; tomēr pauž nožēlu, ka šis kritērijs tiek piemērots kā pēdējais līdzeklis, aprobežojoties tikai ar krīzes situācijām;

10. pauž nožēlu par to, ka Komisijas priekšlikumā netiek piešķirta nekāda nozīme pieteikumu iesniedzēju vēlmēm, pat ja ir objektīvi faktori (valodu zināšanas, profesionālās prasmes, iepriekšējās uzturēšanās), kas būtu pamats izraudzīties galamērķi noteiktā dalībvalstī;

11. tādēļ iesaka piemērot atšķirīgu svērumu starp uzņemšanas spējas kritēriju (kas ir saderīgs ar prasību ņemt vērā pieteikuma iesniedzēja vēlmes un personisko dzīvesgājumu) un pirmās ieceļošanas valsts kritēriju, piešķirot abiem kritērijiem vismaz vienādu nozīmi un to piemērošanā visos gadījumos ņemot vērā 35. pantā minēto atsauces atslēgu;

12. turklāt ierosina dalībvalsts faktiskās un pašreizējās uzņemšanas spējas noteikšanā ņemt vērā arī šajā valstī reģistrēto ieradušos personu skaitu, kas objektīvi ietekmē uzņemšanas un pārvaldības spēju, un integrēt šo parametru 35. pantā minētajā atsauces atslēgā;

13. lai ņemtu vērā dalībvalsts faktisko un pašreizējo uzņemšanas spēju, ierosina arī saglabāt termiņu, kad beidzas dalībvalsts, kas izskatījusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, 3. panta 5. punktā noteiktā kompetence izskatīt tā paša pieteikuma iesniedzēja jaunus papildu paziņojumus vai turpmākos pieteikumus. Šis termiņš varētu būt pieci gadi, proti, daudz ilgāks par pašreiz spēkā esošo;

14. aicina dalībvalstis veidot uzticamas, pārredzamas un taisnīgas iekšējās sistēmas ar migrantu uzņemšanu saistīto problēmu sadalei savā teritorijā, ņemot vērā attiecīgos sociāli ekonomiskos datus, kā arī dažādās pilsētās un reģionos iepriekš īstenoto uzņemšanu un migrantu integrācijas vajadzības un perspektīvas, un jo īpaši atbalstīt tās pilsētas un reģionus, kas sava ģeogrāfiskā stāvokļa dēļ saskaras ar īpašām grūtībām;

15. atzinīgi vērtē korektīva sadales mehānisma ieviešanu attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzējiem; tomēr norāda, ka Komisijas ierosinātā mehānisma aktivizēšanas robežvērtība ir tik augsta, ka (piemēram, ņemot vērā datus par pēdējiem trim gadiem) pat krīzes gadījumā šis mehānisms var netikt aktivizēts un nebūtu gaidāms nekāds strukturāls ieguvums;

16. uzskata: lai ar pārmērīgu slogu dalībvalstīm neapdraudētu solidaritāti, būtiski ir efektīvi piemērot noteikumus par likumīgo migrāciju, ievērojot tiesiskumu;

17. norāda, ka solidaritātes iemaksa, ko paredzēts piemērot dalībvalstīm, kuras uz laiku aptur savu dalību automātiskās korekcijas mehānismā, ir pārāk liela un nav pamatota ar objektīviem un taisnīgiem parametriem, piemēram, palīdzības sniegšanai nepieciešamo izdevumu apmēru noteiktā laikposmā; tāpēc ierosina to samazināt, ņemot par pamatu vidējos gada izdevumus par vienu palīdzības saņēmēju (kas saskaņā ar pieejamajiem datiem tiek lēsti EUR 20 000 apmērā) un vidējo likumīgas uzturēšanās ilgumu (atļaujas termiņš no trim līdz pieciem gadiem);

18. turklāt norāda, ka solidaritātes iemaksas, ko ierosinājusi Komisija, aprobežojas ar gadījumiem, kad dalībvalstis izvēlas apturēt savu dalību sistēmā, taču nekas nav paredzēts gadījumos, kad netiek īstenoti pārceļšanas lēmumi vai uzņemti pieteikuma iesniedzēji vai palīdzības saņēmēji, lai arī saskaņā ar pieejamo informāciju izpildes līmenis ir absolūti nepietiekams (aptuveni 25 %); tādēļ ierosina, ka saistībā ar EASO nostiprināšanu un pārveidošanu par aģentūru minētajai struktūrai tiktu uzdots veikt uzraudzību un ziņot par prasību neizpildi, tostarp, lai Eiropas Komisija varētu piemērot sankcijas; tāpat aicina stiprināt Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu vai izveidot jaunu solidaritātes fondu, lai atbalstītu tās dalībvalstis un reģionālās un vietējās pašvaldības, kuras atrodas neizdevīgā stāvoklī neveiktu pārsūtīšanu dēļ, un tās, kuras efektīvāk īsteno pārsūtīšanu un uzņemšanu;

19. uzsver arī, ka minētās solidaritātes iemaksas samazinājums (šajā atzinumā ieteiktajā apmērā) salīdzinājumā ar Eiropas Komisijas ierosināto summu ir nepieciešams arī tāpēc, lai izvairītos no pārpratumiem un no riska zaudēt Eiropas iedzīvotāju uzticēšanos Eiropas Savienībai;

20. atkārtoti aicina padarīt attiecīgos ES fondus, ar kuriem atbalsta migrantu uzņemšanu un integrāciju, tieši pieejamus vietējām un reģionālajām pašvaldībām, uz kurām gulstas galvenie pienākumi šajās jomās;

Pasākumi sistēmas nostiprināšanai, procedūras un termiņi

21. iesaka atcelt stingrākos pasākumus (piemēram, palīdzības atteikšanu, tostarp attiecībā uz veselības aprūpi), kas paredzēti, lai ierobežotu to personu pamattiesības, kuru pieteikumi ir atzīti par nepieņemamiem vai kuras aizceļojušas uz citām dalībvalstīm laikā, kad viņu pieteikums tiek izskatīts atbildīgajā valstī;

22. tomēr ierosina saglabāt termiņa ierobežojumu – kas būtu ievērojami ilgāks nekā šobrīd paredzētais (piemēram, 5 gadi, nevis 12 mēneši), – pēc kura notecēšanas izbeidzas tās dalībvalsts atbildība, kura ir atbildīga par pirmā pieteikuma izskatīšanu;

23. aicina saīsināt termiņu, kurā starptautiskās aizsardzības saņēmēji iegūst pastāvīgā iedzīvotāja statusu, jo īpaši, ja pastāv attiecīgas saiknes ar citām valstīm ārpus tās, kurā tiek izskatīts patvēruma pieteikums, tādējādi arī novēršot sekundārās kustības;

24. ņemot vērā saikni starp patvēruma pieteikumu sadali dalībvalstu starpā un to pieņemtajiem kritērijiem un procedūrām (kas ietekmē pieteikumu iesniedzēju izvēli, veicinot “sacensību lejup” ar mērķi atturēt ieceļošanu), uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai vidējā termiņā starp dalībvalstīm tiktu panākta patvēruma piešķiršanas lēmumu savstarpēja atzīšana un pieteikumi tiktu tieši apstrādāti arī ES Patvēruma aģentūrā (papildus dalībvalstu iestādēm);

25. iesaka, lai termins “nepilngadīgo personu pārstāvji” tiesību aktos, vajadzības gadījumā veicot attiecīgas izmaiņas, būtu interpretēts un interpretējams kā “nepilngadīgo personu tiesībsargi” vai kā cits termins, kurš atbilstoši attiecīgās valsts apstākļiem apzīmētu fizisku personu vai institūciju, kas ir neatkarīga no pārvaldes iestādēm un kuru iecel uz attiecīgu tiesību aktu pamata vai tiesu iestāde, un kas rīkojas vienīgi nepilngadīgās personas aizsardzības interesēs.

Nepavadīti nepilngadīgie

26. ņemot vērā datus par nepavadītu nepilngadīgo ieceļošanu Eiropā (2015. gadā viņu skaits bija 88 000 jeb 6,7 % no patvēruma meklētāju kopskaita), iesaka stiprināt palīdzības struktūras un nosacījumus (šajā sakarā būtiska nozīme ir priekšlikumam par uzņemšanas apstākļu direktīvas reformu, kas ietverts 13. jūlijā iesniegtajā otrajā priekšlikumu paketē, ņemot vērā, ka attiecīgo pakalpojumu nodrošināšana bieži vien ir vietējo pašvaldību uzdevums);

27. iesaka stiprināt nepavadītu nepilngadīgo psiholoģisko aprūpi un uzklauššanu un atvieglot viņu piekļuvi juridiskai palīdzībai un nodrošināt tās saprotamību. Komiteja iesaka atbalstīt nepilngadīgo personu tiesībsargu darbu, uzlabojot viņu apmācību un stiprinot viņu neatkarību, tostarp ar EASO un pilsoniskās sabiedrības atbalstu;

28. iesaka īstenot piemērotus informēšanas un kultūrizglītojošus pasākumus nepavadītu nepilngadīgo dzīvesvietās, lai kļiedētu pret viņiem vērstu neuzticēšanos un aizdomas;

29. iesaka apzināt iespējamās alternatīvas atgriešanai izcelsmes valstī uzreiz pēc pilngadības sasniegšanas (pirms tam nodrošinot pagaidu aizsardzību) un ņemot vērā iespējamus notiekošos izglītības procesus;

30. uzskata, ka galvenais princips, ka nepilngadīgu personu nedrīkst pārvietot no vietas, kurā tā atrodas, ir jāievēro arī tad, ja tā tiek atrasta kādā citā dalībvalstī, nevis ieceļošanas dalībvalstī, neatļautu sekundāro kustību rezultātā;

31. uzskata, ka aizsardzība un palīdzība būtu jānodrošina arī tad, ja pastāv šaubas par personas nepilngadību, līdz pārsūdzības izskatīšanai un juridiskā strīda izšķiršanai;

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra

32. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai (pašreiz EASO) ir uzdots tehniskās un operatīvās palīdzības un apmācības nodrošināšana un ka turpmāk aģentūrai būs iespēja rīkoties (16. pants) pat tad, ja nav dalībvalsts pieprasījuma, gadījumos, kad dalībvalsts ir pakļauta ārkārtējam spiedienam (22. pants);

33. aicina EASO uzraudzībā uzlabot Eiropas Savienības Statistikas birojam iesniegto datu savlaicīgumu, atbilstību noteiktajiem standartiem un pilnīgumu. Būtu jāiekļauj dati par pārsūtīšanas vai atgriešanas nolūkā veiktās apcietināšanas gadījumu procentuālo attiecību un to pamatojumu un par veikto pārsūtīšanas darbību procentuālo attiecību, kā arī statistikas dati par nepilngadīgajiem;
34. ierosina piešķirt vairāk līdzekļu dalībvalstu, reģionu un vietējo pašvaldību uzņemšanas un integrācijas sistēmām, sekmējot to aktivēšanu jau patvēruma procedūras laikā, kā arī paraugprakses un risinājumu apmaiņu ar EASO atbalstu, t.sk. starp vietējām pašvaldībām;
35. iesaka pastiprināt pārrobežu sadarbību attiecībā uz informācijas apmaiņu starp dalībvalstu, reģionālajām un vietējo pašvaldību iestādēm, kā arī ģimenes saišu izsekojamības jomā;
36. iesaka stiprināt reģistrācijas centrus ("karstos punktus"), lai nodrošinātu izskatāmajā regulā paredzēto pārsūtīšanas procedūru ātru un pareizu īstenošanu;

Eurodac

37. atbalsta nepilngadīgo personu pirkstu nospiedumu reģistrācijas vecuma samazināšanu (no 14 uz sešiem gadiem), kas paredzēta priekšlikumā par EURODAC, ņemot vērā lielo skaitu personu, par kuru pazušanu paziņots novēloti, un datu apmaiņu ar Eiropas aģentūrām un dalībvalstu iestādēm; tomēr uzskata, ka ir jāsauglabā aizliegums datu kopīgošanai ar trešām valstīm, pretēji tam, kā ir ierosinājusi Komisija.

Briselē, 2016. gada 8. decembrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Markku MARKKULA

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Likumīga migrācija”

(2017/C 185/13)

Ziņotājs:	Olgierd GEBLEWICZ (PL/PPE) Rietumpomožes vojevodistes maršals
Atsauces dokuments:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augstprasmes nodarbinātības nolūkos
	COM(2016) 378 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

2. panta h) punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>“augstākā izglītības kvalifikācija” ir jebkurš diploms, apliecība vai citi pierādījumi par oficiālu kvalifikāciju, ko izdevusi kompetenta iestāde un kas apliecina sekmīgi pabeigtu pēcvidusskolas līmeņa augstāko izglītību vai līdzvērtīgu terciārās izglītības programmu, proti, tādu kursu kopumu, kuru nodrošina izglītības iestāde, ko tās atrašanās vietas valsts ir atzinusi par augstākās izglītības iestādi vai līdzvērtīgu terciārās izglītības iestādi, kurā kvalifikācijas iegūšanai mācības ilga vismaz trīs gadus, un kas atbilst vismaz ISCED 2011 6. līmenim vai EKI 6. līmenim saskaņā ar valsts tiesību aktiem;</p>	<p>“augstākā izglītības kvalifikācija” ir jebkurš diploms, apliecība vai citi pierādījumi par oficiālu kvalifikāciju, ko izdevusi kompetenta iestāde un kas apliecina sekmīgi pabeigtu pēcvidusskolas līmeņa augstāko izglītību vai līdzvērtīgu terciārās izglītības programmu, proti, tādu kursu kopumu, kuru nodrošina izglītības iestāde, ko tās atrašanās vietas valsts ir atzinusi par augstākās izglītības iestādi vai līdzvērtīgu terciārās izglītības iestādi, kurā kvalifikācijas iegūšanai mācības ilga vismaz trīs gadus, un kas atbilst vismaz ISCED 2011 6. līmenim vai EKI 6. līmenim saskaņā ar valsts tiesību aktiem; to personu gadījumā, kurām ir bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss, kuras uzturas ES teritorijā un kurām nav dokumentu, kas nepieciešami iegūtās kvalifikācijas pierādīšanai, dalībvalstīs piemēro atbilstošas papildu procedūras, lai noskaidrotu šo personu izglītības un prasmju līmeni;</p>

Pamatojums

Ir jāpārformulē iepriekš minētā jēdziena definīcija tā, lai ņemtu vērā faktu, ka, iespējams, liels skaits bēgļu nevarēs uzrādīt dokumentus, kas apliecina iegūto profesionālo kvalifikāciju. Tāpēc direktīvā ierosinātie noteikumi ir jāpiemēro daudz elastīgāk nekā pašlaik. RK šajā sakarā norāda uz eksistējošiem dokumentiem, kuros apkopota šajā jomā gūtā pieredze, un jo īpaši vērš uzmanību uz topošo dokumentu *A Skills Profile Tool Kit for Third Country Nationals* (“Instrumentu kopums attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo prasmju aprakstu”), kura sagatavošana ir ierosināta “Jaunajā prasmju programmā Eiropai”. RK aicina izmantot arī Eiropas reģionu pieredzi šajā jomā.

2. grozījums

2. panta i) punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>“augstākās profesionālās prasmes” ir prasmes, ko apliecina vismaz trīs gadu profesionālā pieredze līmenī, kas līdzvērtīgs augstākās izglītības kvalifikācijai attiecīgajā profesijā vai nozarē, kura noteikta darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā;</p>	<p>“augstākās profesionālās prasmes” ir prasmes, ko apliecina vismaz trīs gadu profesionālā pieredze līmenī, kas līdzvērtīgs augstākās izglītības kvalifikācijai attiecīgajā profesijā vai nozarē, kura noteikta darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā; to personu gadījumā, kurām ir bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss, kuras uzturas ES teritorijā un kurām nav dokumentu, kas nepieciešami augstāko profesionālo prasmju pierādīšanai, dalībvalstis piemēro atbilstošas papildu procedūras, lai noskaidrotu šo personu prasmes un profesionālo pieredzi;</p>

Pamatojums

Skatīt iepriekšējā punktā.

3. grozījums

6. panta 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, lai izcelsmes valstīs nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kurās trūkst kvalificētu darba ņēmēju.</p>	<p>Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, lai izcelsmes valstīs nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kurās trūkst kvalificētu darba ņēmēju. Lai nodrošinātu, ka attiecīgi tiek ņemti vērā ētiskie aspekti, dalībvalstis atsaucas uz starptautiskajiem standartiem, piemēram, Starptautiskās Migrācijas organizācijas standartiem, vai uzraudzības sistēmu IRIS.</p>

Pamatojums

Runājot par augsti kvalificētu darbinieku pieņemšanu darbā, ētikas jautājumiem ir sevišķi liela nozīme. Tas ir saistīts ar faktu, ka profesijas, kurās Eiropas darba devēji meklē darbiniekus, bieži vien ir tādas, kas ir ārkārtīgi pieprasītas un nepieciešamas arī trešās valstīs. Šādu profesiju pārstāvju masveidīga un nekontrolēta emigrācija ilgtermiņā var izraisīt sociāli ekonomiskās situācijas pasliktināšanos izcelsmes valstīs un faktiski sekmēt potenciālo migrāciju. Gadījumos, kad runa ir par ētisku pieņemšanu darbā, tiek ierosināts papildus ņemt vērā praktiskus kritērijus, ko izstrādājušas, citstarp, starptautiskās organizācijas. Šajā sakarā būtu jāpievērš uzmanība, piemēram, Starptautiskās Migrācijas organizācijas (IOM) iniciatīvai *A Private Public Alliance for Fair and Ethical Recruitment* (“Publiskā un privātā sektora alianse godīgai un ētiskai pieņemšanai darbā”) un uzraudzības sistēmai IRIS.

4. grozījums

12. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Atzīti darba devēji. Dalībvalstis var izlemt paredzēt darba devēju atzīšanas procedūras saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi, lai ES zilās kartes saņemšanai piemērotu vienkāršotas procedūras.</p> <p>Ja dalībvalsts izlemj paredzēt atzīšanas procedūras, tā attiecīgajiem darba devējiem sniedz skaidru un pārredzamu informāciju cita starpā par apstiprinājuma nosacījumiem un kritērijiem, atzinuma derīguma termiņa un nosacījumu neievērošanas sekām, ietverot iespējamu atsaukšanu un neatjaunošanu, kā arī par jebkādam piemērojamām sankcijām.</p>	<p>Atzīti darba devēji. Dalībvalstis var izlemt paredzēt darba devēju atzīšanas procedūras saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi, lai ES zilās kartes saņemšanai piemērotu vienkāršotas procedūras. Šādos kritērijos tiks ņemti vērā darbā pieņemšanas ētiskie aspekti (it īpaši, kāda bijusi attiecīgā uzņēmēja iepriekšējā pieredze, kad viņš nodarbinājis augsti kvalificētus trešo valstu valstspiederīgos), un uzņēmumu saraksta veidošanā piedalīsies reģionālās un vietējās iestādes.</p> <p>Ja dalībvalsts izlemj paredzēt atzīšanas procedūras, tā attiecīgajiem darba devējiem sniedz skaidru un pārredzamu informāciju cita starpā par apstiprinājuma nosacījumiem un kritērijiem, atzinuma derīguma termiņa un nosacījumu neievērošanas sekām, ietverot iespējamu atsaukšanu un neatjaunošanu, kā arī par jebkādam piemērojamām sankcijām.</p>

Pamatojums

Ņemot vērā reģionālo/vietējo dimensiju un darbā pieņemšanas ētiskos aspektus, ir ierosināts pievienot konkrētus priekšnoteikumus, kuru izpilde nodrošina "atzīta darba devēja" statusa saņemšanu. Reģionu komiteja ierosina kopā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām veidot sarakstu, kurā uzskaitīti uzņēmumi, uz ko attiecas vienkāršotas procedūras, un šādā sarakstā ņemt vērā darbā pieņemšanas ētiskos aspektus.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgi ieteikumi

1. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības centienus, kas vērsti uz to, lai pietiekamā daudzumā nodrošinātu augsti kvalificētu darbaspēku, stiprinot kopējos ES standartus un procedūras, kas atvieglo šādiem migrantiem piekļuvi ES darba tirgum. Tāpēc ierosinātie risinājumi ir gan solis pareizajā virzienā, gan arī vismaz daļēja atbilde uz kritiku, kas pausta par pašlaik spēkā esošo direktīvu;
2. uzskata, ka arī turpmāk ar ES līmeņa un atsevišķu dalībvalstu un reģionu migrācijas politiku pirmām kārtām jāatbalsta un jāradā reāli kanāli likumīgai/dokumentētai trešo valstu valstspiederīgo plūsmam. Šajā ziņā uzlabots tiesiskais regulējums attiecībā uz augsti kvalificētiem migrantiem ir svarīga daļa no nepieciešamās visaptverošas ES migrācijas politikas izstrādes, kuras pamatā būtu tādi principi kā cilvēktiesību respektēšana, starptautisko saistību ievērošana un solidaritāte;
3. ir pārliecināta, ka Eiropas Savienības ilgtermiņa mērķa dēļ, proti, lai pasaules mērogā saglabātu ES konkurētspēju, ir jāizstrādā un jāpielāgo vispusīga stratēģija, kas ļautu piesaistīt cilvēkkapitālu, kā arī finanšu ieguldījumus no trešām valstīm. Tieši cilvēkkapitāls ir būtisks ikvienā ekonomikas sistēmā, kurā ir interese paplašināt inovācijas vērienu, kā arī paaugstināt tehnoloģiju un konkurētspējas līmeni. Šis aspekts ir īpaši svarīgs, ņemot vērā demogrāfisko situāciju, kas ir skārusi dažas dalībvalstis, un ar ES darba tirgiem saistītās problēmas;
4. norāda, ka Eiropas Savienībā jau tagad ir strukturāls darbaspēka trūkums konkrētās nozarēs un nelabvēlīgās demogrāfiskās tendences to saasinās vēl vairāk. Tajā pašā laikā sacensībā par talantiem Eiropas Savienība pašlaik atpaliek no tādiem pasaules līmeņa dalībniekiem kā ASV, Kanāda un Austrālija;

5. norāda, ka pasākumi, kas paredzēti darba ņēmēju piesaistīšanai no trešām valstīm, nevar un nedrīkst aizstāt vērienīgos ilgtermiņa ieguldījumus ES iedzīvotāju izglītībā un profesionālajā apmācībā. Tā kā daudzās valstīs, īpaši Austrumeiropā, ir vērojams intelektuālā darbaspēka emigrācijas fenomens (prasmju emigrācija), kura dēļ valstīm/reģioniem draud iedzīvotāju skaita samazināšanās un intelektuāļu emigrācija, šādi ieguldījumi būtu vairāk jāorientē uz profesijām, kuras ir noteiktas par stratēģiski svarīgām vai kurās trūkst darbaspēka, un jāizmanto īpašiem pasākumiem, lai atbalstītu tās personas, kuras vēlas mācīties tieši šajās jomās;

6. atzinīgi vērtē plašo apspriešanās procesu, kas notika direktīvas pašreizējās versijas izstrādes laikā, taču pauž satraukumu par to, ka šis process samērā maz norisinājās reģionālajā līmenī, tostarp reģionālajās un vietējās iestādēs, kurām ir vislabākās zināšanas par vietējo un reģionālo darba tirgu vajadzībām;

7. turklāt atgādina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ļoti svarīga nozīme, jo tās nodrošina imigrantiem sabiedriskos pakalpojumus gan saistībā ar piekļuvi darba tirgum, gan arī citās integrācijas jomās (izglītība, mājošanas, veselības aprūpe utt.);

8. uzsver, ka reģionālā līmeņa iestādēm ir nozīmīga loma darba tirgus vajadzību apzināšanā, kā arī tādu priekšnoteikumu precizēšanā, kas nepieciešami aizsardzības procedūras (darba tirgus pārbaudes) īstenošanai. Tomēr šīs iestādes varētu arī radīt labvēlīgu atmosfēru piedāvāto risinājumu kontekstā un vajadzīgo kritisko masu, kas ļautu palielināt ar zilo karti saistītās procedūras atpazīstamību;

Līdzšinējo pasākumu novērtējums

9. norāda, ka 2009. gadā ieviestie pasākumi nav attaisnojuši uz tiem liktās cerības. Viens no iemesliem bija tas, ka bija dota iespēja līdztekus eksistēt gan valstu sistēmām, gan ar direktīvu ieviestajām sistēmām;

10. konstatē, ka līdzšinējā pieredze ar zilās kartes procedūras īstenošanu liecina, ka, lai gan Eiropas Komisija cenšas ieropeizēt migrācijas politiku un nozaru risinājumus, dalībvalstis joprojām vēlas saglabāt un veicināt valstu risinājumus;

11. norāda, ka arī 2009. gadā ieviestajos noteikumos nav ņemtas vērā daudzas gan migrantu, gan darba devēju vajadzības un vēlmes, un tā vietā Eiropas Savienībā tika ieviesta sadrumstalota sistēma, kas kopumā nenodrošina pietiekamu tiesību piedāvājumu augsti kvalificētiem darba ņēmējiem un viņu ģimenēm, rada lielas izmaksas pieteikumu iesniedzējiem, darba devējiem un valsts pārvaldes iestādēm un nav pietiekami pazīstama ārpus ES un kas tāpēc vēl joprojām ir kopumā nepievilcīgs piedāvājums;

Ierosinātie risinājumi: iespējamie riski un trūkumi

12. atzinīgi vērtē priekšlikumus samazināt ienākumu robežvērtības, ieviest instrumentus, kas veicinātu iekšējo mobilitāti, atvieglojot piekļuvi ilgtermiņa uzturēšanās atļaujām, kā arī ņemt vērā migrantus, kuri jau uzturas Eiropas Savienībā;

13. vēlas zināt, vai, ņemot vērā pastāvīgi augošo konkurenci par talantiem un pamatojoties uz to valstu paraugu, kas ir spējušas efektīvāk piesaistīt augsti kvalificētu darbaspēku (Austrālija, Kanāda), būtu jāapsver iespēja Eiropas migrācijas sistēmā iekļaut piedāvājumā balstītas sistēmas elementus (uz piedāvājumu orientēta sistēma/punktu sistēma) vai arī ieviest hibrīdsistēmu;

14. uzsver, ka lēmuma pieņemšanas procesā augsti kvalificētas personas lielu nozīmi piešķir tādiem aspektiem kā profesionālās karjeras īstenošanas iespējas, aprīkojuma pieejamība, saziņas valoda, kā arī kvalifikācijai atbilstošs darbs. Reģionu komiteja pauž bažas par to, ka šie jautājumi vēl aizvien nav pietiekami ņemti vērā ierosinātajos pasākumos;

15. ar gandarījumu konstatē, ka zilo karti varēs piešķirt ne tikai tiem darba ņēmējiem, kas ierodas Eiropas Savienībā, bet arī tiem, kuri jau uzturas tās teritorijā;

16. tomēr vienlaikus norāda, ka nepieciešams paskaidrot, kāpēc šī iespēja ir dota vienīgi atzītiem bēgļiem. Ierosinātajā direktīvā ir skaidri teikts, ka šī iespēja nav paredzēta nedz sezonas vai norīkoti darba ņēmējiem, nedz arī personām, kuru iesniegtais patvēruma pieprasījums vēl nav izskatīts. Lai arī Reģionu komiteja saprot šāda lēmuma politiskos apsvērumus, tā norāda, ka, paverot iespēju arī citu kategoriju personām, kas uzturas ES teritorijā, strādāt savai kvalifikācijai atbilstošā darbā, attiecīgajiem migrantiem un darba devējiem rastos stabilākas perspektīvas un tādējādi varētu labāk izmantot cilvēkkapitālu;

17. norāda, ka ar pasākumiem saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo pieņemšanu darbā profesijās, kurās vajadzīgas augsta līmeņa prasmes, būtu jācenšas ne tikai piesaistīt imigrantus, bet arī radīt apstākļus, kas veicinātu viņu palikšanu Eiropas Savienībā un veiksmīgu integrēšanos;

18. ierosina, skatot jautājumu par augsti kvalificētu personu pieņemšanu darbā, izmantot vispusīgu un holistisku pieeju, kas atbilstu migrācijas procesa likumsakarībām, proti, sākot ar pieņemšanu darbā, kā arī kvalifikācijas apzināšanu un atzīšanu līdz pat veiksmīgai integrācijai un iespējamai pārvietošanās brīvībai ES darba tirgū;

19. saistībā ar ierosinātajiem risinājumiem uzskata, ka ir jāizstrādā viena vispārētāta datu vākšanas metode, kas ļautu apkopot datus par pieprasījumu pēc augsti kvalificēta darbaspēka dažādās profesijās un dažādos darba tirgos. Lai radītu mehānismus, kas daudz efektīvāk nekā pašreizējie mehānismi novērst darbaspēka trūkumu dalībvalstu darba tirgos, ir jāturpina pilnveidot tādas iniciatīvas kā *EURES* portāls, *EuroPass* un pasākumi, kuri patlaban paredzēti jaunajā Prasmju programmā, jo tas darba devējiem, kas meklē darbaspēku, dotu iespēju veidot kontaktus ar potenciālajiem darbiniekiem, kuriem ir atbilstoša kvalifikācija. RK vienlaikus uzsver, ka Eiropas reģioniem varētu būt izšķiroša nozīme šāda veida datu vākšanā;

20. pauž satraukumu par to, ka ierosinātie risinājumi varētu neļaut pietiekami ņemt vērā jaunos absolventus, kuru ieņēmumu līmenis varētu izrādīties nepietiekams direktīvā noteikto kritēriju izpildīšanai;

21. uzsver, ka kvalifikācijas atzīšanas jautājumam un šāda procesa praktiskajiem aspektiem būs īpaši svarīga nozīme to personu gadījumā, kuras pirmo reizi parādās kā iespējamā sistēmas mērķgrupa, proti, atzīti bēgļi un personas ar alternatīvās aizsardzības statusu. Paredzams, ka šo personu kvalifikācijas pierādīšana būs īpaši grūta un sarežģīta;

22. uzsver, ka lielāka uzmanība ir jāpievērš ētikas jautājumiem situācijās, kad darbā pieņem augsti kvalificētus darba ņēmējus no trešām valstīm, un jācenšas izstrādāt efektīvas metodes, kā novērst intelektuālā darbaspēka emigrāciju no mazāk attīstītajām valstīm, kurās jau tāpat ir zems cilvēkkapitāla līmenis;

23. mudina veikt padziļinātu un ticamu analītisko pētījumu par augsti kvalificēta darbaspēka emigrāciju no trešām valstīm un intelektuālā darbaspēka emigrācijas iespējamām sekām. Minētā analītiskā pētījuma secinājumi būtu jāizmanto, lai izstrādātu kopīgus ES un migrantu izcelsmes valstu pasākumus, kuru mērķis būtu novērst migrācijas negatīvo ietekmi un pēc iespējas izstrādāt risinājumus, kas būtu izdevīgi visām trim pusēm (migrācija, kura dod labumu gan izcelsmes valstīm, gan galamērķa valstīm, gan arī pašiem migrantiem);

24. norāda, ka ikviens migrācijas process ir sarežģīta daudzlīmeņu norise, kurā nozīmīga loma ir gan migrantu galamērķa valstīm, gan izcelsmes valstīm. RK aicina arī saistībā ar iepriekš minētajiem ētikas jautājumiem uzlabot dialogu un izveidot ciešāku sadarbību starp ES un migrantu izcelsmes valstu un tranzīvalstu iestādēm un struktūrām, tostarp reģionālajā un vietējā līmenī. Pamatojoties uz starptautisko publisko tiesību instrumentiem, šādai sadarbībai būtu jāizmanto tādas eksistējošās struktūrvienības un platformas kā *ARLEM*, *CORLEAP*, darba grupa Ukrainas jautājumos, apvienotās konsultatīvās komitejas un darba grupas, un, lai veicinātu cirkulārās migrācijas mehānismu, būtu vērts izmantot Eiropas Izglītības fonda pieredzi;

25. uzskata, ka priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam, jo mērķi – starptautiskā līmenī konkurēt par augsti kvalificētu darbaspēku – nevar pietiekami labi sasniegt katra dalībvalsts atsevišķi, taču vērēnīguma dēļ to var labāk sasniegt ES līmenī. Ierosinātie pasākumi nepārsniedz robežas attiecībā uz to, kas ir nepieciešams, lai uzlabotu ES spēju piesaistīt un noturēt augsti kvalificētus trešo valstu valstspiederīgos, kā arī uzlabot viņu mobilitāti un rotēšanu starp darbavietām dažādās dalībvalstīs. Minētie pasākumi nodrošina dalībvalstīm zināmu rīcības brīvību, kas sistēmu ļauj pielāgot savas valsts situācijai. Tāpēc priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam;

Reģionu nozīme

26. vēlas uzsvērt, ka migrācijas sociālekonomiskās sekas, piemēram, ietekme uz darba tirgu darbību, sociālo un kultūras jomu, visvairāk jūtama reģionālajā un vietējā līmenī. Tāpat arī Eiropas kopējo konkurētspēju varētu uzskatīt par abstraktu jēdzienu, svarīgi ir nodrošināt Eiropas pilsētu un reģionu konkurētspēju un augsta līmeņa inovāciju, pateicoties darbam, ko katru dienu veic bezpeļņas organizācijas un trešā sektora pārstāvji;
27. norāda, ka, debatēs par ierosinātajiem pasākumiem iekļaujot reģionālo perspektīvu, kļūst redzami dažādi paradoksi. Viens no tiem ir tas, ka augsti kvalificētus imigrantus varētu piesaistīt visaugstāk attīstītie reģioni, taču viņu klātbūtne varētu būt visvairāk vajadzīga reģionos, kas nespēj nodrošināt tik pievilcīgus darba un uzturēšanās apstākļus;
28. atzinīgi vērtē to, ka ir saglabāti aizsardzības pasākumi, ko attiecīgajā valstī var ieviest darba tirgus situācijas pasliktināšanās gadījumā;
29. vēlas uzsvērt, ka vietējā un reģionālajā kontekstā īpaša nozīme ir jautājumam, kā palielināt integrācijas pasākumu efektivitāti un kā izmantot šajā jomā gūto paraugpraksi, taču minētajam jautājumam Komisijas priekšlikumā nav pievērsta pietiekama uzmanība;
30. ierosina atzīt vietējo un reģionālo partneru lomu dažādās jomās, tostarp attiecībā uz šādiem aspektiem: vienkāršotu eksperimentālo sistēmu radīšana (*fast-track*) sadarbībā ar reģioniem, valstīm un privāto sektoru; prasmīga dalīšanās ar paraugprakses piemēriem, it īpaši saistībā ar kvalifikācijas atzīšanu, strukturālo neatbilstību mazināšanu un integrācijas efektivitātes uzlabošanu; tādu risinājumu ieviešana, kas ļauj pēc iespējas labāk saskaņot oficiālās kvalifikācijas ar vietējo un reģionālo darba tirgu vajadzībām;
31. uzsver nepieciešamību izveidot tiešākas attiecības ar uzņēmumiem komunikācijas jomā un pašus uzņēmumus iesaistīt nodarbinātības iniciatīvu izstrādē.

Briselē, 2016. gada 8. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV